Mireasa dezgolită

Nikki Gemmell

EROSCOP

TREI

Besteller în Marea Britanie, romanul lui Nikki Gemmell, constituit dintr-o serie de notații de jurnal, descrie parcursul sinuos al căsniciei și al dorinței sexuale, alcătuind o cronică intimă a descoperirii de sine.

„Senzual... ca un striptease voluptuos, *Mireasa dezgolită* ne prinde în mrejele sale."
San Francisco Chronicle

„Explorând sexualitatea feminină, Nikki Gemmell face un portret subtil al mariajului modern."
Independent

„O realizare de excepție: suspans, psihodramă, furie, tandrețe și spaimă – totul proiectat pe fundalul unui peisaj vast, copleșitor." *London Times Literary Supplement*

/EROSCOP

Mireasa dezgolită

URMATĂ DE POST-SCRIPTUM

Colecție coordonată de

Magdalena Mărculescu
Pascal Bruckner

Stimate domnule,

Îmi iau libertatea de a vă trimite acest manuscris, care sper că vă va trezi interesul.

A fost scris de fiica mea, care a dispărut în urmă cu douăsprezece luni. Maşina ei a fost găsită pe vârful unei stânci din sudul Angliei, dar trupul nu i-a fost descoperit nici până în ziua de azi. După ample interogatorii cu mai mulţi apropiaţi ai ei, poliţia a ajuns la concluzia că fata mea s-a sinucis, drept care cazul a fost închis. Sunt şi unii care cred că fiica mea şi-ar fi înscenat dispariţia. Însă nu sunt sigură de niciuna dintre cele două ipoteze, iar această incertitudine îmi macină sufletul.

Înainte să dispară, lucra la definitivarea unei cărţi. Am găsit-o pe laptopul ei, când mi l-a înapoiat poliţia. Din câte ştiu, sunt singura persoană căreia îi spusese la ce lucra — este vorba despre viaţa secretă a unei femei căsătorite. Fiica mea dorea să-şi păstreze anonimatul, întrucât voia să scrie cu o sinceritate totală; se temea că, dacă

şi-ar fi pus numele pe carte, ar fi fost înclinată să se cenzureze. De asemenea, voia să-i protejeze pe cei apropiaţi — şi pe ea însăşi.

Citindu-i manuscrisul cu speranţa că am să găsesc un motiv pentru dispariţia sa, am simţit că viaţa ei se deschide în faţa mea ca o floare. Cât de multe lucruri n-am ştiut. Cât de multe lucruri n-am vrut să ştiu. Din multe puncte de vedere, era o adevărată străină pentru mine şi totuşi îmi era persoana cea mai apropiată.

Mărturisesc că primul meu impuls a fost să şterg cartea şi să uit de ea, dar a trecut mult timp de la dispariţia fiicei mele şi, deşi n-am încetat să sper că într-o bună zi voi ridica receptorul şi îi voi auzi vocea, simt că acum e de datoria mea să încerc să găsesc un editor pentru cartea ei. Cred că îşi dorea foarte mult s-o publice. În fond, tot ce mi-am dorit a fost ca fata mea să fie fericită.

Aşadar, iată *Mireasa dezgolită*. Vă mulţumesc pentru timpul acordat.

Pentru soțul meu. Pentru toți soții

Partea 1

Am impresia că, undeva în adâncul
tău, se ascunde cineva pe care
nimeni nu-l cunoaşte.

ALFRED HITCHCOCK ŞI
THORNTON WILDER, *Îndoiala*

Lecția 1

onestitatea are o importanță capitală

Soțul tău nu știe că scrii aceste pagini. E foarte ușor s-o faci chiar sub nasul lui. Probabil la fel de ușor pe cât ar fi să faci dragoste cu altcineva. Dar nimeni nu va ști vreodată cine ești și nici ce ai făcut, pentru că întotdeauna ai fost considerată o soție fidelă.

Lecția 2

apa rece stimulează și întărește nervii

O lună de miere. Un ţinut străin.

În timp ce te supui ritualului sexual, îţi aminteşti ziua în care ai descoperit apa — aveai şapte ani. Era prima oară când intrai într-un bazin de înot; acolo unde ai crescut tu, nu era niciunul. Îţi aminteşti o vacanţă de vară şi apa care ţi se ridica pe pântece pe măsură ce înaintai cu grijă în bazin, şi urcuşul senzaţiei de răcoare, şi respiraţia tăiată, şi nodul din stomac, şi pe mama ta, care mergea cu spatele înaintea ta, zâmbind şi momindu-te şi întinzându-ţi mâinile, dar depărtându-se mereu de tine. Apoi, dintr-odată, începi să pluteşti,

iar apa din bazin, pe care o simţi ca pe un hăţiş de funii, îţi susţine pântecele şi picioarele — e musculoasă şi parfumată şi mătăsoasă, iar amintirea ei este la fel de intensă ca primul sărut.

Cât priveşte prima oară când ţi-ai tras-o, ei bine, îţi aminteşti sunetul degetelor lui frecându-te între picioare, dar, în rest, mai nimic. Nici măcar numele nu i-l mai ţii minte.

Lecția 3

să faci patul cum trebuie este o datorie casnică foarte importantă

În noaptea din Marrakech, în luna ta de miere amânată, ciripitul păsărilor răsună precum pocnetele și sfârâiturile unei bucăți de grăsime în tigaie. Încă e întuneric, dar păsările au preluat dintr-odată ștafeta de la broaște, ca și când un dirijor le-ar fi făcut semn cu bagheta. Te-a trezit chemarea la rugăciune a muezinului și nu poți adormi la loc, îți vine să deschizi larg ușile de sticlă și să inspiri miresmele ciudatei dimineți deșertice. Dar, dacă o vei face, Cole — soțul tău — se va trezi și te va dojeni.

Aşa că duci mâna pe şoldul lui şi îi savurezi somnul, mirosul său dulce şi acru, şi zâmbeşti uşor în întuneric. Îi adulmeci aroma cefei cu vârful nasului.

Nu ai iubit pe nimeni aşa cum îl iubeşti pe el.

Te strecori pe balcon. E foarte cald — cel puţin douăzeci şi opt de grade. Întâmpini puzderia de stele cu un zâmbet fascinat, ca de copil, întrucât, la Londra, din pricina strălucirii portocalii a stâlpilor de iluminat, nu poţi vedea stelele şi abia îţi poţi da seama când e lună plină. Florile nopţii îşi împrăştie miresmele: bougainvillea, hibiscusul şi magnoliile stau nemişcate în umbra nopţii. Îţi tresaltă inima de bucurie. Cole te strigă pe un ton rugător şi te strecori înapoi în cameră, iar braţele lui se înfăşoară în jurul tău şi te strâng cu putere.

Picioarele ţi se eliberează de sub cearşafurile încinse şi, ca de obicei, trec peste marginea patului, în căutarea aerului răcoros.

Lecția 4

foarte puțini oameni au mulți prieteni; felul în care e folosit de obicei cuvântul prieten *îl face să nu mai aibă niciun sens*

În ziua de dinainte să pleci spre Marrakech, doamna Theodora White îți spune că în viața ei nu e niciun pic de pasiune — pentru nimic. Mărturisirea e un șoc puternic pentru tine, dar ea îți îndepărtează îngrijorarea cu un zâmbet și cu un gest nonșalant al mâinii. Își ia un fir de tutun de pe limbă și dă capul pe spate, înghițind ultima gură

din paharul ei de vin alb răsuflat. Ea pare să fi avut dintotdeauna treizeci şi cinci de ani, dar tu încă nu te-ai format definitiv, nu ai devenit un adult osificat. Şi tu eşti trecută de treizeci de ani, dar tot îţi place să calci în bălţi şi să cânţi fals prin casă, ca şi cum în tine ar sta pitită o fetiţă care refuză să moară.

În toată viaţa mea, singura pasiune pe care am trăit-o a fost cea pentru Isus, îţi spune Theo. Când aveam unsprezece ani. Avea legătură cu şoldurile lui.

A fost exmatriculată din şcoala confesională întrucât maica stareţă a hotărât că avea asupra colegelor ei o influenţă mai mare decât călugăriţele. Theo are multe astfel de poveşti. Tu nu ai. Apropiaţii îi spun Diz. Întotdeauna îşi rulează ţigări dintr-o tabacheră de argint tocită, ceea ce îi sporeşte şarmul, la fel ca faptul că pare tot timpul în călduri. Prietena ta are forme generoase şi mature şi poartă sutien mărimea D. Este una dintre acele femei care dau impresia că au parte din plin de toate plăcerile vieţii: mâncare, aer curat, sex, râs, iubire. Când te afli în preajma lui Theo, te simţi spălăcită, ca o frunză lăsată prea mult timp în apă, rămasă fără culoare şi fără viaţă.

Însă nu o invidiezi, pentru că ştii prea multe despre ea. E cea mai veche prietenă a ta, o iubeşti de când aveai treisprezece ani. Nu-ţi dai seama de ce e atât de tulburător să afli că din viaţa ei lipseşte pasiunea; poate pentru că, prin comparaţie, în pragul lunii de miere, viaţa ta pare scăldată în iubire. După ce ieşi din bar şi porneşti spre casă, te gândeşti la asta şi zâmbeşti — nu te poţi abţine: mergi pe stradă cu un zâmbet larg pe faţă.

Lecția 5

e absolut necesar să te speli zi de zi la subsuori și între picioare

Ai râs cu Theo de soțul tău, care întotdeauna doarme în tricou și boxeri, chiar și atunci când e foarte cald. Și care nu apreciază senzația catifelată a pielii pe piele, mirosul și căldura trupurilor. Pieptul gol al unui bărbat te poate umezi în câteva clipe. Nu ai folosi niciodată expresia asta cu el: *mă umezesc.* Dar o folosești cu Theo. Cole ar fi îngrozit dacă ar afla cât de multe știe prietena ta.

Adori să-ți așezi palma pe pieptul lui Cole când stai întinsă în pat, să-ți lipești trunchiul de curbura spatelui său musculos. Adori mirosul lui când încă nu s-a spălat și senzația catifelată de

la subsuorile lui. Dacă ar şti, ar spune că e *indecent.* Uneori, când sunteţi în pat, Cole nu-ţi dă voie să stai cu mâna pe pieptul lui, ţi-o îndepărtează. Alteori, te lasă să o ţii acolo. Iar alteori, ţi-o imobilizează cu mâna lui, prinzând-o ca într-o capcană, şi, când încerci s-o retragi, o strânge mai tare, iar încercarea de a o smulge din strânsoarea lui se transformă într-un joc.

Dar numai tu chicoteşti în semiîntuneric.

Lecția 6

fetele trebuie să fie foarte atente

De ce îți pui șosetele, întrebi tu.

Pentru că mă întorc în cameră, iubire.

Dar abia am ajuns, măgăruș. Nici nu ți s-a uscat slipul.

Știu, dar am o întâlnire foarte importantă cu televizorul. Vii și tu?

Nu, mai stau.

Te simți vinovată că spui nu, întrucât Cole are mare nevoie de tine, iar nemulțumirea lui este evidentă — seamănă cu bosumflarea unui băiat. Dar simți că pielea ta absoarbe lumina intensă a Marocului la fel cum absoarbe deșertul apa ploii, simți că se descătușează ceva în adâncul tău. Aici, lumina te izbește, în Anglia, te mângâie. Pielea și ochii lui Cole se feresc din calea ei; pielea lui e foarte albă, aproape

translucidă; preferă să stea înăuntru, mult timp. Nu doar în vacanţe, ci şi la Londra. Se izolează din obişnuinţă. Stă mult la serviciu, sau în faţa televizorului, sau în baie. Poate sta pe closet trei sferturi de oră, ba chiar şi mai mult; dacă te aşezi lângă el pe canapea, se ridică şi ia loc pe fotoliu, fără ca măcar să-şi dea seama ce face, iar dacă îţi pui mâna între picioarele lui când sunteţi în pat, ţi-o dă la o parte. De cele mai multe ori, doarme cu spatele arcuit spre tine.

Şi totuşi, chiar şi atunci când e departe de tine, are nevoie să te ştie undeva în preajmă: ţi-a spus că eşti viaţa lui. Îţi place ferocitatea nevoii lui, îţi place să te ştii dorită atât de mult. Cole e singurul bărbat de care eşti atrasă şi cu care poţi vorbi fără să te temi că, în mijlocul conversaţiei, s-ar putea instala o tăcere ca o autostradă goală. Sau că ai putea spune ceva caraghios şi surprinzător, sau că ar putea să-ţi tremure buza ori să te înroşeşti. Trupul tău stă supus în preajma lui Cole, întrucât simţi că deţii controlul, că te poţi relaxa. E unul dintre motivele pentru care te-ai căsătorit cu el. Faptul că te simţi în largul tău împreună cu el, că nu trebuie să te prefaci prea mult, că poţi fi aproape tu însăţi. Nimeni altcineva nu are voie să se apropie atât de mult de tine.

Lecția 7

dansează din răsputeri

Degetul tău mare de la picior e sărutat cu indulgență când, întinsă pe șezlong, dai mâinile pe spate ca o divă și declari că mai rămâi un pic pe marginea piscinei. Deocamdată, nici Cole, nici tu n-ați văzut nimic din orașul în care stați, deși ați ajuns aici de patru zile. Theo te-ar dojeni pentru asta, dar căsătoria te-a moleșit, ți-a amorțit curiozitatea. Mulțimea de bărbați cu robe și femei cu văl de la aeroport, munții de bagaje, țipetele copiilor și mitralierele gardienilor au fost copleșitoare, așa că amândoi preferați să rămâneți adăpostiți o vreme în hotel. Care seamănă cu cel din *The Shining*: coridoare largi, în stil art deco[1], un hol suprarealist de pustiu și nostalgia unei decadențe

1 Art deco: stil arhitectonic și decorativ din primele patru decenii ale secolului al XX-lea.

de mult pierdute. Un bastion al colonialismului francez, care acum e frecventat de europeni bogați, însă nu suficient de mulți cât să-i umple spațiile vaste. Nu se vede niciun musulman. Poate li se pare un hotel prea caraghios sau neprimitor, sau ciudat, dar n-am pe cine să întreb.

Altădată, ai fi căutat răspunsuri, altădată, erai plină de curiozitate. Acum, ești prea lipsită de vlagă să-ți mai pese, te-a cuprins o delicioasă indiferență. Stai pe marginea piscinei, cu degetele în apa rece, și îți aduci aminte ce ai citit în *Times* cu o zi înainte, anume că cei mulțumiți sunt rareori cuprinși de imboldul de a gândi. Zâmbești — și ce dacă? —, apoi îi faci semn chelnerului să-ți aducă încă un Bellini[2]. Adori acest cocteil. E prima oară când îți permiți luxul să lenevești și să bei patru Bellini la rând.

În grădina hotelului, un măgar trage o căruță cu buruieni pe o alee mărginită de trandafiri. Un bărbat îl lovește plictisit cu biciul. În sfârșit, ai văzut ceva specific locului. Ar trebui să faci o fotografie.

2 Cocteil preparat din vin spumos și piure de piersici.

Lecția 8

e treaba soției să facă fericită casa soțului ei

Aerul greu și fierbinte al nopții rămâne nemișcat până la asaltul broaștelor și al păsărilor, iar ochii tăi sunt închiși, dar simți privirea lui Cole, îi simți lăcomia și ți se pune un mic nod în gât. Relația voastră e minunată — foarte lejeră din multe puncte de vedere, cu excepția sexului.

Dar nu pentru asta te-ai căsătorit cu el.

O limbă umedă și grea îți atinge pleoapa. Cole dă la o parte cearșaful îndărătnic care e înfășurat în jurul picioarelor tale și te înghionteşte insistent cu genunchiul între coapse. Vrea să facă dragoste în

termenii lui, ceea ce nu se întâmplă des. De obicei, faceţi sex dimineaţa, profitând de erecţia lui de după trezire. Deseori, penisul lui Cole nu e suficient de tare, ca şi când s-ar gândi la altceva. Nu ejaculează foarte des. De multe ori, renunţaţi amândoi înainte să ajungă la orgasm şi de fiecare dată te simţi uşurată. Te întrebi dacă nu cumva Cole are o afecţiune care îl face să ejaculeze atât de târziu, sau dacă are un libido scăzut — sau dacă e pur şi simplu obosit. La fel ca tine.

În timp ce Cole e deasupra ta pe acest pat mare de hotel, te uiţi la cifrele schimbătoare ale ceasului cu radio de pe noptieră, ce marchează trecerea minutelor, şi îţi aminteşti de Marilyn Monroe, care a spus cândva: *Nu cred că o fac aşa cum trebuie*; ai citit-o acum ceva vreme într-un ziar, cu uimire şi uşurare — deci mai e cel puţin o persoană care simte asta, şi ce persoană! Nu ştii dacă soţul tău o face aşa cum trebuie şi nu ştii ce înseamnă *cum trebuie*. Theo sigur ştie, pentru că e terapeut sexual; are un cabinet discret în Knightsbridge[3] şi o rubrică într-o revistă duminicală. Bănuieşti că vă găseşte pe amândoi caraghioşi, inocenţi şi simpatici. Cole şi cu tine n-aţi făcut niciodată dragoste de două ori la rând, nici n-aţi dărâmat veioza de pe noptieră, nici nu v-aţi tras de păr în toiul pasiunii. Ai putea spune că, atunci când faceţi dragoste, sunteţi *îngrijiţi*.

Stai întinsă pe pat, cu Cole deasupra ta, şi cifrele ceasului cu radio se schimbă prea greu. În adâncul tău s-a strecurat o îndoială: nu faceţi dragoste suficient de des. Ai citit în revistele pentru femei articole despre cât de des face amor un cuplu obişnuit şi de fiecare dată ţi s-a părut foarte mult. Dar nimeni nu e complet sincer când vine vorba despre sex.

Treisprezece minute trecute după miezul nopţii. Cole şi-a dat drumul. E ceva neobişnuit. Îşi împrăştie sperma pe sânii şi obrajii tăi, lovindu-te uşor pe frunte cu mădularul, ca şi când ar vrea să te aţâţe. E mulţumit. Şi tu eşti mulţumită. Poate că de data asta a fost bine. Cole aprinde veioza de pe noptieră să examineze petele de pe cearşaf

3 Cartier exclusivist din centrul Londrei.

şi de pe haine; întotdeauna face asta, vrea să cureţe sperma cât mai repede, urăşte murdăria şi dezordinea.

Îi apropii faţa de a ta. E surprins de îndrăzneala ta, vrea să se retragă, dar îl ţii ferm, pentru că îţi aminteşti cum l-ai văzut mergând pe coridor şi cum te-ai uitat la el, iar inima ţi s-a umplut de iubire ca un burete vechi şi uscat care a fost scăpat în cadă. Când soţul tău te cuprinde în braţe, te simţi ca în paradis, ca într-un port, unde te poţi adăposti de zbuciumul lumii. Trebuie să recunoşti, e ce ţi-ai dorit dintotdeauna, un refugiu — un clişeu.

Lecția 9

prevenirea risipei — o datorie

Înainte să-l găseşti pe Cole, nu mai făcuseşi amor de patru ani. E greu, îi spuneai lui Theo, e foarte greu. Au fost multe aniversările şi revelioanele după care te-ai băgat singură în pat, fără nimeni alături de tine. Iar când mergeai la nunţi, simţeai cum îţi dau lacrimile — acele înţepături discrete în ochi — ori de câte ori toate cuplurile se ridicau să danseze. Uneori, te simţeai ca şi când ai fi avut inima presărată cu mici crăpături, la fel ca farfurioarele vechi ale bunicii. Iar uneori, priveliştea unui cuplu râzând în parc într-o după-amiază de sâmbătă îţi făcea inima ţăndări. Pentru tine, cuplurile tinere, formate cu ani în urmă, erau fascinante, antipatice, inaccesibile. Care era secretul lor? Ajunseseşi la stadiul în care nu te mai puteai imagina într-o relaţie plină de iubire.

Theo te prevenise că orice persoană care trăieşte singură mai bine de trei ani devine ciudată şi egoistă şi trebuie readusă cu forţa în lume. Ţi-a zis că trebuie să intervină. Dar i-ai spus că nu, că nu mai puteai fi ajutată, deja te convinseseşi de asta. Toată viaţa ai fost părăsită: părinţii tăi au divorţat când erai mică şi n-ai nutrit niciodată speranţa că cineva va avea grijă de tine, că va rămâne alături de tine.

Dar apoi a apărut Cole McCain.

O veche cunoştinţă din facultate, un prieten, doar atât. Într-o vară, aveai grijă de o casă din Edinburgh pe perioada festivalului, iar el te-a întrebat dacă poate să stea şi el acolo o vreme — erau câteva spectacole pe care voia să le vadă. Îţi aminteşti cum l-ai condus spre camera lui, dormitorul unei fetiţe, cu pat îngust şi o pătură în carouri roz. Îţi aminteşti şi privirea lui ezitantă.

Cred că ar fi mai bine să dormi cu mine, în patul cel mare, ai spus tu.

În principiu, eraţi doi prieteni care trebuiau să doarmă împreună de dragul comodităţii. Amândoi aţi avut grijă să vă luaţi pijamalele pe voi. Dar apoi, degetele sale ţi-au atins brusc pielea, asemenea unui firişor de apă într-o zi înăbuşitoare de vară. Ai avut o senzaţie ciudată, te-ai întors spre el şi v-aţi sărutat. Cole şi-a dat jos pijamaua, repede, apoi şi a ta a avut aceeaşi soartă, şi ceva a pus stăpânire pe tine, te-ai lăsat purtată de val. După o săptămână, amândoi vă înfăşuraţi în cearşafuri ca într-un cocon şi cădeaţi chicotind din pat. După doi ani, v-aţi căsătorit.

Am ştiut-o de ani de zile, gâsculiţă ce eşti, ţi-a spus Theo cu bucurie, privind lucrurile în retrospectivă. Era atât de evident.

Eu nu mi-am dat seama.

A fost nevoie de mult timp până să-ţi vină mintea la cap. Obişnuiai să te culci cu bărbaţi cu care nu erai în largul tău, în încercarea de a te simţi bine cu ei; şi te-ai căsătorit cu bărbatul alături de care ai uitat de tine.

Şi totuşi, a existat un moment de îndoială, când ai probat rochia de mireasă şi ai fost înghiţită cu totul de faldurile ei de tul şi mătase

sidefie. Dar a fost un moment trecător şi bineînţeles că totul a meritat, întrucât ai scăpat de crăpăturile inimii şi de înţepăturile din ochi pricinuite de cuplurile vesele din după-amiezile de sâmbătă.

Lecția 10

hainele care vin în contact cu pielea trebuie spălate des

Bărbați cu care te-ai culcat. Cei pe care îi ții minte cel mai bine:

Cel care iubea femeile.

Cel care nu-și dădea jos șosetele niciodată.

Cel cu mâini atât de mari, încât păreau să fie în trei locuri în același timp.

Cel ale cărui atingeri te făceau să vibrezi, cel care părea că știe foarte bine ce face — iar prin asta ieșea în evidență. Părea să nu-i placă decât dacă îți plăcea și ție, în timp ce toți ceilalți nu se

sinchiseau de asta. Te-a întrebat care sunt fanteziile tale, dar nu ai avut curaj să-i spui. Pe atunci, nu aveai curaj pentru așa ceva.

Cel care ți-a trimis o poză polaroid cu pula lui foarte mare[4]. Dar pentru tine mărimea nu înseamnă mare lucru și nu înțelegi de ce se face atâta caz pe seama ei. Preferi oricând un penis pe măsura ta unuia care e prea mare — nu vrei să te simți spintecată.

Cel care spunea *ia-mă* când își dădea drumul și care gemea ca și cum s-ar fi scremut să se cace.

Cel care te gâdila în spatele genunchilor și care te lingea pe față, care te obliga să-i înghiți sperma sau ți-o împrăștia pe păr, care era excitat de toate lucrurile care nu-ți plăceau.

Cel care a spus da când — mai în glumă, mai în serios — l-ai cerut în căsătorie pe data de douăzeci și nouă februarie. Te simți stânjenită că a trebuit să-l ceri pe Cole McCain. Ți-ai dori să nu aducă vorba despre asta, dar o face, cu ironie, de multe ori.

4 Îți place grozav să scrii cuvântul *pulă*; dar a-l pronunța e cu totul altceva. Ba chiar ești ușor stânjenită când trebuie să spui *vagin*, dar nu știi ce alt cuvânt să folosești. Urăști *păsărică*, nu știi nicio femeie care să-l folosească, iar *pizdă* întotdeauna ți s-a părut că e folosit de bărbați cărora nu le plac foarte mult femeile. Ai vrea niște cuvinte pe care femeile să le fi colonizat ele însele; poate că există, dar încă nu le-ai auzit. Și totuși, nu poți spune *acolo jos* pentru tot restul vieții.

Lecția 11

o femeie pură și decentă trebuie să fie învăluită întotdeauna într-o reținere sacră și delicată

Zori de zi.

O pasăre intră în cameră şi te trezeşti, speriată de fâlfâitul de deasupra capului, şi dai fuga în baie şi trânteşti uşa în urma ta, implorându-l pe Cole să facă ceva, repede. Pasărea pleacă în câteva clipe. Nu s-a izbit nebuneşte de oglinzi sau de ferestre. N-ai fi putut suporta una ca asta — ai văzut un astfel de episod când erai mică:

spaima, căderile pe podea, sângele foarte deschis la culoare, izbiturile sălbatice, ochii sticloşi.

Dar acum, camera e învăluită în linişte. Ieşi din baie şi îl săruţi pe Cole pe vârful nasului. Te cuprinde în braţe cu calmul celui care ştie că te posedă şi izbucneşte în râs: îi place să te vadă vulnerabilă. Şi să te înveţe lucruri noi. Nu te-ai uitat cu atenţie la un penis până să te căsătoreşti şi n-ai ştiut cum arată unul circumcis. Acum, te întrebi cum de ai avut atâţia parteneri, fără să te uiţi niciodată la ce au între picioare. Întotdeauna voiai să stingi lumina cât mai repede, pentru că niciodată nu ţi-a plăcut îndeajuns trupul tău, şi te ascundeai sub cearşafuri, şi ţi se părea necuviincios să studiezi prea atent anatomia unui bărbat: preferai contactul vizual şi atingerile. Cole te-a obligat să te uiţi, încă de la început, te-a învăţat să te apropii. Îi place să-ţi conducă viaţa, s-o ghideze.

Şi îl laşi să creadă că reuşeşte să o facă.

Lecția 12

fericirea noastră cea mai mare e mărinimia

Odată, Cole a adormit în tine. Râde când își aduce aminte; episodul i se pare erotic, caraghios și alinător. A doua zi dimineață, în încercarea de a-ți domoli indignarea, ți-a spus că a adormi înăuntrul unei femei e semn al iubirii adevărate.

Ce? Și ai clătinat din cap ca și cum ai alunga o muscă.

Asta înseamnă că bărbatul chiar se simte bine cu acea femeie, atât de bine încât poate adormi în timp ce face dragoste cu ea. N-aș putea face asta cu nimeni altcineva. Consideră-te privilegiată, iubire.

Îhî, ai răspuns tu.

~

Îl iubeşti pe Cole aşa cum n-ai mai iubit pe nimeni. Calm. Dragostea ta nu scânteiază, ci mai degrabă străluceşte ca o lumânare. Îl iubeşti chiar şi când adoarme în timp ce face dragoste cu tine. La douăzeci de ani, nu iubeai calm. Era vremea iubirii lacome, pline de euforie şi spaimă, iar când spuneai *te iubesc*, întotdeauna te simţeai dezgolită; nu aveai niciodată sentimentul că iubirea este o salvare. Acum, te întrebi uneori ce s-a întâmplat cu intensitatea tinereţii tale, când totul părea atât de viu, de disperat şi strălucitor. Din când în când, îţi imaginezi mâna unui vopsitor curăţând cu pensula liniştea traiului de acum şi înlocuind-o cu un strat de strălucire, incendiindu-ţi viaţa cu lumină.

Dar Cole... Când te cuprinde în braţe, îi simţi iubirea curgându-ţi prin vene calm, puternic şi adânc, precum un fluviu subteran. Îţi domoleşte agitaţia la fel ca o vecernie sau ca nişte ture de bazin după serviciu. Legătura dintre voi e foarte limpede: căsnicia voastră nu e perfectă, nici pe departe, dar ai ajuns la vârsta la care înţelegi că nu te poţi aştepta ca darul iubirii să fie perfect. Ai mult mai mult decât are multă lume. Decât Theo, de exemplu.

Prietena ta dragă, neliniştită şi plină de viaţă. Uneori, invidiezi din tot sufletul senzualitatea pe care o degajă casa ei plină de lumânări, lemn şi piatră, programul ei flexibil, masajele ei săptămânale, nenumăratele ei poşete. Dar îţi aduci aminte că nu e fericită şi că probabil nu va fi niciodată, iar asta e o mângâiere pentru tine. Pentru că, oricât de mult ar realiza şi ar obţine şi ar eclipsa pe toată lumea, niciodată nu pare mulţumită. Theo te-a învăţat că oamenii care strălucesc mai puternic decât cei din jur par condamnaţi la nemulţumire, ca şi când ar fi pedepsiţi că tânjesc după o viaţă mai plină de lumină. Am fost trântită la pământ de atâtea maşini, că nici nu le mai ţin minte numerele de înmatriculare, ţi-a spus ea odată.

Multora le e teamă de Theo, dar ţie nu ţi-a fost niciodată, şi poate tocmai de aceea sunteţi atât de apropiate. Toate stridenţele

personalităţii ei sunt o mască, iar în rarele ocazii când şi-o dă jos, rămâi şocată de cât de vulnerabilă e în adâncul ei.

Lecția 13

să mergi într-un loc unde nu ți-ar plăcea să vină și cel mai bun și mai devotat prieten al tău nu poate fi o distracție acceptabilă

Ţine-mă de mână, spune Cole, conducându-te prin mulţimea din Marrakech, învăluită în lumina crepusculului. Niciunul dintre voi nu cunoaşte eticheta pietonală a acestui oraş; maşinile vin din toate

direcţiile, străzile întunecate sunt la fel de aglomerate ca în New York, la orele de vârf, dar totul e mai rapid, mai îndrăzneţ, mai nesăbuit; încântător, îţi spui în sinea ta. Motorete, autocare cu turişti, măgari şi cotigi se opresc şi pornesc din nou, şi şerpuiesc, şi se intersectează aparent fără nicio regulă, iar şuvoiul de oameni te poartă în Djemma El Fna, piaţa întinsă din inima oraşului, şi ridici privirea spre clădirile joase, vopsite în ocru, şi îţi desprinzi mâna din a lui Cole şi te uiţi de jur împrejur, devorând privelişte, întrucât simţi că toată viaţa ta se concentrează în acest loc. Vezi dresori de şerpi pe ale căror braţe şerpii se încolăcesc precum nişte brăţări, povestitori cu faţa ridată înconjuraţi de oameni care ascultă atent, vânzători de apă cu ceşti de alamă prinse de cingători care seamănă cu centurile de muniţie, femei cu văl care se oferă să-ţi ghicească viitorul, să-ţi vândă bijuterii sau să-ţi tatueze mâinile cu henna. Seamănă cu un decorul unui film grandios, bizar şi profund kitsch.

Lui Diz i-ar fi plăcut grozav toate astea, râzi tu.

Slavă Domnului că n-ai luat-o şi pe ea.

Mai aveai un pic şi o invitai cu voi când ţi-a spus că e foarte deprimată. Voiai să vină doar pentru două zile, ca un fel de cadou: peste trei zile, pe întâi iunie, e ziua ei de naştere. Dar ştiai că mai întâi trebuie să vorbeşti cu soţul tău, care bineînţeles că nu a fost de acord.

E ciudată, spune el despre Diz.

Spui asta despre toate prietenele mele.

E mai ciudată decât celelalte.

Nu-l poţi contrazice. Theo se duce cu trenul la Paris numai ca să se tundă. Pe pubis are tatuată o gardenie. Nu ştie să facă ouă fierte fără coajă. Nu se uită niciodată la televizor. În fiecare luni şi vineri, i se livrează acasă florile ei preferate: crini, trandafiri aisberg[5], minunate buchete de gardenii. E căsătorită cu un bărbat pe nume Tomas, care e cu douăzeci şi patru de ani mai tânăr decât ea şi cu care face rareori dragoste. Pentru că Theo are o boală.

5 Specie de trandafir alb.

Ce, ai întrebat tu, când ţi-a spus prima oară.

Vaginism. Sună nasol, nu? Pare o chestie pe care o iei din Amsterdam. Înseamnă că, atunci când cineva încearcă să mi-o tragă, muşchii vaginului mi se contractă spasmodic. E foarte dureros.

Theo, draga de Theo, tocmai ea. Ai luat-o în braţe şi, cu faţa crispată, ai izbucnit în plâns.

Hei, nu-i nimic, a râs ea, nu-i nimic. De fapt, e destul de amuzant.

Şi s-a lăsat pe spate, afişând zâmbetul ei caracteristic — un colţ al gurii în sus, celălalt în jos. Şi-a scos tabachera de argint. Şi-a aprins o ţigară. A spus că aşa a ajuns să studieze plăcerea la femei, subiect care a devenit atât de captivant, încât s-a transformat în meseria ei. A spus că cele mai multe femei nu ajung niciodată la orgasm ca urmare a penetrării vaginale: toată distracţia vine de la clitoris. Iar tu te-ai înroşit auzind cuvântul acela frust — unele lucruri nu le puteai controla.

N-ai idee cât de multe sunt femeile care nu obţin nicio plăcere din penetrarea standard, a spus ea, marcându-şi vorbele cu lovituri puternice în masă, făcând tacâmurile să vibreze. Pur şi simplu nu ştim cum să ne satisfacem. N-o să învăţăm niciodată. Încă suntem prea înclinate spre plăcerea bărbatului, în dauna plăcerii noastre.

Conversaţia te stânjenea un pic, pentru că atingea un subiect sensibil. Voiai să afli mai multe despre boala ei, întrucât încercai un ciudat sentiment de uşurare la gândul că şi prietena ta răpitor de senzuală avea dificultăţi în viaţa sexuală — deci până şi Theo era om.

Ai încercat vreun tratament pentru vagi... vagis...

Mda. Un tratament care presupune folosirea unui dilatator.

Şi a dat rezultate?

Ei bine, da, dar când, în cele din urmă, am avut parte de sexul pe care mi-l doream, a fost o mare dezamăgire. E atât de plicticos prin comparaţie cu tot restul. De ce nu mi-a zis nimeni chestia asta?

Râsul minunat al lui Theo a izvorât din adâncul pântecelui ei, dar în ochii săi nu se citea niciun pic de bucurie. Mariajul ei cu Tomas era atât de ciudat, că nu puteai înţelege de ce se căsătoriseră.

El avea alte relații, atât cu bărbați, cât și cu femei, iar ea, la rândul ei, avea alte relații, atât cu bărbați, cât și cu femei — asta era viața lor. Și totuși, rămâneau împreună. *În viața mea nu e niciun pic de pasiune — pentru nimic.* Nici pentru soțul ei, despre care spune că e prea inteligent ca să poată fi iubit. Nici pentru Londra, orașul plin de energie și neastâmpăr spre care v-ați îndreptat amândouă după ce, adolescente fiind, ați fugit din aceeași școală cu internat, cu douăzeci de ani în urmă. Nici pentru slujba ei, întrucât spune că o practică de atâta timp, încât poveștile au ajuns să sune la fel — nu sunt multe scenariile după care se desfășoară viețile oamenilor și, în ultima vreme, a observat că nu mai e la fel de atentă în timpul ședințelor.

Bănuiești că atragi oameni excesivi ca ea pentru că ești atât de stabilă, la fel ca soțul tău. Odată, Theo v-a descris pe voi doi drept ciudat de mulțumiți, iar pentru unii, asta înseamnă că sunteți impardonabil de banali, dar pentru alții, sunteți ca o ancoră, întotdeauna disponibili la nevoie, chiar și în serile de duminică, și când e aniversarea unuia dintre voi doi, și de Crăciun.

Theo și cu tine vă împărtășiți viețile de la treisprezece ani; ați făcut schimb de reviste de echitație — vă dădeați în vânt după pozele cu armăsari arabi —, ați pus cortul în fața casei de bilete să prindeți locuri la un concert Duran Duran, ați devorat cărți în tandem, de la *Căsuța din prerie* până la *Pasărea spin* și *Povestea lui O.* Ați fumat împreună prima țigară și tot cu ea ai făcut ultimul duș cu o fată. Ați fost domnișoare de onoare una pentru alta și știți că vă veți năși copiii.

V-ați cunoscut în clasa unei școli cu internat din Hampshire, un loc unde era încurajată mediocritatea. Acolo nu trebuia să fii deșteaptă, întrucât deșteptăciunea nu te putea face o soție bună. A excela în ceva era considerat ca o perversiune moderată, dar Theo nu se sinchisea de asta. La început, n-au plăcut-o multe colege. A venit în clasa ta pe la jumătatea anului școlar. Era mai dezvoltată decât alte fete și avea părinți străini, neozeelandezi, care abia de curând începuseră să câștige bani mulți — dar nu destui. Dar, prin forța

personalității ei, a reușit să-și schimbe statutul de nou-venită și a fost numită monitor, la fel ca tine.

Nu te bucura prea tare, ți-a spus ea atunci, absolut *toată* lumea a fost monitor cel puțin o dată. Profesorii fac chestia asta numai pentru că au uitat să ne educe — în plus, dă bine în CV.

A fost exmatriculată pentru că i-a scris Papei să-i explice de ce, pentru multe fete, metoda contraceptivă a calendarului pur și simplu nu funcționează. (Aflase asta de la sora ei mai mare, care făcuse un avort în secret.) Greșeala ei a fost că a semnat scrisoarea cu numele unei colege blonde care mai târziu avea să devină fotomodel și căreia tatăl ei îi promisese o mașină dacă ar fi încetat să-și mai roadă unghiile. Și care vă privea de sus și pe tine, și pe Theo. Scandalul a transformat-o pe Theo într-o eroină în exil, dar întotdeauna a rămas foarte fidelă față de tine — doamna de onoare care s-a îndrăgostit de primul ei bărbat.

Aici, în Marrakech, îți dorești doar ca și prietena ta să fie la fel de fericită ca tine, întrucât vrei ca și ceilalți să fie fericiți, vrei să-i faci tu fericiți, asta îți aduce o mare satisfacție. Ți-ar plăcea să fie și Theo aici, s-o înveselești; și ai putea vizita orașul cu ea cât timp Cole stă retras în hotel. Întotdeauna faci mici gesturi de generozitate; bunica ți-a spus să nu înăbuși niciodată un gând bun și întotdeauna încerci să faci asta. Fotografiezi unul dintre îmblânzitorii de șerpi din piață, iar el dă buzna spre tine, întinzând mâna după o monedă și agitându-și șerpii, iar tu te îndepărtezi de el cu un țipăt, trăgându-l pe Cole alături de tine. Trebuie să-i povestești lui Theo acest episod.

Lecția 14

să fiți respectabile, fetelor, cu toatele

Vă aventurați să luați cina în piața mare, pe niște mese din lemn aspru, într-un local plin de fum. Cole și cu tine gustați din cușcuș, dar nu vă atingeți de chebapurile cu fâșii de carne, nici de salata presărată cu fire de praf, și rugați pe cineva să vă facă o fotografie, ca să aveți dovada curajului vostru. Cole e bosumflat și iritabil și vrea să se întoarcă la hotelul vostru mult prea liniștit, dar tu simți că te afli în mijlocul unei întâlniri de proporții a triburilor africane din sud cu arabii din nord și țăranii berberi din munți și lași capul pe spate, absorbind mirosurile și căldura și fumul. Toți acești oameni

minunaţi! Te uiţi la soţul tău şi îi mângâi braţul, încheietura subţire şi senzuală a mâinii, şi simţi cum înfloreşte dorinţa în tine: îl doreşti, îl doreşti cu adevărat, în felul acela, chiar în mijlocul pieţei aglomerate. Dar nu faci decât să-ţi lipeşti buzele de pielea lui, chiar după ureche, şi inspiri adânc. De obicei, un mic gest ca acesta, doar să-l atingi, să-i inspiri mirosul, e suficient să-ţi reaminteşti ce ai.

Dar aici, acum, ceva care dormita în tine se trezeşte şi se întinde, arcuindu-şi spatele. Te gândeşti la camera de hotel şi la patul mare. Preţ de o clipă, îţi imaginezi că eşti goală, cu picioarele desfăcute, cu câţiva bărbaţi anonimi şi nerăbdători în jur, care îşi plimbă mâinile pe trupul tău. Îţi imaginezi că eşti filmată, că eşti cumpărată.

Îi zâmbeşti lui Cole.

La ce te gândeşti, întreabă el.

La nimic, murmuri tu.

Lecția 15

puține sunt soțiile care nu-și doresc din tot sufletul un copil

În timp ce lenevești pe șezlongul tău, o gravidă cu pântecele mare se apropie de bazin ca un galion cu toate pânzele sus — robustă, mândră și desăvârșită. În curând, după ce se va împlini un an de la căsătorie, veți încerca și voi să faceți un copil.

Hai să ne bucurăm unul de celălalt o vreme, a spus Cole.

Dar ce bine că ai în plan o sarcină. Soț, casă, copil: atâta fericire la o singură persoană e obscenă, nu-i așa? E foarte multă îndrăzneală în bucuria pe care o simți acum. Cum de te suportă cei din jur? Te uiți la Cole: multă vreme, a părut prea tânăr, imatur, dar acum, după

ce a trecut de treizeci şi cinci de ani, când mulţi dintre cei de-o seamă cu el îşi pierd părul şi iau în greutate, soţul tău arată foarte bine. Mult timp, a fost încremenit în adolescenţă, dar acum s-a împlinit şi e chipeş, în sfârşit. E un bărbat care va înainta frumos în vârstă, lucru care se întâmplă chiar sub ochii tăi.

Nu cumva ar trebui să se domolească această senzaţie de plinătate a sufletului tău, ce pare gata să plesnească? Oare când se va potoli? Arunci exemplarul din *Vogue* şi te întinzi pe Cole, pântece pe pântece, şi îi inspiri mirosul pielii, aşa cum face o mamă cu copilul ei. Oare acest parfum va deveni vreodată fad pentru mine? Nu-ţi dai seama cum ar putea. Te dă la o parte de pe el, prefăcându-se bosumflat, şi îţi dă o palmă peste fund. Scoţi un ţipăt şi te aşezi la loc pe şezlongul tău. Un chelner tânăr se apropie de voi. Mijeşti ochii ca o pisică, îţi întinzi braţele deasupra capului şi îi spui lui Cole că, dacă nu eşti tratată cum se cuvine, data viitoare o să te căsătoreşti cu chelnerul.

Mda, şi, ca să se descotorosească de tine, nu va trebui decât să spună de trei ori: „Divorţez de tine".[6] Mi-aş dori să fi fost şi pentru mine la fel de uşor.

Izbucneşti în râs, dând la iveală bucuria care te copleşeşte. Femeia însărcinată iese din piscină. Lumea a început să vă întrebe când o să vă lărgiţi familia, iar soţul tău întotdeauna răspunde că va face un copil când o să se simtă adult, şi numai Dumnezeu ştie când o să se întâmple asta. Tu le spui că în curând.

Toate femeile ajung să-şi dorească un copil, n-ai niciun dubiu, nevoia aceasta imperioasă fiind sădită în adâncul fiinţei lor, şi nu le crezi pe cele care spun că nu-şi doresc. După ce ai trecut de treizeci de ani, ai început să simţi din ce în ce mai mult acest imbold, un instinct animalic ieşit la suprafaţă. Inima ţi se va strânge de fiecare dată când vei vedea trăsăturile unei prietene întipărite pe chipul copilului ei. E o nevoie ce riscă să-ţi copleşească viaţa.

---

6 Aluzie la procedura divorţului islamic.

Lecția 16

tot ce ține de natură e plăcut și merită studiat cu reverență

În excursia de o zi în Munții Atlas, stai cu capul scos pe fereastra mașinii și te uiți spre cer, inspirând mirosul de eucalipt purtat de briza fierbinte. Soțul tău citește *Herald Tribune* și adoarme din când în când, dar se trezește tresărind după câteva clipe.

Cole lucrează din greu ca restaurator de tablouri, fiind specializat în perioada dintre secolele al XV-lea și al XIX-lea. Acum, călătorește prin toată lumea, pregătind rapoarte de evaluare pentru pânze ce urmează să fie vândute; lucrează la fața locului, întrucât, după 11 septembrie 2001, polițele de asigurare ale lucrărilor au crescut

exponențial, așa că, de multe ori, e mai ieftin să duci restauratorul cu avionul acolo unde se află tabloul. Zilele de lucru ale lui Cole sunt lungi, dar răsplata e considerabilă — nu mai ești nevoită să lucrezi. Inactivitatea e un lucru pe care ți-ai dorit dintotdeauna să-l încerci, și asta e a doua lună în care nu faci nimic. Cole te-a încurajat să renunți la slujba de lector în cadrul facultății de jurnalism de la City University; insistența și entuziasmul lui au fost suficiente pentru a-ți îndepărta îndoielile. Salariile compensatorii pe care le-ai primit de la universitate v-au ajutat să lichidați ipoteca făcută pe numele amândurora. Niciunul dintre colegii tăi nu voia să pleci; erai o prezență stabilizatoare într-o facultate temperamentală, țineai capul plecat și munceai din greu. Dar erai epuizată de anii de predare, iar rutina nemiloasă compusă din muncă, hrană, somn și cam atât devenise un fel de năvod care te trăgea în jos. Theo ți-a spus că ai fost foarte generoasă și devotată ca profesoară, ai plătit prețul pentru asta. Dar nu i-ai mărturisit că ți se pare o lașitate faptul că n-ai părăsit niciodată universitatea pentru a intra în lumea reală, ci te-ai mulțumit s-o tachinezi, spunându-i că și ea este profesoară, ba chiar la fel de generoasă ca și tine.

Doamne, nicidecum! Îmi fac meseria doar pentru mine, nu pentru altcineva. Satisfacția pe care o obțin de pe urma ei este pur egoistă.

Și care ar fi această satisfacție, draga mea?

Emoția secretă pe care o trăiesc atunci când clienții îmi împărtășesc gândurile lor cele mai profunde și mai întunecate.

Slujba ta încetase să mai fie satisfăcătoare în vreun fel, și savurezi ciudatul sentiment de satisfacție pe care ți-l oferă noua ta viață de casnică. Nu te așteptai ca zilele să-ți fie înghițite de atâtea sarcini banale, dar, spre surprinderea ta, deocamdată te încântă să gătești în serile din timpul săptămânii mâncăruri complicate rezervate de obicei duminicilor, să vopsești bucătăria și să aranjezi hainele în șifoniere. Zilele se scurg fără să-ți dai seama, deși știi că, într-o bună zi,

te vor ajunge din urmă plictiseala și pierderea stimei de sine. Dar nu acum, nu încă.

Nu ai mulți bani puși deoparte, însă Cole îți pune la dispoziție o sumă lunară de opt sute de lire. Ceea ce presupune o schimbare subtilă: acum e îndreptățit să se aștepte să găsească mereu șosete curate și budinci făcute în casă, să comenteze un pic prea des pe seama abdomenului tău rotunjit sau a petelor răzlețe din casă. Însă aceste mici cruzimi sunt un preț mic pentru luxul de a te odihni. Cole ți-a oferit ceva ce n-ai mai avut până acum: șansa de a-ți reîmprospăta forțele și de a-ți da seama ce vrei să faci cu restul vieții tale. Ai fost atât de încordată și de controlată o vreme atât de îndelungată, întotdeauna presată de timp și de program. În prima lună de după demisie, nu te mai săturai de somn, și ți-ai dat seama că erai epuizată de anii de muncă, de încercările de a-i mulțumi pe ceilalți, de neputința de a spune nu. Oricum, tachinările lui Cole sunt amuzante și copilăroase, așa că niciodată nu te deranjează prea tare.

Soțul tău a acceptat fără tragere de inimă să meargă în această excursie în Munții Atlas. Ar vrea să se întoarcă. Urăște activitatea și ieșirile în natură, pretinde că e un tip morocănos și de modă veche — deși e atât de tânăr —, lucru pe care îl găsești adorabil. Cole te face să râzi atât de mult. Dar, dincolo de această aparență posacă, se ascunde un personaj surprinzător: băiețelul care se uită la *Star Treck* și cumpără fulgi de cereale Coco Pops. Adori copilul în tricou de sub costumele italienești și bănuiești că tu ești singura care știe de existența lui.

Pe drumul îngust de pământ, mașina șerpuiește și încetinește, și îți vine să deschizi portiera și să sari, să-ți scoți pantofii și să simți cum ți se adâncesc picioarele în praful galben-brun, de consistența pudrei de talc. În adâncul ființei tale, cunoști genul acesta de ținut, pentru că ai vizitat locuri nu cu mult diferite, împreună cu mama ta, când erai mică. Dincolo de munți se întinde Sahara, deșertul cu nisip incandescent și cer înalt.

E un deşert de culoarea grâului, spune Muli, şoferul şi ghidul vostru.

Ce frumos, şi baţi din palmele tale abundent pictate cu henna. Vederea lor te fascinează. Trebuie să ne duci acolo, Muli, spui tu.

Cole se uită la tine.

Data viitoare.

Zâmbeşti şi îţi lingi soţul sub ureche, ca un căţeluş, e atât de amuzant, totul e un joc, şi eşti ca un pahar plin cu iubire, până la buză.

Lecția 17

datoria fetelor este să fie curate și îngrijite

De multe ori, lui Cole nu-i place atingerea degetelor tale pe pielea lui goală, tresare când e luat pe nepregătite. Degetele îți sunt întotdeauna reci: iarna, când vrei să-l atingi, ți le încălzești în prealabil pe o sticla cu apă caldă, Cole insistă să faci asta.

Viața soțului tău e foarte îngrijită. Își calcă încă o dată cămășile, după ce i le-a călcat menajera, își lustruiește pantofii în fiecare seară de duminică, pleacă la serviciu cu punctualitate, la opt și un sfert, iar după ce faceți dragoste, se duce imediat la baie, să se curețe de secreții.

Bănuiești că există câteva lucruri pe care Cole le preferă sexului. De exemplu, să fie scărpinat cu putere în cap, până rămâi cu scuame sub unghii, lucru pe care îl detești. Sau să-i mângâi spatele cu un pieptene, ca și când ai grebla o parcelă, făcându-i pielea de găină. Sau, pe timpul verii, să-și sprijine capul pe șalele tale în timp ce stai întinsă pe burtă într-un parc.

Și să-i cobori între picioare. Asta, doar asta, îi garantează orgasmul. Uneori, cobori numai ca să termine mai repede. Cole îți împinge capul în mădularul lui până la refuz, apoi încă puțin, iar când te ridici să tragi aer, măsoară cu degetul mare și arătătorul cât de mult ți-a intrat în gură, iar tu, soția cea bună, te minunezi și cobori încă o dată. Uneori, te îneci sau ești nevoită să întrerupi ritmul ca să tragi aer, te dor maxilarele de fiecare dată, durează prea mult. Urăști gustul spermei și te retragi când o simți, ca o limbă care atinge iarna o bucată de metal rece.

Du-te acasă și suge-i-o, ți-a spus Theo odată, după ce ați ieșit de la film. Bietul de el, a trecut atât de mult de când n-ai mai făcut-o.

Doamne, nu, te rog, nu asta.

Dacă le-o sugi, te iubesc pentru toată viața.

Dar e o adevărată *corvoadă*.

Înțeleg că e o provocare.

Ai urmat sfatul lui Theo, iar după ce ai terminat, Cole ți-a spus că abia așteaptă să mergi iarăși la film cu prietena ta.

Calmează-te, ai râs tu, apoi te-ai întins pe spate și ai adormit.

N-a fost întotdeauna așa. La început, făceați dragoste aproape în fiecare noapte. Cole cânta și dansa în chiloți și făcea o mulțime de giumbușlucuri înainte să se arunce în pat. Iar tu râdeai până te durea stomacul. Întotdeauna vă dezbrăcați complet, vă dădeați jos până și ceasurile, amândoi erați foarte galanți unul cu celălalt. Făceați sex în vagonul de dormit pe ruta Londra-Cornwall, ceea ce era o cutezanță din partea amândurora, chicotind ca niște adolescenți și încercând să faceți cât mai puțin zgomot, să nu vă audă copiii din compartimentul alăturat. Sau în patul tău din adolescență — pe care mama ta

l-a păstrat —, cu gura acoperită de mâna lui Cole, să nu faci zgomot. Vărsai lacrimi de fericire, iar el ţi le ştergea cu sărutări, mângâindu-ţi faţa cu palmele, şi încă păstrezi într-un cotlon al memoriei tandreţea atingerilor sale.

Dar acum, momentele acelea par scene dintr-un film; nu tocmai reale. Femeia din ele a dispărut, a devenit altcineva. Acum, realitatea arată altfel: te-ai schimbat şi preferi să faci alte lucruri. A devenit o povară să-ţi dai jos toate hainele, să găseşti timp pentru sex, să te asiguri că eşti curată şi miroşi bine. Pare că nu mai reuşiţi să găsiţi momentul potrivit pentru amândoi, întotdeauna e ceva care nu pare în regulă. Fie nu ai tu chef, fie n-are Cole, şi a devenit uşor să vă eschivaţi. Se pare că amândoi preferaţi să citiţi ziare, sau să vă uitaţi la televizor, sau să dormiţi — mai ales să dormiţi.

Cole nu protestează foarte mult. Căsnicia presupune altceva. E generos, întotdeauna face lucruri foarte generoase, ca şi când ar vrea să te lege de el prin generozitate. Îţi oferă abonamente la revistele tale preferate — şi frivole —, îţi aduce câte o ceaşcă de ceai pe neaşteptate, te conduce la pat când eşti frântă de oboseală, împingându-te de la spate, îţi face cadou o carte pe care a pus-o undeva în bibliotecă şi îţi spune că trebuie să o găseşti. Toate aceste mici gesturi te obligă şi pe tine să fii generoasă, generozitatea naşte generozitate, căsnicia aproape că e o competiţie a generozităţii. Aşa că îl scarpini cu putere în cap, până rămâi cu scuame sub unghii, îi eşti supusă în pat şi i-o sugi din când în când. Micile atenţii ale lui Cole sunt preţul pe care îl plăteşte ca să aibă timp numai pentru el, departe de tine, departe de lume, în haloul lui de lumină din faţa televizorului, sau în baie, sau în biroul lui, până târziu în noapte. Nu te deranjează să rămâi singură, şi tu ai nevoie de asta, să respiri în voie, să te destinzi.

Căsnicia ta e un animal ciudat, e iraţională, dar funcţionează. E tradiţională, iar mama ta te critică din cauza asta. Ea a divorţat de tânără şi te-a crescut singură până să te trimită la şcoala cu internat. A sădit în tine ideea că nu trebuie să te bizui niciodată pe un bărbat; că trebuie să fii independentă financiar, că nu trebuie să te dai bătută.

Dar, sincer vorbind, e o adevărată uşurare să renunţi la această precauţie feministă. E indecent şi fermecător, e un adevărat răsfăţ, ca şi când ai purta o haină de blană.

Lecția 18

somnul bun este o condiție esențială pentru o sănătate de fier

Ora unu noaptea. Citeşti primul volum din *Harry Potter*. E al lui Cole, l-ai găsit printre cărţile lui de vacanţă, tomuri grele de istorie şi artă. Stai pe fotoliul de lângă uşile de sticlă ale balconului, cu piciorul atârnat peste unul dintre braţele sale.

Un păianjen de transpiraţie ţi se prelinge pe trunchi. Ţi-ar plăcea să vină o furtună care să pună capăt arşiţei, să auzi ploaia căzând pe podele şi să-i simţi mirosul în lumina fulgerelor. Te uiţi la Cole, care doarme pe cearşaf cu pantofii în picioare. Îl descalţi, ca o mamă pe copilul ei, şi îl întorci uşor pe o parte, să-i dai jos

cămaşa; se răsuceşte, întinde mâinile spre tine şi te trage de fustă. Şşş, îi şopteşti tu, şi îţi lipeşti buzele de adâncitura cefei lui. Nu vrei să se trezească de-a binelea, nu vrei să înceapă nimic. Pentru că eşti la ciclu, şi sângele se prelinge din tine, fierbinte, şi ştii că soţul tău ar fi scârbit. Nu-i place sângele.

De obicei, Cole doarme profund, somnul unui bărbat mulţumit. Nu sforăie, altminteri n-ai fi putut să te căsătoreşti cu el. Cum ai putea să dormi ca lumea alături de un bărbat care sforăie? Cole a râs când i-ai spus asta în noaptea nunţii; e singurul motiv pentru care m-am măritat cu tine, i-ai spus tu. Ţi-a răspuns că, *dacă* ar fi sforăit, ar fi luat un sutien de la tine, ar fi pus în el două mingi de tenis şi, înainte de culcare, şi l-ar fi prins cu cupele la spate, să-l împiedice să doarmă cu faţa în sus — atât de mult te iubea.

Unul dintre lucrurile pe care nu i le-ai spus niciodată soţului tău este că durează prea mult până ejaculează. Şi că penisul lui pare îndoit, şi că deseori se moaie în tine, ca şi când s-ar gândi la altceva. Şi că, la începutul relaţiei, i-l sugeai atât de des numai ca să-i faci pe plac. Şi ca să-l faci să creadă că eşti altfel decât în realitate.

Lecția 19

obiceiurile bune se dobândesc temeinic în tinerețe

Ai luat loc lângă biroul portarului, în holul vast şi aproape pustiu al hotelului, în timp ce Cole schimbă nişte bani. Trece un bărbat, are faţa bronzată, e mai degrabă un băiat, cu vreo zece ani mai tânăr decât tine, şi îţi zâmbeşte, uitându-se în ochii tăi, iar tu simţi ceva ce n-ai mai simţit de ani de zile: ceva care îţi aminteşte de petrecerile din facultate, cu râuri de alcool şi miros de hamburgeri pe degete şi iz de bere în săruturi. Ar fi trebuit să fii dezgustată de toate astea, dar, dimpotrivă, îţi plăceau. Te umezeai imediat; te retrăgeai cu un băiat,

îi dădeai jos hainele, îi simţeai greutatea pe tine, te îndesa în perete, cu picioarele ridicate.

Cuprinsă de euforie, porneşti cu soţul tău spre camera voastră cu trandafiri proaspeţi. O dată la două zile, te aşteaptă trandafiri noi, niciodată nu sunt lăsaţi să se ofilească din pricina arşiţei. Când ajungeţi înăuntru, îl săruţi feroce pe gură, surprinzându-l nu doar pe el, ci şi pe tine. Îl guşti şi îl sorbi, iar tu faci asta atât de rar. Îţi răspunde la sărut în felul lui, ca şi când în gura ta s-ar afla cea mai bună şi mai scumpă bucăţică imaginabilă. Nu-ţi place foarte mult să te sărute pe buze; de multe ori, ştergi într-ascuns dâra lăsată de gura lui.

Înainte de această vacanţă, ultima oară ai făcut dragoste cu el în noaptea nunţii. Bugattiul de epocă pe care l-aţi închiriat nu voia să pornească, tu a trebuit să faci cunoştinţă cu toate rudele îndepărtate ale lui Cole, iar Theo s-a îmbătat prea tare. În cele din urmă, Cole şi cu tine aţi ajuns în camera voastră de hotel, ameţiţi, transpiraţi şi lihniţi, dar în minibar nu aţi găsit decât un baton Mars, pe care l-aţi împărţit. Şi totuşi, aţi făcut dragoste cu o tandreţe reînnoită, deşi totul a fost învăluit într-o oboseală bruscă şi un pic de stângăcie, şi n-aţi ajuns departe: a fost ca o concluzie pentru ziua aceea lungă. N-a contat că nu a fost cea mai bună partidă de sex pe care aţi avut-o, pentru că eraţi împreună de multă vreme.

Luna de miere a fost amânată, fiindcă soţul tău accepta mereu noi angajamente, care vă împiedicau să plecaţi. În cele din urmă, la patru luni după nuntă, a găsit o fereastră în programul lui. Nu te-ai plâns, apreciezi ataşamentul lui ferm şi constant faţă de slujbă — e genul de om care nu te lasă baltă.

Nu ţi-a oferit niciodată un orgasm. Dar presupune că a făcut-o. Eşti o actriţă bună — la fel ca multe alte femei, bănuieşti tu. Ştii ce trebuie să faci, gemetele şi arcuirea spatelui şi faţa crispată: mimezi ce-ai văzut în o mie de filme, ce întâlneşti peste tot, mai puţin în viaţa ta. Nu ai avut niciodată orgasm — nici singură, nici cu vreunul dintre bărbaţii cu care te-ai culcat. I-ai minţit pe toţi că ai avut, că a

fost bine. Eşti curioasă să afli cum e, dar nu suficient de curioasă. E ca o limbă pe care nu o vorbeşti; ştii că ar trebui să faci o încercare, dar te descurci perfect şi fără orgasm, absenţa lui nu-ţi încurcă viaţa în niciun fel. Eşti la jumătatea celui de-al patrulea deceniu de viaţă şi nu te-ai uitat niciodată acolo jos, între picioarele tale. Cole ţi-ar putea spune cum arăţi, dacă ai fi suficient de curioasă, dar simţi că intimităţile propriului tău trup sunt pentru altcineva, nu pentru tine.

Lecția 20

ignoranții își închipuie că delicatețea este un rafinament demn de invidiat

Gin tonic pe marginea piscinei.

Cole are *Herald Tribune* în mâini și citește cu voce tare un mic articol din secțiunea istorică. În 1925, o femeie din New Jersey, mamă a opt copii, inspirându-se din *Ali Baba și cei patruzeci de hoți*, a încins un cazan cu ulei de măsline și l-a vărsat pe soțul ei adormit.

Ulei, iubire, îți vine să crezi, *ulei*.

Dar abia dacă îi dai atenție, pentru că te gândești la bărbatul din hol și la primul futai din viața ta, cu un episod din *The Young Ones* pâlpâind în fundal, pe ecranul televizorului fără sonor —nu ți-a plăcut, ai fost foarte uscată. Te gândești la dezagreabilul aer triumfător pe care l-a avut băiatul după aceea, alături de tovarășii lui, cu televizorul dat prea tare. Te gândești la Theo — dar totul sună atât de... jalnic —, care trăgea din țigară cu o ferocitate ieșită din comun. Ce ciudat că nu-ți amintești povestirea ei despre cum și-a pierdut virginitatea. Și nici nu-ți amintești să mai fi vorbit despre deflorare cu vreo prietenă de-ale tale. Oare și experiențele lor fuseseră la fel de dezamăgitoare ca a ta, de aceea nu vorbeau despre ele? Oare toate vreți să treceți mai departe? Ții minte că Theo se dăduse cu ruj arămiu pe păr, să-i intensifice culoarea, pentru că așa citise într-o revistă, dar îți e absolut imposibil să-ți amintești numele băiatului cu care ai făcut sex atunci.

Te gândești la Sean, studentul cu care Theo și cu tine împărțeați un apartament. Sean încă era îndrăgostit — chinuitor și iremediabil — de o femeie mai în vârstă, care îi frânsese inima, și nu făcea niciun efort să devină parte din mica voastră comunitate, ci își petrecea zilele singur, adâncit în melancolie. Într-o bună zi, a dispărut. O săptămână mai târziu, poliția a venit la ușa voastră și v-a spus că luase un tren spre Scoția, apoi făcuse autostopul până la o plajă îndepărtată, unde își avea casa de vacanță fosta lui iubită, înotase spre larg și nu se mai întorsese la mal. Ani de zile ai fost bântuită de iubirea feroce și aspră a lui Sean, și de imaginea apei infiltrându-se în trupul lui, mângâindu-i membrele și umflându-i carnea. Într-un sens, gestul lui a fost plin de curaj, așa ți-ai spus multă vreme. Acum, îți dorești să se fi maturizat și să fi cunoscut și alte femei, să fi ajuns la un moment în care să se poată uita în urmă și să râdă.

Lecția 21

antrenamentul le este la fel de necesar fetelor precum leilor și tigrilor

Muli vă duce la grădina Yves St. Laurent, ocrotită și răcorită de ziduri înalte. Când intri în ea, zarva din Marrakech se estompează. Lui Theo i-ar plăcea un astfel de loc. E o grădină seducătoare și plină de țepi, cu palmieri și cactuși, cu brazde de vopsea albastră și bougainvillea roz revărsându-se pe ziduri. Faci o fotografie pentru ea. O vei pune într-un plic, cu câteva petale de trandafir din camera de hotel.

Te adăposteşti de apăsarea canicule pe străduţele şerpuitoare ale pieţelor. Îţi plac suk-urile[7], îţi place prăvălia de instrumente care probabil exista şi acum câteva sute de ani, alături de o alta unde se vând iguane vii şi de una ticsită cu tricouri cu Sylvester Stallone. Îţi plac măgarii de pe străduţe şi pisicile sfrijite şi reclamele la Coca-Cola în arabă, lumina necruţătoare, praful gros ce ţi se aşterne pe piele şi în păr, munţii ce mărginesc oraşul, întunericul plin de şoapte, greierii, câinii şi broaştele. Se aude chemarea la rugăciune, iar Muli se scuză pentru zece minute. Îţi plac omniprezenţa religiei în acest oraş şi vocea muezinului care te trezeşte în zori şi îţi indică etapele zilei. Cole admiră culorile oraşului, albastrul arcuit al cerului, nuanţele intense de ocru şi roz, dar nu suportă praful şi aglomeraţia şi zăpuşeala, e foarte nemulţumit din cauza asta, nu-i place să fie târât de colo-colo.

Ca soţie, încrederea în tine ţi se estompează încetul cu încetul. Nu i-ai spune niciodată lui Cole. Uneori, simţi că toţi bărbaţii din viaţa ta, iubiţii, colegii şi şefii, cu cererile şi reproşurile lor, au sfârşit prin a te slei de puteri.

Cole e iarăşi la o întâlnire cu televizorul. A ales să se uite la *Pokemon* în franceză — o limbă pe care nu o înţelege —, întrucât posturile englezeşti nu dau decât buletine de ştiri, iar noutăţile nu se schimbă suficient de mult de la o ediţie la alta. Sunt şi emisiuni cu ştiri locale, cu reportaje de câte douăzeci de minute ce par făcute în întregime din cadre lungi cu regele Marocului în timpul unei parade sau cu bărbaţi în costume aşezaţi pe scaune joase. Prezentatorul e tânăr şi are ochi foarte frumoşi, ce par conturaţi cu creionul dermatograf. Te întrebi cum ar fi soţul tău ca amant: oare s-ar purta *altfel*? Ai auzit că femeile musulmane sunt rase între picioare şi, dintr-odată, gândindu-te la asta şi la faptul că eşti rezervată doar pentru ochii soţului tău, simţi un fior în pântece. Muli v-a spus că nimeni n-a văzut-o vreodată pe regină, nu a apărut niciodată în public, e ascunsă.

7 Suk — piaţă acoperită, în ţările arabe.

Îmi place asta, a râs Cole.

Şi a primit o lovitură în joacă de la tine.

Mai târziu, la un pahar de gin tonic în barul cu pian, Cole îşi lipeşte obrazul de al tău şi îţi şopteşte că ar vrea să te încuie undeva şi să nu-ţi mai dea drumul niciodată, şi că ar vrea încă o soţie, cu care să trebuiască să te culci, în timp ce el se uită la voi. Iar palmele tale îi cuprind faţa. Eşti atât de previzibil, McCain, chicoteşti tu, şi îl săruţi uşor pe fiecare obraz, şi simţi că se trezeşte ceva în tine, amintiri din Edinburgh: cum v-aţi rostogolit din pat şi cum aţi făcut dragoste, cu gura astupată de mâna lui.

Lecția 22

a face zgomot este sănătos în sine, câtă vreme nu deranjează sau nu enervează pe nimeni

Uneori, te întrebi dacă soțului tău chiar îi *plac* femeile. Vorbește disprețuitor despre prietenele și colegele tale, nu vrea să aibă o soție îndrăzneață, care să iasă în evidență, se enervează dacă vorbești prea tare la telefon cu vreo prietenă și se crispează dacă țipi. Nu-i place niciun fel de exces la femei. Strâmbă din nas dacă nu te ștergi bine după ce faci baie, iar uneori spune că între picioarele tale e atât de umed, încât ai putea crește o junglă acolo. Organele lui genitale sunt aproape inodore, au un miros mai discret decât ale tale.

Părinții lui Cole sunt foarte apropiați, foarte strâns uniți, și au mentalitatea defensivă a clasei de mijloc. Consideră că n-o să ai grijă cum trebuie de fiul lor. Mama lui își comunică toată vigoarea prin gătit și e îngrozită de gândul că abia de curând ai învățat să faci friptură. Și trimite constant scrisori adresate domnului și doamnei C. McCain, deși i-ai spus că nu ți-ai schimbat numele.

Cole crede că familia ta este excentrică. Până să-i cunoască mai bine, îi considera pe ai tăi exotici și fascinanți. Stră-străbunicul tău a făcut avere importând ceai din India, iar vărul tatălui tău a tocat rămășițele acestei averi pe băutură și droguri. Tatăl tău provenea din partea mai săracă a familiei și ar fi trebuit să muncească, dar n-a reușit să facă asta niciodată. Era șarmant și pișicher, iar în tinerețe avea păr blond și pometi frumoși, însă în cele din urmă băutura i-a stricat înfățișarea. Îl adorai pentru că niciodată nu-l vedeai suficient. A reușit să supraviețuiască încasând periodic dividende din afacerea familiei, până a murit — când aveai nouăsprezece ani — din pricina băuturii, a sărăciei și a vieții dezordonate.

Ai simțit că ți se frânge inima. În adolescență, a te vedea cu tatăl tău însemna, aproape exclusiv, a te duce și a te întoarce cu el de la școală. Te lua cu Mercedesul lui negru, care părea o relicvă dintr-un regim totalitar, și conducea multă vreme, alegând cele mai mici și mai întortocheate drumuri de țară ca să te ducă la Londra. Părea că nu puteți vorbi decât în mașină, întrucât Karen, iubita lui, întotdeauna făcea dificilă conversația când mergeai în apartamentul lor — vă lua din timp și se plângea mereu de câte ceva. Afecțiunea tatălui tău era rezervată pentru drumuri și pentru rarele momente când Karen ieșea din cameră, iar el se apleca spre tine și îți șoptea: *Te iubesc*, ca și când ar fi fost un secret între voi. Acum, îți amintești mai ales vocea lui.

Căsnicia părinților tăi a durat patru luni. Mama ta a renunțat la mariajul acela inconsistent la două săptămâni după ce ai fost concepută și a început vânătoarea de fosile. Studiase paleontologia la facultate, dar își întrerupsese cariera ca să devină soție. Tatăl tău nu voia să locuiască în altă parte decât la Londra, cu toate că mama ta

era o astmatică ce visa la un ţinut plin de lumină, care să-i mângâie plămânii. Meseria ei îi oferea exact asta, aşa că, în copilărie, ai locuit în câteva ţări pârjolite de soare, până când a intervenit tribunalul, la cererea tatălui tău (singurul lucru pe care a reuşit să-l facă în viaţa lui a fost să-i pună beţe în roate mamei tale, de mai multe ori), aşa că ai fost trimisă înapoi la Londra, ţinutul zilelor domoale şi, când ai crescut, al futaiurilor fără orgasm.

Pentru cei care nu o cunosc îndeaproape, familia ta e fascinantă, şarmantă şi extravagantă, dar acum Cole ştie adevărul, anume că ai moştenit puţin din această extravaganţă, care n-a făcut decât să-ţi accentueze precauţia. A trebuit să fii raţională, ca să poţi trăi în mijlocul acestui haos.

Cole spune că mama ta e plină de ranchiună, că e nebună şi că menopauza i-a alterat judecata. Soţului tău îi e teamă ca nu cumva să devii la fel ca ea şi nu-i place să o viziteze la casa ei de pe coasta de nord a Yorkshire-ului, o zonă bogată în fosile de peşti şi reptile marine. Mama ta şi-a dorit să locuiască departe de Londra şi rareori e de găsit acasă, pentru că întotdeauna e plecată să facă săpături. Lui Cole nu-i place că, fără să-şi dea seama, mama ta îi ia periuţa de dinţi ca să cureţe cu ea câte o fosilă la care lucrează (sau poate că o face în mod deliberat, dar n-ai putea să i-o spui niciodată soţului tău), şi nici că îşi ticseşte casa cu oase şi pietre vechi. Lui Cole i se pare că e egoistă şi neîngrijită: e genul de persoană care se spală în apă călduţă, ţi-a spus el odată, iar tu ai râs, dar n-ai uitat.

Te-ai străduit din răsputeri să te integrezi în familia lui Cole, să fii o soţie bună, dar niciodată n-au avut suficientă încredere în tine. Soţul tău nu înţelege că tot ce-ţi doreşti după o copilărie lipsită de stabilitate e o familie stabilă, nu înţelege singurătatea teribilă, de proporţiile Marelui Canion, pe care o resimţi în familia lui. Dar vă aveţi unul pe celălalt, o cale sigură, o certitudine. Când e plecat, Cole are mereu în suflet amintirea căminului vostru, tânjeşte după liniştea intensă a apartamentului vostru. E sanctuarul în care se adăposteşte de greutăţile vieţii: pânze prea traumatizate pentru a fi

reparate, falsuri iscusite şi termene-limită imposibil de respectat. Ai grijă să nu adaugi nimic prea neliniştitor în existenţa lui plină de stres, pentru că eşti atât de norocoasă, ştii bine. Soţul tău e un bărbat modern, generos şi atent, care găteşte şi face curăţenie; e devotat, spune Theo, sunteţi unul dintre puţinele cupluri cu adevărat fericite. Şi prietena ta ştie ce spune. A văzut multe cupluri la viaţa ei. Când femeile îşi aduc bărbaţii la şedinţe de consiliere, Theo literalmente se bagă cu amândoi în pat, înarmată cu mănuşi de latex şi un vibrator.

Mi-ar plăcea să fac o şedinţă cu voi doi, ţi-a spus ea odată, ca şi cum ar fi dornică să vă descopere secretele, să afle cum de funcţionează relaţia voastră.

Doamne, nu, i-ai răspuns tu râzând, cu un aer îngrozit. N-ai fost niciodată în stare să te caci într-o toaletă publică dacă ştiai că înăuntru se mai afla o femeie — cu atât mai puţin să ţi-o tragi. La treisprezece ani, când ai făcut duş cu Theo, a fost atât de chinuitor, încât ai jurat că n-ai să te mai pui niciodată într-o astfel de situaţie. Poţi să te dezbraci în cabinetul unui medic sau în vestiarul unei săli de fitness, unde eşti complet anonimă, dar e cu totul altceva să faci asta cu o persoană pe care o cunoşti, şi încă atât de bine.

Şi totuşi, nimeni nu bănuieşte frământările pe care le presupune o viaţă secretă. Dorinţa de a produce o catastrofă în viaţa ta e ca o tragere de fustă. Dar o simţi numai rareori, apoi dispare. Când Cole se oferă să-ţi facă baie, când îţi aduce o ceaşcă de ceai sau când spală vasele.

Lecția 23

importanța broderiei și a tricotajului

Ai primit de la bunicul tău o cărţulie care este o delicioasă colecţie de gânduri scandaloase:

Că o femeie ar trebui să-şi ia alt bărbat dacă soţul ei nu e bun la pat.

Că răutatea unei femei e preferabilă bunătăţii unui bărbat.

Că Adam a fost mai păcătos decât Eva.

Că femeile sunt mai curajoase decât bărbaţii.

Cartea a fost publicată în 1603 de un autor anonim. E doar un pic mai mare decât palma ta. Filele fragile sunt făcute din fibre textile, nu

din pastă de lemn, și trosnesc ușor când le întorci. Îți place sunetul, aduce cu zgomotul flăcărilor care pun stăpânire pe o bucată de lemn. Se numește *Tratat ce dovedește în multe feluri vrednicia femeii*, iar cuvintele ei au fost păzite pe vremuri de două mici încuietori care, la un moment dat, au fost smulse. Are iz de ascunzișuri și de secrete.

Îți imaginezi o soție devotată și virtuoasă scriind în secret, cu multă bucurie, târziu în noapte sau în orele lungi ale după-amiezii. Fiecare pagină e mărginită de un chenar trasat cu cerneală roșie și neagră. Este o carte fascinantă și rebelă, scrisă din pasiune. Când o deschizi, îți pui mănuși de bumbac. Nu o vei vinde niciodată.

Se află în familia ta de câteva generații. Circulă zvonul că scheletul autoarei ar fi fost găsit într-o debara amenajată sub o scară interioară, că ar fi fost închisă acolo după ce soțul ei i-ar fi descoperit cartea. Tatăl tău ți-a povestit despre țipetele ei disperate și despre urmele lăsate de unghiile ei pe interiorul ușii, dar bănuiala ta e că, de fapt, lucrurile au fost mult mai prozaice: stră-străbunicul tău a cumpărat cartea la o licitație, ca pe o curiozitate, și poate că a fost scrisă de un bărbat, ca o glumă enigmatică.

Cole îi spune Suvenirul sau Cartea de Groază, și te tachinează amenințându-te că o aruncă la gunoi dacă nu ești cuminte, sau că te închide în debara și nu-ți mai dă drumul niciodată. Adori aceste tachinări — Cole te face să râzi atât de mult — și nu simți niciun pic de ironie în ele. Mobilelor de la tatăl tău împrăștiate peste tot prin apartament le spune Ruine, iar ție, în mod afectuos, Vestigiu, ceea ce te enervează de fiecare dată — iar lui îi place asta.

Lecția 24

principalele cauze ale sănătății șubrede la femei sunt tăcerea, nemișcarea și corsetul; de aceea, învață să cânți și să dansezi și nu purta niciodată corset

Cerul nemişcat. Aerul cu miros de mare. Nici măcar nu ai nevoie de o umbrelă când stai pe şezlongul de lângă piscină. Briza ce suflă dinspre deşert îţi flutură exemplarul din *Herald Tribune*, aşa că

renunți la citit și te uiți la oamenii din jur, privești mai cu atenție trupurile femeilor decât pe ale bărbaților — așa fac toate femeile, ți-a spus Theo, și are dreptate. Îți amintești foarte bine cum arăta trupul ei când avea șaisprezece ani, talia îngustă, picioarele lungi și alunițele de pe pieptul ei, dar aproape că i-ai uitat pe bărbații cu care te-ai culcat — pe toți. Ai uitat numele și trupurile, ții minte doar fețele și, în mod vag, forma penisurilor, dacă erau lungi sau prea groase — Doamne, nu le suportai pe cele groase, simțeai că parcă te zgârie pe dinăuntru.

Chelnerul îți aduce un gin tonic pe o tavă de argint și te uiți în jur cu un aer surprins. Așezat pe un șezlong îndepărtat, bărbatul din hol se uită la tine cu zâmbetul lui frumos și adolescentin, iar tu pleci capul și nu mai faci nimic, nu bei, nu te uiți; ești dezorientată și știi că Theo s-ar supăra din cauza asta, pentru că ratezi o oportunitate.

Theo. O adevărată femeie-pirat, cu mult mai multă energie decât tine. Ea e însetată și are nevoie să bea, se vede din felul în care merge, ascultă, se apleacă și vorbește. E o femeie care trăiește *în exces*, are atât de multă viață în ea, încât pare să-i strălucească de sub piele. Oare asta înseamnă că tu trăiești *prea puțin*? Inima ți se strânge de spaimă, ca și când ar fi trecut un nor pe deasupra ei.

Te uiți la bărbatul din șezlongul îndepărtat, care acum își citește exemplarul din *Tribune*, apoi lași capul pe spate și închizi ochii. În ultima vreme îți trăiești zilele precum o oaie care paște și rătăcește de colo-colo, fără să te atașezi de nimic. Și totuși... și totuși, n-ai vrea să ai o viață ca a lui Theo. E atât de liberă, atât de independentă, încât se simte rătăcită.

Cerul se întunecă, iar turiștii își strâng loțiunile de bronzat și pleacă unul câte unul, briza încinsă se întețește, umbrelele de soare sunt închise de teamă să nu fie răsturnate. Intri în piscină. Apa e vălurată ca tabla ondulată. Ești singură în piscină, aluneci prin apa răcoroasă și înoți pentru prima oară în ultimii ani, simți mușchi nefolosiți punându-se în mișcare cu un scrâșnet și te gândești la mama ta, cu mâinile ei puternice și sigure, și la șuvițele de apă care

ți se prelingeau pe trup la șapte ani. Acum, contactele tale cu familia s-au redus simțitor și adevăratele tale rude au devenit persoanele cu care ai relațiile cele mai strânse: Cole, desigur, și Theo, care ți-e un fel de soră, deși uneori simți între voi intensitatea dintre iubiți.

Astăzi e ziua ei, trebuie să o suni.

Zâmbești în timp ce îți tragi trupul prin apă, iar la capătul bazinului ridici privirea și vezi pe cer trâmbe uriașe de praf galben-brun ridicându-se din deșert; ai impresia că amurgul este adus în grabă în mijlocul scenei. Îngrijitorii piscinei se mișcă cu o lentoare calmă, adunând prosoapele și pernele de pe scaune. Cei mai mulți turiști au plecat deja. Ramurile palmierilor se agită precum coamele poneilor nărăvași, în bazin cad frunze și crenguțe, iar tu ieși din apă odată cu primii stropi mari de ploaie. Inspiri mirosul pământului ce pare să se deschidă spre cer, ca și când ar respira, simți cum te trezește la viață această zi furtunoasă și ridici bărbia să inspiri adânc, apoi îți aduni lucruri fără nicio tragere de inimă. Treci pe lângă bărbatul din hol, care citește în continuare cu conștiinciozitate. Ridică privirea spre tine.

Nu te uiți la el. Intri în hotel și pornești spre soțul tău, cuprinsă de fiori de nerăbdare.

Lecția 25

de obicei, a împrumuta e cea mai mare cruzime de care ne putem face vinovați, afară de cazul când putem dărui

Bărbatul în vârstă care are grijă de trandafiri îți descuie ușa de la camera ta, făcând o plecăciune cu un zâmbet blajin. Ți-a oferit galant un singur trandafir și l-ai acceptat binevoitoare; e un joc jucat cu oarecare seriozitate. Petalele sunt de un roșu întunecat, aproape negre, și îți afunzi nasul în floarea aceea ciudată: are un miros greu

şi sălbatic, de grădină, ce îţi aminteşte de copilărie, nu parfumul atent construit al trandafirilor de la supermarket. Intri în cameră fără niciun zgomot, îl vei lua prin surprindere pe Cole, te va trânti pe pat şi te va face să râzi şi te va săruta în felul lui aparte şi te vei topi, vei ceda, cu toate că încă eşti la ciclu. Da, sex provocator, sex murdar, spontan şi indecent, n-ai mai făcut asta de ani de zile, şi brusc ai nevoie exact de aşa ceva. Camera e cufundată în obscuritate din pricina cerului din ce în ce mai întunecat, şi ridici bărbia să inspiri mirosul furtunii. Cole vorbeşte la telefon. Eşti supărată, n-ar trebui să lucreze deloc în această călătorie, ţi-a promis.

Abia aştept să plec de aici, arşiţa mă scoate din minţi. Cole spune toate astea cu vocea lui specială, vocea rezervată pentru *tine*, şi îţi dai seama că e relaxat şi jucăuş; vorbeşte pe un ton pe care nu l-ai mai auzit de multă vreme. Ea nu vrea decât să umble prin pieţe şi să se plimbe în căcaturile alea de cotigi, iar eu nu mai suport, mă plictisesc la culme, vreau doar să mă relaxez. Face o pauză. Diz, Diz, nu, nu poţi. Râde. Da, şi eu. Ne vedem curând, slavă Domnului.

Lecția 26

oxigen din sistemul de ventilație

Ești foarte tăcută. Treci pe lângă Cole fără să te uiți la el. Te apropii de ușile de sticlă, ieși pe verandă și te așezi, cu multă grijă, pe scaunul de răchită.

Inima ta duduie, inima ta duduie.

Stai pe scaun multă vreme, fără să faci niciun zgomot, în liniștea minunată de după furtună. Soarele își recapătă forța, și nimic nu s-a răcit, nimic. E la fel de cald ca de obicei.

Partea 2

Sufletul meu aşteaptă pe Domnul
mai mult decât aşteaptă străjerii
dimineaţa,
Da, mai mult decât aşteaptă stră-
jerii dimineaţa.

Psalmul 130

Lecția 27

latrina nu trebuie construită chiar lângă casă

Lunea de după întoarcerea de la Marrakech. Singură, într-un bar din Soho. Un vechi local londonez unde poți comanda iahnie de fasole pe pâine prăjită și ceai Tetley în căni de inox și unde meniurile au coperte de vinilin și file îmbrăcate în plastic. Te prefaci că citești ziarul.

Te simți ca și când ai fi jupuită.

Nu știu cum să-ți explic, ți-a spus el, înroșindu-se de fiecare dată. Căci l-ai întrebat iar și iar. Exagerezi, ți-a spus el. E o prietenă,

prietena *noastră*, doar ne-am întâlnit de câteva ori să bem ceva. Apoi se opreşte.

Ca şi când ce ar vrea să spună nu poate fi spus niciodată, nu poate fi scos la iveală niciodată. Dar nu ai de gând să te dai bătută.

Aha, doar o prietenă.

Te laşi pe spate şi îţi încrucişezi braţele la piept când îl auzi. Când îi auzi explicaţiile, fragmente disparate ale unui puzzle, niciodată suficiente.

Mergi des în barul din Soho. Vrei să te retragi din lume, să te ghemuieşti într-un colţ, să te ascunzi de frivolitatea văratică ce pluteşte în aer şi de rozul tentant al fetelor de pe străzi.

În tot acest timp blestemat, n-a încetat să-ţi spună că te iubeşte, dar nu mai ai chef să-l asculţi. Pentru că relaţia voastră a primit un duş rece şi frigul ţi-a intrat în oase — eşti şocată.

Aha, doar o prietenă.

Nu ai de gând să te dai bătută.

A trecut o săptămână de când ai aflat; au trecut două. S-a schimbat totul şi nu s-a schimbat nimic, te faci că citeşti ziarul. Preferi acest local din Soho lanţurilor de cafenele americane, care în ultima vreme au împânzit tot oraşul, deşi Cole e îngrozit de alegerea ta. Înainte, lăsai plăcerile şi neplăcerile sale să-ţi contureze ziua, chiar şi atunci când nu era cu tine. Dar acum eşti deseori nesupusă, în multe feluri mărunte. Pentru că vestea infidelităţii te-a lovit cu viteza unei capcane pentru iepuri, şi eşti exilată din căsnicia ta, din casa şi din viaţa ta.

Bătrânul din spatele tejghelei simte ceva din toate astea; te întâmpină cu un zâmbet călduros şi îţi oferă o ceaşcă de ceai fără să aştepte să comanzi.

Doar. ne-am. întâlnit. de. câteva. ori. să. bem. ceva. Ai înţeles?

Nu te cred. Îmi pare rău, nu pot.

Ăsta e adevărul, m-am *săturat* să-ţi tot repet.

Nu te cred. *Nu pot.*

Mâinile ţi se ridică, îngheţate, în dreptul capului. Ai pumnii strânşi, şi încheieturile degetelor ţi s-au albit. Te-ai transformat în altcineva. Nu-ţi mai recunoşti vocea.

Zi de zi te adăposteşti în acest bar din cartierul roşu al Londrei. E un mic indiciu care arată că ceva s-a frânt în adâncul tău. Nu-ţi dai seama de ce ai ales acest loc, nu mergi niciodată singură în baruri şi restaurante, simţi că te expui prea mult. Tot ce ştii e că cei doi oameni care îţi erau cei mai apropiaţi au ieşit din sufletul tău — şi sufletul ţi s-a închis. Abia când îţi deschizi ziarul şi torni lapte în ceai simţi desfăcându-se ghemul strâns, ca din folie de aluminiu, din adâncul pântecelui. Nimeni n-ar ghici ce se întâmplă cu tine, o casnică liniştită de la periferie, al cărei viitor a fost distrus de curând într-o cameră de hotel din Marrakech, cu o singură lovitură de pat de puşcă.

Şi tot ce a rămas e o rană, mult prea adâncă pentru lacrimi.

E o prietenă, doar o prietenă, numai asta spune de fiecare dată şi, în acest bar din Soho, în a treia săptămână a purgatoriului tău, trânteşti pe masă ceaşca de ceai. Atât de tare, încât se crapă farfuriuţa.

Lecția 28

boala e pedeapsa naturii dezlănțuite

O lună de când v-ați întors de la Marrakech. Simți că stagnezi. Nu ești nici plictisită, nici furioasă, ci doar rămasă pe loc; nimic nu te atrage, nimic nu te interesează, nu știi ce să faci mai departe, nici în ora următoare, nici în restul zilelor tale. Somnul este soluția pe termen scurt. Londra e bună pentru așa ceva. Lumina ei este lăptoasă, estompată, nu ca aceea din copilărie, care dimineața se strecura printre jaluzele în fâșii îndrăznețe, înghiontindu-te și scoțându-te din pat. Cerul londonez seamănă cu acoperișul boltit al unei case vechi și dormi întreaga dimineață, iar când te trezești, simți în măruntaie o

panică amestecată cu greață. Apoi pornești pe străzi, uitându-te în jur fără să vezi nimic, simțindu-te dezgolită.

Selfridges[8] te ademenește cu promisiunile sale elegante. N-ai mai intrat de multă vreme, obișnuiai să hoinărești prin el cu Theo, întotdeauna te punea să probezi lucruri pe care nu ți le doreai. Te duci la vitrinele cu accesorii. Îți cumperi șase inele. Ți le pui pe degete, estompându-ți starea civilă; inelul de logodnă și verigheta se pierd printre noile bijuterii; întinzi mâna și zâmbești.

Dar iarăși îți amintești vocea lui. Ți-o amintești întotdeauna. Tonul lui în timp ce vorbea cu ea la telefon. Nu te doare atât gândul apropierii fizice dintre ei, cât intimitatea din glasul lui. Abia când l-ai surprins vorbind cu ea în camera de hotel ți-ai dat seama *câtă* vreme trecuse de când nu o mai auziseși. Și îți lipsea, foarte mult.

Vocea rezervată pentru *tine*.

Pornești spre metrou cu dinții strânși și faci un efort să-ți relaxezi mandibula, apoi îți freci fruntea în dreptul cutei noi, care ți-a apărut între ochi. La capătul fiecărei nopți, o masezi cu degetele muiate în albeața răcoroasă a cremei cu vitamina E. În jurul tău, apartamentul ticăie. Camerele sun întunecate, cu excepția dormitorului. Acum, Cole e plecat mult de acasă, lucrând până târziu; asta e scuza lui. Becul din hol nu e aprins, ca să-l întâmpine. La capătul fiecărei nopți, degetele îți sprijină fruntea ca o schelă. Pentru că nopțile foarte lungi te biruiesc.

Și simți că te stingi ca o lumânare.

8 Lanț britanic de magazine de lux.

Lecția 29

prietenii sunt prea rari ca să te descotorosești de ei în orice termeni, dacă sunt prieteni adevărați

Soneria sparge liniștea dimineții. Mormăi: încă eşti în pat. Interfonul e stricat, trebuie să cobori trei rânduri de trepte; îmbrăcată cu halatul tău vechi şi lălâi, deschizi uşa de la intrare să vezi cine e.

Theo. Buze roşii, bluză roşie, culoarea sângelui. În drum spre serviciu.

Închizi ușa. E ridicol, spune ea, haide, trebuie să stăm de vorbă. Îți sprijini mâinile de ușă, cu brațele întinse. Nu vreau decât să vorbim, te imploră ea. Ciocăniturile ei devin bufnituri, le simți vibrațiile în palme. Te îndepărtezi de ușă, urci treptele, fără să te uiți în urmă; cu degetele tremurânde la gură.

Trădarea lui Theo e uriașă, uluitoare, de neînțeles. Acțiunile *ei* nu le poți înțelege, nu pe cele ale lui Cole. Întotdeauna ai presupus că e singura persoană pe care o vei avea alături întreaga viață — nu mama, nu soțul tău. E femeie, știe regulile. Bărbații nu le știu. Nu te interesează scuzele, nimic nu poate îndrepta lucrurile, întrucât tot ce ar spune ar fi copleșit de brutalitatea încrederii înșelate și de urletele inimii tale zdrobite.

Nu suporți să te gândești la ei doi împreună. Habar n-ai cum e Theo cu bărbații. Cum se poartă, dacă devine altcineva, dacă își schimbă gesturile și vocea. Nu ai explorat niciodată această latură a prietenelor tale. Tot ce știi e că soțul tău e prins în insațiabilul ei câmp gravitațional: ți-a spus-o chiar vocea lui.

Îți amintești cum erați pe vremuri. Theo era neglijentă cu relația voastră — niciodată nu venea la petreceri cu o sticlă de vin, niciodată nu-ți trimitea mesaje de mulțumire, anula în ultima clipă câte o ieșire în oraș, întârzia deseori —, dar o iertai de fiecare dată, pentru că îți lumina clipele cu darul prezenței sale; imediat ce o vedeai, dădeai uitării toată enervarea.

Acum, încearcă iar și iar să ia legătura cu tine, dar telefonul îi este închis în nas oricât de repede ar încerca să spună ce are de spus, e-mailurile ei sunt șterse fără ca măcar să fie deschise, iar scrisorile, rupte. Te pricepi să rupi relațiile cu oamenii, întotdeauna ai avut abilitatea asta, una neînsemnată, dar eficientă; să limpezești lucrurile, să treci mai departe. Theo urăște să fie ignorată. E lucrul de care se teme cel mai mult. Ai un ciudat sentiment de putere; pasivitatea extremă îți dă forță — e felul tău de a protesta, de a te exprima. Uneori, la fel procedezi și când faci sex.

Lecția 30

medicamentele vechi nu trebuie păstrate, pentru că deseori sunt dorite din nou și sfârșesc prin a ne răzgâia

Cole are nevoie de tine pentru o petrecere. E dată de proprietarul unei galerii care are un tablou ce necesită o curățare — e vorba de un peisaj venețian semnat de un elev al lui Canaletto. Cole abia așteaptă să înceapă lucrul; bănuiește că sub stratul de suprafață se ascunde

ceva pictat de mâna maestrului. Nu vrei să te duci. Nu vrei să-i oferi nimic deocamdată.

Te rog, spune Cole.

Urăsc genul ăsta de evenimente, știi bine.

Simon te place. Am nevoie de contractul ăsta.

Știi ce fel de soție îi trebuie lui Cole pentru o astfel de petrecere. Ți-a spus cândva că ești un veritabil trofeu: toată lumea te place, te consideră frumoasă și adorabilă, vrea să stea de vorbă cu tine; dar lucrul cu adevărat important e că toată lumea îl admiră pe Cole pentru că etalează o asemenea posesiune, ca pe o mașină, un ceas de aur sau un costum, iar tu savurezi impresia oamenilor că soțul tău e un bărbat de succes. Te-ai simțit foarte măgulită când ți-ai spus asta, când ai înțeles că ești atât de prețuită. Întotdeauna v-ați pus reciproc în valoare ori de câte ori ați ieșit în lume. Când mergeți la petreceri și spuneți vechile voastre anecdote, vă completați reciproc frazele, când ieșiți la restaurant cu prietenii, luați nonșalant unul din farfuria celuilalt, iar când îi invitați să ia masa la voi acasă, vă ocupați împreună de gătit, servit și strânsul mesei. Amândoi vă pricepeți de minune să interpretați rolurile de soț și soție, știți să vă sprijiniți unul pe celălalt.

Te rog, spune Cole acum.

Bine. Bine.

Ai o mână sprijinită pe gât. Întotdeauna cedezi, așa ai făcut toată viața; oare de unde vine această nevoie îndărătnică de a fi plăcută?

Petrecerea are loc în clădirea unui fost grajd, transformat în casă de locuit, aproape de apartamentul vostru. Simon, care e mai înalt decât invitații lui, stă în mijlocul camerei aglomerate. Își estimează succesul în funcție de proximitatea față de celebrități, pomenește multe persoane faimoase, nu poate apărea în public fără astfel de proptele. Te place pentru că ești la curent cu bârfele despre celebrități și rezonezi — cu ochi mari — la discursul lui. Se află într-o relație

capricioasă cu o vedetă pop din Dublin, care are o tunsoare frumoasă şi un hit de vară al cărui nume nu l-ai ţinut minte niciodată — ea n-a venit la petrecere. Simon se va arăta foarte dezamăgit din pricina asta. Musafirii aruncă priviri peste umăr în mijlocul conversaţiei, cercetându-se din priviri unii pe alţii, ca şi când singurul motiv pentru care au venit e să vadă pe cineva faimos.

Vrei să pleci.

Eşti singură într-un colţ, pe o canapea neagră de piele care scârţâie ca o şa. Lângă tine se află o lampă sculptată în lavă întărită. Nu mai funcţionează. Niciodată nu te-ai dat în vânt după petreceri. Eşti prea pricepută când vine vorba de tăceri stânjenitoare, îmbujorări şi replici nelalocul lor. Nu prea ştii să te porţi în grupuri mari, te simţi mai în largul tău când eşti între patru ochi cu cineva, magia pe care o poţi crea întotdeauna se pierde când te afli într-o mulţime. Te uiţi la musafiri. Urăşti gândul că iarăşi eşti singură, că iarăşi te uiţi cu atenţie la fiecare bărbat. Te înroşeşti în faţa celor de care te simţi atrasă, încă n-ai scăpat de asta, trupul te trădează de multe ori. Ţi-o imaginezi pe Theo între toţi aceşti oameni şi simţi o admiraţie dureroasă faţă de ea: o vezi strălucind în mijlocul încăperii, vârându-se în conversaţiile musafirilor, plutind de la un grup la altul.

Porţi o rochie de satin negru, care în partea de sus e împodobită cu fâşii dintr-un chimonou vechi; e o rochie care îţi place de obicei, dar în seara asta nu e adecvată, eşti prea elegantă. Trebuie să te întorci acasă. Nu poţi să te duci singură pe jos: pe strada ta se află două case părăsite în care s-au aciuat nişte drogaţi, iar săptămâna trecută, o femeie a fost înjunghiată în dreptul uneia dintre ele. Ai nevoie de Cole. E în formă bună, vorbeşte însufleţit cu musafirii; ţi-ai dori să se grăbească. Urăşti sentimentul că eşti captivă, care te copleşeşte uneori la petreceri, urăşti faptul că mijloacele tale de evadare depind de altcineva. Eşti blocată, într-o rochie de satin negru, care în seara asta e prea mult.

Cole e cu Simon. Nu se plac foarte mult unul pe celălalt, dar păstrează legătura, pentru că nu se ştie niciodată când ar putea să le

fie de folos. Discută despre orice, numai despre Canaletto nu: Cole nu e atât de neinspirat. Conversația trenează câteva clipe, iar tu te ridici și le spui politicos că te duci acasă. Te apropii de ușă. Mijlocul îți e cuprins de o mână. Strângerea ei are fermitatea oțelului. Te conduce spre un balcon înțesat cu lume, iar tu ai o reținere, dar mâna rămâne fermă pe spatele tău.

Trebuie să merg acasă, spui tu cu glas foarte scăzut, foarte obosit.

Mai trebuie doar să obțin o adresă. Cinci minute, da?

Măsori timpul în gând, după care îl iei de pe balcon.

În seara asta, ați câștigat și tu, și Cole, dar el a câștigat mai mult. Întotdeauna câștigă cel mai mult.

Lecția 31

copiii n-ar trebui să doarmă niciodată cu capul sub plapumă

La ce te gândești în timp ce mergeți în tăcere spre casă, unul lângă altul, despărțiți de un metru: numele soțului tău e Cole, iar asta e trăsătura lui cea mai remarcabilă, dar oare e suficient? Ca să rămâi alături de el? Căci îndoiala te-a inundat precum otrava, făcându-și treaba perfidă.

Nu îți va spune niciodată ce s-a întâmplat. Probabil că singura șansă pe care ai avut-o a fost acea după-amiază de la hotel, în timpul furtunii, când încă erai zdrobită de șocul descoperirii. Și ce ai făcut atunci? Ai ales să te așezi, cu inima bubuindu-ți în piept. Nimic

altceva. Pentru că așa procedezi întotdeauna, te retragi, taci, și abia mai târziu, mult mai târziu, găsești cuvintele pe care ar fi trebuit să le spui. Dar niciodată nu le spui la timp, ești prea preocupată să nu rănești, chiar și atunci când ești rănită, și, da, ești prea lașă. Te întrebi ce s-ar întâmpla dacă ai da frâu liber furiei care îți copleșește sufletul. Te uiți la soțul tău și îți dai seama că n-ai să scoți nimic de la el, ai pierdut momentul, l-ai întrebat de prea multe ori ce s-a întâmplat și s-a săturat până peste cap de neîncrederea ta: a închis buticul, a tras obloanele și a stins luminile. Nu-ți mai recunoști soțul, a devenit altcineva. E ca un străin pentru tine, un străin care o dezbracă pe Theo, se apleacă să o sărute, o ține de șolduri, îi mângâie pleoapele închise cu buzele, râde cu ea în pat: închizi ochii preț de o clipă, încercând să îndepărtezi toate aceste gânduri.

Cole deschide ușa și intră în apartament fără să întoarcă privirea să vadă dacă ești în spatele lui. Se duce direct la baie. Rămâi în prag, uitându-te la orașul-fantomă al relației voastre, fără să-ți dai seama dacă vrei să intri în el. Deci așa stau lucrurile. Într-o altă viață, ai fi sunat-o pe Theo, ai fi trezit-o și ai fi întrebat-o dacă poți merge la ea să dormi pe canapea și să plângi în hohote. Ți-o imaginezi spunând bineînțeles, gândăcel, bineînțeles; ți-o închipui sărind în mașină și venind să te ia, întrucât vocea ta tremurătoare îi spune că nu poți conduce.

Nu ai unde să te duci.

Nu știi ce să faci.

Și, la insistențele lui Cole, nu mai ai slujbă, ceea ce îți pricinuiește un scurt acces de furie fierbinte; cum de a îndrăznit să te mutileze, cum de a îndrăznit să te slăbească înadins?

Treci pragul. Te duci în dormitor. Te așezi la măsuța de toaletă, cu capul plecat și tâmplele sprijinite în palme.

Lecția 32

fața unei fete egoiste e deseori posomorâtă

Mijlocul lui iulie. În cele din urmă, a venit vara şi simţi exuberanţa de pe străzi: oamenii sar în bazinul fântânii arteziene din Trafalgar Square şi chiulesc de la serviciu să stea tolăniţi la soare pe şezlongurile din Hyde Park.

Starea ta — întunecată ca vinul roşu.

Nu mai găseşti refugiu în bunătate, în fapte bune şi în generozitate; te schimbi, devii posomorâtă. Simţi un fior când cuplurile se despart, ai sentimentul că ordinea a fost restabilită, că oamenii revin la starea lor naturală — singurătatea. Simţi că te electrizezi un pic

când prietenii își pierd slujbele, când noua lor revistă e aspru criticată, când cineva pierde o sarcină sau cerul își revarsă ploile într-o zi de nuntă. Ce ai devenit? Oare ți-ai pierdut mințile? Ai hotărât să nu te mai lași călcată în picioare, cum fac ceilalți?

Dar ceva începe să prindă contur în adâncul tău. O idee: să trăiești mai puțin șovăielnic, mai egoist. Te atrag oamenii ce par nesăbuiți, pasionali și caraghioși, dar care rămân *vii*, tocmai pentru că felul lor de a fi implică încurcături și necazuri. Întotdeauna ai fost prea precaută. Prea blândă pentru jurnalismul de știri, după cum ți-a spus Cole cândva, și nu suficient de înfiorătoare sau nevrotică, slavă Domnului.

Captivă în amabilitate. Și în frică. Și conștientă că e mai ușor să dai instrucțiuni decât să acționezi.

Te gândești la acei oameni care pur și simplu dispar. Theo avea o prietenă blocată într-o viață pe care nu și-o dorea, iar într-o bună zi a zis: trebuie să iau ceva de la Tesco, apoi l-a lăsat pe soțul ei în parcare și nu s-a mai întors niciodată. Soțul a așteptat trei ore înainte să anunțe autoritățile.

Te gândești să explorezi o latură mai periculoasă a personalității tale. Ți-ar plăcea să te străduiești mai mult să fii frumoasă, sau cel puțin interesantă; frumusețea înseamnă putere, așa ai învățat de la mama ta. Când erai adolescentă, ți-a spus: pentru numele lui Dumnezeu, scapă de ochelarii ăia, încearcă să fii mai prezentabilă, ca și când, la cum arătai, nu aveai cum să fii fata ei.

Observi un prim fir de păr alb și îl smulgi, apoi tragi de perișorii aproape invizibili din bărbie și de pe pântece și te trec fiori când reușești să-i rupi, simți că poate viața ta, noua ta viață, tocmai începe. Trebuie să faci ceva ca să înceapă, nu te poți da bătută. Înainte, viața părea ceva care întotdeauna li se întâmpla altora. Lui Theo, de exemplu.

Lecția 33

marea necesitate a vieții e continua schimbare

O hotărâre, la mijlocul lui august. Trebuie să treci peste această perioadă plină de smiorcăieli şi lamentaţii, trebuie să ieşi la liman. Hotărârea că unele dintre problemele momentane ale unei relaţii nu pot fi decât ignorate pentru ca relaţia să supravieţuiască — nu ai cum să le rezolvi şi, în cele din urmă, să le elimini. Şi poate că tocmai de aceea, în parteneriate de lungă durată, unii oameni au învăţat să trăiască cu lucrurile care nu le plac. Pentru a-şi redobândi calmul. Ai văzut asta la cuplurile care au trecut peste infidelitate şi le-ai văzut rigidizându-se la bătrâneţe. Chiar *vrei* ca relaţia voastră să supravieţuiască?

E mai uşor să rămâi decât să pleci.

Nu suporţi gândul că va trebui să mergi din nou la petreceri, să citeşti anunţuri matrimoniale şi să te duci la cine intime unde nu te simţi în largul tău, să tot încerci să-ţi umpli cu ceva serile de vineri. Şi când te gândeşti că te pregăteai să faci un copil. Cole vrea să fie tată într-o bună zi. Când l-ai găsit, a fost ca şi când ai fi dat de o lumânare aprinsă în întunericul unei peşteri, iar acum ar trebui să renunţi la tot, după ce aţi ajuns atât de departe — pur şi simplu nu poţi. Cu el ai avut cea mai satisfăcătoare relaţie din viaţa ta: eşti sigură că bucuria traiului cu el poate fi redobândită.

Cole vrea ca mariajul vostru să continue. Totul e negat. Nu vrea să plece.

Nu vrei ca Theo să câştige. Uneori, te temi ca nu cumva acest gând să înăbuşe orice alte considerente. Acum, ai ocazia să fii mai bună decât ea; nu-ţi aminteşti să fi fost vreodată mai bună decât ea la ceva.

Aşadar, o hotărâre.

Acum, va trebui să trăieşti cu tăcerea care s-a instalat între tine şi Cole. Pentru că aţi încetat să mai vorbiţi unul cu altul, staţi în camere separate: el în biroul lui, tu în dormitor — prea mult timp. Cel puţin nu mai faceţi sex, şi te simţi uşurată, căci amintirea vieţii voastre sexuale s-a distilat sub forma a două lucruri: când nu avea orgasm, era frustrant, iar când avea, era nasol, pentru că de multe ori îţi ejacula pe abdomen şi pe faţă, ca un câine care urinează pe un stâlp pentru a-şi marca teritoriul.

Atâtea moduri de a trăi ca un prizonier.

Dar ai luat o hotărâre: să cauţi calea de a reveni la o viaţă fericită. Deşi Dumnezeu ştie când o să ţi se domolească furia.

Deocamdată, te dedici înfrumuseţării apartamentului, care a devenit foarte aerisit şi luminos, ca interiorul unui balon alb. Pe gustul *tău*, întrucât compromisurile au dispărut. Niciodată n-ai îndrăznit să-ţi impui voinţa atât de mult. Muncitorii care se ocupă

de renovare au de-a face cu o femeie care până acum — mai ales în prezența lui Cole — n-a avut voie să iasă la suprafață, o femeie țâfnoasă, frustă, iute la mânie.

Iar apartamentul, frumosul apartament, numai bun de prezentat în *Elle*, e învăluit într-o tăcere mormântală când intri în el.

În centrul lui domnește vidul, o putreziciune, o tăcere, când unul dintre voi se duce la culcare fără să spună noapte bună, când mâncați împreună fără conversație, când receptorul telefonului fix este înmânat celuilalt fără o vorbă. Domnește vidul când, în fiecare noapte, stai întinsă pe patul dublu, trează și agitată, uluită de cât de mult se poate apropia ura de iubire, de cum se poate gudura pe lângă ea, la fel ca o pisică. Domnește vidul când îți dai seama că cel mai singură te-ai simțit în căsnicie, ca soție.

Lecția 34

fă-ți o rezervă consistentă de lenjerie intimă de calitate

Barul din Soho. Vinerea dinainte de Ziua Băncii[9]. Foarte cald — o căldură festivă. Un bărbat stă la masa de lângă tine, citind un ziar — *The Times*. Te uiți la ceafa lui: ce ciudat să fii atrasă de cineva doar după o simplă privire spre ceafa lui. Are părul negru, la fel ca noaptea într-un sat izolat de lume.

Ești pe trotuar. În apropiere s-a spart o conductă, iar apa se împrăștie alene pe asfalt. Deocamdată, nimeni nu pare deranjat. Doi

9 Sărbătoare națională în Anglia.

băieți și o fată strigă și râd în balta de pe stradă, lovind-o cu piciorul; sunt trecuți de douăzeci de ani, n-ar trebui să facă asta. Nu iau în seamă publicul și, în scurtă vreme, se udă până la piele.

Zâmbești. Exemplarul din *Evening Standard* e împăturit în poșetă, o să-l termini în metrou — Doamne, oră de vârf, ai plecat din bar prea târziu, o să stai tot drumul în picioare. Ai plecat prea târziu pentru că nu vrei să stai singură în apartamentul învăluit în tăcere mormântală. Urăști vidul ce domnește acolo atât când Cole e acasă, cât și când e plecat, când iese din casă în mod deliberat; acum, te simți ca și când n-ar fi nimic în viața ta, ceea ce e foarte bine. Rămâi în picioare, pregătită să intri în șuvoiul de navetiști nerăbdători să se adăpostească în casele lor, iar o mașină virează cu viteză de după colț și brăzdează apa, ocolindu-i în grabă pe cei trei tineri, și o trâmbă de apă se arcuiește spre tine: ești lovită. Ești țintuită locului, nu te poți mișca, mintea ți se golește, ca și când cineva ți-ar fi spus o glumă și ar trebui să te prinzi imediat de poantă.

Te uiți la bărbatul de lângă tine. Și el e ud. Izbucnești în râs; în sfârșit ai prins gluma. Râde și el.

Aveți nevoie de ajutor, spui tu.

Și dumneavoastră.

Cobori privirea. În partea din față, rochia ta albă de bumbac are o uriașă pată de apă și ți s-a lipit de picioare ca o bucată nărăvașă de mătase de trunchiul unui copac. Dai capul pe spate și faci o grimasă: oh, Doamne. Apoi simți că îți e pusă pe umeri o haină, un bărbat te conduce înapoi în bar, te ține așa cum doar un soț ar avea voie s-o facă: cu un gest posesiv.

Bineînțeles că e bărbatul cu ceafă frumoasă.

Lecția 35

copci

Totul s-a schimbat.

Gabriel Bonilla, așa îl cheamă. Îi repeți numele cu voce tare; sunetele ți se desprind delicat de pe buze. Zâmbești în chip de scuză pentru tandrețea din glasul tău. Trebuie să aștepți să ți se usuce rochia și să recapeți o înfățișare decentă; s-ar putea să ia ceva timp, iar acest Gabriel Bonilla te întreabă dacă trebuie să te întorci acasă imediat — nu, nu-i grabă, acasă nu te așteaptă nimic —, iar tu râzi, prea tare, și te simți ca și când ar fi cedat ceva în adâncul tău.

Așadar, bun găsit.

Staţi de o oră sau două în acel bar ordinar şi discutaţi despre toate şi nimic, vă împresuraţi cu vorbe unul pe celălalt, vă descrieţi vieţile.

Te eliberezi.

N-ai vorbi niciodată cu o asemenea lejeritate, cu o asemenea nepăsare, dacă nu ai avea o relaţie. Faptul că eşti căsătorită îţi conferă o anumită siguranţă, o anumită încredere în tine. Dar asta nu te poate împiedica să roşeşti. Gabriel Bonilla se înroşeşte şi el, exact ca tine, complet şi caraghios, şi îndrăzneşti să crezi că asta înseamnă ceva. Eziţi să-l întrebi despre o eventuală parteneră sau familie, vrei să afli, trebuie să afli, dar te temi că efortul de a întreba va da la iveală prea mult, că te vei îmbujora din nou. La fel ca după ce ai fost stropită, când ţi-ai dat seama că ţi-a văzut trupul într-o situaţie atât de vulnerabilă, că a văzut prea mult, coapsele prea grase, sfârcurile ieşite prin sutien, Doamne, a văzut tot, iar amintirea acelor clipe te face să duci mâinile la gură, însă el pleacă privirea, ca şi când n-ar vrea să se vâre în sufletul tău, ca şi când ar fi deschis din greşeală o uşă spre gândurile tale.

Acest bărbat, care stă în faţa ta într-un costum uşor de vară, are ceva fascinant. Nu-ţi dai seama ce anume, dar pare să fie ceva cuviincios, de modă veche, elegant. Ceva care nu cadrează cu lumea din Soho, cu puzderia de sex-shop-uri şi neoane, sau cu drogata încercănată care stă apatică pe trotuar, sprijinită de tocul unei uşi. Acest Gabriel Bonilla n-ar trebui să fie aici. E din alt loc, din alte vremuri; genul de bărbat care consideră că nu e frumos să lase femeia la volan, când merge cu ea în maşină. Are nume spaniol şi totuşi vorbeşte engleza fluent — mama mea e englezoaică, iar tata, spaniol — şi iarăşi izbucneşti în râs; aha, deci aşa se explică.

Cu ce te ocupi, întrebi tu.

Ghici.

Te apleci în faţă, îţi cuprinzi bărbia cu palma: profesor, medic, spion?

Sunt actor, spune el.

Te laşi pe spetează. Te retragi, doar un pic. Nu cunoşti niciun actor, nu eşti sigură că vrei să cunoşti unul.

Nu te recunosc. Ar trebui?

Nu, nu, râde el. Acum, nu mă mai recunoaşte nimeni. Am fost faimos cândva, cam o săptămână, când încă eram adolescent. Am jucat într-un serial groaznic — ridică palma când îl întrebi, nu are de gând să-ţi spună cum se cheamă —, apoi în două filme hollywoodiene de mare succes, dar de atunci n-am mai făcut mare lucru. Acum, trăiesc cu spaima că s-ar putea să apar în emisiuni de genul: „Foste vedete".

Izbucneşti în râs. Întotdeauna ai fost circumspectă cu actorii, bănuieşti că nu şi-au vârât niciodată lăbuţele în vâltoarea vieţii, că au trăit-o doar la a doua mână. Nu e drept, dar brusc tonul tău devine aspru. Şi din ce naiba trăieşti, întrebi tu.

Dublaje. Reclame. Drepturi de autor pentru difuzarea filmelor în alte ţări. Câte un rol secundar din când în când. Şi am fost înţelept în tinereţe: mi-am cumpărat un apartament.

Şi ce faci în timpul care îţi rămâne? Cum îţi umpli zilele?

Păi, mă scol la unu după-amiaza. Beau un scotch la micul dejun. Trag o linie de cocaină. Râdeţi amândoi. Nu, nu, merg la sala de fitness şi urmez nişte cursuri la Actors Centre, mă duc la castinguri, chestii de genul ăsta. Citesc mult, călătoresc mult, merg la cinema, beau prea mult ceai.

Nu poţi să-ţi reprezinţi o astfel de viaţă, nimeni dintre cei de-o seamă cu tine nu mai are un program atât de liber. Acest Gabriel Bonilla îţi răspunde la întrebări ca şi când i-ar mai fi fost puse de o mie de ori, şi pare că nu e deranjat de ele. Lipsa lui de preocupare pentru bunăstare, carieră şi viitorul lui e ciudată şi caraghioasă, te nedumereşte. Îţi face impresia unui om care nu tânjeşte după nimic. Are un apartament şi suficienţi bani cât să se descurce; nu are nevoie să dobândească lucruri sau să se grăbească. Această uşurătate nu e deloc neatrăgătoare. Apoi îţi spune că lucrează la un scenariu despre

un alt lucru de care e dependent şi te apleci în faţă: despre ce, haide, spune-mi.

Despre coridă.

Îţi suprimi hohotul de râs. O bagi cu forţa într-o cutie pe fetiţa din tine şi te aşezi pe capac.

Coridă?

Râde şi el. Tatăl lui a fost matador, dar n-a avut mare succes, pentru că nu era suficient de sinucigaş, ţinea prea mult la viaţa lui, a luptat cu tauri doar în arenele provinciale. Iar asta i-a inspirat ideea unui film, le-a spus părinţilor săi că, în sfârşit, o să-şi ia viaţa în serios şi că o să se îngroape în minunatele biblioteci ale Londrei, cele mai bune din lume, şi acum e ocupat până peste cap cu munca de cercetare. Şi scrie tot în biblioteci, pentru că ar înnebuni dacă n-ar ieşi din casă. Te uiţi la mâinile sale lungi şi subţiri, ca ale unui preot, le cuprinzi în ale tale, şi îţi spune că un matador se bazează pe forţa din încheietura mâinii pentru a-şi face un nume, iar mâinile tale se strecoară sub ale lui şi încearcă să le cuprindă ca două furci pentru vâsle, şi le simţi greutatea, le strângi uşor.

Seamănă cu ale tatălui tău, întrebi tu.

Desigur. Sunt întocmai ca ale lui. Tot de la el am moştenit tusea. Şi râsul.

Dar sunt atât de subţiri, îl tachinezi tu, n-ar putea omorî un taur!

N-ai nevoie de forţă sau de agresivitate. Oh, *Dios mio*, ai atâtea de învăţat, şi îşi coboară capul spre palme, care încă sunt în mâinile tale.

Cum aţi ajuns aici, atât de repede, atât de brusc? Te laşi pe spate. Te uiţi la el. Buza de jos pufoasă, cărnoasă, gata să pocnească. Sprâncenele negre şi lungi ca ale unui copil. Faptul că pare foarte înalt chiar şi pe scaun, uşoara stânjeneală pe care i-o pricinuieşte talia lui, ca şi când ar fi fost luat peste picior din pricina asta când era la şcoală. Trupul menţinut în formă. E ceva frumos în sfiala lui, în decenţa lui, n-ai fost niciodată cu un bărbat cu trup frumos, n-a contat niciodată, e un lucru de care nu ţi-a păsat niciodată.

Ți-l închipui gol pe acest Gabriel Bonilla, ținându-i palma pe pectorali, măsurându-i lățimea pieptului și simțindu-i bătăile inimii, și te așezi picior peste picior, strângând coapsele, și zâmbești ca o fetiță de zece ani care tocmai a fost prinsă ținând în mână ultima bomboană de ciocolată a bunicii.

Am să te duc la coridă într-o bună zi. Sunt sigur că o să-ți placă.

Simți cum ți se înroșesc obrajii, încerci să te liniștești, vezi că și obrajii lui s-au înroșit. Îi recunoști timiditatea, pentru că și tu ai fost timidă dintotdeauna. Rareori ai văzut sfială la un bărbat, de obicei e deghizată sub forma aroganței, asprimii sau răcelii. Semănați foarte mult, acest Gabriel și cu tine. Îți dai seama după faptul că nu se simte tocmai în largul lui în lume, că nu reușește să se adapteze. Și totuși, nu pare să-l deranjeze că e un actor care găsește rar angajamente. Îți zâmbește, uitându-se țintă în ochii tăi, ești tulburată și toate întrebările îți dispar brusc din minte. Readuce discuția la tine, îți pune întrebări ca și când ar încerca să extragă esența vieții tale: căsătoria, apartamentul, familia, slujba, colegii, șeful. Răspunzi sincer și degajat, conversația decurge lin, atmosfera e dominată de o disponibilitate periculoasă, te simți copleșită de un sentiment de ușurătate.

Dar îți spui că n-ai de gând să strici totul culcându-te cu el, n-ai să pătezi relația cu așa ceva. Nu vrei ca între voi să apară brusc tot felul de stânjeneli, nu vrei să ai parte de respirația lui urât mirositoare când se trezește, de apa netrasă la baie, de pârțuri sau de o respirație duhnind a tutun. A fost nevoie de un an până să poți trage un pârț când Cole se afla în camera alăturată și de doi ani până să o faci cu el în cameră. Uneori, îți muști obrazul cu atâta furie, încât îți dă sângele, iar felul în care bați mărunt din buze, ca un iepure, e o chestie ciudată și intimă pe care n-o vede nimeni în afară de Cole. Îți tai unghiile de la picioare de față cu el, porți chiloți rupți, faci caca, pipi. Te deschizi față de soțul tău cum nu o faci cu nimeni altcineva, dar poate că știe prea mult: s-a pierdut toată vraja.

Cole.

Așa vorbeai și cu el cândva, la începutul relației, când erați îndrăgostiți. Nu vrei ca Gabriel Bonilla să fie dezamăgit vreodată de tine, să se îndepărteze înainte să înceapă ceva. Așa că situația va fi păstrată exact așa cum e, ca un document secret ascuns într-un buzunar al portofelului, mereu ascuns, mereu la îndemână, pe care îl poți scoate oricând și la care te poți gândi după pofta inimii — cifrul unui seif, harta unei comori, un plan de evadare.

Gabriel scoate un stilou al cărui capac se deschide cu un clic la fel de plăcut ca al unui ruj. Notează un număr de telefon pe dosul notei de plată. A trecut mult timp de când un bărbat nu ți-a mai dat numărul lui. Ce înseamnă asta, ce urmează, oare se joacă cu tine? Iar când degetele vi se ating, îți retragi mâna, prea repede.

Știe că ești căsătorită. Spune că i-ar plăcea să-l cunoască pe Cole. Ceea ce te șochează.

Lecția 36

fericirea și virtutea se dobândesc prin acțiune

În metroul ce te poartă hurducându-se către casă, degetele răsucesc bucata de hârtie precum un arheolog care a descoperit un fragment pe șantier. Astfel de legături se stabilesc rar, poate o dată sau de două ori în viață. Pe vremuri, când erai mai tânără, ai fi profitat de ea; te-ai fi gândit că poate fi nucleul unei iubiri intense și devoratoare. Dar acum? Un actor înalt, sfios și fără angajamente, care e de-o seamă cu tine și totuși pare oarecum neformat, ca și când n-ar fi pășit cu adevărat în viața reală. Un visător și un rătăcitor, care așteaptă mereu

un telefon, fiind dependent de agentul lui, care își trăiește viața în funcție de voința altcuiva.

Tot ce nu e Cole.
Un bărbat care își petrece zilele așa cum vrea.

Zâmbești. Duci hârtia la gură ca și când ai vrea s-o miruiești. Ai să-l suni mâine, doar să-i spui bună, ca unui prieten, atât. Te simți ca și când ai fi sărit în apa rece a unei piscine, la capătul mai puțin adânc, într-un nesăbuit gest de bravură, dar nu s-a întâmplat nimic, nu ți-ai rupt coloana; poți să zâmbești pentru că te-ai ținut tare, trupul ți se îndepărtează de pericol, ai scăpat cu bine din situația riscantă.

Lecția 37

fericirea casnică a bărbaților depinde aproape în întregime de fete și femei

Unde ai fost toată seara?

La film.

Ce-ai văzut?

O chestie iraniană, sigur nu ți-ar plăcea.

Îhî.

Cole mănâncă un bol de supă de roșii marca Heinz, așezat la masa din bucătărie, cu un pulover de casă peste o cămașă de serviciu.

Frigiderul s-a transformat într-un cavou pentru mâncăruri cu mucegaiuri şi mirosuri ciudate: brânză putrezită, pâine cu pete albăstrui, borcane cu bulion adăpostind un fel de blăniţă moale, deschisă la culoare. În ultima vreme, niciunuia dintre voi nu i-a păsat suficient de curăţenie, aragazul e folosit pentru depozitarea oalelor şi tigăilor, a trecut mult timp de când n-aţi mai făcut o friptură duminicală. Apartamentul avea o atmosferă atât de plăcută cândva: Theo venea deseori pe la tine, fără să te anunţe, ca şi când ar fi fost atrasă de căldura căminului vostru.

Acum, Cole şi cu tine aţi renunţat să mai încercaţi. Pe vremuri, te gândeai cu groază că s-ar putea să vină o zi când nu se va mai oferi să-ţi facă baie, când nu-ţi va mai aduce o ceaşcă de ceai sau nu va mai spăla vasele. Dar ţi-ai dat seama că poţi să trăieşti foarte bine şi fără toate astea. Opusul iubirii nu e ura, ci indiferenţa. Indiferenţa emoţională, indiferenţa fizică. N-aţi mai făcut dragoste de când aţi stat în camera de hotel din Marrakech, cu trandafiri proaspeţi la fiecare două zile, dar, în noaptea asta, îl săruţi pe creştet şi întârzii preţ de câteva clipe cu buzele pe capul său, până simţi că ţi se trezeşte ceva în adâncul pântecelui.

Mă duc la culcare, spui tu.

Îhî, din nou; adâncit în *Familia Simpson* şi în supă.

Nu pare să-ţi fi remarcat gestul, sau poate că nu vrea să-i dea curs în clipa asta: *Familia Simpson* mai durează zece minute.

Zâmbeşti. Nu-ţi pasă. Pentru că te-ai întors iarăşi la soare, simţi căldura pe spate. Ai un nou prieten în viaţa ta, cu care să te joci, cu care să fii iarăşi tânără, care să te trezească la viaţă.

Lecția 38

o baie caldă poate ajuta o persoană care are probleme cu somnul să adoarmă

Cole stă până târziu, nu e ceva neobişnuit, de multe ori se culcă la altă oră decât tine. Foarte probabil e în faţa laptopului, în căutare de pornografie. A fost stânjenit prima oară când l-ai surprins, acum câţiva ani: a coborât imediat ecranul. Acum, se mulţumeşte să-l întoarcă în altă parte. O palidă umbră de politeţe, care nu e suficientă.

La începuturi, Cole ţi-a spus cândva că stă până târziu pentru că îi place să găsească patul cald când vine la culcare, tu eşti plosca mea

cu apă caldă, a zis el atunci, iar tu ai chicotit şi l-ai lins după ureche. Credeai că soţul tău nu e la fel de zbuciumat şi neonest ca şi tine, ci curat, deschis, necomplicat. Acum, eşti conştientă că are o viaţă secretă despre care nu ştii nimic şi n-ai să ştii niciodată şi că nimeni nu cunoaşte viaţa secretă a altuia.

Acum, îl vezi mai limpede. Un bărbat care îşi trăieşte vârsta adultă cu răceala şi liniştea cuiva care nu vrea să i se pună întrebări prea intime. Se ascunde sub masca unui calm absolut, ceea ce lasă impresia că întotdeauna îşi păstrează energia pentru altcineva. Pare mulţumit de soarta lui, poate e fericit, poate nu. Nimeni nu-l întreabă niciodată. Îi place să păstreze o mică distanţă între el şi lume, să nu se destăinuiască prea mult.

Acum, vrei să fii strânsă în braţe. Nu mai vrei izolarea căsniciei, mica voastră bulă care cândva era atât de confortabilă.

La începuturi, mergeai în vizită la studioul lui Cole şi te aşezai pe un scaun înalt, între şevalete, palete, sticle de alcool incolor, mănuşi chirurgicale şi lămpi cu lumină aspră, de un alb-albăstriu. Încăperea mirosea a vopsele, vernis şi terebentină, şi era dezordonată ca atelierul unui cizmar. Iubeai bărbatul ascuns în spaţiul intim al studioului, care îşi făcea apariţia atât de spectaculos dintre instrumentele sale. Cu şorţul peste o cămaşă elegantă, cu mânecile suflecate cu grijă, întotdeauna era pătat cu ipsos şi vopsea.

Pe vremea aceea, lucra la un portret de început de secol nouăsprezece al Doamnei Recamier, o renumită frumuseţe a epocii. Pânza era întinsă pe o masă încălzită, pentru a-i muia suprafaţa, iar Cole îţi dădea explicaţii, stând aplecat deasupra ei. Doamna Recamier crescuse într-o mănăstire şi fusese căsătorită la şaisprezece ani cu un bancher bogat. Căsnicia nu s-a consumat niciodată; ba chiar a circulat un zvon că soţul ar fi fost chiar tatăl ei. În timp ce îi tampona obrazul alb cu o spatulă înfăşurată în tifon, ţi-a spus că, pentru a compensa deşertul căsniciei sale, Doamna Recamier se folosea de frumuseţea ei ca să ademenească zeci de bărbaţi, însă a rămas virgină toată viaţa.

A fost blestemată de toți bărbații care au avut ghinionul de a se îndrăgosti de ea, ți-a spus el, îndreptându-se de spate și admirând dreptunghiul învăluit în lumină al tabloului. Avea un calm incredibil, care îi cucerea pe toți.

Îmi dau seama, ai spus tu. După zâmbetul ei.

Îl urmăreai pe soțul tău aplecându-se cu grijă peste suprafața crăpată a pânzei, ca un pietrar peste blocul său de piatră, curățând funinginea și murdăria, până când fața Doamnei Recamier, apoi întregul trup alb au început să strălucească în fața voastră. Erai transfigurată de degetele lui, care lucrau cu atenția unui îndrăgostit, readucând la viață buzele, doar buzele, într-o după-amiază aurită, umflătura palidă a sânului într-o alta.

Curățarea e întotdeauna cea mai riscantă parte a procesului, ți-a explicat el. Pătrunzi pe un teritoriu complet necunoscut. Ce descoperi dedesubt poate să fie magnific sau o pictură pe care îți vine s-o arunci. Nu poți să știi niciodată.

Pe vremea aceea, puteai să-l urmărești și să-l asculți zile în șir: erai captivată de seducția pe care o exercită un bărbat adâncit în muncă. Atunci, știai că era o iubire împărtășită și simțeai că îți trăiești viața sub un baldachin de fericire.

Te gândești la cum e soțul tău acum. Un bărbat care se ascunde în artă și în pornografie, care se hrănește dintr-o viață interioară despre care nu știi nimic. Munca lui e o lume din care nu poți să faci parte cu adevărat, Cole se adăpostește în ea, la fel cum se adăpostește în viața lui secretă, bine păzită.

De ce te-ai căsătorit cu el?

Pentru că a spus da. Și ajunseseși să crezi că niciun bărbat n-o să te mai vrea suficient de mult cât să te ia de soție. Și îți era un prieten atât de intim; așa a fost de la început, un tovarăș apropiat, nu unul dintre acei iubiți despre care te întrebi ce aveți în comun în afară de sex. A fost și imboldul puternic dat de faptul că trecuseși de treizeci de ani, un intens sentiment de neîmplinire.

Fă-mi copii, altminteri mă prăpădesc, scria autoarea elisabetană anonimă în cartea ta veche.

Oh, da.

Cole are o fotografie preferată cu tine, spune că îţi dezvăluie sinele ascuns. A fost făcută pentru un articol dintr-o revistă despre tineri de perspectivă şi mentorii lor. Tu ai fost aleasă de o fostă studentă, acum crainică de ştiri la ITV[10], o tânără ambiţioasă care scăpase de accentul ei vestic şi avusese o ascensiune meteorică de la un ziar local din Bristol la o televiziune de succes. Alături de ea, în revistă au mai apărut un violonist, un genetician, un arhitect şi un romancier.

Nu voiai să apari în articol, dar bineînţeles că nu ai spus nu: era o bună publicitate pentru facultate. Tânăra cu pricina nu ţi-a plăcut niciodată cu adevărat, fuseseşi invidioasă pe ambiţia ei de oţel, care îţi inspira şi un pic de teamă. Îşi ascundea firea hotărâtă în spatele unei atitudini prietenoase şi măgulitoare, dar tu citeai în ea ca într-o carte deschisă.

Fotograful era columbian. L-aţi exasperat cu toţii, voia să vă relaxaţi. V-a cerut să vă gândiţi la cel mai senzual lucru pe care vi-l puteţi imagina şi să-l spuneţi în gura mare, după care s-au auzit râsete stânjenite, iar în cele din urmă s-a făcut linişte.

Atingerea piele pe piele, a spus dintr-odată fosta ta studentă. Altcineva: *foie gras.* Moliciunea coapselor unui copil. Să înot goală noaptea. Mirosul ierbii proaspăt tăiate. *Sanctus* al lui Fauré. Râsul unei prietene.

Şi n-ai mai rămas decât tu.

Să săruţi ceafa soţului tău, în timp ce e adâncit în munca lui, ai spus tu cu glas ezitant, cu faţa roşie ca focul. Poza a fost făcută, iar când a fost publicată, ţi-ai dat seama că fotograful surprinsese totul.

---

10 Televiziune comercială din Marea Britanie.

Lui Cole i-a plăcut grozav expresia ta; o știa foarte bine, dar nu o văzuse niciodată într-o poză.

Nu-și amintea să-l fi sărutat vreodată pe ceafă în timp ce lucra.

Lecția 39

dormitoarele nu trebuie să fie aglomerate

Noapte, pat, singură, şi strălucirea a ce s-a întâmplat în timpul întâlnirii cu Gabriel ţi s-a întipărit în minte la fel ca becurile fluorescente de pe coridoarele şcolii, care nu se stingeau niciodată. Cole a adormit pe canapea, în faţa televizorului. Dar pe tine nu te ia somnul, iar în cele din urmă se crapă de ziuă. Dragostea înseamnă atenţie, iar tu nu ai parte de aşa ceva: eşti ca un balon scăpat din mână, care acum se ridică unduind spre un cer cu nori văluriţi.

Te gândeşti şi la alte lucruri, stând singură în pat. Sunt lucruri care te însoţesc în cele mai multe nopţi, încercând să te îmbie la

somn. Un grup de bărbaţi care se uită la tine în timp ce eşti penetrată cu o coadă de mătură. Nu cunoşti pe niciunul dintre ei. Nu e niciodată o scenă intimă sau tandră. Şi e filmată. Din când în când, scena e urmărită de femei; eşti penetrată cu sfeşnice sau de nişte animale, iar uneori participă şi femeile. Sau bărbaţii. Mâinile lor ţi se plimbă pe trupul gol, depărtându-ţi picioarele, examinând, vârându-şi degetele în tine. Îţi imaginezi astfel de scene aproape seară de seară, ca să te fure somnul. Filmele tale mentale au avut cea mai mare forţă în timpul adolescenţei, încă îţi aminteşti efectul pe care îl produceau asupra ta cu douăzeci de ani în urmă şi cât de intense erau. Iar acum, după orele petrecute cu Gabriel, rămâi trează noaptea, ţinând degetele lipite între picioare, şi îţi doreşti să ai aceleaşi senzaţii ca în anii adolescenţei, să simţi din nou acea fierbinţeală sub piele.

Vrei să o suni pe Theo, ţi-e dor să i te confesezi, în viaţa ta s-a lăsat o linişte apăsătoare. Era singura persoană pe care o puteai suna după ora zece, fără să te simţi stânjenită. Cu ea vorbeai mult despre sex: ce voiai, ce nu voiai, toate lucrurile pe care nu le-ai spus niciodată unui bărbat. Îţi plăcea cuvântul pe care îl folosea să descrie un futai pe cinste — *murdărie* —, ceea ce însemna că fusese sex murdar, sex sexy. Un bărbat *murdar*, întotdeauna ţi-a plăcut ideea asta. Şi sexul sexy.

Acum, singură, încă te ţine în loc precauţia. Oare ai acţionat vreodată în viaţa ta de adult exact aşa cum ţi-ai dorit? Ai fost încorsetată atât de mult timp; profesoara cea bună, prietena cea bună, soţia cea bună. Iar în pat eşti foarte pasivă, supusă şi atât de dornică să faci pe plac partenerului. Fanteziile tale nu şi-au croit niciodată drum în viaţa ta reală. Dar acum, singură, în pat, posibilitatea îşi vâră cheia în broască, ca o fâşie de lumină deşertică în zorii zile, încercând să te ademenească.

La ora cinci, Cole vine împleticindu-se în dormitor şi îşi lipeşte trupul de al tău, ca şi când ar încerca să-ţi absoarbă căldura. Îl dai la o parte.

Lecția 40

puțini sunt cei care își periclitează sănătatea în mod intenționat, dar mulți sunt cei ce și-o distrug din neglijență

Zece dimineaţa.

Întinzi mâna după poşetă, speri că nu suni prea devreme, nici măcar nu ştii ce să spui, doar bună, oare e de ajuns, şi voiam să-ţi mulţumesc pentru ziua aceea; ai făcut o repetiţie în minte şi ţi-ai pregătit un ton degajat. Simţi că începi să trăieşti mai îndrăzneţ, iar

vorbele lui Theo îţi răsună în minte: n-are rost să aştepţi să apară lumina la capătul tunelului, trebuie să te duci acolo şi să aprinzi singură lumina aia blestemată. Nu-i nimic în neregulă să-ţi faci un nou prieten, întrucât, odată cu trecerea anilor, par să fie tot mai puţini în viaţa ta din ce în ce mai îngustată.

Zece dimineaţa, şi inima ta duduie, inima ta duduie.

Bucăţica de hârtie nu e în poşetă.

Scotoceşti în portofel, cauţi pe podea, pe trepte, ieşi afară şi te uiţi pe jos, dar n-o mai găseşti, şi îţi treci degetele prin păr, îţi muşti unghiile, nu găseşti niciun număr în cartea de telefon şi, bineînţeles, nu-i ştii adresa, apoi te aşezi pe podeaua din hol, cu capul sprijinit de zid, şi stai aşa multă vreme, complet nemişcată în apartamentul învăluit într-o tăcere mormântală.

S-a dus.

Ca şi când ar fi fost smulse nişte pagini din cartea viitorului tău.

Nu te poţi mişca, pare că întreaga ta viaţă s-a prăbuşit: nu ştii ce să faci mai departe. Rămâi neclintită atât de mult timp, cu mâinile vârâte în chiloţi. Când îţi retragi degetele, te uiţi la strălucirea lipicioasă de pe ele — ce revărsare. Icneşti, mâna îţi tremură; eşti iarăşi adolescentă, atât de brusc.

Dar nu-i ştii numărul, nici adresa. Iar el nu are numărul tău. S-a dus.

Te simţi sleită. A fost nevoie de atâtea eforturi să ajungi aici, să depăşeşti greaţa şi nervii, să hotărăşti să pui mâna pe telefon. Abia acum, când l-ai pierdut, îţi dai seama cât de mult te bizuiai pe faptul ca acest bărbat să devină o posibilitate — ceva nou cu care să-ţi umpli viaţa.

Lecția 41

ține minte: mergi cu pas iute, nu umbla creanga și nu te uita la nesfârșit prin vitrine

Te întorci în barul din Soho, singură, de-a lungul lui septembrie, de-a lungul lui octombrie, însă nu-l mai întâlnești.

Într-o zi de luni, însorită, dar rece, la masa de alături stă o tânără. Citește rubrica despre sex din revista *The Face*; se simte foarte în largul ei, ca și când acest bar ar fi biroul ei, ca și când toată viața s-ar fi simțit bine în pielea sa. Ți-ai dori să te poți simți și tu așa. Cumperi *The Face* în drum spre casă, înroșindu-te când îi dai banii

vânzătorului. N-ai să mai cumperi niciodată de la magazinul lui, nu eşti ca tânăra aceea.

Noaptea, singură, în dormitor, cuvinte pe care nu le-ai mai auzit niciodată:

Californicare: copulaţie fără inhibiţii în orice poziţie posibilă. Hotdog cu boia: bărbatul defechează pe pieptul femeii, apoi se masturbează frecându-şi penisul între sânii ei. Lanţul margaretelor: mai multe persoane conectate prin sex oral. Inundarea peşterii: să urinezi în vaginul partenerei. Mormăială: sex oral oferit de un bărbat care fredonează o melodie. Şi continuă aşa la nesfârşit, iar în cele din urmă închizi revista, îi netezeşti coperta, o aşezi în sertarul noptierei, având grijă s-o ascunzi cât mai la fund.

Dezgustată. Îngrozită. Umedă.

Te gândeşti la femeia din bar şi la bărbatul care nu s-a mai întors acolo. La sexul anonim, fără complicaţii. Acum, toate astea te excită, nu te mai adorm; le vrei în viaţa ta.

Lecția 42

fiecare fată, propria ei croitoreasă

A doua zi, în barul din Soho, ești ca o anemonă de mare ce înflorește înconjurată de apa mătăsoasă, întrucât ai hotărât ca, în următoarele șase luni, să trăiești diferit față de cum ai trăit până acum: egoist, îngăduitor, cu încăpățânare, înainte ca mariajul și maternitatea să-ți închidă orizontul. Visezi să nu ai obligații decât față de propria ta plăcere, visezi — cu vigoare sporită — să ai parte de futaiuri satisfăcătoare. Dacă vei avea vreodată curaj pentru așa ceva.

Pe vremuri, în ultimul an de facultate, ai fost o cuceritoare în serie, motivată de gândul că te vei lansa în viață fără să ai niciun pic de experiență cu bărbații, virgină la douăzeci și doi de ani, ceea ce te umplea de rușine și dispreț față de tine însăți.

Pe atunci, încă erai inocentă. Dădeai impresia unei fete de şaisprezece ani, care mai are multe de învăţat, iar trăsăturile feţei încă nu ţi se stabilizaseră. Aşa că, într-o noapte de sâmbătă, acasă la un prieten, te-ai îmbătat, ai prins curaj şi ai simţit că trebuie s-o faci. Alături de tine, lângă uşa livingului, se afla un tânăr; era mai înalt decât tine şi avea pielea catifelată — era numai bun. Toată lumea era captivată de un episod dublu din *The Young Ones*, n-ar fi observat că ai dispărut.

Ai inspirat adânc: vrei să mergi sus, ai întrebat tu.

Poftim, a spus el, aplecându-se spre tine.

Hai să mergem sus.

L-ai luat de mână; habar n-avea cât de tare îţi bătea inima. Nu l-ai mai văzut de atunci, n-ai vrut, i-ai uitat repede numele. După el, au urmat mulţi alţii. Întotdeauna muşcau momeala, închipuindu-şi că, de fapt, tu erai cea care le căzuseşi pradă, fără să-şi dea seama că fata care părea lipsită de experienţă devenise o colecţionară, o arhivistă de experienţe sexuale. Toate dezamăgitoare — prea reci şi chinuite, nesatisfăcătoare, pline de stângăcii, mohorâte.

Aşa că ai încercat şi altceva. Un bărbat mai în vârstă. Veţinul tău, un designer care nu-şi făcuse o familie. Diferenţa de vârstă era de nouăsprezece ani. A fost mai rău decât cu ceilalţi. Venea dintr-o vreme când sexul avea ca scop doar satisfacerea bărbatului; îşi închipuia că un futai pe cinste înseamnă ca bărbatul să dea viguros din şolduri, în timp ce femeia stă întinsă pe spate şi se gândeşte la nemurirea sufletului; i se părea că prezervativul e o glumă. După aceea, în timp ce-ţi mângâia pântecele plat, ţi-a spus că nu s-ar putea culca niciodată cu o femeie de peste treizeci de ani, nu îi plăceau suficient de mult: pielea lăsată de pe gât, ridurile de pe faţă, trupurile din ce în ce mai grase. Dar acum ai descoperit şi alt motiv: pentru că, după treizeci de ani, femeile îşi pierd docilitatea, au experienţă, ştiu prea multe.

Îşi doresc lucruri şi pentru ele.

Deci n-ai avut parte de nicio experienţă sclipitoare. În tot acest timp, Theo părea să navigheze cu graţie prin lumea bărbaţilor şi prin viaţă. Pentru tine, cea mai frumoasă parte era anticiparea, fiorul pe

care îl simţeai ştiind că urmează să le dai bărbaţilor ce-şi doresc, dar imediat ce rămâneaţi fără haine, se pierdea ceva. Întotdeauna simţeai că sunteţi două persoane care se uneau, dar aveai impresia că era o uniune eşuată, şi te adânceai într-un abis de singurătate, iar după câţiva ani ai renunţat şi ai început să te refugiezi noapte de noapte în lumea viselor. Şi astfel ai ajuns la treizeci de ani.

Ori de câte ori făceai dragoste, mai mult te excitau propriile gânduri decât atingerile bărbatului. În timp ce intra şi ieşea din tine, nu ştia niciodată că nu era în centrul atenţiei tale, că nu făcea decât să pornească filmul din mintea tea. Te concentrai asupra unui scenariu care ţi-ar fi putut produce plăcere şi care avea foarte puţin de-a face cu bărbatul care se opintea în tine. Sexul nu ţi s-a părut niciodată sexy; te gândeai că poate cu următorul, sau cu următorul, dar niciodată n-ai simţit că arzi de dorinţă. Oare de ce se făcea atâta caz de sex?

Te descurcai mai bine de una singură, în mintea ta.

Lecția 43

pentru toată lumea, legea spune așa: întâi datoria, apoi plăcerea

Ce vrei:

Lumina stinsă. Atingeri tandre, lente, provocatoare, care să te excite, să te umple de dorință. Un orgasm; nu neapărat în același timp cu bărbatul, ci pur și simplu un orgasm, să știi și tu despre ce vorbește toată lumea. Contact vizual. O ejaculare scurtă, nu pe sâni sau pe față. După sex, o îmbrățișare piele pe piele. Sex oral, exact în locul unde ceri tu, cât timp vrei, cât de tandru și de lent îți dorești.

Sex fără complicaţii, fără angajamente, cu un bărbat care să facă exact ce vrei tu. Să pretinzi fericire pentru tine însăţi: eşti prea obişnuită să te concentrezi pe plăcerea partenerului, în dauna plăcerii tale.

Ce nu vrei:

Să sugi un penis. Mirosul de tutun stătut. Să ţi se vâre limba în ureche. Lenjerie intimă de satin, chiloţi cu şnur, mătase, materiale imprimate cu pete de leopard. Sex vaginal prelungit. Penetrare foarte intensă, care îţi pricinuieşte durere şi senzaţii de arsură. Să înghiţi. Să ţi se sugă sânii, să ţi se lingă sânii — nimic cu sânii. Să fii întrebată *la ce te gândeşti.* Ca mădularul să se opintească în tine când eşti obosită, murdară sau neumezită. Să fii imobilizată pe spate. Graba de a penetra. Un penis prea mare. Pufnete puternice la ejaculare, sau gemete, sau expresii precum „oh, da, iubito" sau „haide". Ca partenerul să se întindă pe pat imediat după ejaculare. Să iasă din tine prea repede.

Ce îţi place:

Curbura piciorului, oasele lui, degetele răşchirate. Unghiile late, tăiate scurt şi curate. Încheieturile mâinilor sculptate de Michelangelo. Curăţenia. Să-ţi fie mângâiată ceafa cu nasul. Să-ţi fie sărutate pleoapele. Să te ghemuieşti cu totul sub plapumă. Hainele să fie date jos încet, într-o atmosferă de dulce aşteptare. Să fii penetrată cu spatele lipit de un perete rece şi neted. Respiraţia partenerului în ureche. Să-ţi dea capul pe spate, trăgându-te uşor de păr, după ce a intrat în tine. Numele tău rostit cu voce tare, chiar înainte să-şi dea drumul. Instituirea unei legături aproape sacre între voi. Seducerea lentă, provocatoare, unică, prin complimente, gesturi extravagante, texte: fragmente de poeme pe şerveţele, mesaje murdare care n-ar trebui trimise niciodată, scrisori de dragoste mâzgălite în pasajele de la metrou, un vers scris pe pielea ta în timp ce dormi, cu ruj, invers, ca să fie citit în oglindă; oh, da, toate astea.

Lecția 44

dacă ai un câine și nu-l lași niciodată afară, bietul animal va lătra și va scheuna jalnic

Cole are un cadou pentru tine. Nu ţi-a mai oferit unul de multă vreme, de la Marrakech, când ai primit bomboane de ciocolată şi reviste şi bijuterii din suk-uri. Protestezi, dar zâmbeşti, nu te poţi abţine, întrucât semnalează un dezgheţ, revenirea la o atmosferă mai degajată. Amândoi simţiţi că timpul netezeşte lucrurile. Şi amândoi vreţi asta.

E un plic. Îţi strecori degetele sub clapa grea, de culoare crem.

Abonament personal la Biblioteca Londrei. Biblioteca scriitorilor. Un gest cu totul neașteptat, înduioșător, ingenios, iar inima ți se însenină și, în același timp, e copleșită de vinovăție. Soțul tău te șantajează cu generozitatea lui, și știi exact ce vei face, pentru că o bibliotecă pentru scriitori s-ar putea să aibă în ea un actor care se documentează pentru un scenariu, cine știe.

M-am gândit că te-ar putea ajuta să începi, spune Cole. Cartea.

Ah, cartea.

Întrucât i-ai spus cândva că, într-o bună zi, ți-ar plăcea să iei îndrăzneț text de secol șaptesprezece și să faci ceva cu el. A fost unul dintre motivele pentru care a insistat să renunți la corvoada predării, tocmai ca să încerci un lucru pe care ți l-ai dorit întotdeauna — deși te-ai gândit de câteva ori că a făcut-o ca să te aibă doar pentru el. Îi arătași secțiunea în care autoarea spune că femeia se căsătorește nu pentru plăcere, ci pentru procreare; și concluzia ei că soțiile bărbaților sterpi ar trebui să poată să se culce cu alți bărbați fertili și plini de dorință. Mi se pare o idee nemaipomenită, îți amintești că l-ai tachinat tu atunci, când pot să încep? Iar Cole te-a apucat cu putere de braț și ți-a dat o palmă usturătoare peste fund.

Repede, în dulap.

Iar tu ai izbucnit în râs.

I-ai spus lui Cole că din textul cărții poate fi extrasă o poveste, poate chiar un roman, genul acela de narațiune intimă, care dezvăluie adevărul ascuns al unor vieți. Te-ai simțit bine când i-ai spus-o, ca și când asta ar fi dat mai multă greutate proprie tale vieți. Însă acum nu mai știi dacă ai vorbit serios.

Iar Cole n-a uitat.

Nimeni în afară de soțul tău nu cunoaște precauția care îți guvernează existența. Viața ta de adultă a fost o renunțare progresivă la curiozitate și uimire, o serie nesfârșită de amânări și tărăgănări. Îți doreai atât de multe pe vremuri, dar viața ți s-a tot pus în cale. Ai fost o studentă strălucită în facultate, dar niciodată nu ți-ai dorit din tot sufletul să lucrezi într-o redacție. Îți displăcea răceala

pe care o presupune această meserie, faptul că trebuie să te amesteci atât de mult în viețile oamenilor. Apoi ai făcut un master și ai ajuns să predai, dar întotdeauna te-ai îndoit de abilitățile tale: când colegii te îndemnau să aplici pentru un post mai înalt, îți spuneai: *nu cumva ar fi mai nimerit altcineva?*, când ți se oferea o promovare întrebai: *eu? zău?*, niciodată n-ai cerut o mărire de salariu. Te mulțumeai cu ce aveai. Ți-ai înăbușit creativitatea, te-ai ferit de riscuri, niciodată n-ai avut curajul de a-ți urma un vis, oricare.

Iar acum, duci plicul în dreptul buzelor, zâmbești și săruți fruntea soțului tău. Vei merge mâine la bibliotecă, îi spui că e darul perfect. Dar nu-i spui că vei căuta un bărbat cu costum foarte elegant și o ceafă foarte frumoasă. Întrucât Cole vrea să te seducă cu amabilitatea lui, iar tu vrei să știe cât de recunoscătoare îi ești.

Dar în adâncul tău se zbate o nerăbdare, de care ești conștientă și pentru care te simți vinovată.

Știi ce ar face Theo în situația asta. Te întrebi ce părere ar fi avut soția elisabetană. Dacă a acționat vreodată conform ideilor sale, dacă era suficient de curajoasă, sau nesăbuită. Îngăduitoare cu sine. Egoistă. Temerară.

Lecția 45

Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri

Biblioteca Londrei opreşte timpul în loc, te atrage în profunzimile ei pline şi întunecate, şi te reţine acolo, captivă, absorbită, pierdută. Găseşti un loc pentru scris în sala veche a enciclopediilor, care are prize discrete încastrate în podele. Cărţulia ta stă cuminte pe birou, cu coperta ei din piele lucioasă, de culoarea cafelei, şi cu încuietorile sale stricate. Şi cu afirmaţiile sale şocante, aşternute pe hârtie într-un stil ferm şi îngrijit.

Eva este mai castă decât Adam. Eva este mai puţin păcătoasă decât Adam.

Femeile doresc să aibă un soț nu atât pentru a fi soții, cât pentru a deveni mame. Întrucât știu că menirea lor este să zămislească prunci.

Unde se găsește oare acel soț care, prea bătrân, sterp, slab și neputincios fiind, fi-va atât de bun și curtenitor cu soția lui, încât să încuviințeze ca, în locul său, pe un altul mai înzestrat să-l lase, pentru ca soția lui să poată zămisli?

Femeile să stăpânească asupra bărbaților.

Ce a îndemnat-o pe autoare să scrie astfel de lucruri? De unde vin iritarea și izolarea pe care le simți în adâncul tău? De ce faci în continuare lucruri pe care nu vrei să le faci, din moment ce deja ești captivă în relația cu soțul tău? Înainte, tolerai foarte multe lucruri în numele dragostei, acum nu mai poți trece peste ele. De ce te simți mai puternică și mai senină când ești singură, de ce nu mai vrei să-l ai prea mult timp în preajmă pe soțul tău? Toată lumea te-a considerat întotdeauna drept o excelentă candidată pentru postul de soție; ești ascultătoare și sociabilă, înduri — cu un entuziasm mimat — cinele cu socrii, filmele de acțiune, cocteilurile cu clienții. Dar lumea habar n-are că, în adâncul tău, sălășluiește un neastâmpăr care deseori te bate pe umăr, te trage de fustă.

Nu prea știi ce să faci cu volumașul tău elisabetan; ori de câte ori încerci să găsești o abordare, ai impresia că mergi pe sub apă. Și sunt multe lucruri care te distrag: reviste și ziare și internetul și căutarea lui Gabriel — întotdeauna asta.

Îl cauți mai ales în sala de lectură, la ora prânzului, pentru orice eventualitate.

Sala e înveselită de lumina ce pătrunde prin ferestrele înalte; în bibliotecă domnește liniștea impusă de concentrarea cititorilor, o atmosferă de studiu și somn. Pe o latură a încăperii sunt dispuse în linie câteva fotolii vechi și masive, tapisate cu piele, ale căror pântece ating acum podeaua. În scurtă vreme, ajungi să-i cunoști pe

cititorii fideli. Bătrânul cu haine elegante care întinde o batistă albă de bumbac pe scaun înainte să se aşeze tacticos pe el. Bărbatul masiv care doarme tot timpul, cu capul dat pe spate şi gura deschisă, cu mâinile încrucişate protector pe câte o carte pe care o ţine la piept, ca pe Biblia pusă în braţele unui mort de văduva lui. Femeia ca un şoricel care soseşte zilnic exact la prânz şi îngenunchează pe podea lângă un bărbat care citeşte, sprijinindu-şi capul pe genunchii lui. Bărbatul îşi plimbă absent degetele prin părul ei şi nu-şi spun nimic preţ de jumătate de oră, apoi pleacă, şi te copleşeşte tandreţea când te gândeşti la cât de intimă e relaţia lor — pentru că şi a ta a fost aşa cândva —, dar după aceea ţi se strânge inima, şi îţi spui că poate şi a lor se va strica.

Biblioteca îţi inspiră un sentiment de responsabilitate, îţi oferă un sprijin. Te îmbraci ca şi când ai merge la serviciu, şi nu eşti singura care face asta. Un bărbat de vârstă mijlocie, care poartă costume cu dungi fine, nu face nimic altceva decât să citească zilnic *The Times*, din scoarţă în scoarţă, şi bănuieşti că, în spatele gulerelor şi manşetelor apretate, se află o soţie care nu-i cunoaşte ocupaţia cotidiană, şi te întrebi cât va mai putea să i-o ascundă.

În scurtă vreme, ajungi să frecventezi locul acesta cu aviditate, ai nevoie de el zi de zi, aşa cum pe vremuri nu te puteai lipsi de cafea. În aglomeraţia Londrei, în mijlocul dinamismului ei murdar şi viguros, clădirea îngustă a bibliotecii reprezintă un refugiu şi un tonifiant. Şi nu e zi în care să nu-l cauţi. Pentru că eşti infectată de gândul la Gabriel, de certitudinea ciudată că în cele din urmă va veni.

Lecția 46

persoanele indolente, care stau mult în casă, sunt deseori bolnave

Sala de computere a bibliotecii, în care scrii e-mailuri prietenilor și răsfoiești ziarele după bârfe din lumea celebrităților: ultimele căsnicii care s-au năruit, cele mai elegante și cele mai urâte rochii de la cele mai recente ceremonii de premieră, ce actrițe de la Hollywood au rămas însărcinate, cine a mai fost arestat. Stai în fața unui computer, descălțată și cu genunchii ridicați la piept — e o poziție inspirată de dorința de a fi iarăși tânără, de a trăi o viață mai vie.

Un bărbat se uită jucăuș peste umărul tău, încercând să vadă ce citești, iar tu tresari și ridici privirea. Te întreabă dacă vrei să bei ceva

cu câţiva dintre obişnuiţii bibliotecii, după ce-ţi termini treaba. Te uiţi de jur împrejur, la celelalte şase persoană din sală, şi îţi dai seama că toţi se ştiu între ei, sunt o gaşcă. În mod instinctiv, îţi vine să spui nu — întotdeauna refuzi a doua ceaşcă de ceai, locul care ţi se oferă în metrou, invitaţia de a ieşi undeva după serviciu. Dar, de data asta, ceva te face să-ţi înfrângi impulsul.

Da, mi-ar face plăcere.

Bărbatul zâmbeşte. Aruncă o privire la inelele tale, poate la verighetă. Te uiţi la el ca şi când l-ai vedea prima oară. Are un început de chelie şi părul lipit de cap. Poartă pantaloni eleganţi de catifea, care nu prea se asortează cu cămaşa lui dungată. E mai tânăr decât credeai la început, acum câteva săptămâni, când te-ai uitat la el de la distanţă, şi e mai chipeş decât ţi s-a părut atunci. Îţi dai seama imediat că n-ai să te culci cu el — e un joc mental pe care îl joci cu fiecare bărbat pe care îl întâlneşti. Nu doar din pricina catifelei, ci pentru că nu e genul tău. Nu-ţi va face buzele să tremure, nu te va face să roşeşti sau să te pierzi cu firea. Îi zâmbeşti călduros; poţi să te relaxezi.

Lecția 47

orice fată poate să danseze și ar trebui să învețe să danseze bine

În bar sunt trei bărbați și o femeie și, în scurtă vreme, dornică de interacțiune, ușor amețită de băutură, le spui mai multe decât aveai de gând. Sunt oameni care nu știu nimic despre tine. E un sentiment foarte plăcut, ca și când te-ai muta într-o țară nouă, unde nimeni nu-ți cunoaște trecutul; te poți reinventa așa cum dorești. Începi să le vorbești despre cartea pe care vrei s-o scrii și devii din ce în ce mai autoritară, mai volubilă, mai încrezătoare, mai spirituală, iar ideile

despre cum o să fie îţi vin pe măsură ce vorbeşti. Le spui despre soţia obedientă care scrie într-ascuns, târziu în noapte, umplând cu pana pagină după pagină, şi care ascunde manuscrisul ori de câte ori îl aude pe soţul ei la uşă, deschizând imediat Biblia şi acoperindu-şi cu degetele faţa îmbujorată. Îi strecoară amantului ei câteva aluzii despre cartea pe care o scrie, pentru că trebuie să aibă un amant — da, da, trebuie.

Soţul o descoperă. O ia de păr, o azvârle într-un dulap, o încuie şi îşi astupă urechile cu degetele; soţia strigă de după uşă, implorându-l să aibă milă de ea, însă el nu spune nimic. După câteva zile, ţipetele ei se transformă în scâncete, iar în cele din urmă se sting. Amantul nu ştie ce se întâmplă cu ea. Într-o bună zi, servitoarea femeii îi spune că stăpâna ei a fost trimisă la o mănăstire austeră şi îndepărtată; dar amantul nu dă de ea, deşi străbate ţinutul în lung şi în lat. Şi nu află niciodată dacă l-a iubit cu adevărat sau dragostea ei era doar o născocire. Şi moare cu inima frântă. Ca şi soţul.

Da, asta ar putea fi ideea cărţii.

Te simţi minunat în seara asta. Grupul din jurul tău nu trebuie să ştie că, atunci când te vei întoarce acasă, vei fi întâmpinată de un apartament mut. Cu un aer uluit, constaţi că ai devenit o altă femeie: insişti să mai luaţi un rând, apoi întrebi când or să se mai întâlnească.

Mâine, spune tipul cu pantaloni de catifea. De fapt, aproape în fiecare seară.

Ne vedem mâine, atunci; şi ieşi repede pe uşă, ca şi când trebuie să ajungi în altă parte. Porneşti pe trotuar, exaltată de sentimentul că ai executat un extraordinar număr de magie.

Lecția 48

e important să știi ce e bine, dar e și mai important să faci ce e bine

Duminica următoare.

Răsfoiești suplimentele de weekend ale cotidienelor. Te oprești la rubrica lui Theo. După întoarcerea de la Marrakech, e prima oară când te simți în stare s-o citești. Până acum, ai tot aruncat suplimentul, astfel încât să nu pice sub ochii lui Cole.

Săptămâna asta, răspunde la întrebările cititorilor:

Dragă dr. Theo, noul meu prieten e nemulțumit. Îi place să stau deasupra în timp ce facem sex, dar eu nu mă simt deloc în largul meu; pur și simplu rămân nemișcată. Iar asta îl scoate din minți — spune că el e singurul care depune efort.

Dragă Nemișcată, oh, da, femeia deasupra. Poate fi o poziție minunată, dar numai dacă n-ai nicio inhibiție legată de felul cum arăți. În schimb, dacă te jenezi cu trupul tău, poziția asta e foarte vulnerabilă pentru femeie. Ce-i de făcut? Ei bine, draga mea, trebuie să te obișnuiești să stai goală și relaxată alături de prietenul tău. Dacă deocamdată este un pas prea mare pentru tine, încearcă să porți una dintre cămășile lui — de obicei, bărbaților le place asta.

Dragă dr. Theo, fostului meu soț îi lua o veșnicie să ajungă la orgasm, și îmi fac griji că poate nu-l strângeam suficient de tare. E posibil ca vaginul meu să fie prea larg?

Dragă Îngrijorată, știi ceva? Poate că fostului tău soț pur și simplu îi plăcea să savureze întreaga experiență. L-ai întrebat vreodată? Să știi că noi, femeile, nu punem suficiente întrebări. Și totuși, câteva exerciții simple te pot ajuta să-ți fortifici mușchii de la baza pelvisului — ca să afli unde sunt, încearcă să oprești jetul de urină când ești pe closet. Dacă faci exercițiile în mod regulat, îi vei putea strânge delicios de tare pe bărbații din viața ta!

Întotdeauna i-ai citit articolele, pentru că se aștepta s-o faci, dar niciodată nu i-ai aplicat sfaturile; doar te amuzau, asta-i tot. Mama ta le citea cu lăcomie, iar ție întotdeauna ți s-a părut un pic obscen ca o femeie la menopauză să se dea în vânt după așa ceva. A fost devastată când i-ai spus că cele mai multe dintre scrisori erau inventate de Theo.

Dar dai şi peste întrebarea unei femei care face sex de foarte bună calitate cu amantul ei şi se întreabă dacă asta e suficient pentru a-şi părăsi soţul şi cei doi copii, iar Theo îi răspunde pe un ton ferm şi dezaprobator:

Nu, nu e suficient. Şi ţine minte, persoanele puternice au curajul să pună capăt unei relaţii care nu merge şi abia apoi încep una nouă. Numai persoanele slabe înşală.

Inima îţi bate cu putere. Arunci revista la coş. Cum îndrăzneşte să scrie aşa ceva? Cum îndrăzneşte să pretindă în mod public că e curată ca lacrima, că e altfel decât în realitate? Şi pentru cine scrie toate astea? Pentru Cole? Pentru tine, ca să te inducă în eroare? Femeile sunt neîntrecute când vine vorba să ducă bătălii cu mijloace subtile, ingenioase, ascunse, când vine vorba să-şi acopere mâinile trădătoare cu mănuşi din pielea cea mai fină. Şi, de obicei, concurează nu cu bărbaţii, ci cu alte femei.

Lecția 49

parafina e foarte inflamabilă

Îți împarți serile cu gașca de scriitori o dată, poate de două ori pe săptămână; nu e în regulă ca o soție să iasă în oraș seară de seară. Cole s-a amuzat când i-ai povestit despre aceste întâlniri; i se pare că e un nou hobby pentru tine, un mijloc de a-ți diversifica viața. Și ai avut grijă să-i spui că toți bărbații din grup au relații — iubiți, iubite sau soții.

O seară de vineri. Sunteți opt în pub; cu toții ați plecat din bibliotecă luându-vă laptopurile, manuscrisele și gențile de umăr. După o vreme, apare un bărbat, iar grupul exclamă, și mâinile se ridică în aer.

Se îmbujorează când te vede, iar cei din jur se uită iarăşi la tine. Imaginea pe care ţi-ai construit-o în ochii lor se dizolvă într-o clipă; imediat ce îl vezi, te întorci la vechiul tău sine, iar buza de jos îţi tremură uşor.

Ne cunoaştem, spune Gabriel, cercetându-te cu privirea.

Ce mai faci? Vocea îţi e răguşită, aceste trei cuvinte sunt tot ce poţi spune.

A venit doar să bea ceva, iar restul grupului vrea să afle cum o mai duce, pe unde naiba a fost şi când o să-şi cumpere un laptop, să intre şi el în secolul douăzeci şi unu, la fel ca toată lumea. Te laşi pe spetează şi urmăreşti discuţia. Iarăşi eşti surprinsă de blândeţea lui neobişnuită, de sfiala lui. A fost la Los Angeles, la un casting pentru primul sezon al unui serial — acolo ajung toţi actorii englezi în perioada asta a anului —, apoi a fost la Roma şi la Barcelona, pentru o nuntă în familie; vorbeşte politicos şi cordial, dar e limpede că ar prefera să vorbească despre altceva. Îţi dai seama imediat că nu se descurcă în grupuri mari. Eşti iarăşi impresionată de părul lui negru ca smoala şi de mica porţiune de piele fără păr din spatele urechii — e foarte albă. Ai vrea s-o lingi. Îţi încordezi coapsele când se apleacă deasupra barului să-şi plătească vinul; n-a băut bere ca toţi ceilalţi. E îmbrăcat tot în costum, ca şi când nici nu i-ar trece niciodată prin minte să poarte altceva, ca şi când s-ar pregăti întotdeauna s-o viziteze pe mama lui şi să meargă la biserică. Niciuna dintre cunoştinţele tale nu merge la biserică. Costumele lui au o croială retro; poate că acesta e stilul lui, sau poate că sunt ale tatălui său, sau poate că e mai sărac decât ţi-ai închipuit. Ai vrea să-i pui atâtea întrebări.

Nu se străduieşte să fie la fel ca toată lumea. De ce să nu poarte costume, să nu scrie de mână şi să nu dispară timp de câteva luni? E un bărbat foarte iubit; te trimite cu gândul la o stâncă bătută de soare multă vreme, care a înmagazinat multă căldură. Singurul băiat din familia lui cu multe surori adorabile, toate mai în vârstă decât el, copilul venit târziu, o greşeală adorabilă: nu are nimic din

responsabilitatea sau gravitatea întâiului născut. E o prezenţă atât de plăcută. Se citeşte în zâmbetul său.

Ai respiraţia precipitată, dar nu poţi face nimic pentru a o domoli. Ceilalţi fac glume pe seama scenariului său, a cărui scriere durează atât de mult.

Îşi face apariţia şi o femeie pe nume Martha. Ai văzut-o de multe ori: umblă cu fruntea foarte încruntată, ca şi când ar avea pumnii încleştaţi. Îl tachinează şi ea pe Gabriel, spunând că acesta a reuşit să scrie douăzeci şi opt de pagini de scenariu şi că sunt opera unui geniu, dar au necesitat unsprezece luni de muncă, şi că gaşca nu crede că va mai scrie alte douăzeci şi opt, şi îţi dai seama că nu eşti singura fascinată de el.

Cum se numeşte, întrebi tu ezitant.

Încă nu ştiu.

Zâmbetul său adolescentin, ridicatul din umeri. Vrei să pleci din acest bar, e prea elegant şi prea aglomerat — nu te simţi în largul tău. S-a îmbujorat când te-a văzut, ceea ce sigur înseamnă ceva. Faci un efort să-ţi domoleşti respiraţia, ridici paharul şi iei o gură mare de vin, deşi nu voiai decât să-ţi umezeşti buzele. Unul câte unul, cei din grup părăsesc barul, iar, în cele din urmă, pleacă şi Martha, care a rămas destul de mult doar cu voi doi, şi rămâneţi singuri. Tăcere, preţ de o clipă, apoi râdeţi amândoi.

Ei bine.

Ei bine.

Îţi ceri scuze că n-ai sunat, îi spui că i-ai pierdut numărul şi că ai fost foarte supărată din cauza asta, iar în clipa următoare te urăşti pentru sinceritatea ta. Însă el e flatat, ba e chiar încântat. Mă bucur că ai fost necăjită, spune el, mă face să mă simt bine. Şi te uiţi în ochii lui, încercând să-ţi dai seama ce fel de om e: nu pare interesat să se ascundă în spatele unei platoşe.

Apoi discutaţi o oră sau poate două — nu-ţi dai seama —, despre tot şi nimic, aşa cum vorbeai cândva cu soţul tău, în atmosfera

relaxată de după primul vostru futai, când prietenia se transformase brusc în altceva. Pe vremea când v-o trăgeaţi cu lăcomie, când adormeai la capătul unei nopţi epuizante, iar a doua zi o luaţi de la capăt. Când voiai din ce în ce mai mult sex, pe măsură ce erau unse toate rotiţele ruginite din tine. Înainte ca familiaritatea şi epuizarea şi stresul să te facă să vrei din ce în ce mai puţin, până când, în cele din urmă, v-aţi oprit.

Cu Gabriel n-ai vrea să se întâmple asta niciodată.

Simpla lui prezenţă te face să te simţi plină de viaţă. Întotdeauna ţi-au plăcut oamenii ca el: cei care îţi ridică moralul, nu cei care îţi taie elanul. Iarăşi te face să râzi din toată inima. Vorbiţi ca şi cum ar fi ultima oară când vă vedeţi, şi aveţi atât de puţin timp, şi trebuie să afli tot, acum, cât nu e prea târziu.

Cum a fost la Los Angeles?

Nu ştiu. Nu ştiu niciodată. Întotdeauna mi se spune că am fost pe locul doi. Lista eşecurilor e foarte lungă.

În glasul lui nu se simte nici furie, nici frustrare, nici teamă; poate că atitudinea lui afabilă e un mijloc de apărare foarte subtil, dar bănuieşti că Gabriel al tău nu prea ştie cum să-şi croiască drum în viaţă. Oare e chiar aşa de grav? Toată lumea se pricepe să trăiască din plin prezentul, mai ales Theo; viaţa ei constă în a înhăţa cele mai bune contracte, cele mai mari bonusuri, cele mai bune oferte, nimic din ce e rar şi dezirabil nu scapă apetitului ei viguros. Gabriel nu se sinchiseşte să înhaţe nimic din toate astea.

Când ascultă, înclină capul într-o parte. Spune deseori *interesant* după frazele tale, savurând ce-i povesteşti. E foarte dornic să te cunoască. Cândva, şi tu erai aşa cu necunoscuţii, la dineuri, la nunţi sau la întâlniri cu tipi de la matrimoniale; pe atunci, aveai zelul colecţionarului, puneai multe întrebări şi nu divulgai multe despre tine. Apoi, alături de Cole, totul a fost îngropat în vata automulţumirii, şi ţi-ai pierdut interesul pentru alte persoane. Gabriel vrea să ştie ce gândeşti, îţi oferă spaţiu în conversaţie: e un bărbat care îţi

dă energie. Răspunzi precum copilul neglijat din fundul clasei, care are o nouă învățătoare și înflorește dintr-odată mulțumită atenției pe care o primește. Și se transformă în altcineva.

Te face să te simți frumoasă. Dorită. Încrezătoare în forțele proprii. Unică. Pe când Cole nu te vede niciodată așa, lui îi place să-ți spună cum ești de fapt — să te încorseteze.

La capătul întâlnirii, îți iei la revedere de la Gabriel — fără sărutare, doar vă atingeți pe obraji — și pornești pe stradă, cuprinsă de euforie, simțind că ai putea sări până la cer, să mângâi norii. Ai numărul lui, și el are numărul tău, iar în metrou miruiești iarăși cu buzele hârtiuța pe care ți l-a scris.

Pe aceasta nu o vei pierde.

Lecția 50

a pune cearșafuri umede pe pat e aproape la fel de grav ca a comite o crimă

Lumină sub ușa de la intrare. De obicei, ajungi prima acasă — îți iei o mină sobră. Cole te întreabă unde ai fost, și tu îi spui că la bibliotecă, se deschide târziu miercurea, ai uitat? Bine, spune el, mă bucur că îți place să mergi acolo. Ridică privirea din *Evening Standard*: și el se dă în vânt după secțiunea de bârfe. Hei, exclamă el, ai două pete roșii în obraji, exact ca un clovn.

E frig afară, s-a răcit vremea, n-ai simțit?

Cu câtă lejeritate minți, e uluitor — atât de natural, atât de prompt. Pentru că încrederea lui în tine e ancorată ca o baliză într-un bloc de beton; ești soția cea bună, toată lumea știe asta. Duci palmele la obraji, să-ți ascunzi roșeața, și te uiți la Cole, gândindu-te cât de ușor ți-ar fi să faci tot ce-ți dorești, și dintr-odată generozitatea și încrederea lui ți se par înduioșătoare. Și îți spui că poate n-a avut nicio aventură cu Theo. Ți se pare un lucru atât de greu de imaginat, văzându-l în cămașă, cu ziarul în mână, cu berea și măslinele alături. Pentru prima oară, cochetezi cu gândul că poate a spus tot timpul adevărul. Nu s-a apărat niciodată așa cum trebuie de bănuielile tale, dar poate că n-a avut cum: tu deja îți formaseși o părere. Timpul estompează totul și brusc începi să te îndoiești de tine însăți: de ce ai auzit, de concluzia promptă pe care ai tras-o. Poate că... poate că te-ai înșelat.

După ce mergeți la culcare, îți așezi palma pe pieptul lui Cole, care doarme alături de tine, și îi acoperi inima cu căușul așa cum pui un pahar deasupra unei lipitori. Nu poți să dormi, nu poți să dormi. Dacă deja comiți adulter în mintea ta, oare începi să-ți respingi soțul, căsnicia și viața de până acum? Sau dimpotrivă, te atașezi mai mult de toate astea? Și dacă e așa, cum poate redeveni căsnicia ta caldă și plăcută?

Ai nevoie de o scuză?

Tu nu minți niciodată. Doar când le spui iubiților că ai avut orgasm sau prietenelor tale că îți place noua lor tunsoare, dar astea nu se pun, le faci pentru a-i consola și a-i proteja. Nu furi. Nu ai aventuri. Dar te gândești la asta. Întotdeauna a fost suficient doar să te gândești, să-ți închipui că te culci cu aproape orice bărbat pe care îl cunoști.

Oare ce nevoie de nedomolit sălășluiește în tine?

Oare de ce tânjim după lucrurile pentru care nu suntem meniți?

Lecția 51

în orice scrisoare poți găsi o aluzie

Încă o rubrică a lui Theo. Eşti revoltată şi îngrozită. N-ar trebui să le citeşti, ştii că or să te doară, dar nu te poţi opri.

Aşa cum te aşteptai, mai găseşti o observaţie despre adulter. E ascunsă într-o întrebare despre un iubit care e infidel, dar oferă sex oral de foarte bună calitate, iar cititoarea ar vrea ca el să fie monogam şi să-i ofere această plăcere în fiecare noapte. Întrebarea ei este cum ar putea să-l aibă numai pentru ea.

Draga mea Cufundată în Delicii, vestea bună e că orice bărbat poate fi învăţat să ofere sex oral de calitate. Trebuie doar să-i faci mâna căuş, să-i ceri să-şi imagineze că marginile palmei sunt

labiile tale, apoi să-i arăți cu limba, respirația și degetele tale exact ce vrei. Îți garantez că o să dea rezultate. Dar, draga mea Cufundată în Delicii, cred că pur și simplu nu merită să rămâi cu iubitul tău. Cum te poți aștepta să ai o relație stabilă cu cineva care te-a înșelat în trecut?

O relația stabilă. Uau! Ce știe ea despre o relație stabilă?

Mototolești revista. Îndrăznești să-i spui lui Cole că rubrica lui Theo e o porcărie, la fel ca întreaga revistă pentru care scrie — poate așa o să scapi de sentimentul pe care ți l-au pricinuit rândurile ei. Nu te-ar deranja absolut deloc dacă Theo ar afla că nu-i citești articolele, că mesajele ei nu ajung la tine.

Draga mea, știu că e o porcărie, spune Cole. O cumpăram doar pentru tine.

Ei bine, n-o mai cumpăra, nu-mi mai place.

Bine, cum vrei tu, răspunde Cole cu glas scăzut, apoi se apropie de tine, își desface halatul și te invită în brațele lui. E unul dintre gesturile lui vechi, care ți-a plăcut întotdeauna. Dintr-odată, scapi de tensiune și tot trupul ți se relaxează, lipindu-se de al lui.

Lecția 52

buna dispoziție e o mare calitate la o soră medicală

Luna noiembrie face loc iernii, iar în obraji îți apar din ce în ce mai des două pete roșii. Ți se pune un nod în gât de fiecare dată când auzi la telefon vocea lui Gabriel, stomacul ți se strânge, iar după ce receptorul face clic în furcă, fugi prin cameră, țipi de bucurie și sari spre tavan, lovind ușor globurile artizanale de hârtie care acoperă becurile lustrei. E delicios și, în același timp, stânjenitor să te simți iarăși așa; atât de tânără, atât de copleșită. N-ai crezut că fluturii din stomac or să revină vreodată în viața ta, că așteaptă să se trezească la viață indiferent de vârstă.

Îţi bei cafeaua cu el. Mergeţi la cinema la două după-amiaza, la matineuri, la conferinţe organizate de Teatrul Naţional. E încântat că ai maşină, vrea să se plimbe prin Londra ca un turist. Hai să vizităm monumente istorice, spune el. Mergeţi la Grădina Botanică Regală şi la Palatul Alexandra, la Casa Chiswick şi la Hampton Court. Vrea să conducă el. Îi dai voie. E ca un copil care a primit o jucărie, n-a avut niciodată maşină. Te duce în spaţiul său preferat, salonul Rothko din Tate Modern, iar după aceea îl târăşti în secţiunea dedicată trupului — hai să arunci o privire! —, unde este expusă o pictură pe sticlă a lui Duchamp, iar el se uită ţintă la tine în timp ce tu stai fascinată în faţa lucrării: e atât de ciudată, nu poţi s-o înţelegi.

Ce-i, întrebi tu, văzând că se holbează la tine, pleacă de aici, râzi tu, încetează odată. Ei bine, tu ai *idee* despre ce e vorba în tabloul ăsta?

Nu. Şi pleacă râzând, cu mâinile ridicate într-un gest de capitulare.

Întotdeauna cedează locul bătrânilor în metrou şi intră în vorbă cu chelnerii din cafenele şi ajută mamele să-şi coboare cărucioarele pe trepte. Toate sunt lucruri pe care ar trebui să le faci şi tu, dar nu le faci; lucruri care lui Cole nici măcar nu i-ar trece prin minte. Gabriel e atât de mărinimos, relaxat, tacticos. Foarte puţini oameni sunt aşa. Manierele lui sunt aproape o naivitate. Cum poate supravieţui pe lumea asta? E un om care nu dispreţuieşte nimic, în timp ce Cole este, bineînţeles, plin de dispreţ. Pare că asprimea pe care o imprimă traiul la Londra încă nu a pus stăpânire pe el.

Uneori, cu un profund sentiment de vinovăţie, iei ceaiul cu el în apartamentul tău, şi Gabriel e cel care strânge totul de pe masă la sfârşit, fără să i-o ceri, o politeţe neînsemnată, şi totuşi enormă, întrucât Cole întotdeauna trebuie împins de la spate să facă asta. A fost atât de ciudat să-l aduci în spaţiul casei tale pentru prima oară; l-ai urmărit fascinată: silueta lui subţire, exotică şi întunecată, costumul din care îi ieşeau mânecile cămăşii, pantofii scâlciaţi, dintre care unul avea o gaură acoperită cu o bucată de carton, pentru că, ţi-a

explicat el, şi Charlie Chaplin folosea aceeaşi metodă, şi dădea rezultate. S-a plimbat relaxat prin living, cu mâinile la spate, uitându-se la pozele de nuntă înrămate, la CD-uri şi la cărţi, strângând indicii despre cum îţi trăieşti viaţa. Şi despre cum şi-o trăieşte Cole. Ţi-a pus întrebări despre el, ca şi când ar fi fost extrem de curios în legătură cu mariajul tău.

Îi găteşti pentru cină?

Nu prea.

Porţi şorţ vreodată?

Nu.

Îi place acest schimb de replici, zâmbeşte, şi ochii îi dispar între cutele pleoapelor: îţi place grozav când zâmbeşte aşa, cu toată faţa.

Îi calci cămăşile?

Nu.

Dimineaţa, când pleacă de acasă, îi dai o sărutare pe obraz?

Nu, nu, nu, clatini tu din cap, râzând.

Îţi deschide uşa când intraţi undeva, îţi cumpără bilet la metrou, plăteşte nota la bar — sunt lucruri care i se par foarte firesti. Petreceţi împreună multe zile pline de mici amabilităţi, toate cu o mică încărcătură erotică, iar tu ai început să le răspunzi — îl iei de mână, îl tragi după tine, îl strângi în braţe cu plăcere —, întrucât copilul din tine a renăscut. Iar uneori nu porţi chiloţi pe sub fusta până la genunchi, ceea ce te excită. E doar un detaliu, dar are o importanţă enormă — acum un an, nici măcar nu ţi-ar fi trecut prin minte să faci una ca asta. Un delict de care ştii doar tu, dar care nu-i mai puţin aţâţător din pricina asta.

Acum, nu mai eşti interesată de proiectul cărţii. Nu ai niciun chef să le suni pe prietenele tale de la facultate, în ciuda promisiunii pe care le-ai făcut-o când ai renunţat la postul de la universitate. Nu te încântă decât timpul pe care îl petreci cu Gabriel. Adori tandreţea distracţiilor voastre, cochetăriile şi jocurile voastre relaxate. Când ajungi totuşi la bibliotecă, mintea îţi zboară în altă parte şi faci scurte

pauze, pe care le lungeşti până termini câte un capitol dintr-o carte luată de pe rafturile încovoiate, iar uneori, în câte o după-amiază cu lumină aurie, citeşti din scoarţă în scoarţă ba o carte de basme, ba o nuvelă pe care de mult voiai s-o citeşti. Eşti atrasă de colţurile mai întunecate ale bibliotecii, de vechile cărţi de bucate şi de ciudate volume de sfaturi pentru soţiile victoriene care îi însoţeau în colonii pe soţii lor. Eşti atrasă de biroul la care stă Gabriel, întrerupându-l din munca lui meticuloasă.

Nu aveţi o lume comună, în afară de timpul pe care îl petreceţi împreună. Sunt perioade întregi din viaţa lui despre care nu ştii nimic, întotdeauna îţi evită întrebările şi îndreaptă reflectorul asupra ta. Se foloseşte de trucurile tale, le recunoşti imediat. E foarte curios în ceea ce te priveşte, dar nu-ţi satisface curiozităţile în privinţa lui.

Care-i şpilul coridei, întrebi tu după un film de Almodóvar, şi îi iei palmele în ale tale, încercând iarăşi să descifrezi misterele vieţii lui.

Hai cu mine în Spania, hai să vedem o coridă.

Mi-ar plăcea, dar cum?

O ridicare din umeri neajutorată. Niciunul dintre voi nu îndrăzneşte să vorbească despre ce vă leagă, despre impulsul persistent care vă împinge unul spre celălalt ca forţa unui râu hotărât, iute, de neoprit. Când se apleacă spre tine, apropierea pielii lui, energia şi diferenţa lui îţi dau fiori. Mâncărurile diferite pe care le mănâncă, lumina diferită a soarelui şi cerul diferit sub care a fost crescut, toate astea sunt imprimate în pielea lui. E un sentiment de bucurie asemănător celui pe care îl ai când ajungi pentru prima oară într-o ţară nouă, ieşi din aeroport şi simţurile îţi sunt asaltate de stranietatea locului, căci Gabriel e atât de proaspăt, de fascinant şi de diferit, un teritoriu nou ce aşteaptă să fie explorat; dacă ai îndrăzni să-i mângâi şoldul când stă în picioare în faţa ta, dacă ai îndrăzni să începi.

Lecția 53

orice femeie conștientă de feminitatea ei, care își dă seama de adevărata ei misiune, dorește să fie o prezență plăcută pentru ochii semenilor

Cole ştie de el.

A insistat să-ţi cunoască noii prieteni de la bibliotecă la una dintre ieşirile voastre de după program, a vrut să vină cu tine, deşi

nu l-ai invitat. Ca și când și-ar fi dorit să examineze noua ta viață — poate că acesta e prețul cadoului. A trebuit să spui da.

Actorul e un ciudat, ți-a spus el în timp ce stăteați unul lângă altul în metrou, în drum spre casă.

De ce?

E îndrăgostit de tine, a răspuns el.

Ce te face să spui asta? Pe frunte ți-au apărut broboane de sudoare, ca după ce mănânci prea multă ciocolată.

Nu știu, poate felul cum te-a privit la un moment dat.

Și Cole s-a întors la exemplarul lui din *Standard.* Sigur pe fieful lui, căci știe ce gen de bărbat îți place. Întotdeauna presupune că te cunoaște foarte bine: îți comandă ceva de băut fără să te consulte, insistă să încerci un anumit fel de mâncare întrucât e sigur că o să-ți placă, îți înregistrează emisiuni TV pe care crede că ar fi bine să le urmărești. Și întotdeauna consideră aceste gesturi ca pe niște dovezi de generozitate.

Gabriel nu presupune niciodată, vrea să învețe.

Două pete roșii în obrajii tăi, din ce în ce mai des acum.

Ai unghiile date cu ojă pentru prima oară după ani de zile, și tot uiți lucrul ăsta, surprinzându-ți degetele cu coada ochiului, ca și când ar fi tentaculele unei caracatițe, ca și când ar avea o viață proprie. Scrii mai îngrijit cu ele, mănânci mai îngrijit și mai puțin. Pierzi în greutate, acum ai un motiv, și te-ai tuns scurt, întrucât vrei ca lumea să vadă voioșia care ți s-a așternut pe chip de ceva vreme. Îți pui lentile de contact. Te simți mai înaltă cu ele, mai îndrăzneață. Ai devenit leneșă în multe privințe, ai renunțat să te mai străduiești. Te simți mai elegantă, mergi cu o grație subtilă.

Pe măsură ce te adâncești în paginile ei, cartea ta elisabetană devine din ce în ce mai actuală:

S-a împodobit cu îndrăzneală, ca să dobândească admirația tuturor bărbaților care ar vedea-o, și toată lumea își dă seama cât de folositor i-a fost acest șiretlic, cât de mult s-a înfrumusețat și cât de lăudată este pentru aceasta.

Închizi cartea cu mâini tremurătoare, mângâindu-i coperta cu palma. O bagi în sertar, simțind dintr-odată că nu vrei ca soțul tău s-o vadă, să-i răsfoiască paginile cafenii și subversive, acoperite cu un scris frumos de mână.

Te pregătești, dar pentru ce? Nu știi unde or să ducă flirtul și telefoanele. Oare și Gabriel simte la fel ca tine? Nu îndrăznești să te gândești prea mult la ce o să urmeze, pentru că nu vrei ca totul să se topească sub căldura atenției tale, nu vrei să dispară din viața ta.

Lecția 54

în unele cazuri, e necesar să-ți schimbi ciorapii și lenjeria intimă în fiecare zi

Hei, şopteşti tu într-o după-amiază, ridicând capul peste panoul de lemn care vă desparte birourile de la bibliotecă. Sunt lihnită.

Du-te singură, am treabă.

Hai cu mine.

Aruncă cu stiloul în tine, câteva capete se ridică din cărți, cineva exclamă enervat. La bar, spui tu, apucându-l de braţ cu ambele mâini şi trăgând cu putere.

La ce lucrezi acum?

La scena cea mai importantă. Lupta cu tauri. Trebuie să mă întorc la lucru.

Matadorul moare?

În ziua de azi, aproape niciodată.

Dar am crezut că...

Nu, nu, sportul s-a schimbat, nu mai are tensiunea de pe vremuri. Taurul nu mai are curajul de altădată, şi nici matadorul. S-a pierdut toată frumuseţea confruntării.

Frumuseţea confruntării — simţi un mic fior erotic.

Şi cum *trebuie* să moară taurul, întrebi tu.

Aşa, şi Gabriel se apleacă peste masa din bar şi îţi mângâie ceafa, găseşte punctul vulnerabil şi îţi şopteşte că acela este locul pe unde se strecoară spada, chiar aici, trebuie să fie o lovitură precisă, să secţioneze măduva spinării; îţi spune că o lovitură perfectă are ceva magnific, şi simţi că ţi se face pielea de găină. Te laşi pe spetează. Îţi freci ceafa. Atingerea lui ţi-a dat fiori, îţi lipeşti genunchii unul de altul. Faţa ta încă e inocentă, ai treizeci şi şase de ani, dar pari de douăzeci şi şase; îmbrăcată cu un pulover scurt, balerini şi fustă până la genunchi, dai impresia că mai ai multe de învăţat. Fâşiile de muşchi din coapse ţi se încordează tot mai des în ultima vreme, la întâlnirile duminicale cu clienţii lui Cole, la petreceri sau la ieşirile în oraş cu socrii; eşti distrasă de dorinţa chinuitoare de a simţi mâna lui Gabriel pe pizda ta. *Pizdă.* Întotdeauna ai urât acest cuvânt şi totuşi îţi vine brusc în minte; îl rosteşti în gând, şi pe buze ţi se aşterne un discret zâmbet pervers.

Dar nu-ţi poţi imagina că s-ar putea întâmpla vreodată aşa ceva, căci singura dată când l-ai sărutat — o sărutare scurtă pe obraz, un rămas-bun prea îndrăzneţ după o după-amiază înaripată — a tresărit ca un cal sălbatic. Şi ori de câte ori pielea ta se atinge de a lui, tresare, simţi că se retrage.

Lecția 55

la sfârșitul anului, trebuie să te asiguri că suportul pentru flori de la fereastră e curat și în bună ordine

Întunericul e din ce în ce mai lacom, a început să dea buzna în după-amiezi. Anul galopează spre Crăciun. Cole e plecat mult de acasă, făcându-şi relaţii la tot felul de evenimente: cocteiluri în saloanele elegante din Belgravia, în studiourile din St. James sau în cluburile private din Soho. De când îl cunoşti, e pentru prima oară când

nu-ţi cere să-l însoţeşti. Şi-a dat seama că acum nu mai e la fel de uşor să te convingă să faci anumite lucruri.

Gabriel e în Spania, cu familia lui numeroasă, şi nu ştie când o să se întoarcă. S-ar putea să meargă la Praga după aceea, apoi în Grecia, să-şi viziteze un prieten. Nu te simţi abandonată, întrucât eşti sigură că se va întoarce — şi veţi relua legătura de unde aţi lăsat-o. Viaţa lui Gabriel are o anumită fascinaţie, căci nu face lucruri de rutină. Ţi se pare fascinantă mulţumirea lui cu puţine posesiuni; fascinant e şi că nu se străduieşte din răsputeri să obţină roluri, că pleacă deseori în tot felul de locuri; viaţa lui ţi se pare atât de neobişnuită, frivolă, îndrăzneaţă, lejeră.

Îţi spui în sinea ta că nu e o crimă să bei un ceai cu el, să vizitaţi împreună o galerie sau să simţi că-ţi bate inima mai tare. Îţi spui că soţul tău merită infidelitatea ta, pentru că, mulţumită ei, mariajul vostru încă funcţionează, şi amândoi vreţi asta.

N-ai să mergi mai departe. Nu vrei ca vinovăţia să te macine ca o boală.

Dar, în acele lungi nopţi de decembrie, te întrebi de ce unii oameni au impulsul de a lăsa haosul să intre în viaţa lor. Ca să obţină atenţie? Simpatie? Că să-şi confirme că sunt iubiţi? Oare şi tu faci toate astea cu soţul tău? Ca să-i captezi iarăşi atenţia, să fie atent cu tine, prietenul tău cel mai bun, aşa cum era pe vremuri?

Zilele Crăciunului trec şi sunt repede date uitării.

Urăsc ce se întâmplă între noi, spune Cole dintr-odată, în foarte liniştita noapte de Anul Nou.

Şi eu.

Şi nu vă mai spuneţi nimic, nu mai trebuie să fie spus — vă daţi de înţeles unul celuilalt că amândoi vreţi să reveniţi la viaţa voastră dinainte. Noaptea are un curios efect vindecător, cu toate că deocamdată n-aţi lămurit nimic. Vă băgaţi în pat pe la zece. Cole te învăluie în căldura trupului său şi nu-l dai la o parte. Nu-ţi dai seama cum de încă funcţionează căsnicia voastră, dar cert e că funcţionează.

Suficient de bine cât să nu trebuiască să începi o altă viaţă, să te întorci la rutina slujbei de la City University, cât să nu trebuiască să amâni planul de a face un copil. Ai încetat să-l mai întrebi despre Theo cu fiecare ocazie, nu-i mai ceri adevărul despre ce s-a întâmplat, întrucât ţi-ai dat seama că a sonda misterul din sufletul lui e mai distructiv pentru căsnicia voastră decât încercarea de a trece peste infidelitatea lui. Aşa că ai trecut peste ea. Ca să-ţi redobândeşti viaţa. Ca să te întorci la calmul dinainte, dacă se poate.

Ianuarie. Cole a obţinut un angajament la Atena. E o lucrare pentru o veche cunoştinţă din domeniul transporturilor navale, un miliardar care colecţionează nuduri prerafaelite. Dar de data asta a cumpărat ceva diferit, o minunată reprezentare medievală a lui Venus, doar de la mijloc în sus, pe care nu vrea să o trimită la Londra. Cole ţi-a arătat fotografiile: a fost să examineze lucrarea şi i-a făcut un raport. În unele locuri, vopseaua s-a umflat şi a căzut, aşa că soţul tău va trebui să-şi ia paleta şi pensulele, să încerce să repicteze locurile respective. Abia aşteaptă să înceapă lucrul. Pielea lui Venus e palidă şi rece, ca şi când ar fi fost sculptată în marmură. Sfârcurile sunt ca doi muguraşi, două bombonele de culoarea pielii — fără aureole, desigur. În jurul gâtului ei lung e înfăşurat un şarpe cu solzi moi şi mătăsoşi precum catifeaua neagră.

Cole e plecat pentru trei săptămâni şi, în această perioadă, sinele tău adevărat iese la iveală. Ţi-ai dori ca, în anii pe care i-ai petrecut alături de soţul tău, să-l fi lăsat să vadă mai mult din cum eşti tu de fapt. Nu poţi să fii tu însăţi decât atunci când Cole nu e acasă.

Adică aşa:

Muzica dată tare, muzica *ta*, toate melodiile secrete ale adolescenţei tale, Blondie şi Wuthering Heights, coloana sonoră din *Grease* şi Nina Simone, cu vocea ei aspră — genul de muzică pe care el o detestă —, toate înghesuite pe nişte casete cu compilaţii, pe care le păstrezi sub pat, ca un dietetician care îşi ascunde cutia de ciocolată. Dansezi şi fredonezi fals, prea tare, savurându-ţi singurătatea, şi

rearanjezi mobilele, împingându-le zgomotos prin casă — ce frumos ai putea decora apartamentul, dacă ar fi numai al tău: afară cu televizorul imens, afară cu sticlele de scotch şi romanele poliţiste ieftine! La prânz, mănânci doar biscuiţi cu ciocolată, un pachet întreg, sau doar o felie de pâine prăjită şi un pahar de vin roşu, vasele rămân nespălate, iar lumânările ard până la sfeşnic, iar noaptea te întinzi pe canapea şi te simţi tânără şi plină de viaţă şi sătulă şi mulţumită. Pentru că, atunci când eşti singură, redescoperi o strălucire şi o limpezime pierdute, îţi regăseşti sinele în formă pură.

Simţi o libertate îmbătătoare când Cole nu e cu tine şi totuşi nu vrei să plece. Te gândeşti la cele două tipuri de singurătate pe care le-ai trăit în ultima vreme: cea de acum, revigorantă, sclipitoare, minunată, şi cea deznădăjduită, care îţi sufocă viaţa.

Lecția 56

nimic impur nu trebuie lăsat într-un dormitor mai mult decât e necesar

Un plic greu pe pragul uşii de la intrare. Hârtie groasă, filigranată, italienească, de culoare crem, cu colţurile catifelate. E atât de senzuală, încât îţi vine s-o săruţi. Cuvintele bătute la maşină sunt adâncite în hârtie ca şi când ar fi scrise în alfabet Braille.

Vreau să-ţi dau jos hainele în întuneric. Vreau să te descopăr. Vreau să te simt, centimetru cu centimetru.

Buricele degetelor tale se plimbă pe litere cu agilitatea unei şopârle. Tremuri, acoperi scrisoarea cu palma. E atât de ciudată.

Simt că mă ajuţi să trăiesc.

Fără nume, fără adresa expeditorului. Te-ai înmuiat, eşti sedusă de text. Stai în picioare lângă fereastra livingului, ţinând cu o mână scrisoarea la piept, iar pe cealaltă ai lipit-o de geamul rece, cu degetele desfăcute. Ai obrajii fierbinţi, iar respiraţia ta caldă aburește sticla. Te simţi ca şi când ai fi intrat — şovăielnic — pe un drum nou şi ciudat, iar copacii s-au aplecat dintr-odată asupra ta, iar cerul şi lumina au dispărut, şi la un moment dat, când vei ajunge într-un luminiş, vei fi trasă în jos, scufundată, într-un pat de mătase.

Vino cu mine. Ia-o de la început.

Telefonul. Cole. Eşti foarte excitată. Ştii ce urmează: că întârzie câteva zile, mai are de lucru la tablou, nu poate să plece. Întotdeauna i-a plăcut să-ţi povestească detaliile muncii lui, eşti o bună ascultătoare.

În timp ce vorbeşte, te uiţi la ceas şi la scrisoare, dorindu-ţi să termine mai repede. E îngrijorat din cauza buzelor lui Venus: la un moment dat, un tâmpit a încercat, cu stângăcie, să le retuşeze, iar acum e greu să le readucă la forma iniţială.

Nu le schimba prea mult. Fără botox, amice.

Da, da, şi râde.

Principiul meseriei lui Cole e să intervină cât mai discret, să repare cât mai puţin cu putinţă, pentru că are de-a face cu opere de artă. Dar, uneori, ţi-a mărturisit el, şi-ar dori să aibă mână liberă.

Aş vrea să-i acopăr sfârcurile, îţi spune el, pare atât de înfrigurată. Are nevoie de nişte haine, biata de ea.

Poate că e în culmea fericirii, dragul meu. Poate că are un bărbat sub fustă.

Ei, râde Cole. Vino-ţi în fire. Ce te-a apucat?

Nimic, nimic, iar în cele din urmă închizi, zâmbind când te gândeşti la ironia situaţiei: un soţ atât de absorbit de munca lui, încât nu pare să fi observat schimbările apărute în ultimele luni pe chipul soţiei sale.

Lecția 57

fă bine și dă cu împrumut

Cum te-au sedus:

Lent, cu degete iscoditoare plimbându-se pe pielea ta, într-un apartament din Edinburgh. Și ți-ai dat jos pijamaua, simțind că te inundă un val pe care nu-l poți stăvili.

Marijuana, o dată, dar ai adormit.

Alcool. Șampania întotdeauna a fost cea mai eficace.

Pornografie. Un film, să te relaxezi, și la început ai fost stânjenită, dar, în scurtă vreme, monotonia lui ți s-a părut dezgustătoare, și a fost cel mai rece și mai lipsit de imaginație futai din viața ta.

Nerăbdarea dintr-un sărut.

O cameră de hotel scumpă, care te-a făcut să te simți vinovată.

O melodie care te excită de fiecare dată când o auzi, mai ales un vers din ea: *nu-şi dă drumul decât dacă e deasupra, nebunieeeee.*

Casete cu compilaţii. Oare câţi bărbaţi ţi-au oferit aşa ceva? De ce îşi închipuie mereu că se pricep mai bine decât tine? Tu n-ai încercat niciodată să le impui gusturile tale.

Scrisori. Scrisorile întotdeauna au avut efect.

Dar tu *cum* ai seduce? Cum ai proceda, astfel încât să nu sperii un bărbat?

Deseori, bărbaţii par capricioşi, dificili, încăpăţânaţi, uşor de intimidat. Şi nu eşti convinsă că întotdeauna bărbaţii sunt cei care agaţă, pentru că, în cele mai multe dintre experienţele tale şi ale prietenelor tale, femeia e cea care duce greul, care invită bărbatul, care insistă. Care caută şi nu găseşte.

Lecția 58

ar fi bine să nu ții niciodată nimic sub pat

În bar ați rămas doar tu și Martha, căci bărbații din grupul de la bibliotecă s-au dus cu toții la familiile lor și, după o pauză stânjenitoare, Martha te întreabă dacă ți-ai tras-o în ultima vreme, iar tu râzi și spui că nu, de nu mai știi când, că a trecut atâta timp că ai și uitat cum se face. Martha îți spune că ea a dormit pe canapea în ultimii șase ani, iar soțul în dormitor, că e o poveste tipic englezească. Suntem foarte catolici, n-avem de gând să ne despărțim. Râzi din adâncul pântecelui, simțind dintr-odată că îți place foarte mult această femeie. Cât de seducătoare poate fi onestitatea. O întrebi, într-o doară, ce știe

despre Gabriel, pentru că nu-ţi poţi da seama ce fel de om este. Se uită la tine cu ochi pătrunzători. Ah, Gabriel, spune ea, Gabriel..., şi îţi spune că are o teorie despre el, apoi se apleacă spre tine.

Nu cred că e foarte experimentat cu femeile. Doar una sau două iubite în viaţa lui, aşa cred. Şi mi se pare că are nevoie de un pic de ajutor.

Poftim?

E destul de excitant, nu ţi se pare?

Doamne, nu-mi dau seama, şi duci mâinile la tâmple, gândindu-te la scrisoare şi la costumele lui şi la genul de bărbat care consideră că nu e frumos să lase femeia la volan, când merge cu ea în maşină.

E atât de... ciudat, spune Martha. Mă rog, ciudăţenia lui e fascinantă, dar înţelegi ce vreau să spun. Are ceva de pustnic, nu ţi se pare? Dispare câteva luni, apoi reapare dintr-odată. Dumnezeu ştie ce face de fapt în timpul ăsta sau cum îşi câştigă traiul. Nu vorbeşte deschis despre el cu niciunul dintre noi. Mi se pare cam bizar.

Îţi freci ridul dintre sprâncene, încercând să-l faci să dispară, iar Martha râde, spunând că, bineînţeles, pe seama lui s-au iscat multe speculaţii, ba chiar s-a vorbit la un moment dat despre o iubită care i-ar fi frânt inima, dar, începând de atunci, n-a fost văzut cu nimeni.

Nu ştii nimic despre el. Nici măcar n-ai fost vreodată în apartamentul lui. Sunt atâtea întrebări pe care nu i le-ai pus. În mod deliberat, pentru că nu vrei să auzi despre o fostă iubită sau poate despre o soţie. E mai bine să nu ştii, pentru ca vraja să nu se rupă; nu eşti pregătită pentru aşa ceva.

Dar a început să te plictisească traiul în mijlocul pânzei de fantezii pe care ai ţesut-o de-a lungul timpului. Căci un bărbat adevărat s-a prins în ea şi a început să tragă de firele ei de mătase.

Lecția 59

unii folosesc perne umplute cu hamei, dar cea mai bună pregătire pentru un somn bun sunt munca cinstită și o conștiință curată

Când te întorci dintr-o excursie matinală la Tesco, găsești în hol hainele şi bagajele lui Cole. S-a întors de la Atena cu o zi mai devreme, fără să te anunțe. A sosit o nouă scrisoare, dar soțul tău încă nu a avut timp să sorteze corespondența, așa că o vâri adânc în buzunar, ascultând fără interes ce-ți povestește.

Mergi la baie, imediat ce prinzi momentul prielnic. Te aşezi pe closet şi tragi de clapeta plicului.

În unele zile, sufăr din pricina depărtării de tine, mă copleşeşte dorul. Uneori, simt că te aşterni peste mine ca un val de căldură. Mă surprind zâmbind în gol. Mi-aş dori să fugim, să evadăm.

O contracţie puternică în adâncul tău, ca şi când o mână nevăzută ţi-ar trage de viscere. Cuvintele sunt atât de intime, atât de aproape de tine, încât îţi vine să întinzi mâna. Îţi lipeşti scrisoarea de pântece, simţind pe piele hârtia catifelată şi rece. Te ridici, ai stat prea mult în baie, te apropii de Cole, îl săruţi pe creştet cu un aer absent, în timp ce îşi desface bagajul, iar gestul acesta te poartă înapoi în timp, pe vremea când iubirea voastră încă strălucea, dar totul durează doar o clipă. Te aşezi la masa din bucătărie, pe care se află ziarele de azi, necitite, şi îţi sprijini fruntea în palme.

Poate că Gabriel e ca Ruskin[11], care, din câte se spune, idolatriza femeia atât de mult, încât a fost incapabil să-şi consume căsnicia când, spre groaza lui, a descoperit că soţia sa avea păr pubian. Sau poate că are în Spania o căsnicie fericită şi şapte copii; poate că Martha a inventat totul să te inducă în eroare. Poate că are deja pe cineva, sau e gay, sau îi e teamă, sau nu suportă să se înfăţişeze în faţa nimănui aşa cum e de fapt. Poate că e unul dintre acei bărbaţi rătăciţi — cunoşti câţiva, fraţi şi unchi ai prietenilor —, care sunt striviţi de povara traiului în această lume, şi care aleg să se izoleze, devenind singuratici sau beţivi. Şi care le scot peri albi părinţilor şi iubitelor.

Apoi îţi trece prin minte altceva.

Dacă n-a fost niciodată cu o femeie?

Dacă nu ştie cum se face? Poate că e virgin, şi atunci totul se leagă. Timiditatea. Faptul că se retrage când îl atingi. Felul în care i se înroşesc vârfurile urechilor când te sărută de rămas-bun. Oare e

11 John Ruskin (1819–1900) — poet, artist şi critic de artă englez.

chiar atât de puţin plauzibil? Unul dintre foştii tăi colegi de la facultate era virgin la treizeci şi doi de ani. Şi n-ai ştiut niciodată ce să crezi despre Rupert, vărul tău — la fel ca Gabriel, e un bărbat înalt, viril, cu un pronunţat aer masculin şi, la fel ca Gabriel, nu pare să aibă niciodată o iubită.

Oare Gabriel ar scădea în ochii tăi dacă ai afla că e adevărat?

Nu. În mod ciudat, e un lucru care te umple de duioşie. Şi te excită.

Îţi vine o idee — frumoasă în simplitatea ei. Să-l iniţiezi pe Gabriel, să-l înveţi exact ce-ţi doreşti. Să creezi un bărbat care să-ţi ofere plăcere, exact amantul pe care şi-l doreşte orice femeie. Pentru prima oară, vei deţine controlul, vei putea să impui tot ce vrei. Şi nu va avea niciun fel de aşteptări cu privire la reacţiile tale.

În noaptea aceea, Cole se strecoară în pat şi se arcuieşte ca un semn de întrebare, lipindu-se de spatele tău.

O idee frumoasă în simplitatea ei. Şi imposibilă.

Pentru că nu faci astfel de lucruri. Se citeşte pe chipul tău cast, în hainele tale cuminţi, în uşurinţa cu care roşeşti. În groaza pe care o resimţi când auzi vorbindu-se de aventuri, în reacţia ta promptă: n-aş putea face aşa ceva altei femei.

Sau lui Cole. Nu te mai gândeşti.

Lecția 60

unii oameni se tem grozav de curent și mai degrabă s-ar lăsa otrăviți încetul cu încetul, decât să simtă o briză de aer proaspăt. acest lucru este foarte neînțelept și conduce la numeroase boli

Curierul îți aduce la uşă o cutie de cadouri. E frumos împachetată.

Un vibrator.

Rămâi cu gura căscată. Niciun bilet. E obscen, fascinant, caraghios, n-ai văzut niciodată unul de aproape. Te uiți la el o vreme, fără să-l atingi, apoi îl iei în mână, te bagi la loc în pat și îl pornești. Poți să-l *controlezi*, poți să-l duci exact unde vrei și să-l ții acolo exact cât dorești.

E suficient de mic încât să-l poți ține în poșetă. Îl atingi deseori cu degetele, imaginându-ți călătorii exotice și agenți vamali care îți scotocesc prin bagaje, fiind nevoită să le dai explicații bâlbâite. N-ai fost percheziționată niciodată, întotdeauna ai avut un aer prea inocent și respectabil pentru asta.

În cutie n-ai găsit niciun bilet, dar eticheta destinatarului e bătută la mașină; mângâi cu buricele degetelor literele adâncite în hârtie.

Colet anonim, desigur. De câtă vreme s-o fi întors? Oare chiar o fi fost plecat? O fi un nou joc? Îl suni, îi lași un mesaj pe robot, știi că n-o să te sune înapoi.

Încă o scrisoare.

Aș vrea să fiu o mână lipită de șoldurile tale și să te împing spre mine.

Tremurândă și umedă, te sprijini de perete.
Prinsă în cursă.

Lecția 61

de obicei, e mai ușor să faci rău decât bine

Încă o scrisoare, până acum sunt patru. Toate scrise la mașină, toate scurte, iar literele lor s-au imprimat pe tine ca acidul.

Doar să te țin în brațe, tânjesc după asta, doar să-mi lipesc buzele de adâncitura gâtului tău și să-ți alunec pe trup. Nu-mi place să fiu departe de tine, să nu-ți aud vocea, să nu te am aproape.

Telefonul sună, la cinci minute după ce ai deschis scrisoarea.

Buuuuună, prelungeşte el cuvântul — întotdeauna e foarte jucăuş când te salută, ca şi când ar fi o surpriză nemaipomenită să-ţi audă glasul.

Bună, străinule, răspunzi tu.

M-am întors, spune el cu modulaţii jucăuşe în glas.

De când?

Din clipa asta. Când ne putem întâlni? Eşti liberă?

Da, da, stai un pic, am nevoie de o oră, ba nu, două.

Începi să te simţi infidelă, în timp ce te pregăteşti de plecare cu mişcări precipitate, cu un aer distrat, iar duşul e prea puternic şi prea fierbinte, şi îţi linişteşti trupul cu insinuarea lentă şi caldă a unui vin roşu, apoi închizi ochii, ascultând nişte muzică, un CD cu Jeff Buckley pe care Cole nu-l poate suporta, *te-a legat de scaunul din bucătărie, ţi-a sfărâmat tronul şi ţi-a tuns părul, şi de pe buzele tale a smuls un aleluia,* şi zâmbeşti simţind cum te umezeşti, simţind că eşti nerăbdătoare.

Ieşi pe uşă mândră, plină de viaţă, lacomă, sigură pe tine. Posibilitatea se deschide larg în faţa ta, ca un lac întins, şi vrei să plonjezi, să te scufunzi.

Fără chiloţi.

Lecția 62

plonjonul în apă rece — nimic nu poate fi mai revigorant și mai încântător pentru o fată robustă

Te așteaptă la masă și simți un tremur în adâncul pântecelui, te copleșește tandrețea văzându-l în bar, pe partea cealaltă a străzii. Ridică privirea și pe buze îi înflorește un zâmbet; îți crește inima.

Traversezi în grabă și intri în barul soios, unde se servește ceai reîncălzit și pâine cu fasole pe pâine prăjită, locul unde a început totul acum opt luni, cu o mașină care te-a stropit. Ai scrisorile în geantă, iar acum ești îndrăzneață, sigură pe tine și sătulă până peste

cap de nesiguranță și tensiune, de jocuri, atâtări și așteptări. Trebuie să-i spui ce ai în minte; ai două pete roșii în obraji și îl întrebi direct: de ce continuăm așa, am putea să luăm o cameră la hotel, sau să mergem la apartamentul tău, sau... nu știu, și te oprești, zâmbești, sigură de răspunsul lui.

Chipul lui.

Poftim, întreabă el.

Consternarea lui.

Ăă, te auzi râzând, fals, și prea mult, bine, îmi pare rău, și simți că îți arde fața de jenă. Dar scrisorile, începi tu, apoi te oprești și pufnești: nu contează. Te scuzi, trebuie să pleci, trebuie să ieși din bar. Îți iei geanta, s-a prins de piciorul scaunului, și ieși împleticindu-te și mergi pe trotuar, lovind pietoni peste umăr și fiind la un pas să te izbești de câțiva stâlpi, și stai... stai... auzi în urma ta, dar nu te întorci și, în cele din urmă, dai de gura de metrou, și dispari, te scufunzi în ea.

Ce-ai făcut, ce-ai făcut?

În metroul care te poartă hurducându-te către casă, îți iei capul în mâini, încercând să-l zdrobești între palme.

Proasto, *proasto.*

Să crezi că îl cunoști.

Lecția 63

niciodată să nu rămâi în haine sau în cizme ude

Se vede lumină pe sub uşa apartamentului tău. Ţi-ai revenit. Cole a pregătit cina, a ieşit un dezastru: apa în care fierbeau la abur legumele s-a evaporat complet, iar casa e plină cu miros greu de cratiţă arsă. Dar măcar a încercat.

Un mic zâmbet.

Mi-ai trimis cumva scrisori în ultima vreme, îţi scapă pe un ton iritat.

Scrisori? Nu. De ce aş face asta? Ce scrisori?

Ah, nimic, nimic. Am primit niște scrisori. Erau un pic ciudate. S-ar putea să fie puștiul care locuiește pe strada noastră.

Ce se întâmplă? Te hărțuiește cineva? Vrei să sunăm la poliție?

Doamne, nu, las-o baltă. Nu-s decât niște scrisori caraghioase, inofensive.

Ce avem de mâncare?

În capul lui Cole s-a deschis o cutie a Pandorei plină cu întrebări, se vede pe fața lui. Te scuzi, nu poți înghiți, îți e greață. Ai gafat față de Gabriel, a dispărut din viața ta.

Proasto, *proasto.*

Vrei să-mi spui ceva? Vocea lui Cole se aude din spatele ușii încuiate de la baie.

Nu, nu, las-o baltă.

Arată-mi scrisorile. Cine e puștiul ăsta? În glasul lui se simte îngrijorarea, nu se va da bătut.

I-am împrumutat niște bani de autobuz și de atunci se tot ține după mine. Nu-i nimic serios, zău, mă descurc. Reușești să râzi. Totul e în regulă. Stai liniștit. Degetele îți se răsucesc în păr până începe să te doară.

Bine, bine. O pauză. Vrei o ceașcă de ceai?

Te liniștești, închizi ochii, zâmbești cu buzele strânse.

Da. Ai glasul sugrumat. Da, mersi. Apoi, prin spațiul de sub ușă se strecoară o ciocolățică Lindt. Trec câteva clipe până să poți spune mulțumesc. Pentru că, în astfel de momente, căsnicia voastră își recapătă brusc și frumos suflul.

Cedezi.

Lecția 64

dat cu mătura și șters praful

Dar nu pentru multă vreme.

Căci a doua zi nu primești niciun telefon de la Gabriel — și nici a treia zi. În ultima parte a iernii și la începutul primăverii, nu ia legătura cu tine, singurul vostru contact se face prin intermediul robotului telefonic, ce preia mesajele tale — repetate cu grijă înainte să formezi numărul —, dar el nu te sună niciodată înapoi. Vântul neliniștii bate în toate nopțile tale, alungând somnul până când, în cele din urmă, spre dimineață, te adâncești intermitent în vise colorate. Care, de multe ori, îl implică și pe el. Și-a croit drum în fiecare colțișor al vieții tale, seamănă cu resturile lăsate de un tencuitor în urma sa — praful de sub pat, stratul fin și alb de pe cabina de duș,

care se depune iar și iar, oricât de insistent l-ai șterge. Ți-ai dori să-ți facă o surpriză, deși, în adâncul sufletului, știi că nu o va face.

Doar să-i auzi vocea, ca să-ți recapeți puterea.

Nu ți-ai închipuit niciodată că ai o asemenea capacitate de autoanihilare, nu ți-ai imaginat că ai putea să ajungi în halul ăsta. Zilele trec cu greu, învăluite în tăcerea apartamentului, îți rozi unghiile întruna și îți mușți până la sânge interiorul buzelor. Revezi deseori în minte aerul lui consternat și, de fiecare dată, scoți o exclamație îngrozită. La fel s-a întâmplat și cu ani în urmă, când șeful tău de la facultate ți-a spus că soția lui tocmai a născut, iar tu ai spus *ce trist*, Dumnezeu știe de ce, și de atunci te tot bântuie cuvintele acelea.

De ce nu sună să te liniștească? N-a vrut niciodată să ți-o tragă? A vrut doar o prietenă, oare se întâmplă *vreodată* ca prietenii heterosexuali să vrea doar asta? Oare a fost jenat? Oare a simțit că s-a îndrăgostit de tine, dar și-a dat seama că relația voastră n-ar putea funcționa? Autoarea ta elisabetană nu te poate ajuta, ba chiar îți stârnește mai multe întrebări, mai multe dubii:

Cunosc un bărbat care iubea atât de disperat și de necinstit o femeie, încât nu și-a găsit liniștea până ce n-a pângărit-o; a obligat-o să se culce cu el și, după aceea, ca să dea măsura netrebniciei lui, a urât-o mai mult decât o iubise înainte.

Oare îi e mai ușor să dispară dintr-odată?

Întrebările, întrebările și vântul șuieră în fiecare noapte, zăngănind geamurile și scâncind să le dai drumul înăuntru. Te zvârcolești în pat, ca și când ai vomita somnul.

Lecția 65

otrăvurile acționează într-un mod care este dăunător vieții

Dar apoi primești încă o scrisoare, mai frumoasă, mai stăruitoare decât toate celelalte.

> *...Mă ajuți să trăiesc. Te-ai impregnat în pielea zilelor mele, e minunat, chinuitor și, în același timp, sublim.*

Îți freci întruna ridul dintre sprâncene. Dar de ce nu sună, de ce e atât de enigmatic, oare întotdeauna se retrage? Ești chinuită de incertitudinea situației, nu ești suficient de puternică, dar, dacă

trebuie, vei fugi de dezastrul lumii tale şi vei rămâne singură — ba chiar îţi vei pierde minţile, de va fi nevoie.

Nu ai cu cine să stai de vorbă, cu cine să te sfătuieşti. Ai vrea să auzi părerea frustă a lui Theo, ţi-e dor de zgomotul discret pe care îl face când scoate ţigara dintre buze şi începe să vorbească: ei bine, fata mea, iată ce trebuie să faci. Oare de câte ori ţi-a spus asta în trecut? Încă de la începutul relaţiei tale cu Cole, ţi-a spus că poate nu e suficient de bun pentru tine; ţi-a zis: gândeşte-te la cântecul Madonnei, draga mea, nu te mulţumi cu numărul doi. Însă mai apoi a schimbat placa, când a văzut cât de generos e Cole cu tine; dubiile ei s-au risipit complet după ce i-ai povestit că te copleşeşte cu tandreţea lui, iar ea te-a ascultat în linişte — a rămas fără replică. Te întrebi unde o fi Theo acum şi ce o fi făcând, curioasă ca un fost iubit, şi neliniştită, cuprinsă de dispreţ faţă de tine însăţi, dezorientată.

Te aşezi în genunchi în bucătărie, te îndopi cu ciocolată — tablete mari —, apoi cu biscuiţi, pachete întregi de dulce, îngheţată şi unt de arahide direct din borcan, înghiţind cu nesaţ cocoloaşe mari şi lingându-ţi degetele, stăpânită de dorinţa de a-ţi face rău, rău, rău, uitând momentan de puterea unui trup zvelt. Incapabilă să gândeşti, să citeşti, să mergi la cumpărături, să scrii, să te concentrezi, căci Gabriel îţi invadează toate acţiunile şi gândurile. Toată eficienţa şi tot controlul de pe vremea când predai s-au pierdut, te scoli târziu, apoi te întinzi pe canapea şi te uiţi în gol, cu reviste de mondenităţi necitite în poală. Nu-ţi vine să o suni pe niciuna dintre prietenele tale, să ieşi cu ele la un restaurant sau la o cafea, nu eşti pregătită să le explici nimic, nu poţi. Nu vrei să te judece după bubiţele de pe faţă sau după cât de neîngrijit îţi e părul, nu vrei să strângă rândurile în jurul tău, să te compătimească, să-şi facă griji. Îl suni pe Gabriel şi închizi după ce auzi soneria de două ori, o suni pe Theo şi procedezi la fel. Ţi-e greu să-ţi aminteşti de femeia care erai cândva, lectorul universitar conştiincios, care se trezea devreme în fiecare dimineaţă, la şase şi jumătate.

O fi dragoste, obsesie, pasiune? Nu ştii. Te gândeşti la un cuvânt ciudat şi frumos pe care l-ai citit odată, limerenţă, e un termen

psihologic ce denotă o iubire obsesivă, o stare care seamănă cu un drog. O nevoie ca un lup ce măsoară în lung şi-n lat perimetrul lumii tale, fără să se oprească niciodată. Eşti într-o stare în care nu te poţi concentra decât asupra prăzii, şi deseori degetele ţi se strecoară între picioare, mângâind, aţâţând, răsucindu-se, în timp ce Cole doarme lângă tine. Eşti îngrozită de noile pofte care s-au trezit în tine, care dau din picioare şi încearcă să se caţăre la suprafaţă.

De-a lungul acestor zile, reuşeşti să-ţi redobândeşti calmul atunci când răsfoieşti paginile cărţuliei tale, încadrate de chenare negre şi roşii. Textul are o rigoare impresionantă, vocea puternică şi originală a autoarei nu ezită niciodată. Oare ea s-o fi tăvălit vreodată pe podea, tânjind după un bărbat? N-o vezi făcând asta.

Poate că n-a avut niciodată un iubit, poate că totul a fost doar în mintea ei.

Te gândeşti dintr-odată că poate n-a fost niciodată măritată, că poate a trăit într-o mănăstire; că poate a fost celibatară şi, tocmai de aceea, mult mai puternică.

Poate că se desfăta cu izolarea ei, întrucât îi permitea să lucreze.

Oare dispreţuia instituţia căsniciei? Voia să-i zdruncine temeliile? Cumva cartea ei e şi mai subversivă decât îţi închipuiai? Bănuieşti că a scris-o pentru alte femei, nu pentru ea.

Nu femeile să fie supuse bărbaţilor, ci bărbaţii femeilor.

Oare cum a reuşit să se elibereze?

Lecția 66

fericirea și virtutea se dobândesc prin acțiune

Luna mai. Vremea s-a înseninat, în aer domnește o atmosferă de bună dispoziție.

Biblioteca e aglomerată. Afară, lumina e strălucitoare, înăuntru — sumbră. N-ai mai fost de mult aici. Pe fiecare culoar îngust, lumina se aprinde trăgând de un cordon, iar pașii îți răsună pe grilajele de fier forjat precum bastonul unui temnicer pe gratii. Un bibliotecar ce aranjează cărțile la locul lor se uită în sus de la etajul de dedesubt și îți aduci aminte, prea târziu, că nu trebuie să porți fustă când vii aici, e una dintre vechile învățături ale bibliotecii: spațiile largi dintre

gratii le permit cititorilor să-i vadă pe cei de deasupra lor. Ca să mai capeți un pic de îndrăzneală erotică, ai plecat de acasă fără chiloți, dar dintr-odată ți se pare în neregulă să fii aici, îmbrăcată așa; încercând să lucrezi, dar întrebându-te dacă ai să-l întâlnești din întâmplare pe Gabriel, încercând să alungi o obsesie cu alta, într-un loc atât de impregnat cu amândouă.

Nu e aici. Vrei doar să vorbești cu el, să-ți liniștești sufletul. Când calci pe grilaj, unele gratii ți se mișcă ușor sub tălpi, iar efectul e amețitor și neplăcut, și urăști această nevoie chinuitoare din adâncul tău, care nu se potrivește deloc cu imaginea ta publică.

Te așezi la birou. Te apuci cu mâinile de marginea tăbliei. Inspiri adânc. Trebuie să te concentrezi asupra cărții tale, trebuie să lucrezi la ea: ai nevoie de o coloană vertebrală pentru viața ta.

Apoi îți vine o idee — lin și plăcut, ca și când ai avea în mâini două șiraguri încurcate pe care încerci de multă vreme să le descurci, iar în cele din urmă, cu o simplă trecere a unei bucle prin alta, nodul dispare ca prin farmec.

Îi vei răspunde misterioasei tale autoare din secolul al șaptesprezecelea.

Vei scrie o carte într-ascuns, exact ca ea. De ce nu? Scrisul e o răzbunare, nu-i așa? Da, *da.* Îți lingi buzele. Pui mâna pe agendă. Și, într-o singură după-amiază, pierdută în pacea adâncă a muncii temeinice și devorante, întocmești trei liste:

Bărbați cu care te-ai culcat și ce-ți amintești cel mai bine în legătură cu fiecare dintre ei.

Cum te-au sedus.

Și unde ați făcut amor.

Lecția 67

saltelele umplute cu puf sunt mai luxoase decât cele obișnuite, dar se spune că ar fi mai puțin sănătoase

Pe paturi, desigur:

O saltea pătată întinsă pe podea. Patul unei surori, care mirosea a iarbă. O saltea într-o mansardă. Un pat de rulotă, care era un pic jilav. Patul tare din dormitorul de oaspeți al socrilor, care avea cearșafuri atât de mătăsoase, încât ai alunecat și ai căzut pe podea.

Un minunat pat dublu în Hong Kong, cu lățimea mai mare decât lungimea. Două saltele de o singură persoană, prinse una de alta — simțeai că s-ar putea desprinde în orice moment și că te-ai putea scufunda cu totul între ele.

Și pe non-paturi:

Capota unei mașini. Un covor flocos pe care ți s-a încins spatele. Un câmp presărat cu vaci curioase. O piscină la trei dimineața, în care pluteai ca sub un cort de circ presărat cu stele. Era liniște în timp ce ți-o trăgeai, îți amintești foarte limpede, se auzea doar clipocitul discret pricinuit de apropierea trupurilor; n-ai spus nimic, nici măcar o vorbă, concentrându-te asupra atingerilor intense și asupra mângâierilor apei.

O mașină închiriată. Nisip. O masă de bucătărie acasă la o mătușă rămasă fată bătrână.

Toate clișeele. E remarcabil cât de similare erau cele mai multe dintre tehnicile bărbaților, și, totuși, cât de distinct s-a păstrat în mintea ta fiecare dintre ei, cu toate că le-ai uitat numele. Îți amintești experiențele neplăcute mai intens decât pe cele plăcute. Îți amintești de ce n-a ieșit bine. Și dezamăgirea ta. Și că nu fusese așa cum sperai la început, când îți erau date jos hainele. Dar întotdeauna ți-ai ascuns deziluzia.

Ce păcat că ai făcut asta.

Lecția 68

aprilie este luna propice grădinăritului

Mergi des la bibliotecă. Te plimbi pe îndrăzneţul schelet de fier al frumoasei clădiri, care este a *ta*, în aceeaşi măsură în care este şi a lui. Faptul că el vine aici nu înseamnă că nu poţi veni şi tu, şi îţi dai jos încălţările, şi îţi arcuieşti tălpile, iar picioarele tale acoperite de ciorapi lovesc uşor grilajul de fier. Din loc în loc, se zăresc bijuterii luminoase plăsmuite de reflexiile neoanelor, deasupra şi dedesubtul tău cititorii stau în picioare sau pe vine, izolaţi în micile lor cercuri de lumină. Birouri vechi de lemn aşteaptă la capătul culoarelor, ca nişte refugii pe o autostradă, şi în aer pluteşte un miros îmbătător de

hârtie şi piele, de cuvinte în aşteptare. În cele din urmă, începi să dai târcoale cărţii tale. Să-ţi pui întrebări:

De ce sunt femeile atât de reţinute când vine vorba să-şi facă pe plac, de ce sunt atât de concentrate asupra plăcerilor altora în dauna plăcerilor proprii?

Ce se întâmplă dacă încearcă să trăiască egoist?

Iar într-o zi senină de primăvară, o pată de lumină, la secţiunea de lingvistică.

Inima îţi tresaltă.

Stă pe podea, cu spatele sprijinit de perete, citind şi făcând însemnări într-o agendă pe care o ţine lângă el. Nu te apropii, ci doar îl priveşti de departe: ceafa, părul căzut în ochi, degetele strânse în jurul unui pix, care face clic la fel de plăcut precum capacul unui ruj, ceasul lui din anii patruzeci, cu cadran mare şi pătat de vreme.

Ceva îl face să ridice capul. Îţi surprinde privirea.

Zâmbetul lui, ca o umbrelă întoarsă pe dos de o rafală.

Zâmbetul tău.

Amândoi sunteţi prinşi în povestea asta. Se vede pe faţa lui.

Lecția 69

să-ți spui întotdeauna rugăciunile

O nouă cafenea. Îți ține mâna peste masă, în căușul palmei, ca într-o carapace de țestoasă, nu-ți dă drumul; ca și când ar ezita să renunțe la contactul fizic acum, că a fost stabilit. Ai în față o ceașcă de ceai, e rece, la suprafața ei s-a strâns un fel de pojghiță lăptoasă, presărată cu pete.

Gabriel, ești virgin? Direct la subiect.

Da.

Pur și simplu. Nu te așteptai la o mărturisire atât de promptă. Zâmbetul lui are onestitatea cerului deșertic; pare că n-a recunoscut-o față de nimeni până acum, și e o ușurare, o mare ușurare, că în sfârșit a mărturisit-o cuiva. Spune da, iarăși, da, și degetele lui le mângâie absent pe ale tale, îți mângâie încheieturile fără încetare. Apoi spune:

cred că am nevoie de niște ajutor, m-am gândit la asta zi și noapte, iar tu încuviințezi din cap, nu spui nimic despre zilele și nopțile tale.

Cum așa, întrebi tu blând.

Se lasă pe spate, râde. Ei bine, spune el tărăgănat, străduindu-se să înceapă, vrea să spună ceva, se răzgândește. Apoi începe. A existat o fată, pe când avea cincisprezece ani. Numele ei era Clare. Au jucat împreună într-un musical. A fost o producție realizată de școala lui de băieți din nordul Londrei împreună cu școala confesională locală. Tocmai se mutase acolo din Spania.

Ce musical?

Nu vrei să știi. *Zilele tinereții.*[12]

Râdeți amândoi.

Ea era americancă. Părinții ei erau spanioli, dar ea se născuse în California. Era diferită de toate celelalte fete. Superbă. Caldă. Nu știu cum să spun... parcă ar fi înmagazinat căldura soarelui sub piele, sau așa ceva. Eram... fermecat.

Încuviințezi din cap, zâmbești, bănuiești ce s-a întâmplat mai departe: s-au îndrăgostit, nebunește, tandru, devorant. Un profesor i-a găsit într-o debara în timpul unei repetiții. Nu ajunseseră departe, dar deja erau dezbrăcați, și ți-i imaginezi pe amândoi: mâinile și fețele lor, timizi, emoționați, superbi, concentrați, speriați. Au fost despărțiți. Părinții lui Clare erau foarte stricți; fata a fost retrasă din distribuția musicalului — n-a avut ocazia să vadă cum a ieșit. Lui Gabriel i s-a cerut să nu o sune, nu avea voie s-o vadă, i-a trimis o scrisoare în care i-a spus că o va aștepta și că nu se va uita după nimeni altcineva, dar n-a aflat niciodată dacă a primit-o. Clare a fost mutată la altă școală. Gabriel n-a reușit să dea de ea, era pierdut.

Familia mea, continuă el, credea că am făcut o fixație pentru ea. Poate că așa e, nu-mi dau seama. Nu trecea o zi fără să mă gândesc la ea, la ce pierdusem. Asta se cheamă fixație?

---

12 *Zilele tinereții (Salad Days)* — musical din 1952, compus de Julian Slade, pe versurile lui Dorothy Reynolds.

Da, cred că da, zâmbești tu. Îți întorci palma în jos, lipind-o de a lui.

Mama spune că am o personalitate adictivă, continuă el, zâmbind trist. În fine, ideea e că am hotărât să mă fac actor — poate că, la un anumit nivel, era un mijloc de a găsi o cale înapoi la ea, nu știu; am petrecut atâta timp amintindu-mi și imaginându-mi cum ar fi putut fi, totul era în capul meu. Iar într-o bună zi, când aveam douăzeci de ani, mergeam pe Charing Cross Street și, dintr-odată, a apărut în fața mea. E emoționat, tușește ușor, dregându-și glasul, îți amintești că a mai făcut asta în momentele când nu s-a simțit în largul său: când a trebuit să ceară chelnerului lămuriri despre nota de plată sau când a trebuit să răspundă la provocările unui nebun agresiv în metrou. Așteptam de atâta vreme, spune el. Ne-am dus la apartamentul meu. Mâna ta o strânge pe a lui. Gabriel tace, își trece limba peste buze, se uită țintă în ochii tăi. I-am spus să fie blândă cu mine. Nu știam ce trebuie să fac. Nu fusesem niciodată cu o femeie. În mintea mea, încă eram în relația începută cu ani în urmă. Așteptam de atâta vreme.

Îți lipești mâna de obrazul lui, îți ții respirația.

A izbucnit în râs. Pur și simplu... a izbucnit în râs.

Încă e furios. După atâția ani.

Se schimbase atât de mult. Era atât de aspră, atât de... cinică, experimentată. Toată gingășia ei dispăruse. Era vopsită și prea rujată, cu un machiaj gros, oribil. Nu avea nevoie de *nimic* din toate astea. Nu știu ce s-a întâmplat cu mine. Am apucat-o de umeri și am început s-o scutur — o zgâlțâiam ca și când aș fi încercat să-i întrerup hohotele de râs. Nu mă puteam opri.

Îi strângi mâna între ale tale, ca pe o piatră netedă și frumoasă pe care ai găsit-o pe plajă.

După povestea asta, mă simțeam foarte dezorientat, nu știu cum să-ți spun, nu mă mai puteam concentra, ca și când aș fi fost devorat de un virus al nesiguranței. Mă cunoștea toată lumea; pentru numele lui Dumnezeu, fetele aveau postere cu mine pe pereți; și, în timp ce vorbește, își retrage mâna dintre palmele tale, iar degetele lui își fac

de lucru cu un şervețel de hârtie, pe care îl presară cu găurele. Pur şi simplu, nu puteam spune că nu mă culcasem cu nimeni până atunci. Lucrul ăsta mă paraliza. Mi-am spus în sinea mea că o să mă culc cu cineva până la douăzeci şi doi de ani, apoi până la douăzeci şi cinci, apoi am ajuns la treizeci şi, Doamne, cum aş mai fi putut să spun cuiva adevărul? Şi, în mod ciudat, odată cu trecerea anilor, mi-a devenit uşor să spun nu. Să mă prefac. Era ca şi când aş fi avut în faţă un panou de sticlă, prin care mă uitam la toată lumea, fără să pot atinge pe nimeni. Şi râde uşor. Apoi am întâlnit o femeie într-un bar.

Ţi se taie respiraţia.

Mi-a plăcut de ea, foarte mult. Gabriel vorbeşte foarte lent, dar abia îl poţi auzi din pricina bătăilor puternice ale inimii tale. Era căsătorită, ceea ce, în mod ciudat, însemna că e liberă. N-ar fi apărut nicio complicaţie, nicio urmare neplăcută. M-am gândit mult la asta. Era cineva în care puteam avea încredere. Şi era profesoară. Ce ciudat.

Ţi s-a uscat gura.

Şi totuşi, n-o pot ruga să mă ajute, e imposibil. Nu i-aş putea cere asta niciodată. Mi-a propus ea odată, dar pur şi simplu am rămas fără replică, m-am speriat, nu eram pregătit. Apoi... n-am mai putut da ochii cu ea. Îmi pare rău.

Te uiţi la el, aşezat în faţa ta, complet vulnerabil, cu o expresie intensă de neajutorare şi cu fruntea încruntată, şi eşti emoţionată, atât de emoţionată de onestitatea lui. Te gândeşti la cât de diferit e de Cole, care îşi încleşta maxilarele când îl întrebai iar şi iar despre Theo, şi care îţi respingea întrebările cu pumnii încordaţi. Gabriel face un pas uriaş înainte prin mărturisirea lui, eşti sigură că n-a mai spus nimănui aceste lucruri. Întotdeauna ţi-a lăsat impresia ciudată că ar fi absent, ca şi când ţi-ar fi lipsit o piesă a puzzle-ului, iar acum, dintr-odată, este prezent, într-un mod atât de înduioşător, atât de evident, şi simţi că te copleşeşte un val de tandreţe. Nu-l judeci şi nu-l condamni. De fapt, îl respecţi; pentru că nu a cedat presiunii şi panicii legate de pierderea virginităţii, pentru că a rezistat, s-a ţinut

tare. E ceva atât de demodat şi dificil, atât de auster, nobil şi neobişnuit. Nimeni nu mai face asta în ziua de azi.

Gabriel se crispează brusc şi îşi sprijină capul în mâini, ca şi când nu i-ar veni să creadă că ţi-a făcut o asemenea mărturisire. E un moment pe care nu-l va uita toată viaţa lui: trebuie să te porţi blând cu el. Nu-l răni, nu-l speria, nu îngroşa panoul de sticlă care îl izolează de lume. Acum, e mai aproape de tine ca niciodată, e foarte vulnerabil, dezgolit, şi ştii că şi tu îţi vei aminti toată viaţa acest moment, aşa cum îţi aminteşti becurile fluorescente de pe coridoarele şcolii, care nu se stingeau niciodată, acest moment în care Gabriel stă gol în faţa ta, în care toate nu-urile care s-au acumulat până acum în adâncul tău s-au transformat într-un imens

da.

Lecția 70

mai bine îți legi de gât o piatră de moară și te arunci în cel mai adânc iaz, decât să devii opioman

Mergeți spre apartamentul lui. Nu îndrăznești să vorbești. Vă țineți de mână; degete umede și tremurânde.

Camerele lui sunt austere și îngrijite, ca ale unui călugăr, cu câteva obiecte frumoase — aduse din călătoriile lui — împrăștiate din loc în

loc, mici teancuri de volume broşate şi câteva cărţi poştale alb-negru prinse pe pereţi. Nu a făcut multe amenajări în apartament.

Are un pat surprinzător de mare. Stingi lumina. De unde să începi? Tu eşti profesoara şi ai în faţă tabla goală — Doamne, câtă responsabilitate. Îţi aduni gândurile, nu trebuie să te grăbeşti. Nu vrei să simtă nimic din durerea şi dezamăgirea de care tu ai avut parte atât de des. Câte femei au şansa să facă asta cu un bărbat, să-i ia virginitatea? Probabil că e ceva memorabil pentru el, un lucru pe care îl va savura tot restul vieţii.

Îi spui că vrei să te lingă, lent, pe partea interioară a încheieturii mâinii şi îţi ridici mâneca precum o drogată ce se pregăteşte pentru o doză. Gabriel se uită la tine. Se apleacă, ezitant. Vârful limbii lui îţi alunecă pe piele într-o linie dreaptă, pe care abia o simţi. Ochii ţi se închid, scoţi un geamăt discret, limba i se opreşte. Îi dai jos haina, îi desfaci cămaşa, îi descoperi vulnerabilitatea. Pieptul său are anvergura unei catedrale, iar mâinile tale îi măsoară pectoralii, ce te trimit cu gândul la bolţile unui acoperiş; îi simţi inima galopantă, şi îţi aşezi palma deasupra ei, simţindu-i bătăile. Miroase a curat — dar e un miros neplăcut —, nu simţi nimic din adevărata mireasmă a trupului său. Are un trup tânăr, încă nedesăvârşit, şi îţi lasă senzaţia ciudată că e neatins, poate din pricina ezitării lui — e foarte reţinut. Buzele tale îi mângâie, lent şi tandru, pielea catifelată şi albă de pe interiorul braţului. Ridici privirea, îi zâmbeşti liniştitor şi, nu ştii de ce, îi cuprinzi capul ca o mamă, iar el dă să spună ceva şi şşş, îi şopteşti tu, nu vorbi, şi îi ţii faţa în căuşul palmelor tale, iar el se concentrează atât de mult, atât de intens, şşş, îi şopteşti tu, şşş, şi îl săruţi uşor, ca şi când toată tandreţea lumii s-a strâns în atingerea ta şi, în acelaşi timp, mâinile tale şerpuiesc discret spre erotismul şoldurilor lui.

Îngenunchezi, îi desfaci cureaua.

Penisul lui se curbează uşor într-o parte, e mare; întotdeauna te surprinde cât de mari se fac. Coboară privirea spre tine, respiră precipitat.

Îl iei în mână, îl lingi, uşor, mătăsos de uşor, pe vârf.

Râde nervos, nu se poate relaxa. Încearcă să te dea la o parte. Îl împingi — uşor, dar ferm — pe spate. Îţi dai jos hainele, repede; umedă, atât de umedă.

Te aşezi, foarte lent, pe el.

Cobori, uşor, simţindu-l în tine. Apoi rămâi nemişcată preţ de o clipă, te simţi plină, şi zâmbeşti, uitându-te în ochii lui şi, foarte încet, îţi încordezi muşchii, strângându-l în tine; şi îi simţi trupul cu pielea ta. Se uită la tine, uimit, fascinat, şocat, iar tu dai capul pe spate, nu te mai poţi uita la el, vrei să savurezi acest moment de una singură. Continui să te mişti, lent, ritmic, cu ochii închişi, îi spui: şşş, când dă să spună ceva, căci vorbeşti cu el prin piele, te apleci deasupra lui, îţi plimbi un deget pe buzele sale, şşş.

Apoi îşi dă drumul.

E îngrozit; s-a întâmplat atât de repede.

Zâmbeşti, rămâi aşezată pe el, simţindu-l în tine, simţind cum se moaie. Şi asta e plăcut. Palmele ţi se lipesc de pântecele şi de pieptul lui, savurându-i pielea surprinzător de catifelată, neatinsă de atâta vreme de o femeie, pleci capul şi îl săruţi cu recunoştinţă, pe adâncitura gâtului. N-ai avut orgasm, n-ai învăţat nimic nou, dar e un început, unul minunat: pentru că e prima oară când deţii controlul. *Femeile să stăpânească asupra bărbaţilor.*

Te dai jos de pe el şi te întinzi languros, cu palmele întoarse spre cer, ca şi când ai vrea să-l împingi mai sus. Te simţi ca o pisică ce reuşeşte, în sfârşit, să urce pe fotoliul ei preferat — unde de obicei nu i se dă voie să stea —, şi care loveşte uşor tapiseria cu labele, bucurându-se de lumină şi căldura soarelui.

Gabriel se întoarce pe burtă. Te apropii, te întinzi lângă el; degetele tale alunecă peste fiecare ridicătură a coloanei lui vertebrale.

A mai *fost* o dată, spune el, fără să se uite la tine. Mâna ţi se opreşte. Împlineam douăzeci şi unu de ani, continuă el. M-am îmbătat. Părinţii mei organizaseră o mare petrecere pentru mine.

Venise şi o fată, era o fată oarecare, o prietenă de familie. S-a îmbătat şi ne-am dus împreună în dormitorul de la etaj. Dar când am încercat să intru în ea, pur şi simplu... mi s-a înmuiat. În minte nu-mi răsuna decât râsul lui Clare. N-am putut continua.

Îl cuprinzi cu braţul, îi strângi umerii. Gabriel se întoarce spre tine, sprijinindu-şi capul în palmă.

Ei bine... mulţumesc, spune el, stângaci, timid. Urmează o pauză de câteva clipe, după care îi revine aerul poznaş. Ce se întâmplă mai departe?

Clatini din cap, îţi acoperi ochii şi râzi: nu, nu, nu, trebuie să ne oprim, da?

Iertaţi-mă, doamnă, dar nu veţi părăsi acest apartament.

Lecția 71

cei care mănâncă prea mult ar trebui să-și aducă aminte că iau de la gură celor care nu au suficient

Mergeţi pe malul fluviului, spre gura de metrou.

Tamisa are culoarea ceaiului cu lapte — răcit.

Te simţi foarte vie, ca şi când trupul ţi-ar fi întinerit cu câţiva ani. Te simţi inflamată între picioare, umflată, amorţită, sătulă. Zâmbeşti

în amurgul nerăbdător, ducând degetele la nas să simți cocteilul de mirosuri, mireasma celor două trupuri impregnată în pielea lor.

Te simți la fel de însuflețită ca o adolescentă care tocmai și-a dat ultimul examen și are în față minunata perioadă a vacanței de vară.

În noaptea aceea, rămâi trează, complet trează, în timp ce Cole își lipește de tine căldura lui naivă. Mâna lui ți se odihnește pe șold, iar ochii tăi sunt larg deschiși, din pricina apetitului pentru altceva care s-a dezlănțuit în tine — totul e violent și teribil și însuflețit în adâncul tău. Oare Theo s-a simțit vreodată așa? A avut vreun sentiment de vinovăție? Oare dacă ar fi în locul tău, și-ar relua vechea viață cu dragă inimă? Pentru că, nu cu mult timp în urmă, visai la o infidelitate, doar una, care să stăvilească valul de dezintegrare conjugală, care să te scoată la suprafață, ca să îți poți relua viața alături de soțul tău; și să nu te mai uiți niciodată înapoi.

Dinții îți ronțăie o pieliță încăpățânată de pe buză, o ronțăi până simți în gură un firicel cald de sânge.

Lecția 72

fiecare e dator să fie generos și să-și ajute semenii cât mai mult cu putință

Și astfel începe.

O după-amiază din timpul săptămânii. O dată pe săptămână. Întotdeauna în apartamentul lui Gabriel.

Eşti o profesoară bună, întotdeauna ai fost, iar acum, după anii în care ai îndeplinit acest rol, vrei să primeşti ceva la schimb. Ai o singură condiţie, pe care o pui încă de la început: acest aranjament nu trebuie să perturbe în niciun fel viaţa ta obişnuită. Doar aşa poate

funcţiona relaţia voastră. Când lecţiile vor fi luat sfârşit, amândoi vă veţi întoarce în lumile voastre, astfel încât, pe viitor, dacă vă veţi întâlni din întâmplare pe stradă, nu vă veţi saluta, nu veţi vorbi despre ce aţi făcut în aceste după-amiezi petrecute în apartamentul lui. În felul acesta, veţi putea explora tot ce doriţi. Nu vor fi nici fotografii, nici scrisori, nimic concret, nimic care ar putea să se constituie într-o dovadă. Nu veţi putea păstra decât amintiri. Regulile îţi vin în minte repede şi limpede, ajutându-te să justifici mai uşor ceea ce faci.

O dată pe săptămână. E singura zi în care vă întâlniţi. În restul orelor tale de veghe, te înfrupţi din amintirea a cee ce aţi făcut.

Îţi bate inima când îţi aminteşti.

Întotdeauna îţi deschide uşa în costum, ca şi când tocmai s-ar fi întors de la serviciu. Aerul de dinăuntru miroase a centrul Londrei, a trafic congestionat, şi simţi pe limbă gustul de fier. Prin faţa geamurilor sale de la parter trec cu pas iute oameni de afaceri ai căror pantofi ţăcănesc pe trotuar. Ceea ce face ca lecţiile să fie mai intense, mai copilăreşti, mai relaxate, la fel ca după-amiezile însorite în care angajaţii chiulesc de la serviciu să meargă într-ascuns la film. Dar întâlnirile voastre sunt mai periculoase, mult mai periculoase.

Şi tot aşa, săptămână după săptămână. Pe îndelete, nu te grăbeşti. Simţi că aveţi tot timpul din lume să vă savuraţi unul pe celălalt, după ce v-aţi grăbit cu acel prim şi miraculos futai: a fost doar un început. Sunt atât de multe de învăţat acum. Pentru amândoi, căci pe măsură ce îl înveţi, te înveţi şi pe tine, deşi el nu trebuie să ştie asta.

Se stabileşte o agendă fermă.

Unu: îndepărtarea hainelor. Îi explorezi pielea, centimetru cu centimetru. Şi el pe a ta.

Doi: atingerile şi linsul. Exact unde vrei. Lobul urechii. Vârful limbii lui pe cerul gurii tale. Pielea de sub vagin şi marginea lui catifelată, clitorisul. Îi spui exact unde îl vrei, îl ghidezi, îi spui să

încetinească ritmul, sau să nu se oprească, sau să nu se mişte, sau să o ţină tot aşa. Şi astfel, în cele din urmă, în timp ce el ascultă cu atenţie şi face tot ce îi ceri, ai primul tău orgasm şi ţi se deschide o lume cu totul nouă: ochii ţi se închid, simţind umezeala caldă dintre picioare, îţi încleştezi picioarele şi îţi arcuieşti spatele, încercând să-ţi stăvileşti fiorii sau să-i prelungeşti, nu-ţi dai seama, iar imploziile încă ţi se succed în pântece, apoi se domolesc şi încetează, şi nu te poţi mişca, eşti epuizată, tot ce poţi face e să stai întinsă pe spate şi să râzi, în stare de şoc. Gabriel se uită la tine. Doamne, spune el, Doamne, repetă el. Te ridici în capul oaselor. Îţi treci mâinile prin părul lui. Trebuie să te concentrezi: nu poate fi vorba doar de plăcerea ta, a venit rândul lui Gabriel. După ce ţi-a oferit atât de mult, îţi doreşti să-l răsplăteşti cu un val de plăcere: acum ai un ţel, pentru prima oară în viaţa ta, vrei să vezi un bărbat sleit de vlagă.

Sleit de mâinile, buzele şi limba ta. Dacă poţi.

Aşadar, linsul — acolo unde vrea *el*: mai ales, latura turtită a glandului său, apoi partea de sub gland, abia suportă atingerile buzelor tale, şi totuşi nu se mai satură şi, în timp ce o faci, îi strângi baza mădularului. Descoperiţi totul împreună, învăţaţi amândoi atât de multe, şi ridici privirea, te uiţi în ochii lui; amândoi sunteţi uluiţi şi fascinaţi. Apoi inelul anusului său. Scrotul, testiculele tari, şi e rândul lui să-ţi ceară să nu te opreşti.

Trei: sărutul clandestin în public, complet îmbrăcaţi. Sărutul din dormitor, dezbrăcaţi. Şi locurile în care vă sărutaţi unul pe celălalt.

Patru: o lumânare. Mânerul unei perii de păr. Gâtul unei sticle de şampanie. Şi cât de tandri trebuie să fiţi amândoi. Cum se face că obiectele neînsufleţite te excită mai mult decât un penis?

Cinci: vibratorul. Îţi ataţă clitorisul şi îi simţi duritatea în tine. Îi gâdilă penisul, chiar sub gland, şi îi intră în anus, iar tu îi savurezi aerul încordat când ejaculează.

Şase: reviste porno. El trebuie să le cumpere, e sarcina lui. Vrei doar paginile cu scrisori de la cititori, nimic altceva; nu te interesează ce face cu restul. Te delectezi pronunţând toate cuvintele pe

care niciodată nu le-ai rostit degajat: *pizdă, cur, futut.* Eşti o femeie casnică, cu chip de înger, în a cărei vorbire se strecoară brusc ceva aspru, şi te simţi ca şi când exteriorul şi interiorul tău nu se mai potrivesc. Fute-mă, îi spui tu, hai, fute-mi pizda; eşti îngrozită şi, în acelaşi timp, excitată de vorbele care ţi se desprind de pe buze.

Şapte: încheieturile mâinilor legate de stâlpii patului. Neputincioasă, legată la ochi.

Opt: duşul. Te lipeşte cu spatele de gresie şi se opinteşte în tine.

Nouă: somnul. Ghemuită la spatele lui, trupul tău e pătura lui, cu palma pe inima lui, pentru că, îi explici tu, asta e tot ce-şi doreşte o femeie.

Zece: fututul. Prima oară n-a contat, atunci n-a fost nimic de învăţat, era ceva care pur şi simplu trebuia făcut. Acum, aveţi nevoie de timp ca să iasă bine; în sfârşit, îţi doreşti să faci eforturi. Gabriel e prea smucit, prea aspru, prea mecanic, ştiai că o să fie aşa, mişcările lui nu sunt armonioase şi, bineînţeles, ejaculează prea repede. Cu soţul tău, întotdeauna ţi-ai dorit să se termine repede; dar acum e altfel, vrei să obţii un rafinament care ştii că există. Sperai să fie altfel cu Gabriel, dar, pentru tine, sexul cu el încă nu este fascinant. Faci eforturi eroice să nu-i arăţi dezamăgirea ta, să nu te îndepărtezi de el cu un aer frustrat, să nu te bosumfli.

Inspiri adânc.

Îi spui cu blândeţe că amândoi aveţi nevoie să exersaţi. Îi spui că trebuie să se tempereze un pic, să se uite la tine, să nu se închidă în mica lui lume. Îi spui că, de fapt, nu obţii multă plăcere din ce faceţi. E atât de necăjit, încât îşi depărtează capul de al tău, simte că a făcut multe eforturi, şi îi e greu să audă că nu e suficient. Se dă jos de pe tine, lăsând în urmă o pată lipicioasă. Îl prinzi tandru de mână, în chip de scuză, dar dă buzna în baie şi îţi spune că s-a săturat.

Nu iei legătura cu el timp de o săptămână.

Îl suni în dimineaţa următoarei zile de întâlnire, şi îţi răspunde, prea repede.

Te pot vedea în după-amiaza asta?

Da. Ursuz, abrupt.

Bine, mă bucur foarte mult, spui tu cu tandreţe în glas, ştiind că aşa ţi-ar răspunde şi el. Şi dorindu-l din tot sufletul.

Încetul cu încetul, reuşeşti să-l temperezi pe Gabriel, lăsându-l să intre în tine câte puţin, retrăgându-te dacă încearcă să se grăbească. Învăţându-l că secretul rafinamentului sunt aşteptarea, înfrânarea, abţinerea; şi înainte amândoi eraţi experţi în toate astea, încă din ziua când, primind numărul lui de telefon într-un bar, mâinile voastre s-au atins uşor. Acum, insişti asupra următoarelor lucruri: să respectaţi regula de a nu avea niciun contact în timpul săptămânii, să nu rămâi fără haine imediat după ce intri pe uşa lui, să beţi o ceaşcă de ceai, iar apoi, lent, cu un aer absent, să-ţi ridici fusta — bineînţeles că n-ai chiloţi — şi să te atingi uşor în timp ce staţi de vorbă. Desfaci picioarele, te laşi pe spate, uitându-te la chipul său tulburat; nu poate rămâne aşezat, se apropie de tine şi te sărută pe gură, iar tu îţi dai drumul.

Îl pui pe Gabriel să te pipăie ca şi când ar fi un orb care încearcă să descifreze misterele pielii tale. Îl faci să-şi varieze ritmul, mustrându-l cu blândeţe dacă devine monoton, învăţându-l secretele tandreţii, relaxării şi surprizei, învăţându-l tot ce îţi doreşti de la el. Îl ghidezi cu răbdare, până când interiorul coapselor tale începe să vibreze, iar bazinul începe să te doară de la cât de mult te-ai arcuit sub trupul lui, până când coapsele ajung să-ţi tremure câteva ore după ce pleci de la el, ba chiar şi a doua zi.

Gabriel vrea ca lecţiile să fie mai dese, e furios că a ratat atâtea plăceri până acum, se teme că trece timpul. E ca şi când ar vrea să facă dragoste neîncetat, pentru ca transformările pe care le produci în viaţa lui să se consolideze, pentru ca întâlnirile voastre să devină ceva important şi constant, un obicei de care niciunul dintre voi să nu se poată dispensa. Spune că e fericit, foarte fericit. Nu şi-a imaginat niciodată că în el sălăşluieşte o asemenea lăcomie.

Îl iei în braţe, râzi, îl strângi cu putere. Nu-i spui că şi tu simţi la fel.

Nu vrei să fii zorită. Refuzi să sporeşti frecvenţa întrevederilor, să-ţi accelerezi ritmul: vrei să zăboveşti. Nu vrei să prelungeşti întâlnirile până în noapte, în ciuda insistenţei lui. După ce se întunecă, trebuie să vă opriţi. Lecţiile nu pot avea loc decât pe lumină, ca şi când ţi-ar fi teamă ca nu cumva să adormi alături de Gabriel, să fii trezită a doua zi dimineaţă de sărutările lui şi să rămâi captivă, pentru totdeauna, în viaţa lui.

E ca şi cum n-ai mai fi simţit plăcere până acum. E ca şi cum ceea ce ai luat până acum drept plăcere a fost doar o plăcere de carton. Pentru că până acum, n-ai deţinut niciodată controlul; n-ai ştiut niciodată ce vrei cu adevărat.

Lecția 73

pont pentru cumpărături: cumpără întotdeauna cele mai bune articole

Vrei ca Gabriel să-ți vâre degetul în cur în timp ce te fute, și i-o spui, întotdeauna ți-ai dorit asta. Sunt atât de multe lucrurile la care te-ai gândit, iar acum ai un partener deschis să experimenteze, care nu te va stânjeni niciodată, pentru că nu va face parte niciodată din viața ta de zi cu zi. Cu degetul lui în cur, ai primul orgasm în timp ce un bărbat e în tine, și zâmbești larg, nu te poți opri: ar putea începe să-ți placă prea mult.

Și linsul, după-amiezi întregi, scăldate în soare. Niciodată nu ți-a plăcut foarte mult: mai ales cu soțul tău, care credea că se pricepe de

minune. Acum, îi spui lui Gabriel exact unde îl vrei, mai ales în jurul clitorisului, pe care îl cuprinzi între degete, să-l scoți din pliul lui de piele. Clitorisul de un roșu-aprins se înalță cu îndrăzneală, iar tu îți ridici bazinul, îi lipești gura de tine și nu-l lași să se ridice, în timp ce strângi cearșaful în pumn. Apoi ți-l ia ușor între buze, iar limba lui se adâncește în tine și te linge din ce în ce mai apăsat — nu știai că poți să te umezești atât de tare. Se uită la tine după ce îți dai drumul, se uită la ce a făcut din tine, iar tu întorci capul și îi spui să nu se uite, să privească în altă parte; nu vrei să te vadă atât de vulnerabilă. Dar continuă să se uite la tine cu nesaț, acoperindu-și zâmbetul cu degetele, iar gestul lui amintește de cineva care se roagă.

Dar îmi place să te văd așa, spune el. Îmi place grozav.

Lui Gabriel nu-i este teamă de sexualitatea ta. Plăcerea ta îi stârnește plăcere, îl excită, și nu cere nimic fizic la schimb: nu l-a învățat nimeni asta, să aștepte ceva. E primul tău iubit complet lipsit de egoism, nu-ți cere niciodată să cobori — cu el ai parte de sex generos, orientat spre plăcerea femeii.

Orgasmele tale devin din ce în ce mai intense, se succed la intervale scurte, iar de multe ori, imediat ce te atinge cu limba, trebuie să-l dai la o parte și să-ți vâri degetele între picioare, încercând să-ți domolești excitația, să amâni orgasmul, și îți adâncești fața în pernă, înăbușind zgomote pe care nu le-ai mai scos niciodată, ce izvorăsc de la baza coloanei vertebrale.

Te simți atât de vie. Parcă ai fi fost trezită după ani de apatie, și ajungi la un pas de orgasm numai când îi auzi vocea la telefon sau când te sărută de bun venit.

Uneori, te întrebi dacă îi place să te lingă, pentru că un coleg de la facultate ți-a mărturisit cândva că gustul unei femei îl scârbește întotdeauna, că n-a întâlnit nicio femeie al cărei miros să-i placă, deși fiecare avea un miros diferit. Însă ai ajuns dependentă, iar el își petrece multe după-amiezi între picioarele tale, până când coapsele încep să-ți tremure, și îl implori să se oprească, pentru că e prea plăcut și începe să semene cu durerea, abia mai poți suporta. Și totuși

continuă, ca şi când ar încerca să şteargă amintirea futaiurilor cu alţi bărbaţi, iar tu te îneci în plăcere, simţi că eşti plină până la refuz, te scufunzi, te pierzi.

Îi săruţi tandru adâncitura de la baza gâtului, îi săruţi tandru pielea palidă de după ureche, îi inspiri mirosul, îngenunchezi, îi faci mădularul să se ridice. Vrei să-i oferi foarte mult în schimb, vrei să fie la fel de copleşit de senzaţii ca şi tine.

Eşti schimbată, complet.

Şi, în fiecare săptămână, în metroul care te poartă legănându-te către casă, te întrebi unde ar putea duce toate astea, cât mai poţi cere de la el. Căci tot restul este aruncat în uitare de plăcerea explozivă de la baza şirei spinării, iar cealaltă viaţă a ta e pur şi simplu ştearsă. Niciunul dintre voi nu vorbeşte despre soţi sau familii, sau despre ce naiba o să urmeze, pentru că nu suportaţi să vă gândiţi la ceva care ar putea să pună capăt acestei poveşti.

Lecția 74

când ajungi la vârsta adultă, mergi la culcare nu mai târziu de zece și scoală-te la cinci sau la șase

O suni pe mama ta. E ziua ei. I-ai trimis o minunată pereche de cizme de călărie spanioleşti, lucrate manual, care au fost un cadou exagerat, dar noua ta viaţă te face să te simţi atât de bună, atât de generoasă.

Hei, pari foarte bucuroasă, spune ea.

Da, aşa mă şi simt. Mă odihnesc mult şi fac sport.

Ai vrea să-i spui despre Gabriel, cu entuziasm, dar dacă ar afla cineva, ai pierde un pic din controlul asupra situaţiei: nu vei putea şti niciodată când se va întoarce împotriva ta această mărturisire.

Ţine-o tot aşa, îţi spune ea în chip de rămas-bun. Dă roade, draga mea.

Zâmbeşti. Iei o fotografie de pe policioara şemineului. Mama ta e în deşertul Gobi, pe un şantier arheologic, cu o găleată într-o mână şi o lopată în cealaltă, ochii îi sunt mijiţi din pricina soarelui, iar faţa îi e biciuită de câteva şuviţe de păr. Când erai mică, urai viaţa ei liberă şi palpitantă: felul în care umbla goală prin casă, faptul că te forţa să experimentezi câte ceva nou, că te lua la dineuri interminabile ca să-l cunoşti pe noul ei iubit.

Îţi dai seama că mama ta făcea numai ce dorea şi că, ajunsă la cincizeci şi cinci de ani, trăieşte exact la fel. E foarte mulţumită de celibatul ei, şi duce o viaţă foarte plină. Uneori, se uită la filme vechi, alb-negru, până la trei dimineaţa, doarme până la prânz, iar la micul dejun nu serveşte decât o ceaşcă de ceai. Sare în avion când aude că s-a descoperit o nouă fosilă şi lipseşte de acasă câte o lună. Nu-i plac întâlnirile romantice. Se teme de posibilele lor consecinţe: nu vrea să-şi împartă viaţa cu nimeni.

Cu toţii sunt atât de plicticoşi, spune ea. Nu vor decât să vorbească despre ei. Sau să te lase cu ochii în soare. Mai degrabă ies cu o prietenă decât cu un bărbat.

Cele mai multe dintre prietenele ei sunt divorţate, nu-şi doresc un nou soţ, par mulţumite să fie singure. Au făcut copii, au jucat rolul de soţie bună. Dar te întrebi dacă mama ta e complet sinceră cu tine. Cine alege cu adevărat să fie singură? De când eşti adultă, ai cheltuit multă energie încercând să scapi de singurătate.

Te întrebi ce ar crede despre tine acum, când ai o viaţă secretă. Dacă te-ar aproba, dacă şi-ar face griji pentru Cole sau dacă ar spune că e mai bine pentru amândoi. Soţul tău a fost atât de adâncit în munca lui, încât nu pare să fi observat plenitudinea languroasă din mişcările tale în timp ce îi pregăteşti cina. N-a observat că, în timp ce se uită la televizor, vorbeşte sau mănâncă, tu îţi pipăi cu voluptate buzele umflate şi roşii.

Eşti o soţie bună, o actriţă bună: e surprinzător de uşor să te ascunzi. Ai jucat tot timpul şi abia dacă ţi-ai dat seama. Dar vrei să

îmbătrâneşti alături de Cole, încă vrei asta. Ai fi perfect mulţumită dacă n-ai mai face sex cu soţul tău decât ca să rămâi însărcinată; cunoşti situaţia asta de la prietenele tale căsătorite. Cole reprezintă ceva mai important decât sexul: e parte din planul tău de viaţă.

Dar ce o să faci cu dorinţa? Oare acest sentiment efemer o să dispară în cele din urmă? Sau oare acum, că a fost descătuşat, va sta la pândă în adâncul tău până la bătrâneţe, agil şi nemulţumit, aşteptând momentul potrivit să-ţi dea viaţa peste cap?

Ai fost grijulie, Cole n-o să afle niciodată. Iar Gabriel n-o să vorbească, întrucât ţi-a mărturisit că a fost virgin până la tine — un secret care aproape că-ţi garantează discreţia lui. E o situaţie reciproc avantajoasă, perfectă: ai găsit un amant care face exact ce vrei.

Care n-o să vorbească niciodată despre asta.

Care te-a trezit la viaţă.

Lecția 75

lucruri dubioase

O cutie de cadouri, la fel ca aceea în care ai primit vibratorul. E frumos împachetată. Cătușe. Niciun bilet. Zâmbești. Acum, nu mai trebuie să întrebi pe nimeni.

Cadoul duce la o nouă lecție, una care presupune stâlpii patului. Zvâcnirile puternice și fierbinți ale orgasmului tău — un șoc foarte plăcut. Vocea ți se îngroașă când Gabriel e în tine, coboară cu o octavă, iar tu o asculți uluită pe femeia care ai devenit.

Să fii fututã în cur, un lucru la care te gândești de mult. Durerea, rafinamentul, caracterul *ilicit*. Nu vrei s-o faceți decât rareori, trebuie să-și păstreze fascinația, vrei să rămână ceva unic.

Gabriel își dorește s-o faceți des, dar îți respectă dorința când îl refuzi, nu insistă.

Grija și atenția lui au ceva frumos; te gândești — cu oarecare amuzament — că învață cu încordarea unui elev al școlii de șoferi care nu s-a mai urcat niciodată la volan. E atât de serios și de recunoscător. Îl înveți să atingă cu convingere și cu încredere în sine; îl înveți să-și ascundă teama, dar îți dai seama că, pentru el, iubirea — atunci când va veni — va fi un viciu, îl va copleși, îl va înghiți cu totul. Inima ta deja sângerează pentru el, din pricina a ceea ce îl așteaptă.

Gabriel încă ți se pare fascinant; onestitatea lui e fascinantă. Îți place cum geme când îți dai drumul, îți place să te uiți în ochii lui încântați și uimiți — atât de tine, cât și de el. Nu-ți vine să-i spui că multe dintre lucrurile pe care le faceți sunt noi și pentru tine, că, într-un anumit sens, ai început aceste lecții la fel de virgină ca și el. Că toate astea sălășluiesc de mult timp în mintea ta, că niciodată n-ai vorbit deschis despre ele.

E limpede că autoarea ta elisabetană a vorbit despre dorințele sale, se simte în vocea ei plină de încredere. O auzi șoptindu-ți, cu încântare, în vine: mergi mai adânc, mai departe, nu da înapoi.

Sunt multe femeile admirate nu atât pentru virtuțile lor, cât pentru viciile și imperfecțiunile lor.

Lecția 76

puține femei trec prin viață fără să li se ceară să aibă grijă de o rudă sau de o prietenă

Primești un telefon de la mama ta. M-a sunat Theo.

Serios? De ce?

Nu știu. Voia doar să stăm la taclale. Și-a adus aminte că e ziua mea.

N-am mai vorbit cu ea de ceva vreme.

Mi-a spus.

Ne-am cam răcit.

Mi-a spus şi asta. De la ce vi s-a tras?

Ah, de la mai multe lucruri. Prezenţa ei mă stânjenea. Începusem să simt că mă sufocă.

Poate că răcirea asta nu e ceva chiar atât de rău. Oamenii vin şi pleacă. Ştii că întotdeauna mi s-a părut că are nevoie de prea multă atenţie, că e o femeie epuizantă.

De obicei, rezervele mamei tale cu privire la Theo stârneau o nouă ceartă, dar acum îţi dai seama că are dreptate. Prietena ta cea mai bună era foarte amuzantă, dar dezavantajul era că te suna tot timpul, că era geloasă ori de câte ori îţi făceai un nou iubit sau o nouă prietenă şi că intervenea în mod insistent în viaţa ta — asta te deranja cel mai tare. Mama ta a catalogat-o pe Theo drept sufocantă încă de pe când avea treisprezece ani: a cerut să fiţi mutate în clase diferite încă de la începutul celui de-al doilea an de şcoală şi, din pricina furiei pe care ţi-a pricinuit-o acest amestec în viaţa ta, n-ai mai vorbit cu ea timp de o lună.

A zis că încearcă să facă un copil cu Thomas, adaugă mama ta, când îşi dă seama că discuţia trenează.

Oh?

Voia să ştii.

Oh.

Deci Theo ţi-a luat-o înainte. Ca de fiecare dată: i-a venit ciclul la unsprezece ani, şi-a pierdut virginitatea la optsprezece ani, s-a căsătorit înaintea ta, iar acum asta. De ce a ales să te ţină la curent, oare vrea să afli că a încheiat un anumit episod din viaţa ei?

Nu i-ai spus mamei tale despre aventura ei cu Cole; poate te-ai temut ca nu cumva tonul ei să-ţi dea de înţeles că se aştepta la una ca asta, sau poate ai vrut să rezolvi problema de una singură. Acum, ţi se pare că nu mai are rost să-i spui. Aproape că ai trecut peste ce s-a întâmplat. În sfârşit, furia începe să ţi se domolească, precum un foc ce se prăbuşeşte în propria-i cenuşă; nu mai e mult până va dispărea de tot.

Lecția 77

reguli pentru a alege

Când toamna scurtează zilele, sunt și după-amiezi în care nu faci decât să dormi câteva ore cu Gabriel, nimic mai mult; piele pe piele, învăluită în căldura lui minunată. Și, în timp ce stai lângă el, te gândești la pașii pe care i-ai putea face mai departe: grupuri de bărbați, sex cu necunoscuți, femei.

Te întrebi: oare unde vor duce toate astea?

Nu-ți poți închipui cum o să pui capăt după-amiezilor cu el, dar într-o bună zi va trebui s-o faci. Deja ai început să te temi că se transformă în altceva, simți că legătura dintre voi e din ce în ce mai puternică. În prima zi din noiembrie, Gabriel te spală pe cap la el în cadă, și tu pe el, apoi îl ții în brațe atât de tandru, atât de calm, și te

minunezi de tot ce s-a întâmplat în ultimele luni, o vară atât de diferită de cea dinainte. Ai făcut dragoste ca niciodată, nu te-ai simţit nicicând capabilă de atâta generozitate, de reacţii atât de intense. Sexul cu Gabriel te-a întinerit, te-a ajutat să te exteriorizezi în mod autentic, să scoţi la iveală ce era ascuns în tine, să devii, pentru prima oară, tu însăţi. O femeie care te uimeşte şi, în acelaşi timp, te sperie. O femeie exigentă, egoistă, dominatoare, plină de viaţă. Te-a făcut să te simţi o amantă desăvârşită, ţi-a dat încredere în tine.

Ei bine, aţi ajuns în acest stadiu, şi niciunul dintre voi nu vrea să vorbească despre ce o să urmeze. În metroul care te poartă legănându-te către casă te gândeşti la sunetele care izbucnesc din tine, zgomote pe care nu le-ai mai scos niciodată, la felul în care ţi se arcuieşte spatele şi la cearşaful strâns în pumn. Dar, în cele din urmă, ajungi acasă, la ora şase, nu întârzii niciodată. Şi, în fiecare noapte, îl simţi pe Cole lipit de tine — braţul lui, sau fesa lui, sau trunchiul lui —, în fiecare noapte, simţi greutatea lui obosită şi naivă. Încă îl preţuieşti foarte mult pe soţul tău: nu vrei ca tot ce reprezintă el să dispară din viaţa ta. Rămâi trează, încercând să găseşti un mijloc prin care nevoile şi dorinţele tale să coexiste paşnic; dar deocamdată nu vezi cum ar fi posibil aşa ceva.

În schimb, odată cu darul libertăţii oferit de Cole, ai găsit un mijloc de a-ţi umple zilele. Trăieşti cu bucuria şi vinovăţia pe care ţi le pricinuieşte această nouă viaţă.

E un permanent balans între desfătare şi îndoială.

Partea 3

Bine spune proverbul
Că iubirea şi tusetul
nu pot fi tăinuite.
Nici măcar un mic tuset.
Nici măcar o mică iubire.

ANNE SEXTON[13]

13 Anne Sexton (1928–1974) — poetă americană.

Lecția 78

când o fată are chipul trandafiriu și sănătos, știm că plămânii ei își fac treaba bine

Cu cât faci mai mult sex, cu atât vrei mai mult.

Poate că acum ar fi bine să încerci cu un bărbat care întotdeauna a insistat să facă totul în felul lui — care niciodată nu ţi-a plăcut suficient de mult. Stai la biroul tău, cu unghiile prinse între dinţi, şi zâmbeşti când te gândeşti la această provocare.

O după-amiază de sâmbătă. Îi spui lui Cole că lucrul la carte a intrat în impas. Îi spui râzând că poate vei renunța la planul inițial și te vei distra un pic: s-ar putea să scrii despre ce o interesa cu adevărat pe casnica ta elisabetană — sexul.

Tu?

Scuturi clăbucul de pe peria de vase. Da, eu. Poate o să scriu despre ce vor femeile cu adevărat, frate.

Oooooh, spune el și ridică mâinile, prefăcându-se îngrozit.

Jumătate de oră mai târziu, copleșită de lene. Razele galbene ca lămâia pătrund prin ferestrele înalte, firele de praf plutesc în lumină. Suplimentele de weekend ale cotidienelor sunt împrăștiate pe pat, iar Cole vine în cameră și te sărută pe buze, în felul lui special, și te întreabă: ia spune, ce *vrei* cu adevărat, și simți o nouă atitudine din partea lui, ca și când ar reacționa în sfârșit la noua energie pe care o emani, și nu te îndepărtezi de buzele lui. Îi șoptești că vrei să te radă; nu i-ai spus niciodată ceva asemănător.

Inspiră adânc și brusc.

Vocea lui e o șoaptă, o singură vorbă: da — atât. Se uită la tine ca și când întotdeauna ar fi bănuit că în adâncul tău sălășluiește o astfel de femeie. Se duce la baie și ia aparatul tău de ras, apoi se răzgândește și îl aduce pe al său: e mai ascuțit, spune el, mai eficace, adaugă cu nerăbdare în glas și cu acea atitudine nouă și ciudată, și te întinzi pe pat cu coapsele desfăcute, iar afară cerul e senin, aerul e plin de miresmele verii ce stă să vină, și nu știi la ce să te aștepți. Tânjești după Cole cu o mână între picioare și cu cealaltă întinsă deasupra capului. Sfârcurile ți s-au întărit, rareori au fost așa pentru el în ultimii ani, ca și când nu s-ar mai fi sinchisit să reacționeze. Acum îl dorești, repede: deja îți unduiești șalele în valuri discrete.

Ce te-a apucat, întreabă el.

Nu spui nimic, mâna ta îl cuprinde pe după gât și îi atrage buzele într-un sărut. Apoi începe și, în timp ce îți trece aparatul peste părul pubian, simți în tine o schimbare, precum cerneala turnată în apă,

începi să te simți iarăși tânără, o adolescentă, să simți cu toată intensitatea acelor ani. Ceva arde în tine, ca și când mâna unui lăcuitor ar fi trecut peste o pânză, ca și când toate nuanțele cenușii care ți-au întunecat viața atâta timp sunt spulberate de lumină. Deschizi gura și inspiri adânc, strângând cu putere degetele lui Cole. După ce termină, amândoi vă uitați fascinați și îngroziți la despicătura ca de copil dintre picioarele tale. Cole își dă jos repede pantalonii, ca și când n-ar vrea să piardă momentul, ca și când ar fi înțeles cât de rar este. Își dă drumul repede — prea repede, crede el —, dar pentru tine e perfect, și te întorci spre ferestre, spre acea minunată lumină gălbuie, având pe buze un zâmbet ca al Motanului de Cheshire.

Pentru că tocmai ai avut primul orgasm cu soțul tău.

Mai târziu, în seara aceea. Un restaurant italian aproape de apartamentul vostru — preferatul tău. N-ai mai fost cu soțul tău acolo de nu mai știi când; la începutul relației voastre, mergeați des în locul acela. Ce te-a apucat, întreabă el din nou. Pe masă aveți o sticlă de vin roșu, care vă încălzește trupurile amândurora. Zâmbești, duci mâna la gât.

Am descoperit în bibliotecă o secțiune specială, spui tu, e plină de cărți erotice, și te oprești, te înroșești, nu poți continua.

Cole se lasă pe spetează. Își încrucișează brațele pe piept ca un director de școală care tocmai a auzit o ciudată mărturisire de căință.

Mă tot duc să mă uit pe ele, spui tu.

Ei bine, atunci să bem pentru Biblioteca Londrei, și ridică paharul.

Lecția 79

nu trebuie să lași murdărie în crăpăturile greu accesibile

Nu-i spui lui Gabriel, îl lași să descopere singur. Nu porți chiloți, bineînțeles. Simți o amețeală delicioasă când îngenunchează în fața ta, iar mâinile sale îți ridică fusta.

Se trage în spate.

Ce-i asta?

Cole a făcut-o.

Se încordează, fața i se crispează.

Încă te mai culci cu el, întreabă Gabriel.

Ei bine, da. E soțul meu.

Te irită un pic faptul că trebuie să spui asta.

Se ridică în picioare și se duce la baie. Trânteşte uşa în urma lui.

Gab? Gabriel?

Îți vorbește prin ușă: nu credeam că încă ți-o mai tragi cu el. Am crezut... și se aude un oftat.

Ce? Gabriel?

Nu știu. Nu știu ce am crezut.

Nu uita că sunt căsătorită.

Gabriel iese din baie, e roșu la față, te așază pe pat, iar mâinile lui îți cuprind brațele. Spune că ești nefericită cu soțul tău, că ai fost nefericită cu el atâta timp, te întreabă de ce te întorci la un bărbat pe care nu-l iubești. N-am spus niciodată asta, te zbârlești tu, și clatini din cap — e o problemă prea importantă, n-are niciun drept. Spune: hai să mergem în Spania, să stăm împreună mai mult de câteva ore.

Familia mea are o mică vilă pe malul mării.

Te ridici în picioare. Știi că în clipa asta Gabriel e la mila ta, poți să faci ce vrei, e complet al tău și, dându-ți seama de asta, ceva se desprinde de tine, ca și când ți-ar scăpa ca un pește prin năvod.

Nu vreau ca povestea noastră să se termine, spune el. Nici tu nu vrei, adaugă. Nu putem să ne oprim. Acum facem parte unul din viața celuilalt. *Știi* asta. Nu te minți. Ultimele două luni au fost perioada cea mai fericită din viața mea; singura perioadă în care am simțit că trăiesc.

Faci un pas în spate. Gabriel s-a îndrăgostit, și aproape că îl disprețuiești pentru asta; stă dezorientat în fața ta, copleșit de nesiguranță și dorință. A încălcat regulile: insistă să aibă exclusivitate și îți cere să petreceți nopți împreună. Dintr-odată, nu mai știi ce te-a legat de el. Pasiunea, poate. Jindul după un bărbat cu care să fii tandră. Provocarea, emoția vânătorii. Răzbunarea. Dorința de a învăța, de a-ți îmbogăți viața.

Iar el a căzut în cursă.

Și, în clipa asta, habar n-ai ce să faci mai departe.

Stai în picioare în faţa lui Gabriel, cu mâna la gură, ca şi când ai fi şocată de o veste îngrozitoare, ca şi când brusc ţi s-ar fi făcut rău. Uitându-te la el, simţi că înveţi totul despre iubire — privind lucrurile din prisma lui. Îşi imaginează că îţi vei părăsi confortabila ta lume londoneză pentru un bărbat de treizeci de ani care nu are o slujbă adevărată, care încă merge cu autobuzul, care n-a reuşit să-şi facă un rost în viaţă. Poetul, visătorul... cândva ai fi fost prinsă în această capcană. Dar acum eşti prea în vârstă. Nu vrei să decât să te fuţi. La fel ca autoarea cărţuliei tale.

Unde se găseşte oare acel soţ care, prea bătrân, sterp, slab şi neputincios fiind, fi-va atât de bun şi curtenitor cu soţia lui, încât să încuviinţeze ca, în locul său, pe un altul mai înzestrat să-l lase?

Nu spune nimic despre părăsirea soţului. Nu asta era ideea.

Gabriel încă e pe pat, cu fruntea sprijinită în pumni. Evaluezi situaţia cu capul, nu cu inima. Vrei să aibă o viaţă mai bogată decât a ta, să se culce şi cu alte femei, să-şi deschidă lumea. La un moment dat, ideea aceasta ţi-a dat fiori de încântare: visai ca el să cunoască alte femei, să le descopere secretele şi să revină la tine cu tot ce a învăţat.

Dar acum, ca un melc împuns cu un băţ, te retragi.

Te întorci la soţul tău, întreabă el.

Da.

Du-te dracului!

E atâta forţă în acest *du-te dracului*, încât rămâi blocată; această parte a lui Gabriel te ia prin surprindere: a mascat-o bine până acum.

La dracu' şi cu el, pufneşte după o clipă.

Ceva se cristalizează brusc în tine, o atitudine defensivă, protectoare. Nu-l băga pe Cole în povestea asta, spui tu. Dintr-odată, îl doreşti pe soţul tău, foarte mult. Îţi doreşti calmul şi liniştea lui, sprijinul lui. Te temi pentru el, te temi de ce ar putea face Gabriel.

Întrucât acum ai văzut vehemența bărbatului care poate scutura o fată până îi piere râsul, care o poate scutura atât de tare, încât nu se mai întoarce niciodată.

Te îmbraci. Și pleci. În tăcere.

Lecția 80

opiomanii sunt slabi, au pielea galbenă și ochii duși în fundul capului și întotdeauna par să caute ceva

Lecţiile trebuie să înceteze. Dintr-odată, îţi dai seama că Gabriel ar putea să-ţi răpească viaţa.

Şi simţi o nouă şi ciudată atracţie faţă de Cole; nu te aşteptai la aşa ceva, n-ai crezut că relaţia voastră muribundă poate fi readusă la viaţă.

Faci semn cu mâna unui taxi şi, aplecându-te în faţă, îţi simţi intens goliciunea dintre picioare. Taximetristul te întreabă unde vrei să mergi, e atât de tânăr, nu foarte chipeş, poate că e tată. Dar are o ceafă frumoasă. Dezorientată şi aproape fără să gândeşti, spui: vreau să fac sex, vrei să te culci cu mine, am nevoie de asta, te rog, iar el se întoarce, se uită la tine, opreşte motorul. Repeţi întrebarea. Nu-l vei mai vedea niciodată, o să te asiguri de asta. Îţi vei vopsi părul, îţi vei schimba înfăţişarea, vei deveni altcineva. Spui: ne vedem în două ore la... la... şi peste drum, un pic mai în faţă, vezi un hotel Hilton. La Hilton, spui tu. Camera va fi pe numele Green. Simţi că pluteşti în timp ce convenţiile şi reţinerile se prăbuşesc în jurul tău, iar cuvintele ţi se desprind de pe buze atât de uşor, atât de repede, pentru că ai repetat ce să spui, ce să faci, atâta timp, noaptea, în minte.

Ar fi bine dacă aţi fi doi, cred, adaugi tu.

Se uită la tine, ca şi când ar cunoaşte foarte bine genul tău. Întorci capul şi, cu un aer pierdut, duci degetele tremurătoare la gură. Îţi deschide portiera. Plăteşti cu o bancnotă de douăzeci. Nu iei restul. Nu spune dacă o să vină.

Ştii exact ce ai de făcut. Întrebi la un magazin de ziare unde e cel mai apropiat bancomat. Scoţi bani, mulţi. Te cazezi cu numele Green — îţi place numele Green — şi dai adresa lui Theo. Îi întinzi recepţionerei cardul de credit să facă o copie şi brusc îţi dai seama că pe el e inscripţionat numele tău de familie, dar tânăra nici măcar nu se uită pe el, ai un aer prea respectabil pentru asta. Te duci în cameră, faci duş, îţi pui un pahar de vin roşu, apoi încă unul, şi aştepţi.

Vin trei.

Le spui că pot face orice.

Chipul tău încă e tânăr, încă e gingaş, îţi dai seama că sunt surprinşi: nu se aşteptau să arăţi aşa. E un lucru pe care ţi-l doreşti de mult, încă de când erai la pubertate, întotdeauna ai visat la asta: goală, cu picioarele desfăcute, şi un grup de bărbaţi sau băieţi care te mângâie, curioşi, din ce în ce mai îndrăzneţi, din ce în ce mai excitaţi, şi care în cele din urmă intră în tine. Faci lucrurile pe care ţi-ai

dorit dintotdeauna să le faci, lucrurile pe care le devorai în paginile cu scrisori ale revistelor porno pe care le șterpeleai de la unchiul tău când aveai cincisprezece ani. Nu ești sfioasă cu acești bărbați, pentru că nu te interesează să stabilești o legătură cu ei, să faci conversație sau orice altceva care te-ar putea trăda. Nu îi vei mai vedea niciodată. Nu vei mai merge la apartamentul lui Gabriel, lecțiile trebuie să înceteze, nu vei mai lua taxiul multă vreme de acum încolo. Ai decis să închei acest capitol din viața ta. Povestea cu el s-a terminat, așa că, în această cameră de hotel, ești liberă să faci tot ce vrei.

Sunt brutali — cine știe, poate pentru că și-au dat seama că asta îți dorești. Și, într-adevăr, asta îți dorești. Nu te respectă. Pentru ei, ești un simplu recipient, o serie de găuri care trebuie umplute. Pizda, curul și gura ta, toate sunt folosite, uneori simultan, toate sunt futute. Ești pasivă, supusă, exact asta îți dorești. Să ți-l ștergi din minte pe Gabriel, să o iei de la început.

Le spui când te saturi, se împotrivesc, dar îi alungi. *Plecați,* vă rog, plecați de-aici.

Nu vrei să faci duș. Iei metroul spre casă, cu capul plecat, ametită și triumfătoare, cu palmele făcute căuș deasupra gurii și nasului. Savurezi această după-amiază, care nu se va mai repeta, pe care nu o vei uita niciodată, și îți simți coapsele rigide. Ești congestionată, umflată, iar când te răsucești pe scaun, simți un firicel de spermă care ți se prelinge din cur, și inflamația dintre picioare și de pe pubis, din pricina țepilor din bărbile lor, simți un fel de arsură, pielea e foarte iritată, cine știe cât o să dureze.

Ajungi acasă la ora șase, nu întârzii niciodată.

Murdară și îndurerată, bucuroasă și purificată, revigorată.

Lecția 81

fă o baie caldă, vâră-ți picioarele în apă fierbinte cu boabe de muștar, mănâncă niște fulgi de ovăz fierți în lapte, bagă-te în pat și învelește-te bine, să poți transpira în voie

Dar toate astea nu ți-l pot șterge din minte.

Te gândești la el până târziu în noaptea chinuitoare, cu mâna între picioare, apăsându-ți vulva, alinându-ți durerea, încercând să o

îndepărtezi. Simţeai că, alături de Gabriel, te adânceai tot mai mult în viaţa adevărată, dar totul s-a întrerupt atât de brusc: pentru că a spus că n-ar mai trebui să existe reguli. De ce a trebuit să distrugă lumea secretă pe care o creaserăţi unul pentru celălalt? A distrus-o cu dragostea, cu ataşamentul lui. Nu ai cum să te întorci la el, pentru că cine ştie unde s-ar putea ajunge.

Ţi-l închipui pe Gabriel aşteptând telefonul care nu va veni niciodată. Şi tu ai aşteptat de atâtea ori în trecut şi ştii foarte bine cât de sfâşietor e să fii captivă în tăcerea celui pe care îl iubeşti. I-ai tulburat viaţa într-un mod atât de nesăbuit şi n-ai făcut curat în urma ta. Ai creat amantul ideal, care ştie câteva dintre lucrurile ascunse pe care şi le doresc femeile, precum şi cele pe care nu şi le doresc. Dar ce vor *de fapt* femeile?

Nu mai eşti sigură.

Adoraţie? Bani? Siguranţă?

Nu vor neapărat să se îndrăgostească.

Cole stă întins pe o parte cu spatele la tine, iar talpa ta arcuită e lipită de curba caldă a gambei lui; faci deseori asta în timp ce doarme.

Lecția 82

să nu stai niciodată în curent

Telefonul sună a doua zi, şi a treia zi, la ora obişnuită a lui Gabriel, şi robotul îi înregistrează vocea, dar nu ridici receptorul. După ce auzi soneria telefonului în a patra zi, la aceeaşi oră, ieşi din apartament trântind uşa.

Îi vrei din nou pe şoferii de taxi. Cu toţii se duc să mănânce în ghereta verde de lângă Notting Hill Gate. Ştii asta de la cel cu accent scoţian şi cu faţa arsă de vânt; în timp ce se opintea în pizda ta îndurerată şi amorţită, ţi-a spus că ar vrea să te aibă zi de zi în gheretă. Că ar da-o afară pe vânzătoare şi că ar vrea să fie acolo şi colegii lui, a adăugat el, întorcându-te cu spatele. Şi că ar vrea să te întindă pe masă, a continuat el, în timp ce te futea în cur.

Aştepţi în staţia de autobuz aflată peste drum de ghereta verde. Stai incomod pe banca lungă din plastic roşu. Eşti hotărâtă să aştepţi. Durează o oră şi jumătate. Taximetristul pe care l-ai abordat atunci opreşte în staţie, iar tu te apropii de maşina lui. Nu zici nimic. Se uită la tine, rânjeşte şi lasă geamul în jos.

Vreau şi o femeie, îi spui tu.

Inspiră adânc, îţi dai seama că e încântat, dar nu vrea s-o arate. Uau, răspunde el. Am nevoie de un pic de timp. Hai să ne întâlnim la şase.

Te duci la o cabină telefonică. Îi spui lui Cole că ajungi acasă târziu. Martha are un necaz, vrea să iasă în oraş să staţi de vorbă. Ieşi din cabină, gândindu-te că o să fii linsă de o femeie, în timp ce bărbaţii or să se uite la voi; că or să se pişe pe tine, că or să-ţi fie umplute toate găurile.

Deschizi uşa camerei de hotel, îmbrăcată doar cu un halat. Nu vrei să-ţi vadă hainele, nu vrei să-şi facă nicio idee despre viaţa ta, nu vrei nici măcar să-ţi audă vocea.

De data asta, doi bărbaţi şi o femeie. Imediat ce o vezi, îţi dai seama că nu e pe gustul tău. E tânără, precaută, o prietenă, nu o parteneră, care face asta ca să se amuze. Poartă o bluză albă, murdară la guler, ceea ce te irită. Te măsoară din priviri, încercând să te citească; te intuieşte aşa cum n-ar putea-o face un bărbat. Dintr-odată, situaţia ţi se pare jenantă. Te întinzi pe pat cu un aer stânjenit. Cearşafurile sunt prea alunecoase. Ţi-e frig. Din camera de alături se aud ştirile de la televizor. Nimic nu se leagă, nu te exciţi deloc, e dureros. Femeia stă deoparte, se uită la tine, se joacă cu un nasture de la bluză. Simţi că trupul ţi se întunecă, puţin câte puţin, ca o clădire de birouri ale cărei lumini se sting odată cu lăsarea nopţii. Îi dai la o parte pe bărbaţi şi le ceri să plece.

Ei, *haide*, spune taximetristul cu care ai început povestea asta.

Vorbeşte altfel de data asta, nu-ţi place tonul lui.

Plecaţi!

Nu te poți uita în ochii lor; te duci la baie cu pași împleticiți, simțind un gust metalic în gură. Încui ușa, te așezi tremurând pe closet și, dintr-odată, ridici capacul și vomiți — vomiți și iar vomiți, ca și când ai încerca să-ți verși măruntaiele.

Se aude clicul ușii la intrare; au plecat. În urma lor, camera pare ieftină, ponosită, părăsită. Te duci la șifonier, ai nevoie de hainele tale, de căldură, de frumoasa ta fustă de tweed. Geanta nu mai e acolo. La dracu'! *La dracu'!* Și aveai portofelul în ea. Cardurile de credit și permisul de conducere. Numele tău. Adresa ta.

Doamne, nu asta!

Femeia a luat-o, ți-ai dat seama încă de la început că ceva nu e în regulă cu ea.

Gândește.

Nu poți face plângere. Dar măcar i-ai dat recepționerului cardul de credit, să facă o copie, așa că n-o să fie probleme cu plata camerei. Bine, bine, și cheile? Sunt în buzunarul hainei, slavă Domnului. Au numele și adresa ta — ochii ți se umplu brusc de lacrimi care nu se mai opresc. Dai buzna în baie, te bagi sub jetul puternic și fierbinte al dușului, îți freci pielea cu buretele până se înroșește, apoi te sprijini de faianță, iar apa și lacrimile ți se preling pe obraji. Te lași pe vine și rămâi mult timp ghemuită în cada dușului, ca într-o palmă, plângând în hohote, până când, în cele din urmă, te oprești. Închizi robinetul. Stai nemișcată și udă, tremurând din tot trupul. Nu știi cum o să ajungi acasă. Nici nu te gândești să iei un taxi, simți că nu vei mai fi în stare să urci niciodată într-unul, nici singură, nici cu soțul tău, nici cu altcineva.

Au numele și adresa ta. Au numele și adresa ta.

Iarăși izbucnești în plâns. Se revarsă în sfârșit toate lacrimile pe care le-ai ținut în tine atâția ani.

Lecția 83

importanța unei mese bune

Suni la bancă din camera de hotel. Lași cheile la recepție. Îi explici tânărului vioi din spatele tejghelei că ți-ai lăsat geanta acasă, nu știi de ce e nevoie să-i spui asta, trebuie să te oprești, vorbești prea mult: știe că minți.

Ai niște mărunțiș în buzunar; îl suni pe Cole de la o cabină de pe stradă. După cum bănuiai, încă lucrează. Îi spui că ți-a fost furată poșeta și că nu ai cum să te duci acasă. Vin imediat, spune el. Te duci la Starbucks-ul din apropiere și aștepți, aplecată deasupra unei ciocolate calde, străduindu-te să-ți înăbuși plânsul, până când Cole intră în cafenea, și te arunci în brațele lui puternice, iar lacrimile țâșnesc din nou. Rămâneți nemișcați preț de o clipă, apoi se

duce la tejghea şi se întoarce cu o tavă cu sandvişuri, pe care nu le poţi mânca.

Hai să luăm un taxi şi să mergem acasă, am eu bani la mine.

Nu, am chef să luăm metroul, e mai rapid. Nu vreau decât să ajung acasă.

Bine, cum vrei tu.

Mergi pe stradă cu braţul lui Cole strâns pe după umerii tăi. De ce e atât de bun cu tine în astfel de momente? Inima îţi e deschisă de generozitatea lui, ca o fereastră de o rafală bruscă de vânt.

Te iubesc, spui tu în chip de mulţumire.

Pe vremuri, mi-o spuneai în fiecare zi.

Lecția 84

Lenjeria veche e de neprețuit

În următoarele zile, încerci să-i împingi pe taximetriști la periferia minții tale, ești nevoită să o faci, pentru că altminteri ai fi copleșită de anxietate. Trebuie să te aduni; te-ai purtat îngrozitor și a venit timpul să lași prostiile deoparte; să revii la viața ta obișnuită. Îți programezi un masaj, un tratament facial și o ședință de pedichiură. Faci curat în casă. Suni niște prietene vechi și stabilești câteva întâlniri: la cafenea, la film, la restaurant. Te duci în camera ta de lucru și faci loc pentru laptop și cărți: până acum, nu te-ai sinchisit de asta.

Arunci cutia de anticoncepționale.

Când te simți pregătită, când ideea de a face sex nu te mai înspăimântă, îi ceri soțului tău să își vâre limba în tine, apoi să și-o răsucească în jurul clitorisului; ai avut nevoie de patru ani ca să-i poți cere asta, să-i poți cere un lucru care ți-ar plăcea.

Ador cărțile pe care le citești la bibliotecă, spune el.

Îți depărtează picioarele și își lipește limba de vulvă, iar tu te întorci spre ferestre, întinzi brațele deasupra capului și te lași pe spate: acum, Cole știe că, dacă vrea să-ți ofere plăcere, trebuie să se concentreze asupra clitorisului, trebuie să-l trezească la viață. Și, într-o duminică de iarnă cu burniță, rămâneți amândoi în pat cea mai mare parte a zilei, ca și când n-ați fi căsătoriți de atâta timp, ca și când nu v-ar fi plăcut niciodată somnul. Degetele lui ți se plimbă pe piele ca un firicel lent de apă, și vă răsuciți și moțăiți și vă sărutați și vă mângâiați cu nasul până ce se înnoptează, iar în cele din urmă rămâi nemișcată și îi asculți respirația adâncă și regulată, și te afunzi în somnul lui.

Cole își ia liber luni, e prima oară când face asta pentru tine. Îți aduci aminte de Edinburgh, când cel mai mult și mai mult își dorea să stea în pat, cu tine.

Îți aduci aminte de el, după atâta timp, de bărbatul pe care îl iubeai. De vremea când iubirea era limpede și curată ca o ninsoare de Crăciun. Era simplu. Vă iubeați, aveați încredere unul în celălalt, nu erați ca alte cupluri. Soțul tău era o prezență foarte liniștitoare. Relația nu vă era viciată de niciun dubiu, nicio otravă nu-și făcea lucrarea. Dintr-odată, îți amintești toată inocența de atunci.

De dinainte să intri într-o cameră de hotel din Marrakech și să ți se strângă inima.

Lecția 85

este foarte trist ca o femeie cu condiție fizică bună să fie slăbită de un temperament pătimaș

Încă o scrisoare. Aproape că uitaseşi de ele. Acum, abia le mai poţi citi, duhnesc a sentimente, inima şi sexul tău s-au închis faţă de el.

Te-ai impregnat în zilele mele, nu-ţi pot şterge pecetea de pe ele.

Te întorci la Cole, în dormitor. Trânteşti uşa în urma ta, nu ştii de ce.

~

Telefonul sună în fiecare zi de lucru, la ora obişnuită. Nu răspunzi niciodată.

Alo, se aude în difuzor când robotul preia mesajul, alo?

Ghemuită pe canapea, cu mâinile între picioare, dorindu-ţi să se oprească. Încerci să uiţi tot, să te dedici plenar rolului de bună soţie pentru Cole.

Telefonul sună târziu, la zece noaptea. Cole îţi spune să nu răspunzi. Ştii cine e; n-a îndrăznit niciodată să se amestece aşa în viaţa ta. Nu vrei ca soţul tău să-i audă glasul în difuzor. Ridici receptorul. Te prefaci că e Martha şi îi spui lui Gabriel că eşti obosită şi să nu te mai sune atât de târziu; suni tu a doua zi.

Mâinile îţi tremură când pui receptorul la loc.

A doua zi dimineaţă, îi spui să nu mai sune niciodată atât de târziu. Îi spui că nu te mai poţi vedea cu el, că a învăţat suficient. Lecţiile s-au terminat. Nu, stai, spune el. Dar închizi. Şi după aceea, robotul telefonic rămâne deschis o eternitate.

Te rog, sună-mă, se aude în dimineaţa următoare din difuzorul telefonului. Trebuie să vorbim, să lămurim lucrurile. Te iubesc, spune el, şi simţi că îţi stă inima în loc. Te iubesc, spune el din nou.

Între douăzeci şi treizeci de ani, ai spus şi tu de nenumărate ori *te iubesc* pe robotul telefonic al unor bărbaţi care nu te mai voiau. Ce frumos, ţi-a spus unul dintre ei, ca şi când ar fi fost un colecţionar de fraze frumoase, ca şi când ar fi prins-o cu bolduri într-un insectar, ca pe un fluture. De câte ori ţi s-au desprins de pe buze aceste cuvinte şi ai simţit că moare ceva în tine?

Dar de data asta e diferit, îţi spui în sinea ta. E mai bine aşa. Te simţi tulburată când te gândeşti la viaţa ta din ultima vreme şi la egoismul tău, dar, pe termen lung, e mai bine că nu ai dat nimic la schimb. Nu ai vrut complicaţii, nu ai vrut o povară.

Brusc, te simţi nemiloasă şi cu mintea limpede. Simţi o aşchie de gheaţă în inimă.

Lecția 86

consumatorii de opiu mai întâi devin atât de subjugați de drog, încât nu mai pot face nimic dacă nu-l iau, iar în cele din urmă nu mai pot face nimic nici când îl iau

Într-o dimineață de luni, când ieși din casă, Gabriel te așteaptă în prag și pornește pe trotuar alături de tine. Îți spune că trebuie să-l părăsești pe Cole, că o să te convingă el s-o faci; că ești prea lașă să-ți iei fericirea în stăpânire, că trebuie să începi o viață nouă.

A devenit imprevizibil, e nebărbierit și pare că doarme puțin în ultima vreme — ceea ce îți confirmă că ai luat decizia corectă. Deci aceasta este cealaltă față a actorului radios care în viața de zi cu zi întotdeauna joacă rolul unui bărbat liniștit. Grăbești pasul. Gabriel te prinde din urmă, aproape că te calcă pe călcâie. Îi spui, fără să te uiți la el, să nu mai vină la apartamentul tău, să nu te mai sune. Intri în magazinul de ziare, dar se ține după tine, foarte aproape de tine. Cumperi ziarul și îi spui printre dinți să înceteze. O cunoști pe indianca din spatele tejghelei. Întotdeauna vă tachinează pe tine și pe Cole, vă întreabă, înclinând ușor capul într-o parte, când o să vă faceți o familie — a devenit o glumă obișnuită. Dar acum îl ai pe Gabriel lângă tine, și te uiți la zâmbetul nedumerit de pe chipul vânzătoarei. Cum îndrăznește să dea buzna în viața ta? Îl ocolești, dar se proptește în fața ta, te strânge de umeri, adâncindu-și degetele în carnea ta.

Ascultă-mă, spune el, ascultă-mă.

Lasă-mă, spui tu, smulgându-te din strânsoarea lui.

Nu te mai poți culca niciodată cu el, nu-l mai poți vedea niciodată. De ce nu-și dă seama? O iei din loc cu pași mari. Cotești pe prima stradă. Te uiți în urma ta, a dispărut.

Te întorci la apartament.

Dar ce e cu acest imbold din adâncul tău, această nebunie ce dă din picioare ca un cal într-o boxă? Te așezi pe marginea canapelei, sprijinindu-te în palmele tremurânde, și îți muști buza. Nu-ți înțelegi dorința de a o face din nou, chiar acum, de a fugi din această încăpere și de a-ți procura alte futaiuri anonime. Acest imbold brutal, teribil, masculin, frumos, josnic, pe care nu-l poți reprima și care, în mod uluitor, s-a întors.

Lecția 87

casa tinerei soții! nu se simte oare în aceste cuvinte o fericită uniune între cele mai tandre amintiri și cele mai înalte aspirații?

Cole încă vrea să facă sex în felul lui, nu e suficient de ascultător, dar deocamdată nu-ți pasă, nu vrei decât să fii satisfăcută, să te simți sătulă.

Te obligă să te mângâi, îți împinge mâna între picioare, apoi îți duce degetele la gură; haide, gustă-te, insistă el, în timp ce tu strângi

din buze şi clatini din cap, împiedicându-l să-ţi intre în gură. Hm, e mirosul tău, spune el, mângâindu-ţi faţa cu nasul. Vrea să mergeţi mai departe, şi mai departe, să nu vă întoarceţi de pe calea pe care aţi apucat-o, iar tu îi ceri să încetinească, să fie tandru, să se oprească, dar nu te ascultă, niciodată nu te ascultă suficient. Apoi coboară din nou între picioarele tale, când tu ai vrea să înceteze, să poţi savura, să te poţi reface, dar nu se opreşte; apoi te sărută apăsat pe buze, cu faţa mânjită de secreţiile tale — exact lucrurile care nu-ţi plac.

Nu e ca Gabriel, nu te ascultă, nu e curtenitor. Dar nu iei în seamă faptul că nu e ascultător, pentru că nu contează suficient: ai atâta sex în minte, iar el nu trebuie să afle asta niciodată. Când e în tine, când faţa lui e între picioarele tale, te gândeşti la altcineva.

Care ar face exact ce-ţi doreşti.

Care ţi-a spus că te transformi într-o altă femeie.

Care nu mai are voie să te vadă.

Lecția 88

cum să scapi de mirosurile neplăcute din exterior și de stările proaste din interior

Cole nu se poate abține, aproape în fiecare noapte îți șoptește să te trezești și îți depărtează picioarele. Îți place sexul sexy, spune el, stând întins pe o parte, după o noapte de amor în care te-a muşcat şi te-a învineţit, de parcă ar fi vrut să te însemneze, şi în care te-a întors pe burtă şi te-a futut cu picioarele lipite de ale tale. Sex sexy, murmuri tu, cu braţul sprijinit în curbura taliei lui, trăgându-l uşor de părul de pe pântece. Penisul lui epuizat a redevenit moale, vulnerabil şi catifelat.

Sex sexy, repeți tu și, dintr-odată, degetele ți se opresc. Theo spunea așa.

O clipă de tăcere, tensionată ca un fir întins.

Ți-am spus că nu m-am culcat niciodată cu ea, murmură el.

Numai ea folosea expresia asta.

Asta nu înseamnă că m-am culcat cu ea, draga mea, și Cole izbucnește în râs, totul i se pare o glumă acum, că ați reînceput să faceți sex, acum, că lucrurile s-au liniștit și ați redevenit un cuplu. Întotdeauna spune chestii din astea, doar știi cum e.

Și, te-ai mai văzut cu ea? Vocea ta e tăioasă și limpede.

Da, o dată sau de două ori. Să bem ceva, din când în când. Și știi ceva, draga mea? Întotdeauna sfârșeam prin a sta de vorbă despre tine, nimic altceva. Îi e foarte dor de tine.

Ei bine, mie nu mi-e dor de ea. Deloc.

Încearcă să facă un copil.

Cu tine, întrebi tu.

Hai să nu mai discutăm despre asta, spune el, *te rog.*

Somnul din noaptea aceea se țese ca o pânză de păianjen, cu fire foarte subțiri.

Lecția 89

despre dezinfectanți și modul lor de întrebuințare

O sâmbătă cu ploaie dezlănțuită, cu stropi ce izbesc ferestrele ca niște pietricele furioase.

Cole te împinge pe pat și te întoarce pe burtă și îți linge dosul genunchilor și te face să gemi și te sărută și apoi te întoarce pe spate și intră în tine cu o încordare ciudată și, în timp ce se adâncește, simți o adiere de tandrețe din partea lui, care se întețește și devine aproape insuportabilă, e mai tandru ca niciodată și nu înțelegi ce îl face să fie așa, dar simți că ceva se descătușează între voi și îi șoptești

în ureche, hai să facem un copil, căci asta va șterge tot ce s-a întâmplat între voi. Și o veți lua de la început, dă Doamne să fie așa.

Acum?

Nu mai iau anticoncepționale. Trebuie să începem.

Câți ani au mai rămas, glumește el.

Niciunul. Haide.

Ca să te purifici dintr-o singură mișcare, ca să-ți îndrepți atenția către altceva. Ca să-l pedepsești pe Gabriel, să-l scoți din viața ta. Și, poate, ca s-o alungi pe Theo. Simți jetul catifelat și gemi de bucurie, apoi râdeți amândoi ca niște însurăței, pentru că ați luat o decizie, cu siguranță cea mai frumoasă din viața voastră. Ridici picioarele deasupra capului și atingi peretele din spate cu degetele, adâncind sperma în tine. Tu aduci fericirea, spune Cole când lași picioarele jos.

Îhî, spui tu, cu mintea în altă parte.

Ce ciudat, zâmbește Cole seara, cu o ceașcă de ceai în față, m-am îndrăgostit din nou de tine chiar în timp ce ne despărțeam. Îhî, murmuri tu cu un surâs, luându-i o scamă de pe pulover. Ești nedumerită: poate că te vei cufunda iarăși într-un trai liniștit, ascultătoare și revigorată, fără să mai ai nevoie de aventuri extraconjugale. Dar te întrebi dacă acele după-amiezi petrecute într-un apartament din centrul orașului se vor transforma docil în prilejuri de reverie, dacă toate acele experiențe pot fi închise cu ușurință într-o cutie cu eticheta: Strict Nerepetabil — nici cu Gabriel, nici cu nimeni altcineva.

Vrei un copil; deocamdată, e singura ta dorință clară. Ai treizeci și șase de ani. Trebuie să începi.

Lecția 90

când o femeie vrea să se izoleze de lume, trebuie să aibă mare grijă de starea generală a locuinței sale. și trebuie verificate gurile de scurgere

Palma ţi se odihneşte pe pântece. Nu simţi nimic. Habar n-ai dacă a mers.

Ca mamă, poate vei deveni inaccesibilă pentru Gabriel, băiatul catolic cu frica lui Dumnezeu, poate vei fi redusă la zero, inabordabilă.

Telefoanele au încetat, dar, din când în când, simți furnicături pe ceafă; te simți urmărită. Ești sigură că bântuie pe undeva prin apropiere. Ai renunțat la obiceiul de a sta la fereastră. Uneori, când mergi pe stradă, întorci capul brusc, încercând să surprinzi pe cineva.

Ți-a spus că, pe vremuri, a făcut obsesie pentru o femeie. A iubit-o prea mult.

Oare ți-ai dori pe cineva care să te iubească prea mult? Te întrebi, cum se poate măsura iubirea, sau cum poate fi recunoscută, cum poate fi deosebită de simpla îndrăgostire, de curiozitate sau de pasiunea trecătoare? Întotdeauna ai visat să fii în centrul vieții unui bărbat, dar acum nu ți se mai pare în regulă. E ca și când ai fi închisă într-o cameră fără aer și fără ferestre.

Și, undeva în oraș, un taximetrist are numele tău și adresa ta. Sau poate o femeie cu bluză soioasă, care te cunoaște așa cum nu te cunoaște nimeni altcineva — și cât de mult urăști asta. Ce naiba o fi fost în mintea ta când te-ai gândit că, dacă ai fantezii cu femei, chiar ai vrea să experimentezi cu ele în viața reală?

Cole rămâne constant. Oare fiecare relație contribuie la clarificarea alteia, scoțând-o în evidență pe cea dinainte? E ciudat că timpul petrecut cu Gabriel ți-a întărit sentimentele pentru Cole, te-a făcut să apreciezi calmul lui și siguranța pe care ți-o oferă.

Lecția 91

dorința de urmași, de dragul căreia mama e pregătită să sacrifice o parte din viața ei, este cea mai nobilă dintre pasiunile umane

Tu aduci fericirea, repetă Cole, cu pântecele lipit de spatele tău, în timp ce speli vasele după ce ați făcut o friptură. Zâmbești. Nu spui nimic. Lumea e plină de copii, cărucioare, pântece însărcinate, hamuri pentru bebeluși. La o petrecere, un bărbat spune în glumă că merge acasă la prânz numai ca să miroasă capul fiului său

nou-născut; e cea mai puternică experienţă non-erotică, îţi spune el, un amestec de clătite, vanilie şi piele.

Îhî, încuviinţezi din cap, şi faci un pas în spate.

Ai citit într-un articol de Germaine Greer[14] că, după ce devin mame, femeile sunt dispuse să îndure o diminuare semnificativă a calităţii vieţii lor. Ai citit şi un fragment din jurnalul Sylviei Plath, în care spune că s-ar simţi mai captivă ca femeie de carieră vârstnică, tensionată şi cinică decât ca soţie creatoare şi ca mamă cu înclinaţii intelectuale. Oare credea asta? Tu o crezi?

Habar n-ai ce te aşteaptă.

Îţi doreşti un copil pentru că vrei să ştergi cu buretele tot ce ai făcut în ultimele luni. Simţi că aştepţi acest copil pentru că vrei să ai pe cineva pe care să-l iubeşti cu pasiune, vrei pe cineva care să-ţi umple viaţa. Ai auzit poveşti înfricoşătoare: că o să fii atât de ocupată cu copilul, încât abia o să mai ai timp să mergi la baie, să faci un duş sau să răspunzi la telefon, că în timpul travaliului s-ar putea să fii sfârtecată de la vagin până la anus, că a face dragoste după naştere e ca şi când ai arunca un cârnat în tunelul de sub Canalul Mânecii, că unii bărbaţi nu suportă să facă sex cu femei cu vaginul lărgit.

Tot ce ştii e că, după ce vei naşte, viaţa ta se va schimba ca un transatlantic ce îşi modifică brusc ruta. Ceea ce e bine.

14 Germaine Greer (n. 1939) — jurnalistă şi feministă australiană.

Lecția 92

reproducerea este cea mai nobilă și mai puțin egoistă dintre funcțiile noastre fizice

La cinci săptămâni după ce, într-o dimineață de sâmbătă, Cole și cu tine ați făcut dragoste mai tandru ca niciodată, vomiți în closet chiar în timp ce el se spală pe dinți alături de tine — e un acces brusc, ce durează doar câteva secunde. A doua zi, stai într-o cafenea, citești cu un aer distrat o carte și simți că ți se face atât de greață după o gură de apă, încât trebuie să dai fuga în stradă și să vomiți în rigolă. Cole îți sugerează să cumperi un test de sarcină, dar vrei să aștepți până

în weekend, când o să fie şi el acasă şi o să fiţi relaxaţi: vrei ca evenimentul să aibă o oarecare solemnitate. Nu trebuie făcut noaptea, ci dimineaţa, când hormonii sunt mai puternici, aşa scrie pe ambalaj.

Bombardezi beţişorul de plastic cu urină, te pişi fierbinte şi cu putere. Două dunguţe. Scuturi beţişorul, dar nu dispar.

Deci, sarcină confirmată.

A mers. Deşi se spune că de obicei durează mai mult. Femeile de vârsta ta întotdeauna au nevoie de câteva luni sau de câţiva ani plini de disperare, iar unele nu rămân însărcinate niciodată.

Simţi cum te inundă un sentiment de căldură când îţi cuprinzi pântecele cu palma. Hei, bună, micuţul meu, te-ai ghemuit în burtica mea, ţi-ai făcut loc în lume, bună. Ieşi din baie, iar Cole dă din cap şi zâmbeşte şi te strânge în braţe, atât de tare, încât te doare, şi amândurora vi se umezesc ochii.

Vrei să fii purificată, curăţată, vrei să o iei de la început. Eşti plină de speranţă.

Lecția 93

când ne îmbolnăvim, trebuie să fim vindecați

O suni pe mama ta să-i spui de copil. Nu se bucură atât cât te aşteptai, tonul ei e un pic aspru; eşti şocată. Te întrebi dacă ai făcut cumva ceva care s-o irite. Poate simte că acest copil te va îngrădi, poate încă aşteaptă să ai o viaţă mai palpitantă. Poate se teme de propria ei îmbătrânire. Poate nu suportă gândul de a deveni bunică. Nu vrea iarăşi un copil în viaţa ei, care să-i perturbe confortul şi s-o oblige să facă pe dădaca. În adolescenţă, aveai din când în când sentimentul că e un pic prea nerăbdătoare să te alunge din cuib: te încuraja deseori să locuieşti singură, iar după ce te-ai mutat, abia îşi

putea stăpâni iritarea când mergeai pe la ea să-ţi speli hainele sau să foloseşti maşina de cusut.

Relaţia voastră întotdeauna a fost aşa, cu suişuri şi coborâşuri, azi sunteţi cele mai bune prietene, mâine nici măcar nu vă vorbiţi. Te întreabă cum te simţi. Îţi spune că ea a vomitat în toate cele nouă luni. Că un copil te cuminţeşte.

Ah, zău?

Nu întrebi ce vrea să spună cu asta, nu vrei să o provoci. De obicei, vă temeţi una de cealaltă, vă temeţi de rănile pe care vi le puteţi pricinui una alteia. Odată cu intrarea lui Cole în viaţa ta, ceva s-a schimbat în relaţia cu ea. Mama ta ştie exact unde îţi e jugulara şi uneori te atacă răutăcios exact acolo, ca şi când a te răni e un mijloc de a te păstra aproape de ea. Uneori, făcea asta şi când erai mică. Ca atunci când în fişa ta şcolară a apărut scris *lipsită de iniţiativă*, iar tu ai întrebat, ca un copil de opt ani, ce înseamnă cuvântul acela ciudat, iar ea ţi-a amintit această caracterizare de-a lungul copilăriei şi adolescenţei, de-a lungul carierei tale în învăţământ şi când ţi-ai ales soţul.

Lipsită de iniţiativă. Închizi telefonul şi nu-ţi poţi stăpâni râsul, întrebându-te ce o să mai spună acum. Ai râs mult în ultima vreme; mama ta încă te mai poate răni, dar nu la fel de mult. Întrucât copilul din tine te umple de bucurie; te liniştеşte.

Lecția 94

există multe jocuri de interior, precum alergatul prin casă, mima și așa mai departe

Dar uneori simți o mâhnire, de obicei dimineața, în jurul orei la care te suna Gabriel. Ești bântuită de lecțiile voastre, la fel ca un veteran de amintirea unui membru amputat. Vrei să retrăiești intensitatea orelor petrecute cu el.

Simți că iarăși îți înflorește dorința sub piele.

Nu era niciun pic de resemnare în acele după-amiezi pe care amândoi le sorbeați ca pe carnea moale a unei stridii. La penultima

lecție, te-a apucat de degetele de la picioare și ți-a spus că nu vrea să te piardă, întrucât pentru el sexul ești *tu* — tu ești încarnarea lui. Onestitatea mărturisirii lui te-a inundat ca un val ce înghite nisipul plajei, ai fost uimită și ai râs, spunându-i că e imposibil, că o relație între voi n-ar avea cum să meargă și că, oricum, toate femeile pot fi așa, nu doar tu, că tot ce trebuie să facă e să găsească un mijloc prin care să le descătușeze pe cele pe care le va cunoaște de acum încolo. Să asculte. Să întrebe. Să învețe. I-ai spus că îl așteaptă lumea întreagă, dar, în timp ce vorbeai, Gabriel se posomora, și încuviința din cap, da, sigur, și te săruta tandru, da, cu glas tremurător, da, ca și când, dintr-odată, n-ar mai fi avut dreptul să te sărute.

Iar acum, dimineața, pe la ora la care obișnuia să te sune, ai îndoieli, te întrebi dacă nu cumva ai fost prea aspră. În timpul acelei lecții, când ți-ai luat la revedere, i-ai cuprins capul în palme și ți-ai dat seama că deja începuseși să te îndepărtezi de el; deși încă nu te puteai să te împaci cu ideea.

Lecția 95

precaritatea morală a mamei este deplorabilă

În a şaptea săptămână de sarcină, vomiţi pe trotuarul din faţa oficiului poştal, apoi în faţa agenţiei de ştiri, şi de data asta nu mai ai timp să ajungi la rigolă; laşi urme pe unde te duci, ca un câine care marchează stâlpii cu urină. Dar e o greaţă plină de bucurie — dacă există aşa ceva —, întrucât asta îţi arată că pruncul din tine e viguros.

Deja a început să te schimbe. Tânjeşti după carne proaspătă, prăjituri cu orez, fructe, lapte şi legume crude. Nu mai eşti tentată de vin roşu sau de brânzeturi, nici de pateu sau unt de arahide. Şi nu

mai pofteşti ciocolată, ceea ce e bine. Uneori, dai buzna la frigider, iei câte o tavă de cuburi de gheaţă şi le ronţăi cu frenezie.

Acuma suntem trei, îţi spune Cole în întunericul nopţii, pe un ton blând, minunat. Da, răspunzi tu, da, gândindu-te la motivaţia ciudată din spatele acestui copil, la intrarea lui bruscă şi frenetică în viaţa ta. Te gândeşti la Theo. Te întrebi dacă şi ea a rămas însărcinată la fel de repede; dacă şi ea a fost inundată de hormonii fericirii. Într-un sens, e ciudat să te îmbarci în această călătorie fără să o ai alături.

Lecția 96

lumina și aerul trebuie să pătrundă nestingherite în casă

Se declanşează robotul telefonic, dar persoana de la celălalt capăt al firului pune receptorul în furcă, aşa că nu se aude decât un clic. În cele din urmă, exasperată de aceste apeluri, răspunzi. Tăcere, şi receptorul e iarăşi pus în furcă.

N-ai chef de jocuri, nu mai ai timp de aşa ceva, acum ai ceva mai important în viaţa ta.

Apoi soseşte o nouă scrisoare. A fost adusă personal, nu are timbru. Nici măcar nu eşti sigură că vrei să o deschizi; apuci plicul

de un colţ, ca un detectiv care a găsit o probă, şi te bate gândul s-o arunci.

Sunt eu. Nu mai pot face asta, îmi pare rău. Mi-aş fi dorit să putem sta de vorbă.

Asta a fost. O mototoleşti şi o arunci la coş. Te întorci la cartea despre sarcină pe care o citeşti.

Lecția 97

bolile febrile pricinuiesc mai mult decese decât războiul sau foametea

Te întinzi pe canapeaua din living, copleşită de singurătate.

Cole doarme în dormitor.

Nu mai vrea să fie intim cu tine; de când ţi s-a mărit pântecele, se teme ca nu cumva să-i facă rău copilului, şi îi repugnă ideea de a face dragoste cu o femeie însărcinată. Demi Moore gravidă pe coperta de la *Vanity Fair* mi s-a părut dezgustătoare, ţi-a spus el odată.

Aşadar, în living, singură, şi degetele îţi coboară între picioare, dau târcoale, aţâţă şi se adâncesc în tine, trimiţându-ţi fiori în pântece, apoi se mişcă mai repede, intră mai adânc, iar fiorii se

înteţesc, se ridică tot mai sus, până la sâni, şi abia mai poţi respira; te agăţi cu o mână de covor şi ai un orgasm cu n-ai mai avut niciodată, pentru că sarcina te-a făcut mai sensibilă ca înainte, te-a transformat într-un instrument perfect acordat, ca un pian de concert.

Te aşteptai să devii greoaie din pricina gleznelor groase, a salopetelor şi a pântecelui umflat. Dar, pe măsură ce copilul dospeşte în cuva lui, trupul tău palpită de viaţă şi dorinţă, eşti învăluită într-un halou de energie, şi nu te aşteptai la una ca asta.

Cole se trezeşte. Vino în pat, te strigă el, trebuie să te odihneşti.

Lecția 98

peticitul e una dintre cele mai dificile sarcini pentru degetele neîndemânatice

Exact doi ani de la după-amiaza aceea din Marrakech.

Întâi iunie, ziua de naştere a lui Theo, o zi marcată pentru totdeauna de momentul descoperirii. Ai nevoie de distracţie, aşa că inviţi la cină trei foste colege de la City University. Cole a plecat la film cu un fost coleg de şcoală, s-au dus să vadă ultimul James Bond

.În timp ce trebăluieşti prin bucătărie, tranşând şi turnând şi amestecând, conversaţia trece de la haine şi frizuri la colegi şi apartamente, iar în cele din urmă se opreşte — ca de obicei cu aceste prietene — la bărbaţi. Megan spune că tot nu s-a culcat cu partenerul ei, Dom; situaţia e aceeaşi de opt ani de zile, parcă ar fi frate şi soră. Are treizeci şi nouă de ani şi vrea un copil. Nu-şi dă seama ce e în neregulă cu Dom; nu mai vrea sex, întotdeauna o dă la o parte.

O fi gay?

Părăseşte-l, spuneţi cu toatele. Înainte să te trezeşti că ai ajuns la patruzeci şi opt de ani şi n-ai niciun copil — şi deja e prea târziu.

Ei, mi-e greu, răspunde ea.

Apoi — cine ştie de ce — se întoarce spre tine: ai fost vreodată la un bărbat care se prostituează?

Nu, pufneşti tu, izbucnind în râs.

Te-ai gândit vreodată la asta?

Nu.

Eu chiar vreau s-o fac, dar habar n-am cum.

Te uiţi la Cath, care e ciudat de tăcută. E cea mai apropiată prietenă de la fosta slujbă. Are cea mai frumoasă căsnicie din câte cunoşti şi doi băieţi superbi, ajunşi la vârsta adolescenţei. Tot timpul are câte o aventură, şi asta de câţiva ani buni; şi face mult sex cu Mike, soţul ei, care, din fericire, n-are nici cea mai mică bănuială în ce o priveşte. Aventurile îmi stârnesc pasiunea pentru el, ţi-a spus ea odată, pur şi simplu nu mă pot opri. Nu vreau. Niciodată.

Întotdeauna te-ai întrebat ce s-ar întâmpla dacă Mike ar afla. Acum, te întrebi ce-ar face Cole: n-ai cum să prevezi ce reacţie ar avea. Amesteci în paste şi te trec fiorii la gândul că ţi-ar putea descoperi viaţa secretă.

Lecția 99

îngrijește-ți plantele, udă-le bine, curăță toate frunzele uscate

O suni iarăși pe mama ta. Acum, că ești însărcinată, o vrei aproape, ai nevoie de cunoștințele ei, pentru că ea a trecut prin toate astea. Dar e plecată pe un șantier arheologic din sud-estul Rusiei, pe toată durata verii. Face săpături în legătură cu un prădător marin care teroriza oceanele în urmă cu o sută cincizeci de milioane de ani și care avea dinți cât satârul. Deja au descoperit șase astfel de dinți, și sunt atât de ascuțiți, încât unii dintre săpători s-au tăiat la degete. Acum studiază zona din jurul tubului digestiv al animalului, în căutarea unor indicii cu privire la hrana lui, și a scos la iveală fosilele unor

animale similare calmarilor şi solzi de peşti preistorici, şi îi place grozav ce face. Şi arşiţa. Îţi spune că acolo e caniculă şi că cerul e de un albastru cristalin.

Sună minunat, răspunzi tu.

Chiar aşa e, spune ea. De data asta, tonul ei e mai blând, ca şi când ar fi avut suficient timp să se gândească la sarcina ta. Dar apoi îi scapă un comentariu maliţios, că poate ai să scapi de tot egoismul tău după ce vei deveni mamă, şi simţi obişnuitul nod în gât şi îţi vine să trânteşti receptorul, dar nu o faci; nu mai vrei conflicte în viaţa ta.

Nu ştii la ce anume se referă când vorbeşte de egoismul tău. Poate la faptul că niciodată nu i-ai mulţumit că te-a crescut singură atâta timp? Ţi-ai dezvoltat cu mult timp în urmă un sistem de apărare împotriva înţepăturilor ei: închizi telefonul în mijlocul conversaţiei, sau n-o iei în seamă, sau pleci. E atât de epuizant să rămâi şi să continui lupta.

Ce s-a întâmplat, te întreabă Cole în seara aceea, ceva nu-ţi dă pace.

Nu ştiu, pur şi simplu nu mă simt în largul meu, îmi pare rău.

De ce nu te duci s-o vezi pe mama ta. Ia-ţi o pauză. Mergi să te sfătuieşti cu ea.

Îţi închipui căldura soarelui inundându-ţi plămânii; să-i înlocuieşti pe Gabriel şi pe taximetrişti cu lumina orbitoare din Rusia, să dormi până târziu, să fii aproape de mama ta, să-ţi pui ordine în viaţă. Căldura şi calmul prezenţei materne.

Da, îi spui lui Cole, da, de ce nu.

O suni din nou a doua zi.

Nu cred că e locul cel mai potrivit pentru o femeie însărcinată, spune ea. Condiţiile sunt foarte dure. E un loc încins şi prăfos, iar majoritatea drumurilor sunt neasfaltate.

Pur şi simplu am nevoie să plec din Londra. Te rog.

Bine, râde ea, bine. Te înţeleg.

Lecția 100

aerisirea este o procedură esențială

Spre o câmpie care a fost cândva o mare interioară. Acum, totul e acoperit cu un strat de sare, iar rămăşiţele vaselor care se zăresc din loc în loc te trimit cu gândul la scheletele animalelor preistorice ce zac ascunse în pământ. Pescarii au urmărit apa pe măsură ce se îndepărta de ei, încercând să ajungă la ea cu diguri uriaşe de beton, care seamănă cu nişte degete uriaşe. Dar, încetul cu încetul, apa s-a împuţinat, cu cât fluviul care o alimenta a fost secat de canalele şi digurile sistemelor de irigaţii întinse pe mii de kilometri, până când, într-o bună zi, marea a dispărut cu totul. Pe fostele ţărmuri ale mării, cruci cu trei braţe proferează acuze în numele pescarilor de mult plecaţi.

Şi singurii oameni care încă mai vor să vină în orăşelul prăfuit de la marginea câmpiei sunt paleontologii avizi după oase.

Avionul cu un singur motor aterizează pe o pistă de pământ şi, în cele din urmă, opreşte — cu precizia unei balerine — în dreptul unui terminal care seamănă cu o staţie de autobuz. Acoperişul său de tablă e copleşit de nemărginirea albastră a cerului. Lângă uşă, un bătrân udă cu furtunul nişte ghivece cu flori; a reuşit să le păstreze vii culorile neasortate, îngrijindu-le cu zelul unui proprietar de pub în toiul unei veri englezeşti. Se uită cu atenţie la unica valiza a pasagerei singuratice care coboară din avion, la hainele ei de oraş, la faţa ei. Îl saluţi doar cu un gest uşor din cap.

Mirosul apei împrăştiate pe ciment te poartă înapoi în copilărie, şi ridici bărbia spre cer. *Acesta* este aerul care îţi place, uscat ca pielea pergamentoasă a bunicii, şi simţi că, dintr-odată, trupul tău adoptă o postură mai dreaptă. Mama ta opreşte în parcarea terminalului într-un jeep oferit de sponsorii şantierului. N-ai mai văzut-o de foarte multă vreme. E un şoc să vezi cât a îmbătrânit. Supraveghetorul îşi ia la revedere, afişând un zâmbet cu un singur dinte; acum, totul e în regulă, eşti în grija mamei tale.

În timp ce vă îndreptaţi spre căsuţa ei din prefabricate, îţi dai seama că o să rămâi mai mult decât şi-ar dori ea. Te întrebi cât o să stai, dacă o să ai timp să te relaxezi.

Hainele ei sunt împrăştiate prin cameră, ceea ce te face să nu te simţi în largul tău. Peste tot, valize pe jumătate desfăcute şi teancuri de haine murdare nesortate. Nu reuşeşte să găsească un prosop curat printre rolele de folie de plastic cu pernuţe de aer, printre pungile de ipsos de la Paris, dălţile fine şi pensulele aruncate la voia întâmplării, şi îşi cere scuze că n-a făcut curat. A locuit singură prea multă vreme.

Dar nu contează. Vrei doar să vă înţelegeţi.

În prima noapte, chicotiţi împreună, în timp ce bucăţile de ciocolată belgiană pe care i-ai adus-o cadou vi se topesc în gură ca nişte norişori pufoşi. Acum e bine, şi o să fie la fel în următoarele două zile, ba chiar o săptămână întreagă, dacă ai noroc. Planul e

ca noaptea să dormi pe săturate, iar ziua să te relaxezi şi să duci o viaţa cât mai simplă. Sejurul debutează pe o notă plăcută: oamenii masivi care locuiesc în cele câteva barăci din jur se uită radios la pântecele tău. Ei, ce frumos, spun zâmbetele lor, ca şi când asta ar fi esenţa vieţii. Vizitezi şantierul încălţată cu nişte bocanci de munte şi cu o pălărie pe cap, iar şeful echipei de săpături insistă să iei loc pe scaunul lui pliabil. Dar, în scurtă vreme, mergi să te plimbi pe străzile prăfuite, fierbinţi şi pline de hârtoape ale oraşului, frecându-ţi vechea cută dintre sprâncene. Casa mamei tale absoarbe şi păstrează razele soarelui: pasta de dinţi e caldă, la fel ca deodorantul cu care te dai la subsuori. Întotdeauna ai tânjit după căldură, dar acum, pentru prima oară în viaţa ta, simţi că te copleşeşte. Copilul te-a schimbat atât de mult.

Dar nu suficient.

Pentru că amintirea lui Gabriel te urmăreşte chiar şi aici, chiar când înoţi în bazinul oraşului. Faci câteva ture în fiecare zi, împingându-te în marginea bazinului, întinzând picioarele la maximum şi simţind curburile muşchilor, în timp ce încerci să ţi-l ştergi din minte. Dar, în fiecare dimineaţă, te trezeşti tresărind şi întâmpini o zi aspră, cu o panică inexplicabilă în măruntaie. Oasele obosite ţi se ridică de pe pat, ca şi când s-ar fi luptat toată noaptea cu moliciunea saltelei, încordându-se, încercând să i se opună. Şi după şase zile, mama ta îţi spune că ţine foarte mult la singurătatea ei. Aşa se întâmplă de fiecare dată, se simte o încordare bruscă în glasul ei, şi amândouă explodaţi, şi te transformi într-o femeie căreia nu i se permite decât rareori să iasă la suprafaţă. De data asta, din pricina numelui pe care ai de gând să-l dai copilului.

Să nu-i dai numele tatălui tău, spune ea. Nu vrei să-ţi aminteşti tot timpul de un om atât de inutil ca el.

Încă are înmagazinată în ea multă ranchiună împotriva tatălui tău, după atâţia ani, pentru că — cel puţin asta e bănuiala ta — au fost legaţi cândva de o dragoste pasională. De multe ori, el e motivul certurilor voastre, şi te-ai săturat de această fundătură în care sfârşiţi

amândouă, e un scenariu care se repetă de douăzeci și cinci de ani. Încă e geloasă pe dragostea ta pentru el, simte că devotamentul tău e orb și prostesc, de aceea și-a petrecut întreaga viață încercând să te convingă de defectele lui. Era întotdeauna beat, deprimat, jalnic, nu făcea nimic cu viața lui, nu te iubea pentru că niciodată nu-mi dădea suficienți bani pentru tine, mi-a făcut viața atât de grea, vorbele sunt mereu aceleași, de când aveai zece ani, și n-au reușit decât să te îndepărteze de ea.

De ce revii mereu la reproșurile astea, o întrebi tu acum, m-am *săturat* de ele. Apoi, în șoaptă: Dacă nu ai grijă, n-o să mai rămână nimeni în viața ta.

Ești exact ca el, atacă ea. Incorigibilă, incorigibilă, amândoi sunteți la fel. Întotdeauna tati, tati, tati, și îți imită vocea plină de adorație de când erai mică. Niciodată nu-mi spui că mă iubești, niciodată nu-mi spui mulțumesc, niciodată nu-mi spui că-s cea mai bună mamă din lume. Habar n-ai cum e să trăiești în lumea reală.

Vorbele ei nu-ți spun nimic, de fiecare dată sunt aceleași expresii, care și-au pierdut cu ani în urmă capacitatea de a te atinge. Bineînțeles că, în trecut, i-ai spus că o iubești, dar niciodată nu pare convinsă.

Nu te-ar asculta nici acum, dacă ai ruga-o să înceteze. Nu-ți dai seama de ce ai crezut că sarcina va însemna o schimbare uriașă, vindecătoare în toate aspectele vieții tale. Te temi că relația cu mama ta va fi la fel până când una dintre voi va muri, că te va însoți mereu sentimentul că te lupți cu ea, că nu sunteți aliate. Trebuie să te îndepărtezi de răutatea din glasul ei, de degetul care împunge aerul, de furia de pe chipul ei. Ieși din casă, treci pe lângă grămezile de pământ ale șantierului, pe lângă crucile ce se înalță pe fostul țărm precum catargele unor vase fantomă, pe lângă fețele curioase ale localnicilor; mergi fără să știi încotro.

În cele din urmă, ajungi la singurul telefon public din localitate.

Schimbi ziua zborului de întoarcere.

Pleci fără să-ți iei rămas-bun. Nu e prima oară când faci asta.

Lecția 101

niciodată nu e prea târziu să exersezi autocontrolul

Îți descleștezi fălcile abia după ce decolează avionul. Te uiți pe geam și vezi ceea ce pare a fi un deșert care se întinde până la orizont, dar de fapt e un strat nesfârșit de nori. Ai o gaură neagră în viața ta, patru zile în care poți să dispari, oriunde, să faci tot ce-ți dorești. Patru zile secrete. Dacă ai fi mai nepăsătoare și mai curajoasă, l-ai suna pe Gabriel, te-ai ghemui la pieptul său și n-ai mai pleca din apartamentul lui.

Ajungi la Londra și te duci direct acasă, pentru că nu știi ce să faci cu libertatea ta, nu știi să profiți de ea. Ai nisip sub unghiile

netăiate, în cutele hainelor şi în păr; dar bineînţeles că particulele sale nu ţi-au netezit niciun pic asperităţile.

Lecția 102

viitoarea mamă intră, la sfârșitul primelor trei luni de sarcină, în una dintre cele mai încântătoare perioade din viața ei

Dar, în următoarele zile, îți revine toată bucuria sarcinii, nu poate fi oprită. Ești înconjurată de entuziasmul cunoștințelor, pe măsură ce îi anunți că urmează să ai un copil, e minunat să împărtășești vestea cu un cerc mai mare decât cel alcătuit din tine și Cole. Cunoștințele cu experiență te copleșesc cu sfaturi: vizitează cât mai mulți prieteni

în timpul sarcinii, pentru că după aceea nu vei mai avea timp, să nu te lupți cu somnul, să cumperi doar scutece de unică folosință, pentru că viața e prea scurtă, când intri în travaliu, să cânți în șoaptă *vaginul meu e un jgheab alunecos*, că nașterea nu are nimic elegant, că o să te simți ca și când ai face un căcat foarte mare, și râzi din toată inima, pentru că totul ți se pare nou și ciudat și unic. Și totuși, este povestea atâtor femei, încă de la începutul timpurilor, cea mai universală poveste dintre toate.

Nicio iubire nu se compară cu cea pentru copiii tăi, îți spune o prietenă care are deja trei, e ca un drog; ai fi în stare să mori pentru copiii tăi.

Nu te imaginezi renunțând la viața ta pentru cineva, nu-ți poți închipui o iubire atât de mare și de generoasă.

Pentru prima oară în viața ta, te uiți goală într-o oglindă înaltă și nu doar ca să-ți inventariezi defectele; pentru prima oară în viața ta, îți place cum arăți. Totul crește și se schimbă. Sfârcurile sunt mai închise la culoare, mai mătăsoase, mai mari. Părul pubian ți s-a îndesit și a căpătat o ciudată nuanță cenușie. Organele genitale sunt mai catifelate și mai umflate, ca și când ar fi dat în pârg. Pielea ți s-a pigmentat din loc în loc, ai pistrui pe față și pe mâini, iar pe pântece ți-a apărut o dungă groasă și închisă la culoare.

Cole și cu tine rămâneți treji până târziu în noapte, făcând glume despre ce muzică o să asculte copilul vostru, cu ce accent o să vorbească și ce nume o să-i dați. Alegeți Grăunte, apoi Bob, apoi Mango, în timp ce vă uitați împreună pe graficele de creștere a bebelușului. Ai auzit de bărbați care, din empatie față de soțiile lor, vomită, se îngrașă, au grețuri, se simt epuizați. Cole n-a pățit nimic din toate astea, dar uneori duce mâna la spate și împinge burta în față, cerând empatie, iubire și odihnă.

Și primește o pernă în cap.

Iarăși râzi mult cu el și te simți protejată în mica voastră lume închisă. Copilul, visul împărtășit, vă însuflețește pe amândoi. Te simți norocoasă că-l ai aproape.

Oare te poţi simţi mai singură decât atunci când naşti la spital fără soţul tău alături?

Decât atunci când iubeşti prea mult pe cineva?

Lecția 103

mierea pură e cea mai dulce dintre toate

Un mesaj pe robotul telefonic, după un control medical de rutină. Câteva clipe de tăcere, ştii că e el. Nu spune decât numele tău. Chiar când începuse să se transforme în amintire, când începuseşi să-ţi redobândeşti viaţa.

Telefonul sună din nou şi îl ridici imediat.

Bună, spune el.

Ţi se pune un nod în gât.

Ce mai faci, întreabă el.

Bine. Excelent.

Atât voiam să ştiu, spune el, mă întrebam ce mai faci, şi râde. Ce vrei de la mine, întrebi tu, ce vrei, iar Gabriel îţi spune că începuseşi să te transformi în altcineva, că erai ca Frumoasa din Pădurea Adormită pe cale să se trezească din somn, erai în floarea vârstei, străluceai, era minunat să te privesc, şi urmează o tăcere, apoi plescăi din limbă cu un aer plictisit, iar el spune bine, te las, ai grijă de tine, da, şi se aude un clic.

Străbaţi apartamentul încolo şi-ncoace, mângâindu-ţi pântecele, trecându-ţi palmele peste el iar şi iar, ca şi când ai vrea să ştergi ceva de acolo.

Lecția 104

țipatul, aruncatul cu lucruri și răutățile de orice fel sunt nedemne de o femeie

Vomiți și de douăsprezece ori pe zi, mai ales când ești obosită, și te întrebi dacă e firesc să se întâmple atât de des: pentru unele femei, da, spune medicul tău de familie.

Cole îți ține părul la spate când te apleci deasupra closetului sau îți dă repede găleata pe care o ții lângă pat și te șterge la gură și își lipește buzele de pântecele tău, spunându-i copilului să nu-i facă rău lui mami, apoi îi ții capul în palme multă vreme, și îl săruți

tandru pe creştet, în chip de mulţumire, căci niciodată nu l-ai apreciat ca acum.

Te întrebi cum va arăta copilul, dacă va lua câte ceva de la amândoi. Dacă două dintre degetele de la picioare le va avea foarte lipite unul de altul, precum braţele unei praştii, aşa cum le ai şi tu. Vrei să fie stângaci ca tine, să aibă zâmbetul mamei tale, vederea lui Cole şi calmul lui.

Dar vomiţi în continuare, ca şi când ai încerca să elimini vinovăţia din tine.

Lecția 105

soțiile tinere se numără printre cei mai importanți membri ai comunității, căci de sănătatea și inteligența lor depinde bunăstarea soțului, copiilor și servitorilor

Copilul te face să nu mai asculţi radioul tău preferat, pentru că nu mai suporţi ritmul duduitor al pieselor de dans. Copilul te-a apropiat de Bach. Încearcă să te încetinească, să te adâncească în liniște. Ce

se va întâmpla cu tine acum, că eşti pe cale să devii mamă? Oare te vei retrage şi mai mult din câmpul acţiunii, devenind un spectator al vieţii, oare vei trăi din fericirea celorlalţi? Aşa fac bătrânii, nu-i aşa? Şi mamele. Întotdeauna le-ai dispreţuit pe femeile care, după ce nasc, pur şi simplu se estompează — slabe, apatice, lipsite de strălucire —, întotdeauna ţi s-a părut că se dau bătute. Acum, dispreţuieşti ce erai înainte: femeia de carieră hotărâtă ca mai întâi să-şi trăiască viaţa, care se uita de sus la mamele tinere.

Noaptea, staţi tustrei în pat, iar tu îţi lipeşti pântecele de şalele lui Cole, cu copilul între voi, şi inspiri adânc. Cole îşi face griji pentru copil când pântecele îţi e inundat de râs, ceea ce se întâmplă des, sau când cari genţile de cumpărături pe scări, sau când te apleci să iei o haină murdară de pe jos.

Ei bine, poate ar trebui să mă ajuţi un pic mai mult, îl tachinezi tu, aruncând în el cu chiloţii săi murdari.

Şi chiar te ajută, într-o anumită măsură. Se preocupă mai mult de cumpărături şi de gătit, te surprinde cu mâncăruri pe care habar n-aveai că le ştie.

Nu uita că şi eu am trăit singur multă vreme, spune el după o friptură cu legume la wok, pe care ţi-o găteşte pentru prima oară.

Baţi bucuroasă din palme şi îi spui râzând: De acum înainte, o să găteşti doar *tu*, amice.

Stai un pic, râde şi el, asta o să dureze doar până se naşte copilul.

Iubirea voastră se reface, ca un os rupt.

Dar apoi vin orele dimineţii, livingul, singurătatea.

Un apartament din centru, îngrijit şi sărăcăcios, precum chilia unui călugăr. Goală, întinsă pe spate, pe covorul lui Gabriel. Capul ţi se sprijină de perete. Îţi înfigi degetele în părul lui, apropiindu-l încă un pic de tine, şi începi să te mişti sub buzele lui, coapsele ţi se deschid şi te împingi uşor în el, imboldul vine de undeva din adâncul

tău, îi apeşi capul şi mai mult, până când simţi că îi fuţi limba, şi ai vrea să te înghită cu totul, să nu se oprească niciodată.

Sarcina ţi-a modificat tonul fanteziilor. În ele nu mai e vorba de o femeie care abia dacă seamănă cu tine, nici de vreo experienţă extravagantă pe care nu ai vrea s-o trăieşti în viaţa reală: acum, e vorba de tine, de ce ai făcut deja.

Lecția 106

viitoarea mamă trebuie să-și asigure cât mai devreme cu putință serviciile unei asistente pricepute și ale unui medic bine pregătit

Spitalul unde mergi pentru primele consultații prenatale se află la periferia Londrei, are un aer victorian mohorât, iar ferestrele sunt înalte și soioase. Pe coridoare, porumbeii fâlfâie în razele de lumină

murdară, iar podeaua de la baie e pătată cu sânge. Cole a zis că la naştere nu va fi nevoie decât de o moaşă. Ţara asta e prea lăbărţată, spune el bombastic, suntem în secolul douăzeci şi unu, dar pare că am rămas tot în epoca lui Thomas Hardy. Vrea ce e mai bun; simţi deschizându-se deasupra ta umbrela protecţiei şi a posesivităţii sale, şi iarăşi te copleşeşte un val de vinovăţie, şi nu poţi să spui nimic, doar îi strângi braţul cu recunoştinţă.

Dar apoi, la prima ecografie, râsul revine, căci copilul se răsuceşte frenetic pe ecran, face tot felul de giumbuşlucuri, se dă peste cap şi dansează, iar în cele din urmă, ridicând mâinile, pare să se uite la voi doi cu chipul lui ciudat şi îndârjit.

Îţi dau lacrimile când primeşti confirmarea din partea medicului: nu, nu e doar rodul imaginaţiei tale.

Dar oare când vei începe să simţi în pântece răsucirile micului astronaut? În săptămâna a optsprezecea, deja devii nerăbdătoare, şi te simţi în continuare foarte obosită, te trezeşti epuizată şi nu poţi intra cum trebuie în noua zi. Te întrebi dacă starea asta o să treacă *vreodată*, dacă o să te simţi iarăşi normală. Poate că merită să plăteşti acest preţ ca să nu mai trăieşti niciodată singurătatea plină de panică ce te copleşea de Crăciun, pe vremea când nu aveai pe nimeni, iar inima ţi se umplea de crăpături. Un copil este, cu siguranţă, o poliţă de asigurare împotriva unei astfel de melancolii.

O suni pe mama ta. Ai hotărât să-ţi ceri scuze. Te-ai săturat până peste cap de tensiunea dintre voi, de povara pe care o reprezintă în viaţa ta; vrei să rezolvi odată problema asta. Trebuie să-ţi calci pe orgoliu şi să-i spui că îţi pare rău. Deşi nu ştii pentru ce.

Se simte atât de uşurată că ai sunat-o. E aşa o tristeţe în glasul ei, ca şi când ar fi fost tristă toată perioada cât n-aţi vorbit, şi tot ce vrea e să fiţi prietene — la fel ca tine. Niciuna dintre voi nu aminteşte de plecarea ta de la şantier, căci nu vreţi să zgândăriţi răni vechi.

Abia aştept să se nască, spui tu. Vreau să fie micul meu tovarăş. Simt că n-o să mai fiu niciodată singură.

Ah, spune ea, dar ca mamă poţi să te simţi extrem de singură. Nu ştiu dacă e bine să-ţi spun, dar nimic nu se compară cu durerea pe care i-o poate pricinui unei mame iubirea pentru copilul ei. O pauză. Mai ales când copilul o respinge. Încă o pauză. După tot ce a făcut pentru el.

Deci nu se poate abţine să nu ţi-o plătească, întotdeauna ţi-o va plăti, niciodată nu se va da bătută. Dar cum e cu părintele care îşi respinge copilul, îţi vine s-o întrebi, dar te abţii. Îi spui mamei tale că o iubeşti, repeţi că îţi pare rău şi o asiguri că vei mai suna curând. Încerci să ţii sub control o parte cât mai mare din viaţa ta, tot aşa cum Sylvia Plath îşi păstra neschimbat scrisul de mână — mereu frumos, mereu îngrijit —, oricât de zbuciumată i-ar fi fost viaţa.

Lecția 107

drenajul bun e una dintre primele necesități ale unei case sănătoase

În a douăzecea săptămână, îi simți însufleţirea.

Aşa îi spune mama ta, şi îţi place grozav acest cuvânt: copilul se întinde şi se răsuceşte în tine, şi simţi pentru prima oară dansul său minunat. Mici fiori seismici îţi străbat pântecele, şi îţi plimbi mâna peste umflăturile pielii, în timp ce copilul dă din mâini şi din picioare.

Deseori, pe seară, simţi prin piele o lovitură — năzdrăvanul! —, iar dacă e prin preajmă, Cole vine repede la tine, dar copilul deja s-a întors şi n-are chef să repete mişcarea, deja are o minte proprie. Şi dintr-odată te loveşte cu entuziasm, ca o pisică ce se joacă cu un

ghem de lână; *acum*, îi spui lui Cole, *repede*, iar mâna lui ţi se lipeşte de piele şi copilul se cuminţeşte, se linişteşte brusc, ca şi când i-ar asculta atingerile. Cole deja îşi iubeşte copilul din tot sufletul.

Îl săruţi tandru pe soţul tău, pe buzele sale moi. Te simţi atât de sexy, o femeie împlinită, şi îţi doreşti un bărbat aproape, dar Cole nu poate fi convins să facă dragoste cu tine; se teme ca nu cumva să-l lovească, se teme ca nu cumva copilul să se afle prea aproape de locul unde ar intra. Nu-l poţi convinge că nu are de ce să-şi facă griji, că pruncul nu este aşa o povară pentru tine. Dar multă lume se gândeşte la tine într-un singur mod: ca la purtătoarea unei noi vieţi. Nu trebuie să ai pofte sexuale, eşti mamă.

Cole îţi şopteşte în somn că vei fi o mămică minunată, iar tu zâmbeşti în vis.

Apoi te trezeşti tresărind.

Lecția 108

nu e bine să-i alini pe cei care te roagă, pentru că, în felul acesta, îi poți încuraja să mintă, să te inducă în eroare și să fie leneși

Sâmbătă după-amiază. Staţi întinşi pe canapea şi citiţi ziarele şi revistele împrăştiate în faţa voastră. Telefonul. N-ai cum să înhaţi receptorul, eşti prea departe.

Pe robotul telefonic, se aude numele tău, rostit pe un ton plin de speranţă. Doar numele tău, de două ori.

Vocea spune totul.

Ochii ţi se închid şi te gândeşti la capacitatea dezarmantă de a iubi deschis, de a-ţi mărturisi nevoia prin simpla intonaţie, şi ce rară este această calitate la un bărbat; te gândeşti la cât de mult te poate slăbi o iubire foarte sinceră, la cât de vulnerabil şi de fragil poţi deveni din pricina ei. O astfel de dragoste îl poate face pe cel iubit să-ţi întoarcă spatele. Apoi te gândeşti la Cole. Deschizi brusc ochii.

Gabriel îşi croieşte drum cu forţa în căsnicia ta.

Lecția 109

secretul unui cămin sănătos

Cole doar se uită la tine.

Nu e nimic serios, spui tu, cuprinsă de un val de indignare, e doar o dragoste caraghioasă.

E tipul de la bibliotecă, nu-i așa? Actorul îndrăgostit de tine?

Nu, *nu*. De ce te gândești mereu la el? Mi-e doar prieten, la fel ca toate celelalte cunoștințe de la bibliotecă, face parte din gașcă. De fapt, nici n-am mai vorbit cu el de ceva vreme, pentru că începea să devină ciudat, ai înțeles?

Apoi te trezești întrebându-l: și ce-a fost cu Theo până la urmă, nu mi-ai explicat niciodată, nu mi-ai povestit niciodată ce s-a întâmplat la micile voastre întâlniri intime de prin baruri. Și de ce *pizda*

mă-sii încă te mai vezi cu ea? E prima oară când îi vorbeşti pe un astfel de ton — până acum, îl foloseai doar cu mama ta. Pare că vrei să sari la jugulara soţului tău şi să i-o smulgi cu totul. Ce-ai făcut cu ea? Spune! Ce-ar fi să lămurim odată chestia asta — şi dai la iveală o urâţenie pe care nu o poţi înfrâna, care trădează frumuseţea pântecelui tău rotunjit. Toată furia şi umilinţa şi frustrarea care s-au acumulat în tine de la Marrakech încoace ies, în sfârşit, la iveală. Îi spui lui Cole că e un mare ratat, că e cât se poate de plicticos, un râcâitor de vopsea ridicol, atât, că n-are o lume în afară de slujba şi apartamentul lui, că n-are aproape niciun prieten, şi că îl urăşti, îl *urăşti*, nu ştii de unde izbucnesc toate aceste vorbe, le auzi desprinzându-se de pe buzele tale şi nu le poţi stăvili, şi ce ai făcut cu Theo, spune, ce-ai făcut cu ea, repeţi tu umblând prin living ca o hienă într-o cuşcă, apoi Cole vine în spatele tău, te ridică în braţe şi te strânge de sub pântece, atât de tare, încât te doare, te ridică de parcă s-ar pregăti să te azvârle pe podea, să vă nimicească pe amândoi, pe tine şi pe copil.

Taci, taci, *taci*, ţipă el.

În clipa aceea, înţelegi cum de ajung bărbaţii să se arunce cu maşina de pe o stâncă şi să-şi gazeze copiii în maşină.

Copilul, copilul, e tot ce poţi spune, împingându-i mâinile, încercând să scapi din strânsoarea lui, copilul, copilul.

Cole te pune jos. Îşi lipeşte palmele de perete ca şi când ar încerca să-l sprijine. Are capul plecat. Nu-i poţi vedea faţa. Te prăbuşeşti pe canapea. Închizi ochii.

În living pluteşte o linişte încordată.

Îl întrebi pe Cole dacă a mirosit vreodată capul unui copil, nu-ţi dai seama de ce îl întrebi asta şi nu ştii ce să faci mai departe, dar brusc te cuprinde o tristeţe imensă, te umple ca pe un pahar, până la gură. Cole nu se uită la tine, îţi spune să nu fii caraghioasă, de ce dracu' ar fi mirosit vreodată *capul* unui copil.

Nu ştiu, nu ştiu, spui tu cu glas scăzut.

Eşti un om îngrozitor, spune el.

Știi că e adevărat.

Cole iese din cameră. Nu faci nicio mișcare. Îți dorești din tot sufletul să poți retrage tot ce ai spus, să poți aspira vorbele ca pe un balon din gumă de mestecat. Dar cuvintele ți s-au lipit de față și de căsnicie, și nu știi dacă vor putea fi șterse vreodată.

Lecția 110

lumea trebuie prevenită foarte apăsat cu privire la pericolul administrării de medicamente necorespunzătoare

Cole iese din apartament. Trânteşte uşa. Zgomotul e dureros. E prima oară când trânteşte uşa. Se întoarce după o oră şi, fără să te ia în seamă, traversează livingul cu paşi mari, mergând direct în dormitor. Tresari când auzi bufniturile scurte şi ascuţite ale sertarelor şi ale uşilor de la şifonier trântite. Tresari, dar nu-ţi iei privirea de la

televizor. Apoi trece pe lângă tine fără să-ţi spună nimic. N-a jucat niciodată acest joc, nu s-a întâmplat niciodată să nu-ţi vorbească.

Uşa de la intrare se închide cu zgomot.

Linişte în apartament. Mergi în dormitor. Te uiţi să vezi ce a luat. Toate lucrurile care îi sunt indispensabile: ceasul deşteptător, agenda personală, butonii primiţi de la bunicul lui, încărcătorul pentru telefonul mobil.

Inima ta duduie, inima ta duduie.

Te aşezi pe pat, în tăcerea apăsătoare. Stai aşa multă vreme şi, la un moment dat în acea noapte foarte lungă, te apropii de fereastra dormitorului şi, de la înălţimea ei, te uiţi la trotuarul îndepărtat şi te gândeşti la toate lucrurile ferme şi sigure care au dispărut din viaţa ta. Inspiri aerul nopţii. Te uiţi în lungul străzii. Nu se vede niciun om, nicio maşină, niciun pic de viaţă, totul e liniştit.

Te aşezi din nou pe pat. Auzi murmurul liniştii, căci restul lumii e adâncită confortabil în somn.

Te simţi insuportabil de singură.

Deci aici te-a adus viaţa. În acest moment, în care stai pe marginea patului, însărcinată şi complet singură. Ţi se pare că tu eşti vinovată. Pentru prima oară, ce ai făcut cu Gabriel ţi se pare o trădare. Te-ai scuzat multă vreme, spunându-ţi că nu tu ai fost cea care a izbit cu barosul în căsnicie.

Dar acum, aici, părăsită de Cole, ţi se pare că ai făcut ceva prostesc şi rece şi distructiv. Ţi se pune un nod în gât, ochii ţi se umezesc şi strângi buzele cu putere.

Îl suni pe Cole, dar are mobilul închis.

Lecția 111

pentru a-și păstra sănătatea, orice fată trebuie să-și strângă patul și să-și țină camera curată

A doua zi, niciun telefon. Suni la studioul lui Cole, să vezi ce face, și pretinzi că ești un client. A plecat de la studio. Îți lași numărul de mobil. Nu te sună nimeni înapoi.

Copilul se răsucește și se întinde înăuntrul tău, vesel ca o focă, fără să știe nimic din ce se întâmplă. Îți imaginezi cum ar fi să-l naști singură, să îl ții în brațe pe patul de spital înalt, înconjurată de familiile fericite și gălăgioase de la celelalte paturi, de florile și

ursuleții și discuțiile lor. Iar în cele din urmă te vezi pe tine singură, zâmbind discret.

Nu s-a întâmplat niciodată ca soțul tău să nu te sune.

Lecția 112

florile vorbesc sufletelor generoase într-o limbă miraculoasă

În a patra zi, sosește o scrisoare expediată de la studioul lui Cole. E la Roma, a preluat o comandă pe care o amână de mai multă vreme. Ți-a pomenit de ea cu vreo două luni în urmă, o modestă *Coborâre de pe cruce*, aflată în posesia călugărilor iezuiți. Onorariul e mic, iar lucrarea nu e de valoare. Cole ți-a arătat fotografii, și ții minte că ai fost uimită de răsucirea ciudată a trunchiului, susținut de mâinile grijulii ale celor care coboară trupul de pe cruce. Ceva nu era în regulă, artistul a desenat anatomia greșit, ca și când ar fi lucrat din memorie, nu după un model real.

Scrisoarea îți spune că, pentru moment, Cole nu poate fi contactat și că nu a spus când se va întoarce. A fost trimisă de asistentul lui. Nu poartă semnătura soțului tău. Și nici nu ți-l poți imagina dictând-o cuiva — ar fi fost atât de crud, de impersonal și de urât. Ai gura uscată, iar degetele cu care ții scrisoarea par foarte ușoare, ca și când ar fi detașate de tine. N-a procedat niciodată în felul ăsta.

Nu știi ce să faci, nu știi ce urmează.

Îi suni pe părinții lui și lași un mesaj pe robotul telefonic, rugându-l să te sune — detești faptul că trebuie să apelezi la ajutorul lor. Umbli prin apartament și îți dai seama cât de puține urme lasă Cole. Întotdeauna îl îmboldeai să facă puțină curățenie: să-și adune revistele, să-și sorteze scrisorile și facturile. Tot ce a rămas în urma lui sunt câteva grămăjoare de mărunțiș și un teanc de chitanțe, iar acum, dintr-odată, ți se pare că e insuficient, și te enervează că l-ai strunit atât de mult. Speli cearșafurile și fețele de pernă ca să îndepărtezi mirosul lui discret, după care regreți impusul de a scăpa de urmele lui.

Îl vrei înapoi pe Cole. Foarte mult.

Te sună mama ta. Voiam doar să văd ce mai faci, spune ea, și această tandrețe neobișnuită din partea ei îți umezește ochii, iar lacrimile ți se preling pe obraji.

Vin la tine, spune ea, o să dureze un pic să-mi programez zborul.

Timp de două săptămâni, e alături de tine, având grijă ca în apartament să fie tot timpul flori proaspete. Îți face câteva oale de supă de casă și le pune în bidoane, umplând frigiderul cu ele, așa cum face și la ea acasă. Îți pregătește câte o ceașcă de ceai fără să aștepte să-i ceri; și e exact așa cum îți place: foarte slab și cu lapte — în toți anii de când sunteți împreună, Cole n-a reușit să învețe asta.

Timp de două săptămâni, te ghemuiești lângă ea în patul din dormitorul pentru oaspeți; n-ai mai făcut asta de când aveai zece ani. Mama ta nu știe tot ce s-a întâmplat între tine și Cole, ci doar că

a plecat valvârtej şi că nu ştii când se va întoarce. Dedicarea ei faţă de tine te pune pe picioare. Acum ştii că mama ta se descurcă cel mai bine când eşti vulnerabilă, epuizată, când lucrurile au scăpat de sub control. Relaţia voastră s-a simplificat, reducându-se la nevoia fundamentală a unui copil de a o avea alături pe mama sa şi, astfel, neînţelgerile dintre voi au încetat, furia s-a împrăştiat. Nu ştii cât va dura acest armistiţiu, dar vrei să profiţi cât mai mult de liniştea pe care o prilejuieşte.

După două săptămâni, trebuie să plece, nu şi-a putut lua liber mai mult de atât. Nu vrea să plece, dar îi spui că nu are încotro. Ar trebui să încerci să munceşti din nou, spune ea, în timp ce aşteaptă taxiul. Să ai iarăşi un scop în viaţă.

Afişezi un aer sceptic.

Nu, nu mă refer la predare, râde ea. Dar trebuie să iubeşti şi altceva în viaţă, în afară de un copil şi un bărbat, pentru că ei întotdeauna îţi vor frânge inima.

Ha! Şi de ce să mă apuc?

Nu-ţi poate spune ea ce să faci. Taximetristul sună la interfon.

Am început să scriu ceva, îi spui tu, dar n-am ajuns foarte departe. E o versiune modernă a cărţii pe care am primit-o de la bunicul. O privire onestă şi cuprinzătoare asupra unei căsnicii — ce ar putea gândi o femeie, dar n-ar avea curajul să spună niciodată.

Cole ştie, întreabă ea.

Nu, nu chiar. Ştie că lucrez la o carte, dar habar n-are despre ce-i vorba în ea. Nu vreau să-l rănesc. Cred... cred că ar fi devastat. Nu ştiu ce ar face.

Atunci public-o anonim, spune ea, iar taximetristul sună încă o dată. În felul ăsta, n-o să aibă nimeni de suferit.

Lecția 113

bancnotele sunt bani de hârtie

Niciun semn de la Cole.

Niciun telefon de la Gabriel, după cel care ţi-a aruncat lumea în aer.

Dar, în adâncul tău, se plămădeşte o nouă viaţă, o nouă forţă, ce concurează cu bărbaţii. Acum, pântecele tău a devenit public, e atins de multe mâini şi, în mijlocul dezordinii ce domneşte în viaţa ta, simţi că te îndrăgosteşti de un trup care nu mai seamănă cu al tău. E frumos şi îngrozitor ce-ţi face copilul, această frumuseţe presupune multă violenţă, e ceva fascinant, erotic, obscen.

Cum de ţi se poate întinde pielea atât de mult? Oare va mai fi vreodată ca înainte sau va rămâne fleşcăită şi ridată ca o traistă?

Nu ţi-ai dat jos verigheta; nu vrei o asemenea complicaţie, ar fi un gest prea categoric, prea abrupt, care, în mintea ta, ar elimina posibilitatea de a îndrepta vreodată lucrurile. Cel puţin, banii continuă să-ţi intre în cont, dar mama ta are dreptate, trebuie să-ţi găseşti o ocupaţie care să-ţi placă, care să-ţi umple viaţa.

Să-ţi continui cartea, dacă poţi. Pare să fie ultima ta şansă, înainte să fii copleşită de maternitate, înainte ca propria ta viaţă să se estompeze, în timp ce o alta capătă forţă. Şi, poate, înainte ca banii să se oprească. Dintre toate lucrurile care ţi s-au întâmplat în ultima vreme, renunţarea la independenţa financiară a fost decizia cea mai grea. Acum, nu te simţi deloc la largul tău când te gândeşti că eşti atât de îndatorată faţă de altcineva — această dependenţă îţi poate submina toată încrederea în tine însăţi.

Şi Gabriel.

Amintirea lui îţi şopteşte neîncetat de când ţi-ai redescoperit nevoia de a avea un ţel. Eşti însărcinată în luna a şaptea şi ştii că nu e bine să-l doreşti, să-l readuci în viaţa ta. Vrei să-l suni. Timpul a estompat intensitatea după-amiezilor petrecute în apartamentul lui, dar nu destul. Căci intensitatea prezenţei lui revine, din ce în ce mai des, iar şi iar, precum valurile la ţărm.

Lecția 114

importanța aerului proaspăt

Un weekend afară din oraș, în Costwolds, un sejur între fete la un hotel balnear. La volan e Martha, care conduce cu viteză pe drumurile înguste, pentru că vrea să ajungeți înainte să se lase întunericul. Cerul e colorat în benzi late de lumină aurie și sângerie; în Londra nu e niciodată așa. Sau poate pur și simplu nu te uiți spre cer.

Ce mai face gașca, întrebi tu.

Ah, bine. Julian mai are un pic și predă cartea, cu mult înainte de termen, desigur. Tim a trebuit să renunțe pentru o vreme și s-a întors pe șantier — a terminat avansul pe care îl primise. Natalie, biata de ea, e la a șaptea rescriere, a ajuns în etapa aia îngrozitoare când ești convins că n-ai să o scoți la capăt.

Şi Gabriel, întrebi tu, încercând să-ţi ascunzi inflexiunea vocii.

Nu mai ştiu nimic de el, spune Martha, dar sigur o să revină la un moment dat. Doar ştii cum dispare dintr-odată şi reapare când te aştepţi mai puţin. Cred că e în Spania, habar n-am cu ce treabă.

Îţi sprijini picioarele goale de bord, cu coapsele lipite de pântece, şi te gândeşti la clipele când te-ai simţit cel mai liberă în viaţa ta — de fiecare dată singură —, când te-ai simţit plină de viaţă şi atentă la tot ce se întâmplă în jur. Oare vei mai trăi astfel de momente? Martha loveşte volanul cu mâna şi spune: bineînţeles, dar să iei copilul cu tine — aşa fac întotdeauna mamele.

Gândeşte-te la mama ta, spune ea, care a colindat lumea cu copilul legat la piept.

Da, poate că ai dreptate.

Dar tu nu eşti mama ta. Acum te simţi ancorată. Nu-i poţi explica asta Marthei — o femeie care nu şi-a dorit niciodată un copil, care spune că nu poate face ordine nici în viaţa ei, darămite în viaţa altuia. Peste vreo două luni, nu vei mai deţine asupra vieţii tale un control la fel de strict ca până acum, poate că va trebui să te supui voinţei altcuiva. Vei fi purtată prin viaţă de un copil, va trebui să-ţi asumi rolul de părinte.

Cerul se stinge, culoarea a dispărut aproape complet. Îi spui Marthei că nu ai avut nici energia, nici încrederea necesară să-ţi continui cartea, că te temi că nu o vei mai duce la capăt, pentru că deja e prea târziu.

Sigur vei găsi o cale, râde Martha, dacă îţi doreşti cu adevărat. Scrie ca şi când ai fi pe moarte, am auzit că e un excelent mijloc de a te motiva.

Te uiţi pe geam. Dinspre orizontul întunecat, amurgul priveşte pe furiş, ca prin crăpătura unei cortine. Cole încă n-a dat niciun semn. I-ai sunat pe părinţii lui şi le-ai spus pe robot că e vorba de ceva urgent — de trei ori. I-ai rugat să-i transmită că îl iubeşti. Nu te-au sunat. Nici nu credeai că o vor face. Eşti suficient de în vârstă şi ai trecut prin suficient de multe cât să nu te mai aştepţi ca lucrurile pe care ţi le doreşti să se întâmple. Trebuie să le faci tu singură.

Lecția 115

pe vreme ploioasă, poți fi constrâns să faci sport doar în spații închise

Te mişti cu lentoarea unei vaci, ai devenit enormă şi mergi legănat. Sânii ţi s-au umflat atât de tare, încât ai trecut de la cupa D la cupa G — iar la mărimea asta nu există niciun sutien sexy sau măcar de culoare neagră. Eşti din ce în ce mai greu de recunoscut şi, încetul cu încetul, te transformi în gravida generică. Pierderea stimei de sine e bruscă şi drastică. Oare te vei simţi minimalizată ca mamă? Vei deveni invizibilă?

Dar, în mijlocul acestor incertitudini, simţi un impuls creator. Te întorci la bibliotecă. Stai în faţa laptopului, faci însemnări. Copilului

nu-i place să lucrezi, se zvârcolește și dă din picioare când te așezi pe scaun, ca și când ar spune: hei, întoarce-ți atenția la *mine*. Dar nu poți, nu încă. Te gândești la anonimat: are o reputație atât de proastă, e modalitatea adoptată de răpitori, criminali, șantajiști și femei care vor să dea la iveală o parte din viața lor secretă — să se înfățișeze în toată goliciunea lor. Hotărârea de a nu-ți pune numele pe carte îți dă o libertate încântătoare, îndrăzneață: n-ai putea să scrii ce vrei, dacă ar trebui să semnezi cu numele tău, întrucât consecințele în plan personal ar fi prea însemnate. Te pricepi atât de bine să ascunzi adevărul în viața de zi cu zi: ce gândești în sinea ta, ce îți dorești în sinea ta. N-ai nicio îndoială că și autoarea ta elisabetană simțea o constrângere asemănătoare. Altminteri, și-ar fi pus numele pe carte.

Te sună.

Îl asculți pe robotul telefonic, nu îndrăznești să ridici receptorul, căci ți-e teamă de ce ar putea spune și ai nevoie să-ți aduni gândurile.

Se întoarce acasă într-o săptămână.

Niciun pic de iubire în glasul lui, un ton abrupt și rece.

Noaptea te împresoară.

Deci nicio scuză, nicio explicație. Nici măcar că speră să vă simțiți bine, tu și copilul.

Ai la dispoziție doar o săptămână. O săptămână în care să-ți împrospătezi puterile, ca să poți reintra în viața de soție, căci la asta se așteaptă, nu? Și tu la fel. O săptămână în care să te răsfeți, să fii complet egoistă, să faci tot ce poftești: e ultima șansă pe care o vei avea multă vreme de acum încolo. În trecut, ți s-a întâmplat de multe ori ca iubiți care nici măcar nu-ți mai răspundeau la telefon să te sune dintr-odată, numai pentru că mai voiau un futai scurt cu tine. Și de fiecare dată spuneai da.

Vrei să trăiești ca acei bărbați, măcar o dată.

Abia aduc vorba despre putere și autoritate, că mă și trezesc întreruptă de câte un bărbat care încearcă să-mi închidă gura cu acel blestem abătut asupra femeii: Dorința ta să fie supusă soțului, și el îți va hotărî destinul.

Lecția 116

cum să tratezi bolile încă din faza incipientă

Seara următoare, sâmbătă. Te uiți fără chef la un documentar despre regele Edward și Doamna Simpson. Ai alături o ciocolată neterminată — e sfărâmicioasă, nu-i suficient de moale. Starea ta sufletească — neagră ca noaptea. Închizi televizorul.

Plagiezi apatia lui Cole.

Te întorci la cartea ta — ai început *M-am simțit singură doar cât am fost căsătorită*, de Martha Gellhorn —, dar o închizi după câteva clipe, dai fuga la telefon, și degetele tale formează imediat numărul care ți-a rămas mult prea bine întipărit în minte, iar el răspunde

aproape imediat. Îi auzi vocea familiară spunând alo şi simţi că ţi se topesc viscerele.

Sunt eu, spui tu.

Bună, spune el, ce mai faci, iar seninătatea din glasul lui îţi spune tot ce vrei să ştii. Are un ton calm. S-a vindecat, a trecut mai departe; ţi se strânge inima.

Vreau să te văd, spui tu, încercând să-l prinzi în mreje.

Râde. Mi-ar plăcea, dar mâine plec în Spania, am avion dis-de-dimineaţă.

Ah.

Aproape că am terminat scenariul. Luni seara mă duc la o coridă, să mă mai documentez un pic.

Ce bine, abia îţi dai seama ce spui, nu vrei decât să stea cu tine la telefon, nu vrei să rămâi fără el, nu vrei să petreci singură noaptea asta.

Şi unde se ţine corida?

La Chiclana, o mică localitate de lângă Sevilla. Acolo şi-a început tata cariera.

Oh, minunat.

Altă dată, poate?

Da. Sigur.

Apoi închizi.

Deci nu mai e tentat să încerce.

Iar tu îl vrei mai mult ca niciodată.

Lecția 117

cum își grăbesc oamenii moartea?

Cam o oră depărtare de Sevilla.

Ultima săptămână de sarcină în care ai voie să zbori.

Nu-ți dai seama de ce ești aici, dar este extraordinar să faci ceva atât de nesăbuit și impetuos și temerar și pripit, să nu te mai cenzurezi deloc. Știi că nu e bine să-l atragi iarăși în cursă, dar gândul nu e suficient pentru a te împiedica.

Ce vale a dorinței e săpată în adâncul tău? Să vrei să faci asta tocmai acum, când soțul tău urmează să se întoarcă acasă, iar copilul va intra curând în viața ta.

E o greșeală, dar nu ești sigură că te poți abține: îți îngădui un ultim acces de egoism pur, înainte să te dedici cu totul nevoilor celor din jur.

Arena e foarte mică, prăfuită, temporară, împresurată de tumultul multicolor al unui bâlci. Nu e cum îți închipuiai. De o parte, e aglomerația și hărmălaia unei alei cu tot felul de atracții, iar de cealaltă parte un montagne russe care își poartă huruind încărcătura de capete țipătoare. Trasezi o linie pe bilet cu unghia degetului mare. E foarte cald, aerul e încins și uscat. E șapte și jumătate seara, dar soarele încă are putere. Copilul ți se răsucește în pântece; speri că se simte bine. În tribunele soioase domnește atmosfera vulgară de la luptele de cocoși. În jurul tău, pe băncile aspre de lemn, sunt împrăștiate grupuri de bărbați de vârstă mijlocie, veniți să se distreze. Te uiți cu atenție la ei, căutând din priviri chipul lui Gabriel, stăruind chiar și asupra trupurilor celor mai puțin asemănătoare cu al lui. Ești îmbujorată, cu pântecele foarte umflat, în mod evident o străină, habar n-ai ce va urma. N-ar trebui să fii aici.

Îl dorești, pur și simplu. Merită să faci orice sacrificiu ca să simți clocotindu-ți în sânge o asemenea dorință. O orchestră amărâtă începe să cânte muzică de fanfară, iar tu te apleci în față, curioasă ca un copil — Gabriel ți-a povestit atât de multe despre asta. Un taur intră reținut în arenă. Întotdeauna ți-ai închipuit acest animal ca fiind masiv, negru și strălucitor, năpustindu-și coarnele spre dușman ca o locomotivă, dar cel pe care îl ai în fața ochilor e mic, maro, slab și rătăcit. Te uiți în jur, la șirurile de bănci.

În arenă, patru tineri aleargă de colo-colo, împungând și ațâțând taurul, ascunzându-se apoi în spatele a patru panouri de lemn. Nimeni nu pare să dețină controlul, nici omul, nici animalul, totul pare o farsă, o pantomimă, nu te așteptai la așa ceva.

Ochii ți se opresc asupra unei siluete care nu se poate să nu fie a lui — îi recunoști umerii colțuroși. Se află de cealaltă parte a arenei. A ajuns mai târziu, cu un grup de bărbați ce par să-i fie rude. Inima îți bubuie în piept, sângele îți zvâcnește la tâmple.

O ultimă lecție, o ultimă experiență, asta e tot ce-ți dorești, înainte ca soțul tău să se întoarcă acasă.

În arenă intră un bărbat mai în vârstă. Ține în mâini două bețe lungi împodobite cu panglici de hârtie colorată — au un amuzant aer festiv. Duce bețele deasupra capului, ridicându-se în vârful picioarelor, și le înfige cu iuțeală în grumazul taurului, ca un dirijor care termină o arie cu un gest teatral. Animalul e cuprins de furie. Sângele gros și roșu strălucește în soare ca o dâră de vopsea, prelingându-se pe blana transpirată. Gabriel strigă odată cu toată lumea. Îți e foarte cald. Ți-l imaginezi transpirat, ai vrea să-ți plimbi limba pe trupul lui. Simți în abdomen fiori ca niște fulgere — pântecele tău pare să se fi transformat într-o boltă cerească ce adăpostește o furtună venită de departe. Aerul de farsă a dispărut. Simți copilul răsucindu-se în tine cu lentoarea unei balene. Pui mâna pe burtă, încercând să-l liniștești: Gabriel încă nu știe că ești însărcinată. Taurul a făcut spumă la gură, e din ce în ce mai obosit, îi auzi gâfâitul, îi vezi sângele, dezorientarea. Intră matadorul. E mic, caraghios de mic. E îmbrăcat în haine sobre, de culoare cenușie, și se mișcă foarte teatral — te trimite cu gândul la un antreprenor de pompe funebre. Are penisul lipit de coapsă, iar pantalonii îi vin foarte strânși pe picior, ca să nu existe niciun pliu în care s-ar putea agăța cornul taurului — știi toate astea de la Gabriel, și îți amintești că te-au trecut fiorii când ți le-a povestit.

Vrei să te ridici și să-ți croiești drum până la el, să te strecori în micul lui grup, dar ar trebui să sari peste prea multe perechi de genunchi. Rămâi cu privirea ațintită asupra lui, în timp ce el urmărește lupta cu sufletul la gură. Ai mai văzut această intensitate: în apartamentul lui din Londra, când îți suflecai mâneca pentru buzele lui, când îi desfăceai cureaua.

Matadorul ademenește taurul, obligându-l să se răsucească tot mai aproape de el, pare că se ating unul de altul. S-a stabilit o relație intimă între ei, matadorul îi vorbește taurului, iar tu te apleci în față să auzi ce spune, Dumnezeu știe de ce, oricum n-ai înțelege. Din când în când, orchestra de lângă tine lansează câte un comentariu muzical, ca un pianist leneș care acompaniază un film mut. Taurul se întoarce din ce în ce mai greu, iar acum i se ghicește limpede vârsta. Gabriel ți-a spus că animalele folosite la coridă nu au niciodată mai

mult de patru ani, dar cel din arenă pare mai bătrân şi mai obosit de atât; poate că au trişat un pic pentru acest eveniment de provincie. Taurul e epuizat, simte înfrângerea. Matadorul ascunde la spate o mică sabie şi face o întoarcere elegantă în faţa lui, iar animalul îl atacă iar, şi Gabriel strigă odată cu ceilalţi. Pare o înfruntare nedreaptă; ţi se face scârbă. Îţi mângâi pântecele şi te gândeşti la viaţa care dospeşte în tine, şi îţi imaginez un copil speriat, lipsit de apărare, cu destinul pecetluit. Nu-ţi place acest spectacol. Când ţi-a vorbit despre coridă, Gabriel ţi-a descris o cu totul altă lume: o lume a disciplinei, a curajului şi frumuseţii, dar ce vezi în faţa ochilor este extrem de trist, şi ţi se pare uluitor. E o înfruntare laşă. Plicticoasă. Prea multă nemişcare şi aşteptare, prea mult măsurat din priviri şi prea multe gâfâituri.

Matadorul coboară vârful sabiei şi o înfige în grumazul lat al taurului, apoi îşi arcuieşte trupul, precum tuşa unui caligraf asiatic. Taurul e înnebunit, se zvârcoleşte, inima lui mare plesneşte. Cade în genunchi. Se răstoarnă pe o parte. Cuprins de agonie, ridică încă o dată capul.

Ai văzut destul.

Coastele animalului încă zvâcnesc, ochii i se învârt în orbite, are o expresie uluită: cine sunt aceşti barbari? Îi este înfipt în grumaz un pumnal care îi secţionează coloana vertebrală şi, în sfârşit, capul lui încordat cade la pământ. Uciderea a fost dificilă, a trebuit înfrânt un spirit de luptă foarte puternic.

Te uiţi la Gabriel. Te ridici în picioare, înălţându-te din spatele bărbaţilor ghemuiţi pe bănci, nu vrei să mai stai. La început, nu te vede, vorbeşte şi râde, ţinând pe după umăr un bărbat, un unchi sau un văr, poate. Dar, în cele din urmă, te vede.

Se opreşte din vorbit.

Se înroşeşte, intens.

Dă discret din cap, în semn de recunoaştere. Un gest de o intimitate aproape insuportabilă, ca şi când n-aţi fi decât voi doi în tribune. Un gest care îţi spune tot ce vrei să ştii: că nu va trebui să te străduieşti, că va spune da.

Te priveşte prea lung, însoţitorii lui se uită la el şi încearcă să-şi dea seama ce i-a atras atenţia.

Lent, foarte lent, iei loc.

Tremurândă. Umedă.

Lecția 118

să nu cumperi niciodată un lucru pe care nu-l poți plăti

Mai sunt cinci tauri. Dar nu mai suporţi să vezi nicio luptă. Voiai cu totul altceva, corida din imaginaţia ta: întrecerea fascinantă dintre om şi fiară, frumoasele şiretlicuri din dansul matadorului, puterea invincibilă a taurului.

De ce te simţi atât de dezamăgită?

Te aşteptai cumva să dezlegi misterele bărbatului macho, poate chiar secretele lui Gabriel? Matadorii şi-au făcut sarcina foarte uşoară, şi nu te aşteptai la aşa ceva.

Cum se explică uimitoarea slăbiciune a tuturor bărbaților pe care i-ai cunoscut îndeaproape? Se smiorcăie atunci când sunt bolnavi. Au nevoie ca femeile să le ceară sfaturi. Vor să fie ajutați să-și cumpere haine. Să fie programați la frizer pentru că ei n-au chef să sune. Sunt incapabili să ridice telefonul când vor să pună capăt unei relații. Oare slăbiciunile pe care le observi iar și iar sunt specifice bărbaților din această epocă sau au existat dintotdeauna, iar femeile le-au cunoscut, în secret, dintotdeauna?

Nu vinul, nici regele, ci femeia e cea mai puternică.

Acum, când Gabriel te privește de pe cealaltă parte a arenei, ești sigură de un lucru: că încă se gândește la tine. Nemișcarea și îmbujorarea lui ți-au spus asta. Dar nu știe că ești însărcinată, nu avea cum să vadă, căci pântecele îți era ascuns de bărbații din fața ta.

Dintr-odată, ți se pare atât de nesăbuit și de nebunesc faptul că ai dat curs impulsului de a-l avea din nou — și doar o singură dată. Bărbații își ademenesc tot timpul fostele iubite — de ce acum, în toiul acțiunii, te simți brusc atât de stânjenită? Nu poți fugi de propria ta natură, care te-a urmărit până aici, lătrându-ți la picioare, chemându-te acasă.

Ar trebui să pleci chiar acum.

Gabriel se uită la tine.

Lecția 119

tuturor oamenilor, fără excepție, le place să fie considerați respectabili

Îți croiești drum de-a lungul băncii, îi faci semn să vă întâlniți la ieșire. O ia și el din loc la fel de repede. Inima îți tresare, văzându-i nerăbdarea.

Se îmbujorează când îți vede pântecele, se oprește. Faci un pas spre el, fără să spui nimic, îi iei mâinile în ale tale, apoi, ezitant, încerci să-l atingi pe obraz. Se retrage ca un copil căruia mama vrea să-i șteargă o pată cu degetele înmuiate în salivă. Nu-ți răspunde cu același gest. Se uită din nou la pântecele tău.

Ei bine, nu mă așteptam la asta.

Nu e al tău, n-ar avea cum, râzi tu cu un aer stânjenit.

Știu, spune el prea repede.

Te ia de braț, fără să se uite la tine, și te conduce departe de arenă, ca și când i-ar fi jenă de toate astea, iar tu tremuri pe dinăuntru, în așteptarea răspunsului său, dintr-odată îți pierzi încrederea în tine, ești neliniștită, spăsită. Emoțiile unei prime întâlniri.

Gabriel are și el un aer distrat. Pare schimbat. Părul lui nu mai e la fel de negru, și-a mai pierdut din strălucire. Acum, îl vezi ca pe un bărbat care a pășit brusc în acea perioadă neplăcută când încă nu e de vârstă mijlocie, dar nici tânăr nu mai este. O perioadă incertă, în care mamele nu-și mai întreabă fiii când or să-și găsească o fată drăguță cu care să se așeze la casa lor, ci încep să-i întrebe pe alții: ce e în neregulă cu el? Și, în timp ce mergeți pe aleile aglomerate și prăfuite ale bâlciului, simți o prezență nouă între voi doi. O nouă femeie? Sau poate doar faptul că a trecut peste relația voastră — nu-ți dai seama, dar simți că ceva s-a năruit.

Se întoarce, râde și, dintr-odată, te sărută, ca și când, ce naiba, la câtă indiferență a trebuit să îndure din partea ta — chiar dacă acum e un copil între voi. Ca și când doar o dată, în această noapte nebună, ar vrea să-și aducă aminte cum era. Îl săruți și tu. Șocată, sorbindu-l cu nesaț, incapabilă să-i mai citești în suflet.

Ai fost ocupată, spune el, iar tu zâmbești sfios și pleci privirea, mângâindu-ți pântecele.

Oh, da.

Bâigui niște scuze pentru că ai dispărut, bâigui că a trebuit să rezolvi niște probleme din viața ta, iar el răspunde mda, așa spun toate, și îi recunoști ironia, te simți ușurată văzând că vechiul Gabriel s-a întors, îl tragi de mână, haide, ticălos nebun ce ești, să plecăm de-aici, te trage și el de mână și râde, spunând nu pe acolo, *mi amor*, pe aici, am o cameră, și amândoi sunteți cuprinși de familiara camaraderie de pe vremuri, totul se petrece cu ușurința cu care alunecă înghețata pe gât. Apoi vă plimbați în liniște pe străzi, învăluiți în intimitatea tandră a foștilor iubiți, fără să știi ce va urma.

Ei, cum ţi s-a părut corida, întreabă el.

N-a fost cum mă aşteptam. Voiam să văd încleştarea şi frumuseţea despre care mi-ai vorbit, dar totul mi s-a părut, nu ştiu... laş. Trist. Nu mi-a plăcut deloc.

De unde izvorăşte toată această cruzime, din ce pliu adânc al fiinţei tale? Cruzimea care te face să-i spui soţului tău că e un ratat, mamei tale că, deşi o iubeşti, nu-ţi place de ea, amantului tău că pasiunea lui e un spectacol agresiv şi laş. Doar cei foarte apropiaţi îţi cunosc această latură, cunoştinţe tale nici măcar n-ar bănui că există.

Nu poţi fi satisfăcută *niciodată*, nu-i aşa, spune Gabriel, ridicând mâinile şi prefăcându-se că te strânge de gât — un pic prea tare.

Lecția 120

modestia e sfântă și bună

De ce ești aici, întreabă el, răsucind cheia în ușa camerei lui de hotel.

Pentru că...

Dar te oprești, nu poți continua, duci degetele la gură; nu mai știi de ce ai zburat până la Sevilla, de ce n-ai plecat din arenă și din viața lui. Nu e bine ce faci, nu e deloc bine.

Ești însărcinată, spune el. N-ar trebui să fac asta.

Știu.

Dar vreau, spune el, apropiindu-se de tine.

Nu e bine că sunt aici, protestezi tu și te dai în spate.

Dar *ești* aici, spune el.

Te sărută imediat ce închide uşa în urma voastră, te lipeşte de zid. Dezbracă-te, spune el blând, respirând aproape de urechea ta — întotdeauna ţi-a plăcut asta. Eziţi, te uiţi la pântecele tău, îţi dai jos hainele lent, burta ţi se iveşte ca o lună, indicând că eşti tabu, şi simţi cum se răsuceşte copilul, dar nu poţi spune nu, nu poţi face faţă rugăminţii. Gabriel stă la un pas de tine, cu mâinile împreunate la spate, se uită la trupul tău şi zâmbeşte. Apoi se aşază în genunchi, îţi mângâie sânii şi pântecele, care acum e întins ca pielea unei tobe, duce o mână între picioarele tale şi, dintr-odată, fără să te prevină, vâră două degete în tine, ca într-un muşchi umflat de ploaie. Nu te aşteptai la o asemenea bruscheţe, nu de la tine a învăţat asta. Ceva s-a schimbat, a căpătat încredere, e surprinzător. Ţi se înmoaie genunchii. Întinzi mâna să te sprijini, deja eşti foarte aproape de orgasm. Gabriel ţi-a scăpat de sub control şi, nu ştii de ce, dar asta te face să-ţi doreşti să meargă mai departe şi mai departe şi mai departe, să vezi unde o să ajungă, nu vrei să se oprească.

Şi sunteţi trei în camera de hotel. Încerci să nu te gândeşti la asta.

Te aşezi pe pat, te ghemuieşti pe o parte, aştepţi să se dezbrace. Te uiţi la trupul lui, întotdeauna ţi-a plăcut să-l savurezi din priviri. Şoldurile frumoase, cicatricea palidă a operaţiei de apendicită, crucea mică de argint de la gât, încheieturile de pianist, părul firav de pe piept, penisul lung şi curbat. Gabriel se lipeşte de tine pe la spate, te sărută pe gât, şi îi simţi erecţia în crăpătura feselor, apoi te întorci lent spre el. Sunteţi faţă în faţă şi îi vezi concentrarea, îţi dai seama după chipul său că e o experienţă cu totul nouă şi ciudată pentru el; emoţional şi fizic, e o necunoscută, o situaţie pentru care nu poţi să te pregăteşti.

Elementul numărul unu: casnica de la periferie.

Elementul numărul doi: femeia însărcinată într-un stadiu foarte avansat.

Elementul numărul trei: Dumnezeu ştie ce o să urmeze.

Eşti frumoasă aşa, atât de frumoasă, murmură el, mângâindu-ţi sânii şi pântecele, iar ţie n-ar trebui să-ţi placă, ar trebui să-ţi îndreptăţi atenţia şi grija spre viaţa pe care o adăposteşti în tine, în loc să te laşi copleşită de dorinţă, dar, în acele momente de lăcomie, eşti gata să-i încredinţezi lui Gabriel toată viaţă ta. Din sărutările şi mângâierile lui, îţi dai seama că felul în care face dragoste a devenit mai ferm, acum ştie ce face, lecţiile au dat roade. Atingerile lui sunt ambiţioase şi creative, ca şi când ar încerca să şteargă amintirea tuturor bărbaţilor cu care ai fost în toată viaţa ta, să-ţi pecetluiască pielea cu propriilor lui mângâieri. Simţi junghiul invidiei: ce alte femei a atins, cine i-a oferit această încredere, această stăpânire de sine? Şi totuşi, gândul că ar putea avea alte femei te încânta cândva. Pe vremea când era prins în mrejele tale.

Te răsuceşti din nou, iar Gabriel intră în tine pe la spate, eşti în cea de-a treizeci şi patra săptămână de sarcină, n-ar trebui să faci asta, dar, înainte să te poţi strânge în jurul lui, îţi dai drumul, aproape înainte ca el să facă vreo mişcare, îţi dai drumul iar şi iar, orgasmele se rostogolesc unul peste celălalt, încordându-ţi trupul. Îi strângi degetele, iar el ţi le strânge pe ale tale — încheieturile ţi se albesc, undele îţi răscolesc îndelung pântecele.

Vreau să-mi dau drumul în tine, şopteşte el.

E o profanare, ţi se pare inacceptabil. Nu e bine. Dar nu-i spui asta.

Te rog, spune el.

Nici măcar nu-l simţi.

Lecția 121

trebuie să ne păstrăm picioarele uscate și calde

Pe la unu noaptea, Gabriel e întins pe canapeaua din camera de hotel, iar tu stai pe un fotoliu în fața lui, cu picioarele goale încrucișate pe pieptul lui, și îi simți cu tălpile bătăile inimii, iar el lasă capul pe spate și își ațintește privirea în tavan, după care își începe mărturisirea.

Nu pot continua povestea asta, spune el. Nu cred că e bine să ne mai vedem. E ca o boală care îmi macină măruntaiele, pentru că mă simt atât de bine cu tine; dar acum ești însărcinată, iar pentru mine e un lucru sfânt; da, știu... în ciuda a ce am făcut acum, adaugă el. Dar trebuie să-mi văd de viața mea. M-ai schimbat complet, ai fost foarte

importantă pentru mine și n-am să uit asta niciodată. Scenariul începe să prindă formă, am vorbit deja cu un producător, dar îl întrerupi și îi spui că trebuia să-l vezi, pentru ultima oară, asta-i tot, iar vocea ta e prea precipitată și prea degajată, vrea să spună ea prima lucrurile, iar în timp ce vorbești, simți cu tălpile că inima începe să-i bată mai tare. Toate astea sunt o adevărată agonie; nu te așteptai să se îndepărteze de tine în acest moment. Repeți ce ai spus, cu glas șovăielnic, șoptit: pentru ultima oară, asta-i tot, după asta te vei întoarce la viața ta londoneză, nu vă veți mai vedea niciodată, de acum încolo, veți întrerupe orice legătură, s-a terminat, s-a terminat, asta a fost.

Urmează liniștea, anestezierea indusă de șoc, totul se domolește, chiar și inima ta. Șocul pricinuit de respingerea lui și de ce i-ai spus: că nu mai există cale de întoarcere.

Niciunul nu spune nimic. Picioarele tale rămân lipite de pieptul lui. Pare că așteptați să fie rostit un lucru important, dar niciunul nu vrea sau nu are curaj să-i dea glas.

Amândoi sunteți nemișcați, foarte tăcuți. Auzi traficul de pe stradă, vaietul unei sirene. În cele din urmă, Gabriel surâde și spune în șoaptă: ei bine, poate încerc o chinezoaică după tine.

Un moment uluitor. Zâmbești, e un gest reflex, ca atunci când auzi că a murit o cunoștință. Deci așa, după tine, o chinezoaică, ca și când ar lua o altă bomboană din cutie. Închizi ochii: nu vorbi așa, te rog, îți spui în sinea ta, te rog să nu fii cum sunt ceilalți bărbați. Așa te-am învățat eu? Vorbele sale schimbă complet imaginea pe care o ai despre el.

Îți retragi picioarele de pe pieptul lui. Pentru că, în clipa aceea, întrevezi o altă posibilitate.

Poate că avea totul plănuit.

Voia să scape de virginitate.

Scopul: să găsească într-o cafenea o casnică din suburbii. O femeie care să nu fie atât de frumoasă, de arogantă sau de sigură pe sine încât să-i facă viața grea, o femeie de care să nu-i fie frică și de care să poată scăpa ușor după aceea. Care să nu spună nimănui

niciodată. Şi care să nu râdă de el niciodată. Dar apoi lucrurile au devenit serioase, şi nu se aştepta la asta; casnica fără pretenţii trebuia să fie dispensabilă — acesta a fost planul încă de la început.

Ca să poată trece mai departe, la ce îşi dorea cu adevărat.

Gabriel începe să te sărute, dar îl opreşti, îl îndepărtezi de gâtul tău, îi spui că e prea intim, nu-i spui că ar fi prea dureros. Aşadar, o femeie nu foarte frumoasă, singură într-o cafenea, pentru că bărbaţii se simt mai în largul lor când au de-a face cu imperfecţiunea şi slăbiciunea — se simt mai puţin ameninţaţi, desigur. Nu trebuie să-ţi vadă ochii, simţi mâncărimea lacrimilor şi ştii că, dacă le-ai da frâu liber, nu s-ar mai opri — nu vrei să-i oferi asta.

Urci în lift şi îl auzi strigându-te, stai, întoarce-te, era doar o tachinare, dar nu te întorci, uşile cabinei se închid, iar el loveşte cu pumnii în ele, încercând să oprească liftul.

Dar ai plecat.

Cobori prin corpul clădirii, cobori şi iar cobori, cu capul sprijinit de carpeta din cabină, cu ochii închişi din pricina anesteziei induse de şoc; totul se domoleşte, chiar şi inima ta.

Lecția 122

ca regulă generală, fetele ar trebui să nu dea cu împrumut

Copleşită de o tristeţe imensă, mergi pe străzile murdare şi urât mirositoare de după bâlci.

Va fi un iubit frumos. Ai fost o profesoară bună, întotdeauna ai fost. Şi ai învăţat la fel de mult pe cât ai predat, şi vei rămâne cu asta pentru totdeauna. Dacă vei îndrăzni să-ţi reaminteşti.

Vei fi geloasă, cu ferocitate, pe toate relaţiile pe care le va avea. Va fi mai bine dacă nu vei afla niciodată.

Nu vei înceta niciodată să-l doreşti.

În camera ta de hotel, te întinzi pe spate în patul îngust și moale. Într-un stadiu atât de avansat al sarcinii, n-ar trebui să stai întinsă așa, e o poziție care — te-a prevenit moașa — strangulează o arteră, dar în dimineața asta, nu-ți pasă. Trebuie să te răsfeți. Îți întinzi trupul, iar copilul se răsucește și dansează în tine, mâinile și picioarele lui te frământă ca pe un aluat.

Călătoria aceasta nu trebuia să te doară atât de mult.

Te ghemuiești pe o parte. Simți că Dumnezeu te cuprinde în brațe și îți spune mergi mai departe, mergi mai departe, pornește la drum.

Pleci spre Londra cu primul avion.

Lecția 123

inima devine mai puternică și mai mare dacă este supusă la eforturi suplimentare

Acasă.

Deschizi ușa, cuprinsă de o ciudată euforie. Te dezbraci, te speli bine și îți iei spațiul în stăpânire. Te întorci, în sfârșit, la singurătate. Te simți ca și când ți-ar fi fost smulsă o parte din trup, ca și când ți-ar fi fost sfâșiate bucăți de carne. Dar, în același timp, te simți puternică, ești liberă, după atâta timp; marea povară a nesiguranței și a vinovăției a dispărut.

Dar apoi se dezlănțuie furia.

Din pricina tuturor dăților când ai spus te iubesc și te-ai simțit despuiată. Din pricina tuturor bărbaților care nu te-au sunat înapoi. Din pricina tuturor relațiilor care s-au evaporat deprimant după prima noapte de sex. Din pricina tuturor celor care ți-au dat papucii. Care ți-au răpit energia. Și încrederea în tine. Care te-au lăsat cu buza umflată. Care au plecat. Care au vrut să încerce o chinezoaică după tine.

Furia pufnește și scuipă scântei în timp ce cureți dulapurile din bucătărie și dai cu aspiratorul în fiecare colțișor. Martha îți face o scurtă vizită: e instinctul matern devenit feroce, râde ea, ferindu-se din calea ta.

Oh, nu, e altceva.

Lecția 124

trebuie pregătite hainele pentru copil și trebuie făcute diverse amenajări în casă

Lucrezi cu tenacitate la computer, pentru că acum e momentul. Copilul te lovește cu pumnii și scâncești pe scaun. Ai impresia că o să-ți străpungă pielea, atât e de întinsă și de subțire. Înainte, totul era plăcut și confortabil în pântecele tău, și din afară nu se putea ghici nimic. Acum, stai la birou și, când te uiți în jos, vezi o umflătură în stânga buricului, un cap mititel; îl împingi ușor la loc.

Cole se întoarce peste o zi. Așa ți-a spus vocea lui rece.

Trebuie să lucrezi. Trebuie să găseşti şi altceva care să-ţi placă în viaţa ta. Stai la birou pentru că nu ştii ce se va întâmpla după naştere şi nici când te vei mai putea aşeza la birou. Eşti disciplinată şi plină de energie, nu împrăştiată şi obosită şi leneşă ca pe vremuri. Cuvintele se înghesuie să iasă la iveală. Munca înlocuieşte durerea, o dă la o parte. Te simţi calmă şi puternică în timp ce lucrezi. Statul la birou e un antidot, un balsam, întrucât înseamnă că ai o voce, înseamnă că spui şi faci exact ce vrei.

În plus, trebuie să faci multe pregătiri pentru naştere. Ai auzit pentru prima oară în viaţa ta cuvântul *trusou*, şi se pare că trebuie să ai şi tu aşa ceva. Ai început să cumperi articolele mari, căruţul, coşul şi cada pentru nou-născuţi, şi speli rufăria viitorului bebeluş cu detergenţi de a căror existenţă habar n-aveai. Şi îţi pui deseori mâna sub pântece, liniştindu-ţi copilul.

Eşti uimită de limpezimea şi concentrarea cu care intri în această ultimă etapă a sarcinii. Şi de sentimentul de pierdere care o însoţeşte, un sentiment apăsător, erotic şi violent, diferit de tot ce ai trăit până acum. Pierderea lui Gabriel, pierderea tuturor lucrurilor pe care le-a reprezentat.

Simţi că ai pătruns pe un alt tărâm; simţi, în sfârşit, că eşti stăpână pe propria ta viaţă.

Te sună mama ta, te întreabă cum te simţi, te sună mult în ultima vreme. Vrea să ştie când se întoarce Cole. Îi spui că peste o zi; nu-i spui că habar n-ai la ce să te aştepţi. O întrebi dacă vrea să vină să stea cu tine o vreme, să-ţi fie alături la naştere. Nu, spune ea. Oh, răspunzi tu, de ce? Pentru că e un eveniment special pentru tine şi Cole, îţi explică ea: în orice cuplu, venirea pe lume a primului copil e un moment magic, miraculos, în care nu trebuie să se amestece soacra.

Ştiu asta, pentru că, deşi eu n-am avut parte de un asemenea moment, l-am văzut la multe cupluri din jurul meu.

Oh, mamă. Îmi pare atât de rău.

Ţi se strânge inima. Pentru că acum, când mai e puţin şi vei deveni mamă, începi să înţelegi câte ceva din viaţa ei.

Lecția 125

orice risipă e un păcat

Cole urmează să se întoarcă în seara asta. Îți vine să o suni pe Theo, nu-ți dai seama de ce tocmai în seara asta. Duci receptorul la ureche, dar închizi după ce auzi cum sună de două ori, ai vrea să vorbești cu ea, dar te abții: prietenia cu ea era foarte solicitantă, iar acum, când urmează să fii mamă, trebuie să fii mai grijulie cu timpul tău. Și ar trebui să explici prea multe luni de tăcere, ar trebui să răspunzi la prea multe întrebări. Știi că, dacă ai lăsa-o din nou în viața ta, întoarcerea ei ar fi un asalt copleșitor. N-ai mai putea să-i faci cafea când vine în vizită fără să te anunțe, n-ai mai putea să te supui când îți poruncește *răspunde, răspunde* pe robotul telefonic, n-ai mai avea timp pentru conversații nocturne de câte o oră; ți se pare epuizant și

să te gândeşti la ea. În plus, şi ea încearcă să facă un copil şi nu vrei să concurezi cu ea în domeniul maternităţii — îţi dai seama că este încă o arenă pentru competiţia dintre femei. Nu ţi-ar plăcea să o vezi pe Theo făcând comparaţii între copii: al cui doarme mai bine, al cui are mai mult păr, al cui zâmbeşte mai mult.

De fapt, nu o vrei în niciun fel în viaţa copilului tău.

Muzica — muzica ta — e dată tare. Scoţi din şifonier un halat vechi, cu modele chinezeşti, prea elegant şi fragil ca să poată fi purtat prin casă, dar în seara asta puţin îţi pasă. Îţi pui un pahar de vin roşu. N-ai mai băut de multă vreme, şi ce uşor alunecă pe gât.

O singurătate radioasă.

O cheie în uşă, exact ca pe vremuri, când Cole se întorcea de la serviciu. Pufnetul bagajelor trântite în hol. Nu vine în living. Ca şi când amândoi aţi vrea ca mai întâi să-l auziţi pe celălalt, să vă evaluaţi tonul.

Rămâne nemişcat în prag; inima îţi stă în loc.

Te-ai culcat cu el — e tot ce te întreabă.

Nu.

Minciuna ţi se desprinde uşor de pe buze: te uiţi în ochii lui, o bună actriţă, o bună soţie, te-ai pregătit pentru asta. Ştii bine că brutalitatea sincerităţii absolute v-ar distruge relaţia.

Se apropie de tine, cu capul plecat într-o parte. Caraghioasă ce eşti, spune el. Caraghioasă şi nesăbuită.

Uşurare.

Zâmbeşti, ca o umbrelă întoarsă de vânt.

Nu te poţi abţine. Şi nu poţi vorbi, din pricina bunătăţii din glasul lui — îţi frânge inima.

Lecția 126

praful trebuie îndepărtat, nu doar mutat în altă parte

În noaptea aceea, Cole te strânge în brațe cu putere, apropiindu-te de perete, ca și când s-ar agăța de un colac de salvare într-un ocean vast și necunoscut. Trupul lui îți e profund familiar, în spatele îmbrățișării lui se află o mulțime de experiențe comune. Te gândești la iubirea voastră, care curge la fel de puternic și de adânc precum un fluviu subteran. Legătura dintre tine și Cole este foarte complexă, schimbătoare și vie; sunteți uniți de o iubire care uneori se retrage, dar după o vreme revine, o iubire care a izbucnit din nimic, dintr-un pământ arid, și care, în momentele sumbre, pare să se întoarcă de unde a izvorât.

Dar apoi se întoarce. Mai puternică. Mai năvalnică.

Te uiți la chipul soțului tău, îl săruți ușor, iscoditor, pe buze, iar el zâmbește și încuviințează din cap în somn, cu un aer absent. Copilul e treaz sub pielea pântecelui. Îți așezi pe burtă palma largă a lui Cole și mișcările încetează, ca și când fătul ar asculta de pielea lui, ca și când ar ține minte atingerea lui.

În noaptea aceea, amintirea lui Gabriel, care îți pulsa neîntrerupt în minte, dispare ca un pește scos din cârlig.

Cole se trezește devreme, imediat ce se crapă de ziuă. Tu deja ești trează, întinsă pe spate.

Ce s-a întâmplat de fapt cu Theo, întrebi în limpezimea dimineții. Poate că acum va vorbi, odată ce între voi s-a instalat această nouă limpezime. Și vorbește. E ceva simplu și prostesc, începe el. Nu știu de ce nu ți-am spus mai devreme. Se întoarce spre tine. Și-a dat seama că avem probleme, așa că m-a sunat și s-a oferit să-mi arate secretele păstrării unei soții.

Înțeleg, spui tu, ridicând din sprâncene. Și care-s secretele?

Se joacă cu lănțișorul de argint de la gâtul tău, întotdeauna i-a plăcut asta. Ah, mă rog, râde el, chestiile obișnuite: flori o dată pe săptămână, să ascult ce vrei și să-ți las cât mai multă libertate.

Îhî.

Și sex oral, chicotește el, a insistat mult pe tema asta. Mi-a zis că nu vrei nici în ruptul capului să-mi ceri ce-ți dorești cu adevărat. Face o pauză, își alege cuvintele cu mai multă grijă. Ne-am împrietenit. Din când în când, după serviciu, ne întâlneam să bem ceva. Îmi place de ea. Asta-i tot.

Zâmbește, se uită în ochii tăi. O tăcere intensă. Îți simți gura uscată. Îți cuprinzi fața în palme, izbucnești în râs. Așadar, soțul tău nu ți-a putut spune că lua lecții de la prietena ta cea mai bună despre cum să-ți păstrezi soția. Și ai ales să-l crezi. În sfârșit. Lucrurile s-au limpezit, în cele din urmă: întâi iei decizia și abia apoi vine încrederea, docilă ca un copoi în lesă.

Şi ce vrea de fapt Theo, întrebi tu. N-am reuşit niciodată să-mi dau seama.

Ei bine, e disperată să facă un copil, ştii asta. Se chinuie de un an jumate. A încercat toate metodele, chiar şi fertilizarea in vitro — nimic n-a mers.

Te gândeşti la ea cu duioşie; trebuie să o suni.

Dar nu o faci.

Lecția 127

cruzimea se pedepsește singură, cum și trebuie

Două zile mai târziu, o scrisoare. Pe hârtie groasă, crem, îmbietoare pentru palme. Degetele ţi se plimbă pe literele adâncite cu îndemânarea unei şopârle.

Tot eu sunt. Pentru ultima oară. Te rog, nu te opri din citit. Te rog, ascultă ce am de spus şi promit că nu-ţi voi mai scrie niciodată. Nu te voi mai vedea niciodată, dacă asta îţi doreşti. Aşadar, aştepţi un copil. Eşti cu adevărat binecuvântată. Cole deopotrivă. Veţi fi o familie foarte frumoasă. Mi se strânge inima ori de câte

ori mă gândesc la voi trei și la fericirea voastră. Cred că un copil ne completează viața. Mi-a luat mult timp să înțeleg că o viață fără copii e o viață inutilă.

Îți mângâi stomacul cu o mână și te oprești pe o mică proeminență, fundul copilului tău — așa ți-a zis moașa.

Eu am fost cea care ți-a scris scrisorile. La momentul acela, nu mi s-a părut un lucru așa de nebunesc. Era un mod de a ajunge la tine, singurul mod, și era așa de greu de ajuns la tine. Era un mod de a te surprinde — speram că într-un sens bun. Mi-am imaginat că le vei citi și îți vei închipui că ar putea fi de la mai multe persoane: tipul cu care te-ai culcat la douăzeci și patru de ani și pe care nu l-ai mai văzut niciodată, dar la care te-ai gândit de multe ori, sau tipul cu care nu te-ai culcat, deși ți-ai fi dorit. Cel care ar fi fost perfect pentru tine, dar de care n-ai încercat niciodată să te apropii. Am vrut să te încânt cumva, doar știi că îmi place să fac astfel de lucruri.
Mai e un motiv pentru care ți le-am scris, și asta e chestia pe care mi-e greu să ți-o mărturisesc. Poate că n-ar trebui să ți-o spun, mereu dau cu bâta în baltă, dar cred că trebuie să știi. Am vrut să le găsească Cole. Am vrut să se îndoiască de tine, pentru că nu se îndoiește niciodată. Ești un om atât de bun. Mi-a spus de mai multe ori că nu te va părăsi niciodată. Ar trebui să știi asta. Acum am acceptat asta. Admir devotamentul lui față de tine și iubirea pe care ați avut-o.

Te simți ca și când pumnul unui gigant ți-ar strânge inima, ca și când ți-ar stoarce-o, scoțând tot sângele din ea.

Am vrut să știi că îmi pare rău, pentru atât de multe lucruri. Mi-ai fost o prietenă foarte bună și nu știu de ce simt că am dreptul să fiu foarte crudă cu cei care sunt foarte buni cu mine, și pe care

îi iubesc cel mai mult. Nu sunt un om bun — din multe puncte de vedere. Uneori, fac lucruri îngrozitor de egoiste, nu mă pot abține. Dar oare există cineva care nu face astfel de lucruri? Tu, poate, și iată ce ți-am făcut. Nu-mi închipui că vei înțelege vreodată ce s-a întâmplat. Dar, pur și simplu, trebuia să-ți spun toate astea, și scrisorile nebune pe care ți le-am trimis mi s-au părut singurul mod de a ajunge la tine. Cole mi-a spus că încă îl întrebi, că nu poți trece peste asta. Nu-ți va spune niciodată. Dar nu mi se pare sănătos să nu știi. Îmi pare rău, și te iubesc. E tot ce am vrut să-ți spun.
T

Ieși la suprafață, inspirând cu nesaț, ieși la aer și la lumină.

După ce ai fost scufundată atâta timp, la o adâncime atât de mare.

Stai pe pat, întinsă pe o parte, foarte multă vreme, întreaga zi, până ce lumina se estompează și dispare. De ce ți-a trimis scrisoarea asta? Oare Theo se recunoaște învinsă? Sau vrea ca tu să te recunoști învinsă? Simte, în sfârșit, că bătălia e pierdută? Se pleacă elegant în fața ta sau începe o nouă campanie, una și mai insidioasă?

...iubirea pe care ați avut-o... Cole mi-a spus că încă îl întrebi...

E bună. Chiar e bună. Întotdeauna și-a câștigat bătăliile.

Copilul ți se răsucește în pântece, ca și când ar protesta față de tumultul sângelui în vene. Știi toate poveștile de răzbunare: să coși capete de creveți în tivul perdelelor, să sfâșii costumele soțului, să suni târziu în noapte și să lași receptorul lângă furcă. Oh, nu, ai vrea o răzbunare mai însemnată, ceva care să-i bântuie pentru totdeauna, care să-i păteze pentru tot restul vieții.

Dar poate că, dacă vei îndura, vei avea de câștigat cel mai mult.

Simți că ai vrea să ai o discuție cu Cole despre asta. Ca să vezi ce atitudine o să aibă, să scoți totul la lumină. Dar nu-i vei oferi lui Theo nimic din ce își dorește. N-a bănuit niciodată că ești capabilă de surprize, ai înțeles asta din scrisoarea ei.

Lecția 128

fii mândră că nu ai datorii

Cole vine acasă pe la zece, iar tu încă ești ghemuită în pat. Nu-l întâmpini când intră în dormitor, nu întorci capul, nu poți vorbi, te simți copleșită.

Își dă jos cămașa de lucru și o aruncă jucăuș peste tine. Îți aterizează pe cap.

Hei, te salută el.

Nu răspunzi. Dai cămașa la o parte.

Nu-i vei dezvălui ce ai aflat despre el; acum nu e momentul potrivit.

Și poate că n-o să vină niciodată.

Lecția 129

instinctul matern e puternic în noi

Moaşa ţi-a spus că fătul are capul în jos şi că e pregătit să iasă. Ai citit în *Vogue* că un băiat face mama să arate mai masculin, din pricina noilor hormoni care îi inundă trupul, şi că o fată răpeşte frumuseţea mamei sale. Oare o fi adevărat? Ai de pierdut în ambele cazuri. Eşti obosită. Echipa medicală ţi-a administrat suplimente de fier ca să-ţi sporească energia, iar fecalele îţi sunt tari şi negre ca cerneala. Te simţi bătrână, copilul te stoarce de vlagă, în timpul nopţii ai crampe la picioare, ca şi când ţi-ar fi strânse în menghină, şi accese feroce de mâncărimi, şi tragi prea multe pârţuri. Te plângi mult. Cole râde şi îţi spune să te relaxezi, altminteri copilul o să iasă fragil ca o jucărie de tinichea.

Nu pot, spui tu, habar n-ai cum e.

În ultimele săptămâni, Cole a fost atât de calm, atât de încrezător, şi cândva te-ai fi gândit că toate astea înseamnă că nu are remuşcări, că nu e la fel de pătat ca tine, că este deschis, sincer, neprihănit. Cândva.

Oare te poţi face mai mare de atât?

Copilul te înghionteşte cu pumnii şi simţi din ce în ce mai limpede că vrea să iasă. Încerci să scrii cât mai mult, acum, când mai ai atât de puţin timp la dispoziţie. Degetele ţi se plimbă frenetic pe tastatură când Cole e plecat de acasă. Copilul se agită în timp ce scrii, tot mai nerăbdător; şşş, şopteşti tu, nu mai e mult. Ţi-ai făcut bagajul pentru spital. Copilul s-a aşezat cum trebuie, cu capul în jos, cu coloana întoarsă cuminte spre stânga, aşteptând să iasă. Simţi că se apropie momentul şi faci ultimele pregătiri, ca o lupoaică ce se retrage în vizuina ei dintre dealuri.

Ai ajuns să dormi câte şaisprezece ore pe zi, nu te poţi împotrivi nevoilor trupului tău. Apartamentul e de o curăţenie impecabilă, toate hainele copilului sunt spălate. Simţi apropierea unei schimbări extraordinare, ca adierea ce anunţă izbucnirea unei furtuni. Trebuie să scapi de agitaţia din viaţa ta, să trăieşti mai chibzuit şi mai onest, mai în acord cu ce îţi doreşti; nu vei mai avea timp pentru nimic altceva. Şi, în adâncul tău, simţi palpitând ceva profund carnal, un imbold vechi, sălbatic şi tumultuos, ceva îngropat timp de mulţi ani, care acum iese la iveală. Te simţi ca un animal — exact aşa. Şi te laşi în voia animalului de tine.

Lecția 130

timp de trei luni după naștere, trebuie să duci o viață separată

Ziua în care ecografia a arătat că momentul naşterii e foarte aproape.

Dar copilul nu vrea să iasă, nu e pregătit. Şi-a găsit o poziţie confortabilă, cu călcâiul sprijinit în coasta ta, şi nu mai vrea să se mişte. Îţi auzi trupul spunând: aşteaptă, odihneşte-te, caută să prinzi puteri.

În noaptea aceea, simţi o zvâcnire în pântece, sub buric, precum un tunet deasupra deşertului, după care nu urmează nimic.

Timp de o săptămână, nimic.

Doar câteva contracţii Braxton Hicks — contracţii false, înşelătoare. Sunt ca răsucirea unui făcăleţ peste o bucată de cocă: te

încordează, apoi dispar. Cole a devenit nerăbdător, își lipește buzele de abdomenul tău și încearcă să convingă copilul să iasă. Ai încercat toate soluțiile: șampanie, ciupitul sfârcurilor, ananas, curry, ceai din frunze de zmeură — totul, în afară de sex. Încă nu ești pregătită pentru asta.

Sau să-i înghiți sperma. Ai auzit că funcționează. Nu-ți poți imagina nimic mai neplăcut, și e unul dintre lucrurile care îi plac cel mai mult lui Cole. Nu vrei s-o mai faci niciodată pentru el.

Gabriel nu s-a așteptat niciodată s-o faci, nu ți-a cerut-o niciodată.

Lecția 131

pacienta trebuie să accepte de bunăvoie să stea întinsă doar pe spate și să fie legată strâns, precum și toate celelalte remedii sugerate de asistente sau de medic. pacienta trebuie să tragă de un cearșaf prins de stâlpii de la capătul patului

Te trezeşti la trei dimineaţa cu senzaţia că un norişor cenuşiu ţi se plimbă pe abdomen. Te simţi ca şi când un uriaş — sau Dumnezeu — ţi-ar apăsa pe pântece.

Îţi pileşti unghiile, pentru că ai auzit că o să le înfigi atât de puternic în carnea lui Cole, încât o să-i dea sângele. Faci un duş, te speli pe cap, pentru că cine ştie când o să mai ai ocazia. Te uiţi la CNN, o suni pe mama ta. Apoi te bagi în cada cu apă caldă pe care ţi-a pregătit-o Cole, iar el se duce în camera copilului, să-şi calce o cămaşă, pentru că nu ştie ce altceva să facă şi nu te-a mai auzit niciodată ţipând cu atâta patimă: pizda mă-sii, Doamne, *pizda mă-sii*, iar în cele din urmă îi strigi să sune la spital, te rog, să te scoată din casă. Cole pregăteşte maşina şi te ajută să urci, iar tu îţi tragi de haine, încercând să le dai jos, nu ştii de ce, eşti copleşită de un instinct sălbatic din adâncul tău; nu vrei să ai nimic pe tine, nici măcar un ceas, iar când opriţi la un semafor, strângi mâna lui Cole cum n-a mai fost strânsă niciodată, până la os. Pântecele îţi e răvăşit de contracţii ca nişte tauri sălbatici, dă, Doamne, să vină copilul, să vină.

La cinci ore după ce ai simţit prima zvâcnire, la zece minute după ce ţi s-a rupt apa, copilul iese din tine ca un peşte alunecând pe punte. Ai născut în patru labe, doar cu o mască de aer şi un anestezic gazos, doar cu o moaşă şi Cole în salon. O naştere ca la carte, spune moaşa după aceea. Un travaliu uşor, râde mama ta la telefon. Îi spui că nu există travaliu uşor, că a fost un moment în care ai simţit că ţi se sfâşie pântecele, în care ţi-ai spus în sinea ta, foarte calm, că nu vei mai face asta *niciodată*.

Nu ştiai că vei defeca în timpul travaliului.

Nu ştiai că va fi atât de mult sânge.

Nu ştiai că, la câteva ore după naştere, pântecele tău va arăta ca încercarea nereuşită a unui copil de a face o prăjitură — turtit şi moale în mijloc.

Nu ştiai că vei simţi o asemenea iubire.

Lecția 132

o parte dintr-un corp viu moare când încetează să se mai schimbe

Cole stă pe un scaun, lângă patul în care ai născut. Tot trupul lui e ghemuit în jurul băieţelului său gălăgios, ca şi când ar vrea să-l protejeze de strălucirea supărătoare a becurilor şi de privirea moaşei — în timp ce ţie ţi se coase vaginul. Faţa lui Cole e ridată şi roşie, umezită de plâns, cu o lacrimă atârnată de vârful nasului.

E copleşit de iubire, fascinat şi şocat de mânuţa ca de extraterestru care se ridică de pe pătură, îl apucă de degetul mare şi strânge cu putere. Ca şi când acesta ar fi momentul suprem al vieţii lui Cole, ca şi când tu n-ai mai conta.

Acest gând e atât de ciudat şi de trist. Te apleci şi îţi mângâi soţul, o singură dată, golul în spatele urechii, de parcă i-ai cere iertare. Iar el zâmbeşte, fără să ridice privirea, şi sărută unghia fiului său — e cât floarea unui cui din cutia lui de scule.

Lecția 133

toată lumea trebuie să călătorească, măcar prin viață, dacă nu prin străinătate

Pielea copilului e noul tău tărâm, îi duci dorul când ești departe de el, vrei să-i simți parfumul, așa cum tânjești după miresmele unui cer deșertic în timpul iernii englezești — dar e o nevoie mai intensă, mult mai intensă.

Care te-a eliberat, deocamdată, de o dorință mai spinoasă.

Numele lui e Jack.

Chipul i se limpezeşte. Urechile îi sunt ca doi trandafiri turtiţi. Părul lui catifelat, cu un vârtej în formă de spirală, e ciufulit ca un lac vălurit. Când îl ţii în braţe, îi simţi pe piele unghiuţele moi şi aspre, iar când doarme, mâinile lui fac mişcări graţioase. Are ochi negri şi goi, de o adâncime ce pare infinită. Oare te vede? Nu ştii. Dar îţi recunoaşte vocea, eşti sigură de asta, şi mirosul şi, oh, da, mai ales sfârcul. Eşti epuizată. Transfigurată. Îţi umple fiecare colţişor al vieţii.

Mama ta vine la spital şi îl ia în braţe cu multă grijă, ca şi când ar fi un porţelan rar, temându-se de fragilitatea lui. Ce ciudat, îţi spui în sinea ta: doar a mai trecut o dată prin asta. Şi-o fi pierdut îndemânarea? Nu vrea ca Jack să izbucnească în plâns?

Când vii să faci pe dădaca pentru noi, bunico, o tachinează Cole.

Poate peste un an sau doi, râde ea, un pic prea tare.

Poate că asta e explicaţia: nu se va simţi bine cu Jack decât după ce va fi devenit o persoană, aşa că va trebui să aştepţi cam un an. Sau poate vrea să te descurci pe picioarele tale, să-ţi lase libertatea de a-l creşte cum vrei. Oricum, nu o vei presa în niciun fel. Uitându-te la ea, îţi dai seama că nu ai niciun drept să te aştepţi la o implicare intensă din partea ei. Oricât de mult ţi-ai dori asta.

Lecția 134

unele necazuri se abat asupra ta din pricina comportamentului greșit al altora

Martha te vizitează la spital. Jack plânge când îl ia în braţe, iar tu îi spui să-i vâre în gură degetul mic. Jack se opreşte.

Uau, spune ea.

Aşa făcea şi Prinţesa Diana. Toate ponturile despre creşterea copiilor le aflu de la televizor.

Râdeţi amândouă.

Mama ta nu-ţi dă o mână de ajutor, întreabă ea.

Nu, nu prea. Se pare că nu vrea, nu știu de ce.

Poate se teme să nu-și șifoneze imaginea.

Ce vrei să spui?

Păi, întotdeauna a făcut lucrurile foarte bine în viața ei. A crescut un copil cu mulți ani în urmă, și între timp totul s-a schimbat; poate nu vrea să vezi că nu prea mai știe cum se face.

Te gândești la cum l-a ținut pe Jack în mâinile ei stângace, anchilozate parcă, îndemnându-l să nu plângă. Biata, draga și insondabila ta mamă; nu suportă să admită că sunt lucruri pe care nu știe să le facă. Cine știe, poate că Martha are dreptate.

Înainte să plece, te întreabă dacă ai auzit ultima veste despre Gabriel. Ți se pune un nod în stomac; slavă Domnului că soțul tău nu e de față să-i audă numele. Oare ce o fi aflat, dar nu îndrăznești să întrebi, știi că te-ai înroșit, nu vrei să auzi despre o căsătorie, o soție.

S-a întors la bibliotecă, spune Martha. Era complet schimbat. Tuns scurt. Cu o cămașă nouă și apretată. Pantofi noi. Arată, nu știu cum să spun, *decent*, respectabil. Apoi Martha se apleacă spre tine și îți spune cu glas scăzut, dar limpede: mi-a zis că a fost în Spania. Face o pauză. Mi-a zis că a reușit să treacă peste o despărțire devastatoare. Vorbea ca și când ar fi fost iubirea vieții lui sau așa ceva.

Ți se taie respirația.

Îți vine să crezi? Cine și-ar fi închipuit una ca asta? Dar nu mi-a spus mai multe. Iar după aceea, iar asta mi s-a părut chestia amuzantă, m-a rugat să-l ajut să-și găsească o iubită. Mi-a zis că ăsta e noul lui scop.

Nu poți spune nimic.

Mărturisesc, îmi venea să sar la gâtul lui și să-i spun: eu, Gabriel, eu, îl părăsesc pe Pat, fac tot ce vrei, râde Martha.

Îhî, murmuri tu.

Lecția 135

să nu uităm că, ajutându-i pe ceilalți și contribuind la fericirea lor, ne dobândim propria fericire

O auzi înainte s-o poți vedea, îi recunoști imediat țăcănitul tocurilor pe linoleum. Mersul hotărât, energia unei persoane mereu neliniștite. Apoi, prin geamul ușii, vezi familiarul costum negru străbătând coridorul. Și chipul ei — îl cunoști atât de bine, îi știi fiecare nuanță, îl cunoști mai bine decât pe al lui Cole sau pe al mamei tale. Bineînțeles

că o primeşti, te-ai schimbat. Te simţi puternică, mai puternică decât te-ai simţit vreodată. Ca un om adevărat. Mai bogată, mai profundă, consistentă.

Bună, străino, spui tu prima.

Bună. E precaută: un colţ al gurii ridicat, celălalt coborât. Nu ştii de ce a venit, poate din curiozitate, dar, orice ţi-ar spune, eşti pregătită, acum nu te mai poate atinge, se vede în zâmbetul tău. A adus o sticlă de şampanie şi un şpilhozen prea mare şi cu prea multe catarame.

Îi examinaţi amândouă complexitatea. Mă pricep la aşa ceva la fel de puţin ca şi tine, spui tu râzând.

Să te ajute Dumnezeu.

Mâinile ei nu ştiu cum să ţină copilul, aşa că îl pune repede la loc. Se aşază pe marginea patului, şi îi întinzi două pahare de plastic, iar dopul şampaniei sare zgomotos. Rămâneţi tăcute o vreme, privindu-vă în ochi. Ar fi prea multe de spus, aşa că nu spuneţi nimic. Vă uitaţi deschis una la chipul celeilalte, descifrând schimbările din vieţile voastre. Nimic nu poate descrie complexitatea relaţiei dintre voi — atât partea ei împărtăşită, cât şi cea neîmpărtăşită. Cu ce aţi putea începe? Îl ai alături pe fiul tău, adormit, îi simţi căldura trupului. Are braţele desfăcute — e foarte relaxat şi încrezător.

Cum merge alăptatul, întreabă ea.

Bine. Merge, deocamdată.

Mă bucur. Am avut o clientă care n-a putut alăpta decât trei săptămâni, pentru că avea orgasm de fiecare dată când copilul îi lua sfârcul între buze. Mi-a zis că a fost minunat în prima zi, dar după aceea a devenit epuizant.

Izbucneşti în râs. Dintr-un anumit punct de vedere, e bine că Theo s-a întors în viaţa ta.

Eşti atât de norocoasă, spune ea.

Ştiu, spui tu, apoi repeţi în şoaptă: ştiu. Surprinzi pe chipul ei o durere bruscă — precum un nor poznaş ce acoperă soarele —, însă dispare după câteva clipe. Întinzi mâna spre ea. Se retrage.

N-am mai suportat să mă gândesc la tine o vreme, după ce am aflat că ai rămas însărcinată. Nu credeam că o să mă afecteze atât de mult. Pentru că... se opreşte şi se uită la Jack. Aş face orice să am şi eu unul.

Nici nu vreau să mă gândesc la câte ai îndurat.

Mda.

Oh, Diz.

Nimic n-a mers. Mi-au zis să renunţ. E pe punctul de a plânge, dar se abţine. Te apleci în faţă şi o iei în braţe; izbucneşte în plâns. Hei, spui tu iar şi iar, hei. Nu aşa trebuia să fie prima voastră întâlnire după atâta timp. O ţii în braţe până se linişteşte. Se şterge la ochi cu dosul palmei, murdărindu-şi obrajii cu dungi negre de rimel.

Îmi pare atât de rău, spune ea.

Nu poţi spune nimic. Doar dai din cap, n-ai de gând să plângi, nu vrei să-i oferi asta.

Ar trebui să ne întâlnim cândva, spune ea. După ce te întorci acasă. Aş vrea să... fiu o prietenă mai bună pentru tine.

Da, o să ne întâlnim.

Nu ştii când o vei revedea, nici nu ştii dacă mai vrei acum, cu noua ta viaţă.

Cole mi-a povestit că vă mai întâlniţi din când în când să beţi ceva, spui tu, încercând să obţii o reacţie din partea ei, întrebându-te dacă nu cumva şi asta e o minciună ingenioasă.

N-o să mă culc cu el, stai liniştită, pufneşte ea, îmbujorându-se brusc, şi se uită iarăşi la Jack. Dar ieşirea ei te lasă rece. Ridici faţa spre tavan, zâmbeşti: nu mai contează, nu te poate atinge, nu te poate răni. Acum, trăieşti o viaţă mult mai bogată. Şi, în clipa aceea, cu faţa spre tavan şi cu ochii închişi, toată tensiunea incertitudinii de după ultima scrisoare — ce să faci, cum să procedezi de acum înainte — în sfârşit dispare, iar decizia vine dintr-odată, împresurându-te ca o ploaie uşoară. Iar Theo nu ştie nimic despre asta. Cobori capul şi îi zâmbeşti senin.

Îl ai alături pe fiul tău — un sprijin ferm şi cald, pe care ea nu îl va avea niciodată. În sfârşit, ai ceva ce ea nu va avea niciodată.

Lecția 136

mama a primit acum coroana feminității, iar contemplarea și îngrijirea copilului ei o fac să se simtă ca și când ea însăși ar fi un nou-născut într-o lume a desfătărilor

Scrii în reprize de câte douăzeci de minute, o dată pe zi, sau de două ori, dacă ai noroc. Atât îți permite Jack. Stai la birou în acea perioadă

minunat de limpede, strălucitoare și ciudată a dimineții, când ziua încă nu a fost compromisă de scutece murdare, de agitație și de prea puțin somn.

La șase săptămâni după naștere, apartamentul încă e plin de flori care se ofilesc în vaze și își împrăștie petalele. Camerele au strălucirea proaspătă și blândă a cuplurilor de curând căsătorite. Atâta doar că încă sângerezi. Organele tale genitale încă au un miros de carne proaspătă. Mușchii abdominali îți sunt despicați, linia pigmentată încă îi desparte. Sânii ți s-au umflat și s-au lăsat și sunt brăzdați de vene albastre ca niște râuri pe o hartă, iar când mergi la toaletă, îți simți vulva zdrențuită și te doare îngrozitor dacă urina îți atinge rana, ți se crispează tot trupul din pricina șocului. Și ești foarte constipată. Mușchiul a fost spintecat în partea din spate a vaginului și ți s-a spus că, după ce se vindecă rana, o să rămână o cicatrice dură și s-ar putea să suferi de incontinență odată cu înaintarea în vârstă. Nimic din toate astea nu contează.

O asemenea iubire.

Bucuria imensă pe care a adus-o în viața ta.

Copilul ți s-a impregnat în degete, în unghii, în haine, în păr, în cearșafuri. Niciodată n-ai cunoscut un trup într-un mod atât de intim. Mirosul respirației lui lăptoase, palmele lui micuțe, pliurile pudrate dintre picioruşele sale. Ești geloasă pe somnul lui, pentru că te lipsește de prezența lui. Cole se oferă să-l hrănească din când în când, ca să poți lua o pauză, iar Jack suge din biberonul cu lapte muls din sânii tăi — are vigoarea unui vițel care a reușit să înhațe ugerul. Dormi foarte aproape de fiul tău, ca lângă un iubit, cu brațul în jurul lui, față în față, iar din sâni ți se preling picături de lapte apos, alb-albăstrui. Uneori, ți se pare că Jack e un spiriduș nesătul, că te-ai transformat într-o mașinărie de hrănit, și te retragi din calea voracității lui. Dar apoi zâmbește, iar iubirea pentru el se dezlănțuie din nou, îți scapă de sub control, te copleșește. Germaine, biata de ea, nu avea dreptate: nașterea copilului nu aduce un declin catastrofic al calității vieții, ci îți luminează existența.

Ai dobândit un fel de pace interioară de când a venit pe lume, mai ales când îl alăptezi. Ai lăsat la o parte toate lucrurile neesenţiale, pentru că pur şi simplu nu mai e timp de aşa ceva. Uiţi de tine însăţi în zilele minunate pe care le petreci uitându-te la el. Acum ştii de ce un bărbat vine acasă la prânz să-şi vadă copilul. Capul lui Jack are un miros intens care te trimite cu gândul la briza sărată a mării, la apa care rămâne pe plajă după reflux şi, în timp ce îl ţii în braţe, inspirându-i parfumul, îţi vin brusc în minte vacanţele de vară de acum mulţi ani, îţi aminteşti cerul şi oceanul, şi sarea, şi nisipul. Cel mai puternic miros non-erotic, oh, da. Te simţi sedată în mica ta lume minunată, în această lună de miere cu copilul tău, pe care, deocamdată, nimic nu are voie s-o tulbure.

Lecția 137

fiecare zi e o nouă desfătare pentru întărirea trupului și dezvoltarea minții

O pizzerie ieftină aflată în apropiere de apartamentul vostru. Cole stă în fața ta, iar Jack doarme pe scaunul de lângă tine, în coșul auto pentru nou-născuți. Cole îi îndreaptă pălăriuța. Acum, îl apreciezi pe soțul tău din motive diferite: pentru că schimbă un scutec fără să se plângă, pentru că, după baie, își șterge fiul cu foarte multă grijă, fără să-l facă să plângă.

Cine știe când o să faci iarăși dragoste cu Cole, dorința carnală s-a retras din viața ta la fel de repede pe cât te-a copleșit, și nu știi

când — nici dacă — se va întoarce vreodată. E un simplu fapt, nu te întristează. În acest moment al vieții tale, nu poți tolera simultan apetitul sexual și grija pentru copil. Fanteziile tale au dispărut cu desăvârșire. Îți e dor de ele, dar simți că nu le mai poți stârni din senin. Ești sigură că, într-o bună zi, or să revină — speri.

Jack se trezește și se întinde ca un cățeluș, ducând mâinile peste cap, cu pumnii strânși. Ești emoționată de iubirea cu care e înconjurat peste tot. E de-a dreptul furtunoasă bucuria stârnită de nou-născut, tandrețea pe care o inspiră familiei și prietenilor și străinilor. Dumnezeu să-l binecuvânteze, îți spune chelnerul când ieși din restaurant, și te umple de duioșie. Mergi pe stradă cu un zâmbet larg pe buze — izbucnește din tine, nu-l poți înăbuși.

Lecția 138, ultima

îmbăiat, spălat, schimbat de haine

Gabriel, pe stradă.

Împingi căruciorul alături de Cole, ați fost să faceți cumpărături la Baby Gap. Vă ciondăniți: Cole vrea să-l îmbraci pe Jack cu haina, dar tu știi că îi e suficient de cald.

Apoi îl vezi.

Vă priviți în ochi preț de o clipă și treceți unul pe lângă celălalt fără cel mai mic semn de recunoaștere, așa cum v-ați promis cândva unul altuia.

Însă amândoi întoarceți capul. Iar el îți zâmbește complice.

În cele din urmă, dispare, înghițit de mulțime.

Inima ta duduie, inima ta duduie.

La semafor, Cole se apleacă şi încheie nasturii de la haina lui Jack. Zâmbeşti, nu spui nimic. Te gândeşti la cartea la care ai lucrat în ultima vreme; ai făcut tot ce e scris în ea, dar soţul tău nu va afla niciodată, pentru că eşti soţia cea bună. O vei încheia cu această imagine: stai la un colţ de stradă, întruchiparea femeii casnice, cu o fustă roz şi pălărie cloş, cu un cărucior în faţă şi un soţ alături, şi, în clipa aceea, te simţi puternică şi vioaie precum mercurul, deşi nimeni n-ar bănui vreodată. Exteriorul şi interiorul tău nu se potrivesc, iar asta te încântă. Ziua îţi e inundată de un intens sentiment de fericire. Te gândeşti la anonima ta prietenă elisabetană, care te însoţeşte de multă vreme, ajutându-te să mergi mai departe. Îi povesteşti o perioadă ciudată şi strălucitoare din viaţa ta. Până acum, n-ai trăit nimic altceva despre care ar merita să scrii.

post-scriptum

Aici se termină manuscrisul. Până în prezent, n-am reuşit să aflu ce s-a întâmplat cu fiica mea. În apropiere de stânca pe care se afla maşina, a fost găsit şi căruciorul nepotului meu, dar nu a fost recuperat niciun cadavru.

Dragă cititorule,

Poate te întrebi de ce am ales să public această carte anonim. Ca mamă, fiică şi, mai ales, soţie, mi s-a părut singura modalitate.

Mi-a plăcut ideea de a coborî dincolo de suprafaţa lucrurilor şi de a explora viaţa secretă a unei femei. Cu atât mai bine dacă, aparent, era o soţie bună şi mulţumită. Când am început cartea, aveam de gând să-mi pun numele pe ea, dar în scurtă vreme mi-am dat seama că mă cenzuram. Mă temeam de reacţiile celor apropiaţi, mă temeam că aş putea să-i rănesc şi nu aveam curajul de a fi sinceră.

Într-o relaţie, e greu să fii complet onest, să-i arăţi partenerului adevăratul tău sine. Vita Sackville-West[15] se descria pe sine ca pe un aisberg, susţinând că soţul ei nu vedea decât ce era deasupra apei. Spunea că, după părerea ei, acesta era motivul pentru care căsnicia lor funcţiona. Că o relaţie nu poate rezista asprimii sincerităţii absolute.

15 Vita Sackville-West (1892–1962) — poetă şi prozatoare engleză, faimoasă şi pentru relaţia ei amoroasă cu Virginia Woolf.

Asta nu înseamnă că este o carte autobiografică; este un amestec de ficţiune şi adevăr, de fantezie şi fapte reale, o cuvertură cusută din peticele propriilor mele poveşti şi din ale prietenelor mele.

Şi am avut exemplul cărţii care a inspirat-o pe a mea: misteriosul text din secolul al şaptesprezecelea, intitulat *Vrednicia femeii.* Autoarea a ales anonimatul şi am vrut să-i urmez modelul. Scriam la patru sute de ani după ea, bucurându-mă de numeroasele avantaje aduse de mişcarea feministă, şi, totuşi, în mod ciudat, simţeam o parte din constrângerile pe care sunt sigură că le-a simţit şi ea când a hotărât să scrie onest despre ce vor femeile. Acest lucru mă fascina.

Aşadar, când am acceptat ideea de a nu-mi dezvălui identitatea, totul a început să se lege. Brusc, mă simţeam ca o femeie pe o plajă străină, care e sigură că nu cunoaşte pe nimeni în jur şi care îşi expune trupul cu bucurie, fără să se gândească la ce cred ceilalţi despre ea. Deschisesem uşa spre o lume fascinantă, plină de îndrăzneală, şi puteam spune tot ce voiam. Toate acele lucruri tainice la care se gândeşte o femeie, dar despre care nu vorbeşte niciodată — şi nimeni n-ar fi ştiut că eu le-am scris.

Dragă cititorule, aş vrea să înţelegi ceva din spiritul discreţiei în care trebuia scrisă această carte. Aş vrea să înţelegi de ce m-aş fi putut simţi stânjenită dacă mi-aş fi pus numele pe ea, cu toate că m-a fascinat ideea de a o scrie şi mă bucur că am făcut-o. Un cititor mi-a scris: „N-aş fi avut niciodată curajul să spun ce ai spus tu — totul în ea este atât de natural, atât de sincer. Eşti foarte curajoasă". Am râs când am primit această scrisoare, pentru că, bineînţeles, nici eu n-aş fi avut niciodată curajul să spun ce am spus, dacă m-aş fi gândit că îmi va apărea numele pe carte.

Mireasa dezgolită este despre o femeie care îşi găseşte vocea. Mă bucur că şi-a croit drum în lume, de una singură, şi, cine ştie, poate va încuraja şi alte femei să-şi descopere vocea interioară.

În cele din urmă, trebuie să menţionez cărţile pe care le-am folosit cât am lucrat la *Mireasa dezgolită.* Este vorba de două texte victoriene din Biblioteca Londrei, care mi-au furnizat titluri lecţiilor:

Știința gospodăriei. Prelegeri despre cunoașterea necesară unei femei, de reverendul J.P. Faunthorpe, și *Sfaturile unei femei către alte femei, despre îngrijirea sănătății lor în Anglia și India*, de Mary Scharlieb. Și, bineînțeles, textul captivant, îndrăzneț și anonim care mi-a inspirat această carte, *Vrednicia femeii*, cunoscută și ca *Tratat ce dovedește în multe feluri că femeile îi întrec pe bărbați*, care se găsește în manuscris la Biblioteca Bodleiană din Oxford.

N.J. Gemmell

Faceți cunoștință cu autoarea

„Uneori, am impresia că *Mireasa dezgolită* este un echivalent pentru patul lui Tracy Emin[16], spune Nikki Gemmell. Dar, în timp ce scriam, gândul de a-mi pune numele pe copertă mă făcea să nu mă simt în largul meu. Mi se părea dificil, întrucât cartea încearcă să prezinte un adevăr — am vrut să scriu extrem de sincer despre sex în cadrul căsătoriei şi în afara ei —, dar, în acelaşi timp, sunt mamă şi soţie; pur şi simplu am simţit că, din punct de vedere personal, sunt foarte multe lucruri în joc."

Cea de-a patra carte a lui Gemmell este, cu siguranţă, sinceră — poate chiar prea sinceră: „Când am început s-o scriu, aveam de gând să-mi pun numele pe ea, dar mi-am dat seama că eram prea reţinută şi precaută, că încercam să ascund aspectele vulnerabile". Drept

16 Aluzie la *Patul meu*, lucrare din 1998 a artistei britanice Tracey Amin, care constă din patul ei, cu tot cu aşternut şi alte câteva obiecte de uz personal, expus într-o galerie.

care a luat decizia de a o publica anonim, permiţându-şi să scrie cât mai onest cu putinţă. Odată îndepărtat riscul de a se simţi stânjenită, a devenit foarte deschisă cu privire la anumite laturi ale feminităţii care de obicei sunt ţinute sub tăcere.

„Trăim într-o lume asemănătoare cu cea din *Totul despre sex*, în care toţi trebuie să fim foarte agresivi din punct de vedere sexual, pricepuţi, nesătui şi ingenioşi. Ei bine, acest roman este un fel de replică la *Totul despre sex*." Gemmell crede că, în ciuda recentei fascinaţii faţă de personaje precum Samantha Jones, devoratoarea de bărbaţi din serialul cu pricina, cele mai multe dintre femeile din viaţa reală încă se simt stânjenite, vulnerabile şi reticente când vine vorba despre sex: „Nu toate femeile vor să facă paradă cu trupul lor, să poarte fuste mini şi să vorbească despre viaţa lor sexuală".

În cazul protagonistei romanului, această reticenţă este o barieră în calea plăcerii: „Toată viaţa ei sexuală a constat în supunere, acceptare şi privilegierea plăcerii partenerului". Tocmai de aceea, explică Gemmell, „personajului meu i se pare atât de eliberator sexul anonim".

Pentru a se documenta, Gemmell le-a trimis la cincisprezece dintre prietenele ei un e-mail în care le-a pus următoarea întrebare: „Ce îţi place foarte mult şi ce deteşti când faci sex?" A fost surprinsă de răspunsurile lor.

„Toate mi-au răspuns extrem de onest. Unul dintre răspunsuri a fost: «Nu-mi place să-mi atingă sânii». Nici mie nu mi-a plăcut niciodată, dar am crezut că doar eu sunt aşa: a fost foarte interesant să aflu asta. Şi câteva mi-au spus că nu suportă să facă felaţie. De ce nu vorbim mai mult despre asta?"

Aşadar, romanul compilează numeroase experienţe intime. „Am vrut ca *Mireasa dezgolită* să fie un fel de cuvertură cusută din petice, la care să contribuie cât mai multe femei. Este o carte ţesută din vieţile şi poveştile a numeroase femei, nu neapărat din experienţele autoarei. Acesta a fost un alt motiv pentru care am ales anonimatul: nu erau doar părerile mele."

Dar, în cele din urmă, dorința lui Gemmell de a nu fi asociată cu romanul a fost spulberată: vânată de presă, numele ei a apărut în mai multe cotidiene importante, obligând-o să dezvăluie că ea este autoarea, ceea ce a făcut ca editarea să devină dificilă, dat fiind că romanul fusese scris cu o asemenea onestitate. Gemmell își amintește că, atunci când editorul i-a sugerat niște modificări, și-a spus în sine ea: „Vai de mine! Acum știu că eu am scris-o!" Privată dintr-odată de protecția anonimatului, și-a reconsiderat poziția: „Nu voiam decât să pun mâna pe un pix roșu și să tai toate acele rânduri extrem de stânjenitoare pe care nu-mi venea să cred că le scrisesem".

De asemenea, a trebuit să facă niște mărturisiri. Cel mai dificil a fost să-i spună soțului ei. Deși acesta știa că lucrează la o carte, habar n-avea cât de explicită era: „Andy n-a citit niciuna dintre cărțile mele. E genul căruia îi place P.G. Wodehouse[17]". Dat fiind că *Mireasa dezgolită* a avut parte de o campanie de publicitate care accentua componenta sexuală a cărții, fiind descrisă drept „confesiunea unei vampe de suburbie", Gemmell a fost nevoită să-i dea explicații: „Am crezut că o să fie stânjenitor. Dar n-am anticipat că mărturisirea mea avea să ne împrospăteze căsnicia. Acum, se uită la mine cu alți ochi și mă cunoaște mai bine. A fost excelent".

„Dar, din alt punct de vedere, a fost un an al naibii de greu — am încărunțit și am început să am migrene. Am două bunici minunate trecute de nouăzeci de ani, care au avut de suferit din pricina mea la clubul lor de popice. Și socrii mei. Au fost momente în care m-am întrebat: «Ce o fi fost în capul meu?», «De ce am făcut asta?» Dar, de curând, o prietenă mi-a spus: «Nikki, pe patul de moarte, o să te uiți în urmă și o să-ți zici în sinea ta: *Slavă Domnului că am făcut-o!* și o să fii mândră de tine». Și sunt mândră de ce am făcut. Onestitatea e bună."

Gemmell a devenit o susținătoare ferventă a onestității. De curând, a fost invitată la o emisiune radio, împreună cu cinci bărbați.

17 P.G. Wodehouse (1881–1975) — umorist englez.

Subiectul discuției a fost sinceritatea în viața sexuală: „Bărbații au avut o abordare tipic masculină, ba chiar macho, dar, după ce s-a terminat emisiunea, cu toții și-au schimbat atitudinea", își amintește ea. A venit vorba despre sexul oral și doi dintre ei au mărturisit că nu suportă să li se facă felație. „De ce n-ați spus asta în direct? i-a întrebat Gemmell. Femeile n-au niciodată ocazia să audă asta." Unul dintre ei a explicat că, deși preferă să fie sărutat pe gură, nu „acolo, jos", și el trebuie să respecte un anumit stereotip.

„Mi-ar plăcea grozav să citesc *Mirele dezgolit*, încheie Gemmell. Aș vrea să cunosc viața secretă a bărbaților. Cred că ar fi mult mai surprinzătoare decât ne așteptăm. Dar oare un bărbat ar avea curajul să scrie cu aceeași onestitate?" Chiar așa, ar avea curaj?

Interviu

Care este ideea ta de fericire perfectă?
Să fiu în mijlocul familiei mele, undeva pe o plajă sălbatică, după ce tocmai am terminat un roman de care sunt mulţumită.

Care este temerea ta cea mai mare?
Că ar putea să li se întâmple ceva copiilor mei.

Care este persoana pe care o admiri cel mai mult?
Soţul meu, pentru că mă suportă.

Ce obiecte ai tot timpul la tine?
O agendă, un stilou Waterman vechi şi un ruj.

Ce lucru ţi-ar îmbunătăţi calitatea vieţii?
Mai mult somn.

Care e cea mai importantă lecție pe care ai învățat-o în viață?
Nu lăsa oamenii să te convingă să renunți; fii curajos, urmează-ți inima și fă ce-ți dorești cu adevărat.

Ce autor a avut cea mai mare influență asupra ta?
Michael Ondaatje.

Cartea pentru copii preferată?
Să ucizi o pasăre cântătoare, de Harpe Lee.

Barul/restaurantul preferat?
Orice local unde pot să scriu. Momentan, e Starbucks, pentru că acolo pot lucra câteva ore doar cu un ceai Chai și o gogoașă. Sunt sigură că angajații nu-i suportă pe clienții de genul ăsta.

Unde mergi când cauți inspirație?
Oriunde e liniște, oriunde pot fi singură.

Ce îți displace cel mai mult?
Oamenii care te deprimă (în loc să te binedispună): oamenii meschini și posaci, care vor să îi tragă în jos pe cei din jur.

Ce carte ți-ai fi dorit să scrii?
Jane Eyre.

Ce scrii acum?
O continuare la *Mireasa dezgolită.*

Cărțile preferate ale lui Nikki Gemmell

1. *Amantul*, Marguerite Duras
2. *Iubire*, Toni Morrison
3. *Poeme*, Robert Browning
4. *La răscruce de vânturi*, Emily Brontë
5. *Particule elementare*, Michel Houellebecq
6. *Marele Gatsby*, F. Scott Fitzgerald
7. *Poeme*, Les Murray
8. *Lângă Gara Mare m-am așezat și am plâns*, Elizabeth Smart
9. *Viața lui Buddy Bolden*, Michael Ondaatje
10. *Bărbatul care iubea copiii*, Christina Stead

În culise

Anonimul este probabil cel mai prolific autor din istoria literaturii, căruia i se atribuie scrierea unora dintre cele mai timpurii, mai controversate şi mai suculente cărţi.

Autorii îşi ascund numele pentru a-şi proteja identitatea. Ascunzându-te în spatele acestei faţade, poţi scrie fără nicio sfială şi fără teama de represalii. Când a scris *Mireasa dezgolită*, Nikki Gemmell s-a inspirat tocmai dintr-o astfel de carte, *Vrednicia femeii*, ale cărei afirmaţii protofeministe despre cum ar trebui să se poarte femeile erau atât de înaintate pentru vremea aceea, încât autoarea s-a văzut nevoită să-şi ascundă numele, pentru a nu fi pedepsită. În mod similar, luând decizia de a nu-şi dezvălui identitatea, Gemmell s-a simţit liberă să exploreze ultimele noastre tabuuri şi să dea în vileag barierele care îi despart de fapt pe bărbaţii şi femeile din ziua de azi.

Când, în cele din urmă, a mers cu manuscrisul terminat la agentul ei, David Godwin, a simțit că stă „goală în fața lui", după cum spune ea însăși. Din fericire, acesta i-a respectat decizia de a rămâne anonimă și a aborda editorii fără să-i divulge identitatea. După ce cartea a fost cumpărată de Editura Fourth Estate la o licitație foarte disputată organizată în cadrul Târgului de la Frankfurt, numele autoarei a fost divulgat doar celor doi directori editoriali — nimănui altcuiva din cadrul companiei.

Bineînțeles că presa a devenit foarte interesată. În ziare au apărut titluri susținând că această carte pigmentată cu „sex în suburbii" va aduce o avere „unei casnice misterioase". S-a declanșat o vânătoare de vrăjitoare: cine era această casnică? Soția dezamăgită a unui câștigător al premiului Booker? Sau cumva era scrisă de un bărbat?

În mod surprinzător, poate, Gemmell a fost dată în vileag de presa serioasă, nu de paparazzii tabloidelor. Neputând să-și țină în frâu curiozitatea, un reporter de la *Sunday Telegraph* s-a dus la apartamentul din Notting Hill unde locuiește autoarea cu soțul și cei doi copii și a stat în fața ușii — la propriu — până când Gemmell a recunoscut că ea a scris *Mireasa dezgolită*. Gemmell își amintește: „Eram îngrozită și, ca fostă jurnalistă, pur și simplu nu-mi puteam da seama de ce era o știre de senzație. Soțul meu și cu mine stăteam tremurând pe canapea. Planul meu era să scriu această carte și s-o las să-și croiască singură drum în lume".

Pe cealaltă parte a globului, un alt jurnalist a luat legătura cu părinții ei din Australia, sperând să obțină detalii picante pe care să le împrăștie prin ziare. Din fericire, Gemmell a prevăzut această manevră și i-a instruit din vreme să nu răspundă la nicio întrebare. Tatăl ei a întrebat-o: „Pot mai întâi să le spun că sunt foarte mândru de tine și abia apoi să le închid în nas?"

Jurnalistul american Joe Klein a avut parte de un tratament similar din partea presei în 1996, când a scris un roman anonim — *Culori primare*. Cartea relata, fără multe voalări, campania prezidențială din 1992 a lui Bill Clinton și a ajuns imediat un bestseller.

Întrucât conţinea portretele de o acurateţe caustică ale câtorva actori politici de prim rang, era limpede că fusese scrisă de o persoană dinăuntrul sistemului, care încerca să dezvăluie modul lui de funcţionare. CNN a spus că romanul lui Klein „zugrăveşte fără menajamente faţa cea mai urâtă a politicii".

Presa s-a dedicat cu îndârjire misiunii de a-l descoperi pe misteriosul scriitor. Au apărut site-uri dedicate teoriilor cu privire la identitatea lui, iar emisiunile de dezbateri s-au aplecat şi ele asupra celui mai fierbinte subiect al momentului, deoarece, după cum a spus un moderator, „pentru un jurnalist, nimic nu e mai captivant decât un autor anonim".

Detractorii l-au acuzat pe Klein că şi-a tăinuit numele pentru a crea „o uriaşă campanie de marketing", dar motivele pentru care a ales să-şi păstreze anonimatul seamănă cu ale lui Gemmell: şi el a vrut să scrie o poveste complet onestă, fără nicio reţinere. În timp ce romanul lui Gemmell s-a aventurat pe tărâmul sexului, al lui Klein s-a concentrat asupra vieţii politice — ambele sunt subiecte asupra cărora e greu să fii sincer, când ştii că îţi pui în joc prieteniile şi relaţiile. Amândoi autorii susţin cu tărie că n-ar fi putut să scrie ce au scris dacă ar fi trebuit să-şi pună numele pe copertă.

Dar, până la urmă, hotărârea lui Klein de a rămâne anonim l-a costat slujba de editorialist la *Newsweek*. Deşi a negat ferm în nenumărate ocazii paternitatea romanului, *Washington Post* a reuşit să-l identifice pe Klein cu ajutorul analizei grafologice a însemnărilor pe care le făcuse pe manuscris. După deconspirare, Klein a fost foarte aspru criticat de breasla jurnaliştilor, care i-au pus la îndoială onoarea şi profesionalismul din pricina faptului că a minţit presa în repetate rânduri.

În ambele cazuri, autorii şi-au dorit — din tot sufletul — să-şi poată păstra anonimatul. După ce a fost dată în vileag, Gemmell a adăugat romanului ei o scrisoare în care explică de ce — „ca soţie şi mamă" — s-ar fi putut simţi stânjenită dacă şi-ar fi pus numele pe copertă şi le cere cititorilor să accepte „spiritul discreţiei în care

trebuia scrisă această carte". Scrisoarea este adresată celor care „nu vor vrea să accepte" dorința ei de a-și păstra anonimatul. Iar aceștia sunt mulți, cu siguranță.

Unii se întreabă de ce acești autori n-au scris sub un alt nume — n-ar fi fost puse foarte multe întrebări incomode despre, să zicem, „Jane Smith". Dar Gemmell consideră că „un pseudonim e o minciună" și crede că cinstit este să-ți declari intențiile și să le ceri oamenilor să respecte asta. „Cartea mea este, întâi de toate, despre onestitate."

Alții ar putea spune că, deși au fost dați în vileag de presă, scandalul mediatic a fost o forță pozitivă atât pentru Klein, cât și pentru Gemmell. Vânzările înregistrate de cărțile lui Klein nu au fost afectate de deconspirarea lui, iar *Culori primare* a avut parte de o ecranizare de succes, cu John Travolta și Emma Thompson în rolurile principale. La scurt timp după ce și-a pierdut slujba, Klein a fost cooptat de *The New Yorker*, iar acum lucrează la revista *Time*, pentru care scrie un foarte apreciat editorial săptămânal.

Iar Gemmell? Acum, scrie cărțile care urcă pe locul întâi în topul vânzărilor din Australia, iar în presa britanică a devenit purtătoarea de cuvânt a eliberării sexuale a femeilor. „După opt luni de traumă, în care a trebuit să fac față consecințelor neplăcute, totul s-a transformat într-o experiență pozitivă. Am fost obligată să-mi iau cartea de mână și să spun: «Da, eu am scris-o și sunt mândră de ea»."

Nikki Gemmell s-a născut la Wollongong, Australia. A absolvit un master în scriere creativă la University of Technology din Sydney. A lucrat ca jurnalist pentru ABC Radio în Sydney și ca producător pentru BBC World Service.

Înainte de *Mireasa dezgolită*, a publicat trei romane: *Shiver*, *Cleave* și *Love song*.

Deși a vrut să-și păstreze anonimatul, Nikki Gemmell a fost indentificată ca fiind autoarea cărții *Mireasa dezgolită* înainte de publicarea acesteia. Cartea a devenit o senzație la nivel internațional, iar în 2012 a ajuns pe locul opt în lista de bestselleruri alcătuită de *Sunday Times*.

/EROSCOP

O femeie dispare, lăsând în urmă jurnalul incendiar al propriei emancipări sexuale. Pentru toți cei care o cunoșteau, era soția perfectă: fericită, devotată, mulțumită. Însă jurnalul dezvăluie o latură secretă a ei și analizează cu subtilitate capcanele vieții în doi. Folosind ca punct de plecare o serie de „lecții" dintr-un vechi manual pentru soții din perioada elisabetană, protagonista noastră îndrăznește să exprime ceea ce-și doresc femeile cu adevărat, dar nu-și mărturisesc. La rândul ei, inspirată de acel manual, „soția perfectă" prinde gustul puterii de a ști ce vrea și, totodată, de a ști cum să obțină ceea ce vrea.

Atrasă însă în aventuri erotice altădată de neimaginat, ea se trezește în fața unei dileme: cât poate continua această duplicitate periculoasă?

ISBN: 978-973-707-730-1

EROSCOP

TREI

www.edituratrei.ro